

Binlerce kategoride milyonlarca PDF kitabı aşağıdaki web sitesinde bulabilirsiniz.
Veya Telegram kanalı üzerinden toplu şekilde indirebilirsiniz.

Ders kitapları, romanlar, çizgi romanlar, KPSS kitapları, YKS TYT AYT kitapları, kişisel gelişimden maceraya, İngilizce kitaplardan Rusça, Almanca ve diğeri dillerde kitaplara, tarihten siyasete, büyü kitaplarından felsefeye kadar birçok kitap bulunmaktadır.

Web Site: <https://1kitap1.com>

Telegram: <https://t.me/birkitap1>

YILDIZLAR YARIŞIYOR

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI
TEMEL YETERLİLİK TESTİ
ALAN YETERLİLİK TESTİ

25'Lİ TYT-AYT
PARAGRAF

Bilgi Sarmal

TYT-AYT PARAGRAF

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

0	0	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	---	---	---

T.C. KİMLİK NUMARASI													
ADI													
SOYADI													
SALON NO.										SIRA NO.			

ADAYIN DİKKATİNE!

DİKKAT! SINAV BAŞLAMADAN AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

- Kitapçık ve cevap kâğıdındaki size ait bilgileri ilgili bölümlere doğru olarak kodlayınız. Aksi taktirde sınav sonuçlarınıza ulaşmakta sorunlar yaşayabileceğinizi unutmayınız.
- Cevap kâğıdınızdaki tüm alanları kurşun kalem kullanarak ve kutucukların dışına taşımadan belirgin olarak işaretleyiniz.
- Size verilen kitapçık türünü cevap kâğıdınızın ilgili bölümüne sınav başlangıcında işaretleyiniz.

TYT-AYT 25'Lİ PARAGRAF BRANŞ DENEME

PARAGRAF ZÜMRESİ

Mehmet DURMAZ

İlyas ÖRSKAYA

Serbay YİĞİT

Mennan KIZILTUNÇ

Özlem ŞİMŞEK ESER

Yayın Koordinatörü

Serbay YİĞİT

Yayın Editörleri

Özlem ŞİMŞEK ESER - Hilal AKDOĞAN

Dizgi / Grafik

Bilgi Sarmal Dizgi/Grafik

ISBN = 978-625-8070-93-4

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Herhangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt

M E R S E T

Türkiye'nin En Büyük Eğitim Ünitasyonu

t.me/merset_unitation

MAPΣEΛIYΣ

This file was generated and signed by
MAPΣEΛIYΣ "Marselius" with TRNLAB's
LBSX Librarian program for education prs.

TRNLAB
LIBRARY

digital freedom project

trnlab@proton.me [@trnlab_research](https://t.me/trnlab_research)

Bu testte 22 soru vardır.

1. Bir grup pediatri uzmanının incelemesine göre bazı çocuk filmleri kalıcı işitme sorunlarına yol açabiliyor. *Telegraph* gazetesinin haberine göre son zamanlarda gösterime girmiş yirmi üç filmin desibel seviyesini ölçen Hawaii Üniversitesi uzmanları, bazı filmlerde sesin kalkan bir jet uçağı kadar gürültü çıkardığını saptadı. Bu filmlerde otomobil takip, çatışma ya da patlama sahnelerinde sesin 130 desibele çıktığı belirtildi. Britanya Sağlık ve Güvenlik Yönetiminin standartlarına göre 85 desibelin üzerindeki sesler tehlikeli sayılıyor. Robert de Niro, Rene Zellweger gibi ünlülerin seslendirdiği *Shark Tale*'de desibel 85,8'e kadar çıkıyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Karşılaştırmadan
B) Örneklemeden
C) Tanımlamadan
D) Sayısal verilerden
E) Açıklamadan

3. (I) Şunu çok iyi anlamamız gerekiyor ki tehdit altında olan Batı kültürü değil, bizim kültürümüzdür. (II) Maalesef dünyaya sesimizi duyurabilecek özgün ürünler sunamıyoruz. (III) Ama biz bunun farkında değiliz ve bunun için de yapmamız gerekenin ne olduğunu çok iyi anlamış değiliz. (IV) Oysa Türk halkı diğer Müslüman ülke halkları ile karşılaştırıldığında içinde bulunduğu durumu en hızlı tanımlayabilecek ve problemi çözmek için en çabuk biçimde harekete geçebilecek donanıma ve birikime sahiptir. (V) Ama ne yazık ki ülkemizdeki çabalar, birkaç kişinin gayretleri dışında yeterli değildir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Aklın aydınlatıcı yorumunu başaran insan, aklın ışığını yeterince taşıyamadı. (II) Akıl kendini yenileyememiş, daha doğrusu, insan, akıl anlayışını, yaşamın devingenliğine yakışır biçimde yorumlayamamış; akıl, karşıtı olan bir kavrama, dürtülerin karanlığına sürüklenmiştir. (III) Hegel bile tarih olmuş, tahrip edici ideolojilerin sömürdüğü dürtülerin maskarası durumuna düşmüştür. (IV) Dürtülere, kımıldatıcılar da diyebiliriz; harekete geçiriyor bizi. (V) Almandada "trieb"den türetilen "getriebe"; harekete, canlılığa dikkatimizi çekiyor. (VI) Yaşamın çekirdeğinde devingenlik (dinamizm) var, dürtülerle kıpırdayan bir canlılık yaşıyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralandırılmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Felsefenin bireye katkıları konusu, felsefenin işlevleri çerçevesinde değerlendirilebilecek bir konudur. Felsefe, insanın sorduğu sorulara yanıt arayan bir disiplindir. İnsanda bilme isteği, doğal bir dürtü olarak kabul edilir. İnsan aklının doğal olarak sorduğu soruların belirli bir sistematik ve iç bütünlükle yanıtlanması gerekir. --I-- Bu nedenle insan, her zaman sorularına derin ve dayanağı olan yanıtlar bulmak için uğraş vermiştir. Bilmek, insanı huzurlu kılar. --II-- Yanıtlarını bulduğumuz sorular, bizi daha bilinçli eyleme sevk eder. Bu nedenle birey, eylemde bulunmadan önce sorgulamak zorundadır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) I. Çünkü insanın soru sormasının temel sebebi, problemlerini çözme arzusudur.
II. Çünkü ancak mutlu insan, doğru bilgiye ulaşmak için sorgulama yapabilir.
- B) I. Çünkü felsefe, insanın sorularına cevap arayan temel etkinliktir.
II. Çünkü insan, sıkıntılarından kurtulduğu anda kendini rahat hisseder.
- C) I. Çünkü insan, sığ ve temellendirilmemiş görüşlerle yetinmek istememektedir.
II. Çünkü bireyin muğlaklıktan ve belirsizlikten doğan kaygıları çözüm, soruları ise yanıt bulmuştur.
- D) I. Çünkü insanın merakını giderebilmesinin tek yolu budur.
II. Çünkü birey, öğrenmenin önemini kavradığında mutlu olur.
- E) I. Çünkü felsefenin temel prensibi, soru sormak ve sorgulamaktır.
II. Çünkü kişi, artık problemlerini tek başına çözme gücüne sahip olmuştur.

5. Tanıdığım ölçüde, insanı tanıtmak istiyorum. Benim bulunduğum semtlerin insanı, ruhu tedirgin eder. Yanında kalacak, onu dinleyecek olsanız kendinizde bir huzursuzluk, bir üzüntü hissedersiniz. Bu yoksul semtlerde bulunan kırık hayatların içimi dolduran tüm rikkatini dile getirmek isterdim. Şiirlerim ebediyetin damgasını taşıyacağına benim ve çevremdekilerin paylaştığımız zaman parçalarının aynası olsun kâfi. Bunlar Kapalıçarşı'nın birçok şiirinde, diğer şiir kitaplarımın hemen hemen hepsinde gerçekleşmiştir.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Şiirde sıradan insanı tüm yönleriyle anlatmak gerektiği
II. Şiirin asıl amacının ölümsüzlüğü yakalamak olduğu
III. Şiirin değerinin yaşamı yansıtmasıyla ölçülmesi gerektiği

durumlarından hangisine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Hani bazı çocuk kitapları vardır, yetişkinlere yönelik onca eserin sayısız kez işlediği konuyu bir çırpıda, az sayfayla özetler. En meşhurlarından biri *Küçük Kara Balık*'tır mesele. Üzerine uzun uzun konuşulan onca konu minik, resimli bir kitabın içerisinde en öz hâliyle okuruna sunulur. İşte bu tuhaf isimli kitap, o eserlerden biri. Çok sıradan görünen bir hikâyeye bize anlatmak istediğini en sade şekilde aktararak eksiksiz diliyle her şeyi ortaya koyuyor.

Bu parçada söz konusu eserin özellikle vurgulanan yönleri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalınlık ve yoğunluk
B) Evrensellik ve ölümsüzlük
C) Akıcılık ve içtenlik
D) Açıklık ve tutarlılık
E) Bireysellik ve özgünlük

7. Tüm canlıların kanı kırmızı mıdır?

Oksijen ve karbondioksitin kanla taşındığı solunum sistemlerinde bu taşıma görevini solunum pigmentleri gerçekleştirir. İnsanlarda ve omurgalı hayvanların pek çoğunda solunum pigmenti olarak hemoglobin proteini bulunur. Hemoglobin, oksijeni kan yoluyla vücudumuzdaki tüm dokulara ulaştırırken karbondioksidi de akciğerler yoluyla dışarı atmamızı sağlar. Bunu da yapısındaki demir atomları sayesinde yapar. Kandaki demir atomları, oksijen ile birleştiğinde kırmızı renk alır. Bu, tıpkı demirin hava ile temas edince paslanıp kırmızısı bir renk almasına benzer. Ancak kandaki oksijen miktarı düştükçe kanın rengi koyu kırmızıya döner. Diğer yandan tüm canlıların solunum pigmenti hemoglobin değildir. Bazı eklem bacaklıların ve yumuşakçaların solunum pigmenti hemosiyanindir. Hemosiyanin, hemoglobinden farklı olarak demir yerine bakır içerir. Bakır atomları oksijen ile birleştiğinde kanın mavimsi bir renk almasına neden olur. Örümcek, mürekkep balığı, ıstakoz ve ahtapotlar kanları mavi olan canlılara örnektir. Bazı halkalı solucan türlerinde ve sülüklerde ise solunum pigmenti olarak kimyasal yapısı hemoglobine çok benzeyen klorokruorin bulunur. Oksijen içeren kan, klorokruorin nedeniyle yeşilimsi bir renk alır.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kanıtlanamayan bir görüş ile ilgili açıklamada bulunmaktadır.
- B) Tartışmalı bir olguya ilişkin özgün çıkarımlar yapılmaktadır.
- C) Biyolojik bir farklılaşmanın gerekçelerine ve örneklerine yer verilmektedir.
- D) Farklı değişkenlerin aynı sonucu ortaya çıkarabileceği ortaya konmaktadır.
- E) Başlıkta verilen saptamanın doğru olmadığı, farklı verilerle açıklanmaktadır.

8.

- I. Günlük enerji ihtiyaçlarını çok hızlı ve çok miktarda bambu yiyerek karşılarlar, günün yaklaşık 12-14 saatini beslenmeye ayırırlar.
- II. Dev pandalar, selülozu sindirmeye yarayan enzimlere sahip olmadıkları için bambudan az miktarda enerji ve protein alırlar.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Dev pandalar, selülozu sindirmeye yarayan enzimlere sahip olmadıkları için bambudan az miktarda enerji ve protein alırlar; bu sebeple günlük enerji ihtiyaçlarını çok hızlı ve çok miktarda bambu yiyerek karşılarlar, günün yaklaşık 12-14 saatini beslenmeye ayırırlar.
- B) Günlük enerji ihtiyaçlarını çok hızlı ve çok miktarda bambu yiyerek karşılayan ve günün yaklaşık 12-14 saatini beslenmeye ayıran dev pandalar, selülozu sindirmeye yarayan enzimlere sahip olmadıkları için meyve ve otlardan az miktarda enerji ve protein alırlar.
- C) Dev pandalar, selülozu sindirmeye yarayan enzimlere sahip olmadıkları için otlardan ve meyvelerden az miktarda enerji ve protein alırlar; bu nedenle günlük enerji ihtiyaçlarını çok hızlı ve çok miktarda bambu yiyerek karşılarlar, günün yaklaşık 12-14 saatini beslenmeye ayırırlar.
- D) Günlük enerji ihtiyaçlarını çok hızlı ve çok miktarda bambu yiyerek karşılayan ve günün yaklaşık 12-14 saatini avcılığa ayıran dev pandalar, selülozu sindirmeye yarayan enzimlere sahip olmadıkları için meyve ve otlardan az miktarda enerji ve protein alırlar.
- E) Dev pandalar, besin değeri düşük bambularla beslendikleri için bambudan az miktarda enerji ve protein alırlar; bu sebeple günlük enerji ihtiyaçlarını çok hızlı ve çok miktarda bambu yiyerek karşılarlar, günün yaklaşık 12-14 saatini avlanmaya ayırırlar.

9.

- İznik Gölü, Bursa'nın İznik ve Orhangazi ilçeleri arasında bulunan tektonik bir tatlısu gölüdür.
- 32 km uzunluğu, 11 km genişliği bulunan gölün yüz ölçümü 298 km² dir.
- Marmara Bölgesi'nin en büyük, Türkiye'nin beşinci büyük doğal gölüdür.
- Karasu, Söğöz gibi büyük derelerin beslediği gölün bu bölgelerinde deltalar ve geniş sazlıklar bulunur.
- Gölün fazla sularını Karsak Deresi 15 km'lik bir yolculuktan sonra Marmara Denizi'ne ve Gemlik Körfezi'ne ulaştırır.

İznik Gölü'nün, Türkiye'nin 5. büyük doğal gölü olduğu ve korunması elzem olan bir doğal servetimiz olduğu unutulmamalı. Fakat yapılan bütün uyarılara rağmen su seviyesinin gün geçtikçe çekildiği, yaz döneminden sonra kurak geçen sonbaharın da gölün su seviyesini ciddi biçimde azalttığı gözleniyor. Hatta kıyından 20 metre açıkta bulunan bazilika ortaya çıktı. Son dönemde ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "İznik Gölü'nü korumak için tarımsal faaliyetlerde planlama yapılması gerektiği" sonucuna ulaşılır?

- A) İznik Gölü'nü besleyen Derbent, Nadir, Çınarlık ve Kıran gibi derelerin bütün kirliliği göle taşıdığına tanık oluyoruz
- B) sanayi atıklarının ve evsel atıkların göldeki su kalitesini çok feci biçimde bozduğuna dikkat çekiliyor
- C) göldeki azot ve fosfor yükünün bir hayli arttığı, göl çevresindeki yapılaşmaların da gölü bozduğu dile getiriliyor
- D) çok fazla su isteyen şeftali, kivi gibi meyvelerin ekiminin çok fazla arttığına üzülerek şahit oluyoruz
- E) çevredeki gübre fabrikalarının ve Orhangazi'deki sanayi tesislerinin gölden sürekli su çekmelerinin ekolojik dengeyi bozduğu ve su seviyesinin azalmasına neden olduğu yazılıp çiziliyor

10. (I) Geleceğe bakmak; ileriye görebilmekle, geçmişini iyi bilmekle, onu irdelemekle, araştırarak ve doğru tespitler yaparak tanımakla, ona ilgi duyarak sevgiyle eğilmek ve yaklaşabilmekle, kısacası geçmiş zamanı bir kez daha yaşamakla mümkün elbette. (II) Yoksa kuru kuruya övmek neye yarar? (III) Bu yüzden "gelecekleşmemiş" geçmiş hayranlığından kurtulmamız gerek. (IV) Bu, geçmişe sırt çevirmek değildir; tersine, geçmiş bütün güzellikleri ve zenginlikleriyle bizim geçmişimiz. (V) Onunla elbette övüneceğiz ama yeri geldiğinde, unutmamak gerektiğinde.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Geleceğe ulaştıramayan geçmişin bize faydası olmaz." cümlesi getirilirse anlam akışına uygun olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

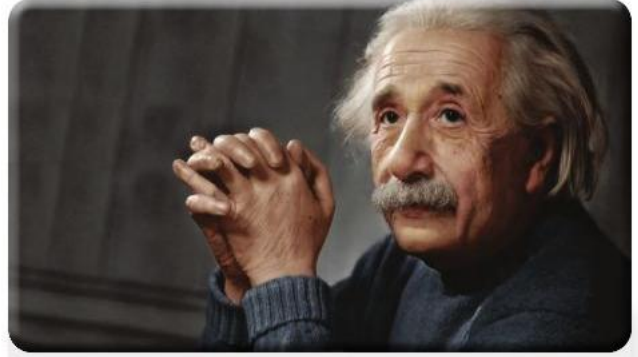

11. Bir zamanlar, büyük bir dağın tepesindeki kartal yuvasında bulunan yumurtalardan biri, depremin şiddetiyle vadideki bir tavuk çiftliğine ulaşmış. Çiftlikteki tavuklar kendi yumurtalarına pek benzemeyen bu değişik ve biraz da büyük yumurtayı sahiplenmişler. Zamanı geldiğinde yumurtanın içindeki kartal yavrusu kabuğunu kırmış ve dünyaya gelmiş. Bir tavuk çiftliğinde bulunduğunu ve kendisinin de çevresindeki yüzlerce tavuğun arasında olduğunu görünce kendini tavuk sanmış ve çiftlikteki tavuklarla birlikte o da bir tavuk gibi büyümeye başlamış. Kartal, zaman zaman içinden, "Ben çevremdeki tavuklara pek benzemiyorum. Acaba ben kimim?" diye geçiriyor ama bu kuşkusunu bir türlü dile getiremiyor. Ne de olsa o da bir tavukmuş ve tavuk olduğunu bilmeli, kabul etmeliymiş. Bir gün çiftlikte öteki tavuklarla birlikte oyun oynarken yukarılarda birkaç kartalın özgürce uçtuklarını görmüş. Kendini tutamamış, yüreğinde bir anda oluşuveren coşkuyla haykırmış: "Aman Allah'ım, ne kadar güzel uçuyorlar!" demiş. "Ben de onlar gibi uçmak istiyorum..." Tavuklar onun bu sözlerine hep birlikte gülmüşler. "Sen bir tavuksun." demişler. "Ve şunu asla aklından çıkarma: Tavuklar, kartallar gibi uçamaz." Küçük kartal, çevresindeki tavukların her gün birkaç kez yineledikleri bu sözlerinden öylesine etkilenmiş ki... Sonunda bir kartal gibi göklerde özgürce kanat açmak düşünden vazgeçmiş ve yaşamını bir tavuk gibi sürdürmeyi kabul etmiş. Ve bir tavuk gibi sürdürdüğü yaşamının sonunda da bir tavuk gibi ölmüş.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Mutlu olmanın yolu, çevremizle uyum içerisinde dengeli yaşamaktan geçer.
- B) Olmadık hayal peşinde koşanlar, bir macera uğruna her şeylerini kaybedebilir.
- C) Kendi yeteneklerinin farkına varmayanları toplum sıradanlaştırır.
- D) Başkalarına benzememek için direnmemek, basit insanların tercihidir.
- E) Toplum içerisinde mutlu yaşayabilmek, bazı fedakârlıklar gerektirir.

12.

(1879-1955) *Almanya*

- Teorik fizikçilerin en büyüklerindendir.
- Dahi olarak kabul edilir.
- Kuantum mekaniğinin gelişmesine çok büyük katkıları olmuştur.
- İzafiyet (görelilik) teorisini geliştirmesiyle tanınmıştır.
- Fizik ve matematik alanlarına yaptığı katkılarından ve fotoelektrik yasasını keşfetmesinden dolayı 1921'de Nobel Fizik Ödülü'nü almıştır.
- 1999 yılında Time dergisi onu yüzyılın en önemli kişisi olarak seçmiştir.

Bir keresinde büyük bilim adamı Einstein'a "Bir mil kaç fittir?" diye sormuşlar. Einstein, beynimizi ezberden çok düşünmek için kullanmamız gerektiğine işaret ederek, "Bilmiyorum. Herhangi bir kaynak kitaptan iki dakikada bulabileceğim gerçekte beynimi neden doldurayım ki?" diye cevap vermiş.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabılır?

- A) Bilim adamı olmak, basit bilgileri bilmek gibi bir zorunluluk gerektirmez.
- B) Çok önemli buluşlar yapanlar da bazı küçük detayları bilemeyebilir, bu da onlara pahalıya mal olabilir.
- C) Bilim adamı dediğin, alanıyla ilgili ayaklı kütüphane gibi olmak zorunda değildir; alanıyla ilgili her şeyi bilsin yeter.
- D) Bilim insanı, her an el altında bulunan ezber bilgilerle zihnini doldurmak yerine, alanıyla ilgili fikir üretmelidir.
- E) Bilim insanı olmak, her sorulan soruya cevap verme zorunluluğu oluşturmaz; sorular, onun için cevaplardan daha kıymetlidir.

13. • Sosyal medya kullanımının en yaygın olduğu toplumsal kesim hangisidir?
- Sosyal medya kullanımı gençleri hangi tehlikelere maruz bırakıyor?
- Eğitimle ilgilenmesi gereken gençler, neden bunun yerine sosyal medyaya yöneliyor?
- Gençler, bir gün içinde sosyal medyada ne kadar zaman harcamaktadır?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

- A) Çocukların %52'sinin sıkıldıkları ve farklı aktiviteler yapmadıkları, %42'sinin para kazanma ve reklam amaçlı olarak sosyal medyayı kullandıkları, diğerlerinin ise eğlenmek ve sosyalleşmek istedikleri için bu mecralara yöneldikleri saptanmıştır.
- B) Özellikle pandemi sürecinde ergenler arasında yani 13-17 yaş grubunda bir dijital bağımlılık ve sosyal medya kullanımı patlamasının yaşandığı ve gençlerin büyük çoğunluğunun en verimli zamanlarını bu platformlarda harcadığı tespit edilmiştir.
- C) Sosyal medya kullanımını yasaklamanın bir çözüm olmadığı, bunun yerine sınırlı ve kontrollü kullanımının sağlanmasının gençler için daha doğru bir yöntem olduğu belirtilmiştir.
- D) Dijital ortamlarda ve sosyal medya uygulamalarında gençlerin %35'inin uygunsuz video ve fotoğrafa maruz kaldığı ve yüzde yedisinin aşağılanmaya muhatap olduğu veya suça teşvik edildiği ortaya konmuştur.
- E) Gençlerin yüzde doksan dokuzunun sosyal medyayla ilgilendiği ve 12-18 yaş aralığındaki bu gençlerin yüzde 48'inin 3-5 saat, yüzde 37'sinin 2-3 saat ve yüzde 7'sinin beş saat ve üzerinde vakit geçirdiği, 1 saat ve aşağıda olanların oranını sadece yüzde 8 olduğu dile getirilmiştir.

14. Lise öğretmeniyle karşılaşan genç, konuşma sırasında üniversiteye gitmediği için pişmanlık duyduğunu söyler. Öğretmeni sorar: "Peki, şimdi neden gitmiyorsun?" Öğrenci, "Çünkü artık yirmi beş yaşındayım. Evliyim, bir çocuğum var ve üniversiteyi bitirmem en az dört yılımı alır." der. Öğretmen başka bir soru sorar: "Peki söyler misin bana, eğer üniversiteye devam edersen bitirdiğinde kaç yaşında olacaksın?" Öğrenci, "Tabii ki yirmi dokuz." der. Öğretmen sorar: "Devam etmezsen kaç yaşında olacaksın?" Öğrenci, bir anlam çıkartmaya çalışarak, "Yine yirmi dokuz." diye cevap verir. Ardından öğretmenin ne demek istediğini anlayarak şöyle devam eder: "Evet, dört yıl sonra yirmi dokuz yaşında olacağım. Üniversiteye gitsem de gitmesem de..."

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada söz edilen öğrencinin üniversiteye gitmemesinin nedenlerinden biri değildir?

- A) Belli bir yaştan sonra sahip olunan bilişsel birikimin üniversite eğitimine ihtiyaç bırakmadığına inanması
- B) Üniversite eğitiminin bir yaşla sınırlı olduğunu düşünmesi
- C) Evli ve çocuklu olmasının eğitime engel olacağına inanması
- D) Eğitim süresinin uzun olduğunu düşünmesi
- E) Bazı sorumluluklarını yerine getirmesinin zorlaşacağından çekinmesi

15. Ankara, uzun tarihinin şaşırtıcı terkipleriyle doludur. Asırlar içinde uğradığı istilalar, üst üste yangınlar ve yağmalar şehirde geçmiş zamanların pek az eserini bırakmıştır. Acayip bir karışıklık içinde bu tarih daima insanın gözü önündedir. Türk kültürünün kendinden evvel gelmiş medeniyetlerden kalan şeylerle bu kadar canlı surette rastgele karıştığı, haşır neşir olduğu pek az yer vardır. Kalede ve onun eteğine serpilmiş mahallelerde Türk velileri, Roma ve Bizans taşlarıyla sarmaş dolaş yatarlar. Dedelerimizin mezarlarından çıkan yeşillikler hangi itikatların etrafında yontuldukları belli olmayan çok eski taşları kendi rahmani-yetleri ile yumuşatırlar; burada kerpiç bir duvardan İyonya tarzında bir sütun başlığı veya arkitrav fırlar, ötede bir türbe merdiveninin basamağında bir Roma konsülünün şehre gelişini kutlayan kadim heykeller görünür, daha ötede bir çeşme yalağında eski bir lahdin bakantaları gülümser. Ahi Şerafeddin'in türbesini asırlarca Greko-Romen arslanları bir nöbetçi sadakatiyle bekler ve bu yüzden Arslanhâne adını alan caminin hakikaten eşsiz mihrabında, Etilerin toprak ve bereket ilahesinden başka bir şey olmayan bir yılan son derece kuvvetli gövdesiyle meyveler arasında dolaşır.

Bu parçadan hareketle Ankara'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birçok medeniyete ait unsur iç içedir.
- B) Çeşitli talihsizlikler, geçmiş dönemlere ait eserleri azaltmıştır.
- C) Tarihî eserler kapalı kapılar ardında değil, göz önündedir.
- D) Sadece başkentimiz değil, aynı zamanda ülkemizin tarihî geçmişi en eski şehridir.
- E) Hayli eskilere dayanan, uzun bir tarihî geçmişi vardır.

16. Tarık Buğra'nın sanat anlayışının esası "insan"dır. Onun anlayışına göre sanat, insan ve hayata rehberlik eder. İnsanın ve toplumların kaderini belirlemede etkilidir. Ancak insanı belirli kalıplara dökmeyi ve sığdırmaya çalışmaz. Onları tek boyutlu değil tüm zaaflarıyla, çelişkileriyle anlatır. Gerçek sanatın da bu olduğuna inanır. Onun kahramanları kendi nefislerinden bile haklarını arar, kimseye boyun eğmez.

Bu parçada Tarık Buğra'nın sanat anlayışıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Sanatın insanlara ve toplumlara yol gösterici olduğuna inanır.
- B) Kahramanları şablonik değildir, çok yönlüdür.
- C) Sanat anlayışının temelinde insana verdiği değer vardır.
- D) Kahramanlarının zayıf yönlerini, tezatlarını anlatmaktan çekinmez.
- E) Kimseye boyun eğmeyen kahramanları kendi hayatından izler taşır.

17. Aşağıdaki parçalardan hangisi “İnsanın ve toplumun huzuru için en önemli erdem adalettir.” düşüncesine uzak düşmektedir?

- A) Konfüçyüs’ün adaletin kutup yıldızı olduğu ve geri kalan her şeyin onun etrafında kümелendiği yönündeki düşüncesi çok kadim bir doğruya işaret etmektedir. Gerçekten de adalet yerinde durdukça hiçbir şey dağılıp, tavsayıp yok olmayacaktır.
- B) İmmenuel Kant, “Adalet dünyadan kalkarsa insanın hayatına değer katacak bir değer kalmaz.” diyor Bunun anlamı açıktır: Hak edenin hak ettiğinin karşılığı ödülse ödül, cezaysa ceza olarak veriliyorsa orada çatışma yaşanmaz.
- C) Mevlana’nın dediği gibi “İlahi adalette zaman aşımı yoktur; o, mutlaka bir gün tecelli edecektir.” Öyleyse birini Allah’a havale etmek, onun ettiğine uğramasını dileyip yeni bir sıkıntı yahut kavga kapısı aralamaktan uzak durmak anlamına gelir. Bu da bir büyük adalet talebidir.
- D) Socrates’in meşhur bir sözü vardır: “Hayatımın en büyük prensibi, kimseye hiçbir şekilde adaletsiz davranmamaktır.” Evet, bireyin de bütün insani düzenlerin de merkezî meziyeti adalet olmalı ki birey vicdani çatışmadan, insanlar ise birbirleriyle savaşmalardan kurtulsun.
- E) “Bırakın adalet yerini bulsun da isterse kıyamet kopsun.” diyen Sigmund Freud’un hakkını teslim edelim. Gerçekten de adaletin tesis edilmediği yerde zaten kıyamet kopuyordur. Her şey çürüyor, her şey kokuşuyor ve dünya yaşanmazlaşıyordu.

18. Zulmü alkışlayamam, zalimi asla sevemem;
Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem.

Üç buçuk soysuzun ardından zağarlık yapamam;
Hele hak namına haksızlığa ölsem tapamam.

Yumuşak başlı isem, kim dedi uysal koyunum?
Kesilir belki fakat çekmeye gelmez boynum!

Kanayan bir yara gördüm mü yanar ta ciğerim,
Onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim!

Adam aldırırda geç git, diyemem aldırırım.
Çiğnerim, çiğnenirim, hakkı tutar kaldırırm!

Mehmet Âkif Ersoy’a ait bu beyitlerde açıklamasıyla birlikte verilen aşağıdaki kavramlardan hangisi ağır basmaktadır?

- A) **Yardımlaşmak:** Zor durumda kalan insanlara elinden geldiğince maddi yardımda bulunmak
- B) **Çuvaldızı kendine batırmak:** Başkalarını eleştirirken kendi kusurlarını unutmamak
- C) **Birliktelik:** İnsanların sorunlarının çözümünde onlarla ortak hareket etmeye önem vermek
- D) **Empati:** İnsanları sevmeye, kendimizi onların yerine koymaya, onlara karşı yapıcı olmaya özen göstermek
- E) **Erdem:** Mazlum düşen doğrunun yanında yer alıp onu savunmak uğruna bedel ödemeye hazır olmak

19 – 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gazeteci:

(I) ----

Fotoğraf sanatçısı:

– Birincisi, kendisinin görüp diğer insanların göremediği bir kareyi yaratıp kendi yarattığı bir bakış açısını insanlara sunma heyecanıdır. İkincisi ise fotoğrafçılar akmakta olan zamanın an hırsızlarıdır. Güzel bir anın, ileride çürüyecek bir portrenin hep canlı kalmasını sağlayacak kişi olmak başlı başına bir motivasyondur.

Gazeteci:

(II) ----

Fotoğraf sanatçısı:

– Fotoğraf bir tür iletişim aracıdır. İç dünya ile dış dünya arasında görsel bir dil konumundadır. Herkes aynı bakış açısına sahip değildir. Dolayısı ile fotoğraf; detaya, olaya, nesneye, hikâyeye farklı bir bakma biçimidir. Bana göre fotoğraf, herkesin ortak iç sesini farklı yorumlarla anlatmalıdır. Fotoğraf, geçmiş ile şimdi arasındaki bilinmeyen anlatır. Deklanşöre basılmadan yaratılacak olan fotoğrafın gelecekte kime, neye, ne anlatacağı açık ve sade bir kadraj ile verilmeli, çekildiği andan itibaren bir belge niteliği taşıdığı için de ciddiyeti unutulmamalı...

19. Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdaki sorulardan hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Bir fotoğraf sanatçısının motivasyon kaynağı nedir?
(II) Fotoğraf neyi anlatmalı insana veya fotoğraf bir şey anlatmak zorunda mı?
- B) (I) Fotoğraf sanatını nasıl tanımlarsınız?
(II) Fotoğraf sanatının diğer sanat dallarıyla ilişkisi nedir?
- C) (I) Fotoğraf sanatçısı topluma nasıl bir bakış açısı sunar?
(II) Fotoğrafın hayatla ilgili olarak anlatmaya çalıştığı gerçekler nelerdir?
- D) (I) Fotoğraf sanatının içinde yaşadığımız zamanla ilişkisi nasıl olmalıdır?
(II) Fotoğrafın belge olarak kullanılmasıyla ilgili düşünceleriniz nedir?
- E) (I) Bir fotoğraf sanatçısının sanat yaparken amacı nedir?
(II) Fotoğraf sanatının toplumsal iletişime katkısı nedir?

20. Aşağıdakilerden hangisi altı çizili bölümlerde fotoğrafın vurgulanan yanlarından biri değildir?

- A) İletişim aracı olma
B) Özgün yaklaşma
C) Gizemli yanlara ışık tutma
D) Konuyu yalın ve net biçimde verme
E) Sanatsal değer taşıma

21 – 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tanzimat ve ona yaklaşan zaman, şüphesiz ki geniş manasıyla yapıcı bir devir olmuştur. Fakat sadece yapmakla kalmış, asıl yaratmaya gidememiştir. Bu ikisinin arasındaki farkı o zamanlardan kalma eserlerin hepsinde görmek mümkündür. Şehirlerimizin umumi çerçevesi içinde derhâl yadırganan bir yığın eser, mimarinin sadece belirli bir malzemeyi, belirli bir gaye uğrunda kullanmaktan ibaret olmadığını gösterir. Oysa Tanzimat öncesinde cetlerimiz inşa etmiyorlar, âdeta aşkla ibadet ediyorlardı. Maddeye geçmesini ısrarla istedikleri bir ruh ve imanları vardı. Taş, ellerinde canlanıyor, bir ruh parçası kesiliyordu. Duvar, kubbe, kemer, mihrap, çini, hepsi Yeşil'de dua eder, Muradiye'de düşünür ve Yıldırım'da harekete hazır, göklerin derinliğine susamış bir kartal hamlesiyle ovanın üstünde bekler. Hepsinde tek bir ruh terennüm eder.

21. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Dönemi mimarisinde görülen unsurlardandır?

- A) Maddeye inancını yansıtmak
- B) İşlerini ibadet bilinciyle yapmak
- C) Binalara bir ruh kazandırmak
- D) Ruhu olmayan salt binalar yapmak
- E) Maddenin de yaşadığını eserlerinde göstermek

22. Bu parçadan Tanzimat öncesi mimari yapılarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Toplumun ortak hafızasını ve değerlerini yansıttığına
- B) İnanç ve kişiliği yansıtan bir özelliklerinin bulunduğu
- C) Barınma aracı olmaktan öte düşüncelerin ve inançların etkili bir ifadesi olduğuna
- D) İnancın, kültürel üretim içerisinde bir ifade biçimi olarak yansıtıldığına
- E) Kullanılan malzemelerin binanın yapıldığı bölgeye göre seçildiğine

Bu testte 22 soru vardır.

1. I. Metin

Bilim insanları ilaç üretiminde yapay yapraklardan yararlandı. Bu yapay yapraklar, güneş ışığından yararlanarak ilaç üretiyor. Tıpkı gerçek yaprakların güneş ışığını kullanarak besin üretmesi gibi. Işık, yapay yaprakların içlerinde bulunan moleküllerin tepkimeye girmeleri için gereken enerjiyi sağlıyor. Başlayan kimyasal tepkimeyle, istenen molekül-lerden belirli ilaçlar üretiliyor.

II. Metin

Araştırmacıların yaptığı açıklamaya göre dünyada yaklaşık 7100 çita kalmış. Bunun nedeninin çok uzun mesafeler katedebilen çitanın, vahşi yaşamın korunduğu alanların dışına çıkması olduğu düşünülüyor. Bu alanların dışında çitaların avladığı hayvanların sayısı azalıyor. Aynı zamanda çitaları avlayan insanların sayısı da bu korumasız alanlarda artıyor. Bu nedenle de çitaların soyu tehlikede.

Bu iki metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sayısal ifadelerle yer verilmiştir.
- B) Nesnel cümleler kullanılmıştır.
- C) Anlatımları olaya dayalıdır.
- D) Her iki metinde de benzetmelerden yararlanılmıştır.
- E) İki metinle anlatım zenginleştirilmiştir.

2. (I) Osmanlılar meyve konusunda çok bilgiliydiler. (II) Hatta kavun, karpuz ve kayısı gibi birçok meyvenin kültürünün Avrupa'ya Osmanlı aracılığıyla geçtiğini çoğu kişinin pek bildiği söylenemez. (III) Osmanlı coğrafyasının geniş ve bahçecilik kültürünün de gelişmiş olması bunda çok etkilidir. (IV) Evliya Çelebi de *Seyahatname'sinde* gezmiş olduğu birçok bölgenin meyvelerini ayrı ayrı not almış ve bunlardan detaylıca bahsetmiştir. (V) Tarihî kaynaklarda şimdilerde sürdürdüğümüz "yemeğin ardından taze meyve tüketme" alışkanlığından Osmanlıda hiç bahsedilmemiştir. (VI) Sanırım sabah ve akşam iki öğün yemek ile beslenen Osmanlı toplumunda meyveler bu iki yemek arasındaki sürede yeniyordu.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Renkli şekerleri en çok çocuklar tükettiğinden, şeker reklamları genellikle çocuklara yöneliktir. (II) Çocukluğumda, menekşeli şekerleri dünyanın en güzel nesneleri olarak algıladım. (III) Belki de bunun nedeni, ince bir pudra şekerin tabakasıyla örtülü buğulu eflatun rengini daha görür görmez şekerin beni büyülemesiydi. (IV) Emmeye başladınız mı kır menekşelerinin kokusunu duyar, ağzınızdan çıkarırsanız buğulu eflatunun alacalı, ışıltılı bir mora dönüştüğünü görürdünüz. (V) Benim yaşımda olup da bu ışıltıyı bilmeyen hemen hemen yok gibidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşünceyi akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. İnsan ruhunun varlığının kanıtlandığı temel alan sanattır, özellikle de edebiyat. Bir karakter yaratmak için tenini, saçını, göz rengini, ses tonunu, kokusunu, boyunu bosunu, zekâ düzeyini, cinsiyetini, sosyal konumunu, eğitim durumunu, davranışlarını, hangi yemeği sevdiğini, hangi kitaplardan ya da filmlerden hoşlandığını veya hangi burçtan olduğunu anlatmak yeterli değildir. Önemli olan, ona bir ruh bağışlamaktır. Yaratılan karakterin biraz önce sıraladığım görülebilir, sayılabilir, sıralanabilir nitelikleri de kuşkusuz önemlidir ama ----.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) en önemlisi o karakterin ruhudur
B) üslubun etkileyiciliğini de unutmamak gerekir
C) karakter denen şey özgün olmalıdır
D) karakter ve tip farklılıklarını bilmeden bu imkânsızdır
E) geçmişe doğru bir yolculuk yapmak da gerekir

5. Şiirlerimi besleyen kaynakları soruyorsunuz. Bunların tam ve eksiksiz bir listesini çıkarmak imkânsız. Çünkü her türlü algı bizim içimizde bir iz, bir tortu bırakır. İlk kaynak olarak kendi yaradılışımızı, hayat görüşümüzü saymak isterim. Yani içimizde olmayan bir şiiri başka yerde bulamayız. Böylesi özentî olur, taklit olur. Sanatçı bir prizma gibi dışarıdan içine düşen ışınları kendi renklerine bulayarak, özümleyerek yansıtan kişidir. Bu çerçeve içine kendi öz geçmişi girer, yaşadığı hayat şartları, okuduğu eserler girer. Kısaca kitaplar ve hayat hepimizi besleyen ana kaynaklardır.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Şairin dış dünyadan beslenerek şiirlerini biçimlendirmesi
II. Şiirin biçim ve içerik bakımından bütünlük kazanması
III. Şiirlerin sosyal yaşamın gerçeklerine sıkı sıkıya bağlı olması

durumlarından hangisine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

6. • Kelebekler Vadisi, Muğla'nın Fethiye ilçesi sınırlarında kalan bir cennet alanıdır. Boyu 350 metreyi bulan sarp kayalıklarla çevrili olan vadi, 80'den fazla kelebek çeşidine ev sahipliği yapar. 50 metrelik yükseklikten vadiye dökülen şelale muhteşem bir manzaranın oluşmasını sağlar. Çevre kirliliğinin olumsuz etkilerinden korunan bölge bu özelliğiyle doğal bir park görünümündedir.
- Eşen Çayı üzerinde yer alan Saklıkent Kanyonu, jeomorfolojik olarak ilginç özellikler sergilemektedir. Kanyonun keşfi çok yakın bir tarihe dayanmaktadır. Bir çoban, keçisinin peşinden giderek kanyonu keşfeder. Çobanın bildirmesinin ardından Çevre ve Orman Bakanlığı, Saklıkent'i Millî Park ilan eder, özel firmaların da desteği ile Saklıkent bugünkü hâlini alır.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı yerleri örnek olarak sunmaktadırlar.
B) Farklı yerlerin birbirine benzer yönlerini göstermektedirler.
C) Konularını genellikle nesnel yargılarla ele almaktadırlar.
D) Öğretici metin özelliği taşımaktadırlar.
E) İki farklı bölgeyle ilgili bilgileri aynı anlatım tekniği ile vermektedirler.

7. 1968'de Amerikalı öğretmen Jane Elliott, küçük bir deney tasarladı.

1. Aşama

Öğretmen işe ilk olarak sınıftaki öğrencileri mavi ve kahverengi gözlü olmak üzere iki gruba ayırarak başladı. Öğrencilerine mavi gözlülerin daha üstün olduğunu ve öğlen yemeklerinde daha fazla yemek yiyebileceklerini, teneffüslere daha önce çıkabileceklerini söyledi.

2. Aşama

Derslerde de mavi gözlü öğrencilerin daha başarılı ve daha zeki olduklarını tekrar etti. Bunun üzerine mavi gözlü öğrenciler havaya girdiler ve diğer gruptaki öğrencilerden uzak durmaya, onları hor görmeye ve onlara kötü davranmaya başladılar. Bir süre devam eden bu durum sonucunda mavi gözlü öğrenciler derslerine daha çok çalışmaya başladılar ve sınavlarda daha başarılı oldular. Kahverengi öğrenciler ise haksızlığa uğradıkları hissine kapılıp derslerine yeterli ilgiyi göstermeyip sınavlarda başarısız olmaya başladılar.

SONUÇ

Deney sonlandırıldığında iki gruptaki öğrenciler de arkadaşlarıyla aralarının bozulmasından rahatsız olmuşlardı.

Bu deneyden hareketle

- I. İnsanları gruplara ayırarak ve ödüllendirerek başarının daha da artacağı
- II. Ayrı ve üstün tutulanlar, bununla motive olsalar da birliğin ve dirliğin bozulmasının onları da rahatsız ettiği
- III. İnsanların aidiyet duyguları nedeniyle bağlı bulundukları gruplara yönelik olumlu davranış geliştirdikleri

düşüncelerinden hangileri vurgulanmaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Bizim istediğimiz gibi olursan seni severiz mesajı vermek, doğru davranışlar geliştirmede etkili olabilir mi?" sorusuna cevap vermektedir?

- A) Sevgi, insanoğlunun en büyük motivasyon kaynağıdır. Bir otomobilin yakıtı neyse sevgi de bir insan için odur. Nitekim araştırmalar, sıfır sevgi noktasına varmadan intihar edilemeyeceğini ortaya koymuştur.
- B) Duvar örmek yerine kapı açmak gerekiyor Kapısı kilitli olan kalbe sevgi yanaşamaz. Sevginin ziyaret etmediği kalp ise viraneye dönmüş bir mabettir. Sevgi'nin eğitmediği bir öğrenciyi hiçbir şey eğitemez.
- C) Koşullu sevginin dönüştürme gücü yoktur. Çünkü koşullu sevgi, yöneldiği kişide kaybetme korkusuna neden olur. Bu korku ise sahte davranışlar üretir. Öz güven yoksunluğu, özgün yanlarını, yaratıcı yönlerini ortaya koyma cesaretsizliği bu sevgi tehdidiyle gelişir ve yararı değil, zararı vardır.
- D) Bireysel farklılıklara saygı duyan bir eğitim-öğretim faaliyeti, her şeyden önce keşifçi bir faaliyettir. Yani bu faaliyetin yapıldığı ortamlarda icat çıkaranlara kızmak yoktur; kişi, kendi artılarını ve eksilerini rahatça ortaya koymaktadır.
- E) İnsanlara birtakım değerleri benimsetmek veya onda istenilen davranışları geliştirmek, belli bir zamanı kaçırmamaya bağlıdır. "Ağaç yaşken eğilir." demişler. Doğru söz. Ağacı da insanı da kuruyup kütük olmadan sevgiyle, ilgiyle ve itina ile işlemek gerekir yoksa meyvesiz dallardan başka bir şey geçmez elimize.

9. **Gazeteci:** Şu şırıl şırıl akan dere, kayadan salkım saçak atlayan şelale, ya şu yeşilden sarıya, sarıdan kızıla dönen orman sanat değil mi şimdi?

Şair: Değil dostum, değil.

Gazeteci: Bütün bu güzellikler, estetik haz vermiyor mu? Neden sanat değil?

Şair: Dostum, onlar zaten orada var. Orada insanın terleyen beyni, sarsılan yüreği yani insanın müdahalesiyle oluşmuş bir şey yok. Sanat eseri, üstelik çirkin ve kırıksa kırıksa bir yüzden de haz veren bir güzellik üretebilmeli.

Aşağıdaki yargılarından hangisinin bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Güzel düşünen ve güzeli düşünen kişiler, sanatçı olma ruhuna sahiptir; dolayısıyla sanatın varlığı güzelliğin güzel bir ruhun teknesinde yoğunlaşmasına bağlıdır.
- B) Sanatın asıl amacı, güzellikleri değiştirmeksizin yansıtır ve yayma işidir; bunu da ancak doğayı ayrıntılı biçimde gözlemleyebilen ve gözlemlerini hayalleriyle birleştirebilen kişiler yapabilir.
- C) İnsanın yaratıcı bir eylemiyle oluşan sanatın verdiği estetik zevk, ele aldığı konudan değil onu yansıtır biçiminden kaynaklanır.
- D) Sanatı yapan kişinin sanat anlayışı o kadar kendine özgüdür ki aynı varlığı hiçbir sanatçı aynı biçimde yansıtmaz.
- E) Sanatçı, yetenekliken üretmeye devam etmemişse bir zaman sonra yeteneği körelmiş bir bıçak gibi sanatın objesini yontamaz olacaktır.

10. (I) Kuzey Amerika'da "General Sherman" adı verilmiş, 84 m uzunluğunda ve gövdesi 11 m genişliğinde bir sekoya ağacı var. (II) Bu ağacın 2 bin yaşında olduğu tahmin ediliyor. (III) Muhtemelen Roma İmparatorluğu zamanında bir fideydi. (IV) Osmanlı İmparatorluğu onun ömründe kuruldu ve yıkıldı, Kıta Amerikası onun ömründe keşfedildi, sonra binlerce savaş yaşandı hatta uzaya gidildi. (V) Tüm bunlar olurken o hep aynı yerdedi, "işini" yapmaya devam ediyordu, hâlen ediyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Havayı temizliyor, kuşlara yuva oluyor, gövdesinde başka canlıları barındırıyor." **cümlesi getirilebilir?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Öte gezegen, Güneş'ten başka yıldızların etrafında dolanan gezegenlere verilen addır. Yapılan son araştırmalara göre 1990 yılından bu yana onaylanmış 4281 öte gezegen bulunmakta ve kesin sayı olmamakla birlikte bunlardan 55 tanesinin yaşanılabilir olduğu varsayılmaktadır. Keşfedilen ilk öte gezegen (1992 yılında) PSR B1957+12 b olup Dünya'dan yaklaşık dört kat büyüktür ve 2300 ışık yılı uzaklıktadır. En yakın öte gezegen ise Dünya'dan 4,2 ışık yılı uzaklıkta bulunan ve Güneş'e en yakın yıldız olan Proxima Centauri'nin etrafında dönen Proxima Centauri b'dir. Bu bilgiler de gösteriyor ki yakın bir zamanda başka dünyalara taşınmaya hazır olmalıyız.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Elde edilen bilimsel veriler yanlış yorumlanmıştır.
- B) Sunulan veriler arasında tutarsızlıklar vardır.
- C) Güncel bir konu bilimsel bir yaklaşımla ele alınmıştır.
- D) Çeşitli varsayımlar birbiriyle karşılaştırılmıştır.
- E) Bilimsel verilerden hareketle bir çıkarımda bulunulmuştur.

12. Profesyonel futbolcular ile kulüpleri arasındaki ilişkinin kurulmasını sağlayan profesyonel futbolcu sözleşmesi, en genel tanımıyla futbolcuyla kulüp arasında imzalanan ve taraflara karşılıklı hak ve yükümlülükler yükleyen bir sözleşmedir. Profesyonel futbolcu sözleşmesinin genel esasları PFSTT'nin (Profesyonel Futbolcuların Statüsü ve Transferleri Talimatnamesi'nin) 19. maddesinde açıkça belirtilmiştir. Profesyonel futbolcu, bu sözleşme ile kulübü için iş görmeyi yani futbol faaliyetini yerine getirmeyi yüklenmekte, iş görme edimini belirli bir süreye bağlı olarak yerine getirmekte ve karşılığında ücret almaktadır. Bu anlamda profesyonel futbolcu sözleşmesini iş sözleşmesinin bir türü olarak kabul etmek yerinde olur.

- I. Kulübün futbolcuya karşı ekonomik yükümlülükleri
- II. Kulübün futbolcudan yapmasını istediği sportif işler
- III. Kulübün ekonomik ve sportif olarak geliştirilmesi

Bu parçaya göre yukarıdakilerden hangileri futbolcu sözleşmesinin ilgi alanına girer?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

13. I. Bunlardan bir kısmını *Harap Mabetler* (1911) ve *Dağa Çıkan Kurt* (1922) adlı kitaplarda bir araya getirmiştir.
- II. Toplamda yüzü bulan sayısı bu metinler, azımsanmayacak bir hikâye birikimiyle karşı karşıya olduğumuz göstermektedir.
- III. Adı daha çok romancılığı ve toplum içindeki rolüyle öne çıkmış olan Halide Edip, yazı hayatının başlangıcı sayabileceğimiz 1908'den hayatının son dönemlerine kadar hikâyeler de yazmış ve yayımlamıştır.
- IV. Bir bu kadar metin de (elli beş) ölümünden sonra yayımlanan *Kubbede Kalan Hoş Sada* (1974) adlı kitabında yer almıştır.
- V. Bu iki kitabında topladığı metinlerin sayısı - sonraki baskılarda eklenenlerle beraber - elli dördtür.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda baştan üçüncü cümle aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

14. Her yalı sahibinin daha güzel bulup daha çok sevdiği ve bunun için bahçesinde daha çok bulundurduğu çiçekler vardı. Hepsi de birer mucize olan bütün bu çiçeklerden hangisini daha üstün sayabilirsiniz? Tarih boyunca laleler en zarif, en makbul çiçeklerdi. Rengârenk, büyük ve derin kokulu güller, bilhassa kıvamları ve edalarıyla çiçeklerin en mükemmeli sayılırdı. Kokularının bir damla acısını duyuran karanfiller, hakikaten “yârin dudağından getirilmiş bir katre alev” gibiydi. Ve itinalı çiçekler arasında daha tevazulu, daha küçük mor menekşeleri; bir damlacık beyaz vücutlarıyla yaseminleri; nazlı, hafif mor salkımları ve güzel isimleriyle hanımellerini; ince, eflatun renkli leylakları ne kadar severlerdi! Beyaz zambaklar, renk renk sümbüller, biraz frenk hâlli ve isimli kamelyalar, krizantemler, gösteriş meraklısı orkideler de vardı. Boğaziçi toprağına ve havasına çok uyan ve büyük ağaç hâline gelen manolyalar biraz mayhoş fakat tesirli kokularıyla, inhitat (gerileme) zamanındaki, rengi kararmış yalının, her nedense, bir akrabası gibi görünürlerdi. Uzaktan, bazı ağaçlar tam birer çiçek gibi gözükür, bütün bir ağaç kocaman bir çiçek gibi salınırdı. Her erguvan, için için yanan canlı bir alevdi.

Bu parçada Boğaziçi yalılarında bulunan çiçeklerin özellikleriyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değilmiştir?

- A) Yetiştiricilerin karakterlerini yansıttıklarına
- B) Bazılarının diğerlerinden üstün görüldüğüne
- C) Her çiçeğin farklı ve özgün özellikleriyle öne çıktığına
- D) Bazılarının zamanla ağaç hâline geldiğine
- E) Kimi ağaçların çiçek görünümü kazandığına

15. Bakış açın tek yönlü mü, bir bak
Durmadan karanlığa küfredeceğine
Çalış, çabala bir mum da sen yak
Farklı bakmanın keyfini, sen de tat
Seni kısıtlayan tek şey at gözlüğü
Ondan hemen kurtul, gözlüğü at

Bu dizelerde, aşağıda verilen yanlış tutumlardan hangisi vurgulanmamıştır?

- A) Başkalarını suçlamak
- B) Kendini kandırmak
- C) Tembellik
- D) Hayata tek yönlü bakış
- E) Çözüm odaklı olmamak

16. *Bulantı*, 20. yüzyılın en etkili düşünürlerinden Jean-Paul Sartre'in ilk romanı. Bireyin kökten özgürlüğünü vurgulayan varoluşçu akımın sözcülüğünü üstlenen Sartre, adını 1938'de yayımlanan bu romanıyla duyurmuştu. Günlük biçiminde yazdığı bu kitabında, romanın kahramanı Roquentin'in dünya karşısında duyduğu tiksintiyi anlatıyordu. Bu tiksinti yalnızca dış dünyaya değil, Roquentin'in kendi bedenine de yönelikti. Kimi eleştirmenler; romanı hastalıklı bir durumun, bir tür nevrotik kaçışın ifadesi olarak değerlendirdilerse de *Bulantı*, yansıttığı güçlü bireyci ve toplum karşıtı düşüncelerle, sonradan Sartre'in felsefesinin temellerini oluşturacak birçok konuya yer veren özgün bir yapıtı. "Varoluş"la yüz yüze gelen Roquentin'in geçirdiği değişimi anlatan *Bulantı*, varoluşçuluğun kült kitaplarından biri oldu.

Bu parçada *Bulantı* romanıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yazarının ünlü olmasını sağladığına
- B) Kahramanının psikolojik durumuna
- C) Yazarının düşüncelerini temellendirdiğine
- D) Birbiriyle tezat teşkil eden düşüncelere yer verdiğine
- E) Varoluşçu felsefenin ilk kitabı olduğuna

17. *Frankenstein* gerek dil gerek kurgu açısından son derece vasat bir romandı. Ama yarattığı imge o denli güçlüydü ki dilin ağırlığı, mektup ve günlükler üzerinde yükselen kurgusu bir süre sonra göze batmıyor, karakterlerinin yaşadıkları çelişki ve travmalar sizi sarmalıyor, roman boyunca sürükleyip götürüyordu. Bir insan yaratmanın peşinde olan bilim adamı Victor Frankenstein'ın büyük düş kırıklığından söz etmiyorum sadece. Yaşamı yaratıcısından çok daha fazla acılarla dolu olan o çirkin yaratığın büyük trajedisinden de söz ediyorum. Bu iki karakter arasındaki ilişki hem dinsel anlamda hem de sosyolojik anlamda insanlar arasındaki temel bir ilişkiyi simgelemektedir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Sanat eserini başarılı kılan unsurlardan en önemlisi dil ve anlatımdaki özgünlüktür.
- B) Eserin kurgusunun mükemmel olması onu klasikler arasına yerleştirir.
- C) Dil ve anlatımı orta düzeyde olan bir eser, imgesindeki olağanüstülükle büyük yapıtlar arasına girebilir.
- D) Öldürmek, yaratmak gibi konular her zaman insanların ilgisini çekmiştir.
- E) Benzer romanların önüne geçmek için farklı konular bulmak her zaman yeterlidir.

18. İnsanların birbirini aldattığı ve aldatmanın kurallara, “hukuk”a bağlandığı bir yaşam sürüyoruz. Yozlaşmış bir varlık ortamında, insanlar güç kullanarak, sindirerek, bunun adına da çoğu kez “uzlaşma” diyerek güven yoksulu bir yaşamın boyunduruğu altında, yaşamlarındaki boşluktan kurtulmaya çalışıyor. Güvenin temel zemini olan emanet ahlakı unutuluyor.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güven, bütün insanların çağımızda terk etmesi gereken ortak bir duygudur.
- B) Emanet ahlakından yoksun; gücün, güvensizliğin ve tutarsızlıkların hüküm sürdüğü bir toplumsal yaşam mevcuttur.
- C) Güven duygusunun olmadığı toplumlarda, insanların bireysel başarı güdüsü kuvvet kazanır.
- D) Günümüz insanı, maddi kazançlar peşinde koşarken güven duygusunu unutmaktadır.
- E) Güven, toplumsal sorunların çözümünde ve bireyin kendisini gerçekleştirmesinde önemli bir motivasyondur.

19 – 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ah, bu eski sanatkârlar ve onların her dokundukları şeyi değiştiren, en eski bir unsurdan yepyeni bir âlem yapan sanat mucizeleri! Dedelerimiz bu mucize ile ve onun etrafına taşıdığı imanla Bursa’nın ve İstanbul’un çehresini değiştirdiler, onları yarım asır içinde halis Türk ve Müslüman yaptılar. Yirmi otuz senelik bir zaman içinde Bursa’nın ve İstanbul’un yıkılmış Doğu Roma manzarası ortadan silindi ve yerini, camileri, medreseleri, hanlarıyla yumuşak çizgili, elastiki hamleli, kullandığı malzemenin güzellik şuurunda kıskanç, yapıldığı şehrin iklimine aynı unsurdan denecek kadar uygun bir mimari aldı. Bu sanat şöylece büyük çerçevesinde bu şehirlerin tepelerini ve umumi manzarasını birden değiştirirken şehirlerin içinde sokak sokak ikinci bir fetih yapıyor, yeşil pencerelerinde uhrevi vaatler, gülen türbecikler, çeşmeler, İstanbul ve Bursa’yı adım adım zapt ediyordu.

19. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Bursa’nın ve İstanbul’un çehresini değiştiren mimari eserlerin özelliklerinden değildir?

- A) Yumuşak çizgili, elastiki hamleli olması
- B) Sanatsal açıdan çok güçlü olması
- C) Yapıldığı şehrin iklimiyle uyumlu olması
- D) Kendine has özellikleriyle şehrin dokusunu değiştirmesi
- E) Doğu Roma mimarisinden izler taşıması

20. Bu parçadan Bursa ve İstanbul’un çehresini değiştiren eski sanatçılarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Dokundukları her şeyi dönüştürecek birikim ve tecrübe-ye sahip olduklarına
- B) Eski unsurlardan yeni sanat eserleri yapan olağanüstü yetenekleri bulunduğuna
- C) Mucizevi yetenekleri yanında, samimi imanlarının onları başarılı kıldığına
- D) Teknik bilgileri Batılı bir anlayışla yansıttıklarına
- E) Şehrin dokusunda dinî ve millî kimlik dönüşümünü mimari yapılar aracılığıyla yansıttıklarına

21 – 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gazeteci:

(I) ----

Fotoğrafçı:

– Şüphesiz hem çocukluğumda hem gençliğimde ve hâlâ da hayranlıkla bazen dakikalarca gözlerimi gözlerinden alamadığım, Steve McCury'nin çekmiş olduğu *Afgan Kızı* isimli fotoğraftır. Sonra Ara Güler, Coşkun Aral, Bülent Kılıç, Robert Capa ve Nick Ut. Bunlar benim aklıma gelenler ama sadece bunlar değil elbette...

Gazeteci:

(II) ----

Fotoğrafçı:

– Üç tane sergi açtım. Nusaybin, Silopi ve Mardin'de açtım. Bunlardan bir tanesi kolektif bir sergi idi. Fotoğrafın bir belge olduğunu dile getirmiştım. Dolayısıyla çekilmiş bir belgenin daha fazla insana, ziyaretçiye, meraklısına ulaşması her fotoğraf sanatçısının istediği bir durum. Yukarı Mezopotamya'daki kadın gerçekliğini konu edinmiş bir serginin Nusaybin yerine Paris'te yaratacağı etki, gerek kadın mücadelesine sunacağı katkı, gerekse sanata günümüz itibarı ile ulaşılabilirlik anlamında zirve olan bir yerde olması fotoğrafçı için ciddi bir başarıdır.

21. Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdaki sorulardan hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Fotoğraf sanatında dünyanın en iyileri kimlerdir?
(II) Ünlü fotoğrafçılar eserlerini ilgilileriyle nasıl buluşturuyor?
- B) (I) İlham aldığınız ve takip ettiğiniz fotoğraf sanatçıları kimlerdir?
(II) Fotoğraflarınızı ilgilisiyle buluşturmak için neler yaptınız?
- C) (I) Türkiye'de fotoğraf sanatını temsil eden ünlü isimler kimlerdir?
(II) Türkiye'de açılan fotoğraf sergileri amacına ulaşıyor mu?
- D) (I) Türk fotoğraf sanatçılarının ilham kaynağı olan fotoğraflar var mı?
(II) Fotoğraf sergilerinin toplumsal duyarlılığın artmasına etkisi var mı?
- E) (I) Genç fotoğrafçılar hangi ustaları takip etmelidir?
(II) Fotoğraf sanatçısının sergi açarken temel amacı nedir?

B
İ
L
G
İ
S
A
R
M
A
L

22. Bu diyalogdaki altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kapsamlı B) Ortaklaşa C) Herkese açık
D) Özgün E) Bilimsel

Bu testte 22 soru vardır.

1. Düzyazı aklın dilidir. Doğrular, bu dille aranıp bulunur. Tartışmalar bu dille yapılır. Şiir ise ruhun dilidir. Ruhun en üst perdeden, en alt perdeye uzanan titreşimleri, öfkeleri, sevgileri, tutkuları bu dili bekler. Mallarme'ye göre "Şiir, güzel sanatların en yücesidir, ilkidir."

Bu parçanın anlatımında

- I. Tanımlama
- II. Karşılaştırma
- III. Yineleme
- IV. Örnekleme
- V. Tanık gösterme

düşünceyi geliştirme yollarının hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Toplumların yüzyıllar boyu geliştirdikleri yöntemlerle birçok meyve ve sebzedden, farklı içecekleri üretip tükettiklerini ispatlayan kaplar, kupalar ve küpler günümüze kadar ulaşmıştır. (II) Nitekim Anadolu'da ve Mezopotamya'da bulunan ilk kar kuyularına dair izler bize, yazın soğuk içeceklerin yapımında Toroslardan getirilen temiz karların kullanıldığını gösteriyor. (III) Bunun yanı sıra ulaşılabilen yazılı belgelerden günümüzde de zevkle tükettiğimiz içecekleri çıkarabilme şansına sahibiz. (IV) Çilek, kızılcık, armut, şeftali, kavun, karpuz, gül, dut, vişne, erik ve limon en çok bilinen ve içeceği yapılan meyvelerdendir. (V) Bu meyvelerin yazın serinletme işlevi dışında çok daha önemli bir faydası vardır. (VI) Yaz meyvelerinden yapılan içecekler, kendimizi ve çocuklarımızı zararlı gıdalardan da korur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Türk edebiyatında korku ve dehşet unsurlarının anlatının ana eksenini oluşturduğu korku romanlarının yayımlanması Batı edebiyatında bu türün ortaya çıkışından yaklaşık iki yüz yıl sonrasına rastlar. (II) Şüphesiz, bu tarihten önce de edebiyatı besleyen canlı bir damar olan korku kavramı; sosyolojik, psikolojik ve felsefi boyutları ile Türk romanında konu edilmiştir. (III) Türk romanından uzun yıllar önce Batı'da yazılan gerçek korku romanlarını meraklıları için ilgi çekici kılan asıl unsur ise uyandırdığı dehşet hissidir. (IV) Dehşet hissinin sözlüklerde korkunç bir olay karşısında duyulan büyük korku olarak tanımlandığı görülmektedir. (V) Bu his, Türk romanında da es geçilmemiş, insan zihnini çarpıcı imgelerle harekete geçirmiş ve hayal gücünden yararlanarak aklın sınırlarını zorlamıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Edebî metinlerde beni en çok etkileyen kahramanlardan biri, Victor Hugo'nun *Notre Dame'ın Kamburu*'ndaki Quasimodo karakteridir. Quasimodo'nun çirkinliğinin betimlenmesi, okur için çarpıcı bir görsellik oluşturur ama bizi derinden etkileyen olgu onun çarpık yüzü, uyumsuz bedeni değildir. Bedensel özürleri nedeniyle toplumun en alt sıralarında yaşamaya itilen Quasimodo'nun, kendi yaşamını tehlikeye atarak günahsız Çingene kızı Esmeralda'nın yaşamını kurtarmasıdır. Quasimodo, Esmeralda'yı kurtardığı anda, ----. Çünkü fiziksel görünümündeki çarpıklık nedeniyle kendimizden uzak tutmaya çalıştığımız bu kamburun kişiliğinde insan ruhunun yüce bir yönüyle karşılaşır ve altüst oluruz. O anda, insan ruhunu elle tutacak, gözle görece kadar somut hissederiz.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) onun fiziksel çirkinliği çok gerilerde kalır
- B) bazıları bu sahneye burun kıvrabilir
- C) diğer Çingenelerin sempatisini kazanır
- D) Çingene kız ona minnettar kalır
- E) asıl güzelliğin fiziki güzellik olduğu tescillenmiş olur

5. Antropolojik anlamıyla kültür, insan yaşamının toplumsal ilişkilerden doğan bütün yönlerini kapsar. Bu anlamda kültürle dil, özdeş sayılmasa da birbiriyle iç içe geçmiş olgudur. Dil öğrenme yeteneği, kalıtsal olsa bile bu yeteneğin gerçekleşmesi ve kullanılması toplumsal ilişkilerin varlığına bağlıdır. Toplum dışı bir ortamda, örneğin ormanda hayvanlar arasında büyüyen insanların konuşmayı öğrenemediği bilinmektedir. Bir toplumun kültürü, değerleri, becerileri ve bütün bilgisi bireylere dil yoluyla aktarılır. Öğrenim sürecinde öykünmenin etkisi, sözlü eğitim ve öğretimle karşılaştırılamayacak kadar küçüktür. Hayvan türlerinin davranışlarının ancak biyolojik değişim ya da evcilleştirme sonucunda ve ancak çok uzun süreler sonunda değişmesine karşılık, insan kültürlerinin hem zaman içinde hem de belli bir anda büyük değişiklik göstermesinde dilin bu değişken, “kaygan” niteliği yatmaktadır.

Bu parçada anlatılanlardan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Kültür, dilden tamamen bağımsız biçimde kendi gelişimini kendisi yönlendirir.
- B) Dil, yabancı etkilerden ne kadar uzak kalırsa kültürel taşıyıcılık görevini o kadar iyi yapar.
- C) Dil, bireylere kültürün bir parçası olarak aktarılır ama kültürün aktarım aracı da yine dildir.
- D) Kültür, dil olmasa da gelecek kuşaklara çeşitli yollarla aktarılır.
- E) Kültürler arası ilişkilerde gözetilmesi gereken kurallara dille gerek duyulmaksızın bilinir.

6. Resim çizen çocuğun yaptığı karalamalar kişiliğini de bir oranda yansıtır. Çekingen yapıdaki bir çocuk daha sönük, daha silik çizgiler çizerken dışa dönük çocuklar daha geniş, daha çarpıcı çizgiler çizerler. Çocukların resme yaklaşımı, hayata yaklaşımları gibidir. Bu yaşlardaki çocukların amacı kendilerini resim aracılığıyla ifade etmek değildir ama bilinçsizce yaparlar bunu. Bir çocuğu tanımak istersek onu çalışırken izlemeli ve yaptığı resimlere bakmalıyız. Aynı yaştaki ve aynı gelişim sürecindeki iki çocuk, aynı malzemelerle bambaşka resimler ortaya koyacaklardır muhakkak.

Bu parçanın yazarına göre aşağıdakilerden hangisi çocukların çizimlerinden elde edilecek bir bulgu ola-maz?

- A) Kendine özgünlük B) Sanat algısı
- C) Ruh dünyası D) Kişilik haritası
- E) Yaşama bakış açısı

7. İnsan görecektir ki eşyaya ve başka insanlara karşı düşüncelerini değiştirdikçe eşyalar ve başka insanlar da kendisine karşı hâllerini değiştirirler. İnsan, düşüncelerini radikal (köklü) bir surette değiştirirse hayatın maddi şartlarında da nasıl çabuk bir değişiklik yaptığını görerek şaşırır. Geleceğimize şekil veren güç kendi içimizdedir. Kendi benliğimizde. İnsan ancak düşüncelerini yükseltmekle yükselir, galip olur, başarıya ulaşır. Ancak düşüncelerini yükseltmek istemezse zayıf, düşkün ve sefil kalır.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Salt düşünce boyutunda kalan atılımlar bir süre sonra unutulmaya mahkûmdur.
- B) Hayat meşgalesinde koştuktan durup bir nebze düşünmeye vaktimiz kalmıyor.
- C) İnsanları diğer canlılardan ayıran temel özellik düşünme-bilmesidir.
- D) Düşüncelerimiz nasıl bir hayat yaşayacağımız konusunda temel belirleyicidir.
- E) İnsan, aklı karşısında daima duygularını diri tutmalıdır.

8. Muhabir:

(I) ----

Yazar:

— Benim mesleğim, sanatım yaşamaktır. Benim hayatımı duyduğum, gördüğüm ve yaşadığım gibi anlatmamı uygun görmeyenler mimara da desinler ki sen binalardan kendine göre değil başkasına göre, kendi bilginle değil başkasının bilgisiyle söz edeceksin.

Muhabir:

(II) ----

Yazar:

— Ben kendimi olduğum gibi gösteriyorum. Öyle bir beden yapısı koyuyorum ki ortaya bir bakışta damarları, kasları, her şeyi yerli yerinde görüyorsunuz.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Sizi “kuru gerçekçilik” ile suçlayanlara karşı bir sözünüz var mı?
(II) Kendinizden bahsederken özel bir yöntem veya teknik kullanıyor musunuz?
- B) (I) Yazmaya ilginiz ne zaman ve nasıl başladı, yazdıklarınızın yaşamınızdaki yeri nedir?
(II) Romanlarınızda erkek karakter olarak kendinize ağırlık vermenizin nedeni nedir?
- C) (I) Romanlarınızın sizin için ifade ettiği anlamı biraz açar mısınız?
(II) Yaşadıklarınızı sinemaya aktarırken ilham aldığınız yazarlar var mı?
- D) (I) Romanlarınızda otobiyografik anlatılara neden ağırlık veriyorsunuz?
(II) Romanınızdaki kahramanların ilişkilerinin niteliği hakkında neler söyleyebilirsiniz?
- E) (I) Yazdığınız hikâyelerin gerçekçi olmasını neye bağlıyorsunuz?
(II) İnsan yaşamının kısır döngülerini ele almaya ne zaman karar verdiniz?

9. I. Edebiyatta olup bitenleri, edebiyatın canlılığını, yazarın verimliliğini hatta yapıtlarının başarısını ya da başarısızlığını kuşaklarla, yaşla değerlendirmek çoğu zaman bizi yanlışlığa götürür.
- II. Dostoyevski en büyük iki yapıtından biri *Karamazov Kardeşler*'i ölmeden hemen önce bitirdi. Thomas Mann ise gene en büyük iki yapıtından biri olan *Buddenbrook Ailesi*'ni bitirdiğinde daha yirmi altı yaşındaydı.

Bu iki parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Birinci parçada verilen yargı ile ikinci parçadaki yargı gelişmektedir.
- B) Birinci parçada ortaya konulan yargı, ikinci parçada örneklenmiştir.
- C) Birinci parçada ileri sürülen görüş, diğerinde tanık gösterme yoluyla desteklenmiştir.
- D) Aynı üsluplar kullanılmasına rağmen bir konuda farklı düşünülebileceği vurgulanmıştır.
- E) Benzer görüşler arasında uyum olamayabileceğini göstermektedirler.

10. Bir kitabı iki kez okumak, hiçbir zaman iki ayrı kitap okumaktan farklı değildir. (I) İlk okuyuşta siz ve yaşamınız, ikinci okuyuşta siz ve yaşamınızdan son derece farklıdır. (II) Anlayışınız, yorumlarınız, yaşam deneyimleriniz ilerler; siz gerçek siz olmaya yaklaşırsınız. (III) Olayları daha derinden kavrar, yüzeysellikten uzaklaşırsınız. (IV) Kitabı ikinci okuyuşta daha bir mutlu olursunuz ondan daha fazla yararlanırsınız. (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine “Mutluluğun sebebi de kitaptan daha fazla yararlanabilmenin verdiği gönül rahatlığıdır.” cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Ortaokuldayken sınıf arkadaşlarımdan biriyle ciddi bir tartışmaya girdim. Onun haksız olduğundan, benimse haklı olduğumdan emindim. Öğretmenimiz bize bir ders vermeye karar verdi. Bizi bütün sınıfın önüne çıkardı ve arkadaşımı masanın bir tarafına, beni de diğer tarafına yerleştirdi. Masanın tam ortasında yuvarlak bir nesne vardı. Siyah bir nesne. Öğretmen diğer çocuğa nesnenin rengini sordu. Çocuk "Beyaz." diye yanıtladı. Söylediğine inanamadım çünkü nesne siyahtı! Yeniden tartışmaya başladık. Öğretmen bu kez beni çocuğun yerine, onu da benim yerime geçirdi. Ve bu kez nesnenin rengini bana sordu. "Beyaz." yanıtını vermek zorundaydım çünkü nesnenin bir tarafı beyaz, diğer tarafı ise siyahtı.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Karşımızdaki kişinin bakış açısını anlamak için empati yapabilmemiz gerekir.
B) Bir görüşü hararetle savunanlar da bazı küçük detayları bilemeyebilir.
C) Bazen tartışma esnasında, karşımızdakinin de haklı olabileceğini unutuyoruz.
D) Sevgi ve hoşgörünün olmadığı dünya, yaşanmaz bir şekle dönüşüyor.
E) Kendisinin haklı olduğunda ısrarcı olanlar, karşısındakinin düşüncelerini önemsemez bir tutumda olur.

12. Araştırmacılar, dil ağacının "genetik evrim" esaslarına göre dallanıp budaklandığını öne sürüyor. Bu teze göre kelimeler de tıpkı genler gibi: Uygun olan yaşıyor, olmayanlar eleniyor. Sözcükler eğer günlük yaşamda bir ihtiyacı karşılıyorsa bir topluluktan diğerine geçiyor. Kullanım alanı dışında kalan kelimeler ise devre dışı kalıyor.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Dillerin tümü, zaman içinde birbirlerinden etkilenip sözcük alışverişinde bulunabilir.
B) Toplumsal yaşamda bir karşılığı olan sözcükler, bu özelliğini koruduğu müddetçe yaşamaya devam eder.
C) Bir milletin dili, onun sahip olduğu kültürün bir özeti gibidir.
D) Medeniyet olarak güçlü olan toplumların dilleri de oldukça gelişmiştir.
E) Her toplumun dilinde, yaşama imkânı bulamayan pek çok sözcük vardır.

13. I. Günümüzdeyse özgürlük, bağlantıda olmak veya bağlantı kurmak demek.
II. Bu sağlam ilişki ise ancak sanal seviyenin sağlamlığı kadar oluyor!
III. Ve aramızdaki bağlantı, internet bağlantısından ibaret.
IV. Özgürlük, eskiden zincirleri kırmak, bağları koparmak demektir.
V. Modemin ne kadar kuvvetliyse ilişki o kadar sağlam.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istense sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I - IV - II - V - III
B) II - V - III - IV - I
C) II - I - III - IV - V
D) IV - I - III - V - II
E) IV - III - V - II - I

14. Bir insanın konuşması, yüz ifadeleri ve jestlerle desteklendiğinde söylenen sözün açık içeriğinin dışında söz, ek anlamlar da taşır. İnsanlar, seslerini yükseltip alçaltarak ve sözlerinin bazı yerlerini vurgulayarak sözcüklerin sözlük anlamlarında bulunmayan duyguları, tavırları ve istekleri de dile getirebilirler. Aynı durum yazı dili için de geçerlidir. Buna "biçem" adı verilmektedir. Biçem, yalnızca süslü ya da duygulu söz demek değildir. Çok önemli, duygusal içeriği yoğun bir konuyu aşırı yalın, serinkanlı, duygusuz bir dille anlatmak da bir biçem tavrıdır. Biçem; dilin en özel, en değişken, en bireysel ögesi sayılabilir. Biçem incelemelerinde, genel dil bilim, gösterge bilim, dil bilgisi, ses bilgisi, anlam bilim gibi dilsel araştırma yöntemlerinin yanı sıra yaşam öyküsü, tarih, kültür tarihi gibi disiplinlerden de yararlanılması, bu değişkenlik ve karmaşıklığın bir göstergesidir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Sözcüklerin, beden dili kullanılarak sözlük anlamı dışında kullanılabileceği
B) Biçemin sadece süslü bir dil kullanmak olmadığı
C) Biçem sayesinde duygu yüklü bir metnin sakın bir tavırla yazılabileceği
D) Biçem incelemelerinde birçok bilimden yararlanılması gerektiği
E) Kalıcı olmak isteyen sanatçıların özgün bir biçem yakalaması gerektiği

15.

20 Kasım 2022’de Katar’da başlayacak olan FIFA Dünya Kupası 18 Aralık’ta sona erecek ve kupa 22. kez sahibini bulacak. 5 farklı şehir ve 8 farklı stadyumda oynanacak futbol müsabakları, Türkiye’de de sabırsızlıkla bekleniyor. Hatta televizyon piyasasındaki durgunluk, şu günlerde yerini hareketliliğe bıraktı. Üst segment ve ileri teknolojilere sahip televizyonlara yönelimin arttığı gözlemleniyor. 75 inç ve üzeri, 1500 dolar ve üstü fiyatlarla alıcı buluyor. Bu ürün grubunda yüzde 28 büyümenin yaşandığı belirtiliyor. Kullanıcıların futbol maçlarını âdeta bir stadyum havasında izlemek istediklerini gören firmalar da bu pazardan pay kapma yarışına giriştiler. Firma yetkilileri, tüketici taleplerinin kupanın başlamasına yakın zamanlarda premium televizyonlarda artarak yöneleceğini dile getiriyor.

Bu parçadan Katar’da düzenlenen FIFA Dünya Kupası’yla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk Millî Takımı’nın maçlarını izlemek için sabırsızlanan Türklerin TV’lerini yenilediklerine
- B) Etkinliğin bütün dünyada ticari faaliyetlere bir canlılık getirmesinin beklendiğine
- C) Bazı TV firmalarının bu etkinliği fırsat bilip kaliteli ürünleri daha ucuza pazarlayarak rekabete giriştiğine
- D) Bu etkinliğin Türkiye’deki futbolseverlerin televizyon taleplerinde yönlendirici rol oynadığına
- E) Etkinliğin düzenlendiği Katar’ın çok önemli bir turizm gelinine sahip olacağına

16.

Son satırın bitmesiyle Boğaz’ı seyrettiği pencereden dönerek yumuşak bir tebessümle göz göze geldi öğrencileriyle Ayfer Öğretmen ve şöyle konuştu: “Güzellikleri fark etmek! Hayatın özü bu, çocuklar! Evreni, yeryüzünü, gökyüzünü, martıları, denizi, dalgaları, rüzgârı, yağmur damlalarını, kar tanelerini, tren kondüktörünün düdüğünü, ağaçları, buğday tanelerini... Sonra insanlara dönün. Oraya buraya koşuşturan, ağlayan, gülen, sızlayan çaresiz insanlara... Sonra da kendinizi fark edin! Elinizi, ayağınızı, yüzünüzdeki güzellikleri, dinçliğinizi, ailenizi, arkadaşlarınızı ve her an alıp verdiğiniz nefesi... Evet, bunları bütün benliğinizle fark edin.”

Bu parçadan hareketle Ayfer Öğretmen için aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Hayatta başarıya ve başarılı olmaya her şeyden çok önem vermektedir.
- B) Küçük şeylerden mutlu olmayı becermektedir.
- C) İnsanın kendine dönük bilincinin olması gerektiğini düşünmektedir.
- D) Doğayla baş başa kalmaktan mutlu olmaktadır.
- E) Hayatın güzelliklerini keşfetmekten zevk almaktadır.

17. Çocukların, okul hayatlarıyla ilgili sorumluluklarını yerine getirmelerini istiyorsanız onlara günlük yaşamla ilgili sorumluluklar vermelisiniz. Sorumluluk derken aklınıza ilk gelen, odasını toplamak olmasın. Çocuklarınıza yaşına ve cinsiyetine uygun görevler vermelisiniz. Kendi işini yapmak bir yana, çocuklar evle ilgili sorumluluklar da almalı. Bulaşık yıkamak, sofrayı kurmak, çöp atmak, markete gitmek gibi hayata dair işleri çocuklarla paylaşmalısınız. “Dersi var, kalkmasın; sınavı var, gitmesin.” dediğimizde çocuklarımızı hayat karşısında zayıflatmış oluyoruz. Öyle ki eve misafir geliyor, evin çocuğu odasından çıkıp misafire hoş geldiniz, demiyor. Ağaç yaşken eğilir. İnsani ilişkileri zamanında öğrenemeyen bir çocuğun bunu ileride öğrenmesi daha zordur.

Bu parçada asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocukların gerçek hayat sorumluluklarıyla karşı karşıya kalmaları, onların doğru bir kişilik geliştirmelerinde yardımcı olur.
- B) Her çocuğun, eğitim hayatında ailelerinden etkili bir destek görmesi gerekmektedir.
- C) Örf ve âdetler, çok küçük yaşlardan itibaren çocuklar tarafından taklit yoluyla öğrenilir.
- D) Eğitim hayatlarının kritik dönemlerinde çocuklara destek olunması her ebeveynin görevidir.
- E) Çocuklara yapamayacakları sorumluluklar yükleyerek onları hayata hazırlamak, onların güven bunalımı yaşamalarına yol açar.

18. Satrancın, öğrencilerin beyin gelişimlerine katkılar yaptığı ve beyinlerini geliştirdiği artık biliniyor. Globalleşen dünyada, satranç artık okulların bir parçası durumunda hatta müfredatlarda da yer alıyor. O, bir oyun elbette. Tam fırsatı işte; oyun yoluyla öğrenmenin önemini kavrayan eğitimciler, satrancı da etkin olarak kullanabilmelidir. Hem de etkileyici bir öğretim aracı olarak... İster zeki olsun ister normal olsun ister sporcimen olsun ister olmasın, zengin olsun veya olmasın satranç kız ve erkek çocukların beyinlerini geliştiriyor.

Bu parçada asıl üzerinde durulan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Satrancın çocukların gelişimine katkısı
- B) Çocuklara satrancı sevdirmeye yolları
- C) Gelişime olumlu katkıları olan satrancın eğitimde etkin kullanılması
- D) Eğitimcilerin satranç konusunda yeterince bilinçli olması
- E) Eğitim-öğretim süreçlerini verimli hâle getirmek için neler uygulanabileceği

19 – 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir zamanlar “Mein Balıkçısı” diye talihi ile meşhur bir adam varmış. Mein kıyılarında balık pek az tutulduğu hâlde bu adam ne zaman balığa çıksa boş dönmez, sepetler dolusu balıkla gelirmiş. Adam bu sayede para kazanırken talihi de dillere destan olmuş. O kadar ki birinin fazla talihli olduğunu anlatmak için “Mein Balıkçısı gibi talihli” demek âdet hâline gelmiş. Günün birinde balıkçı ölmüş. Cenaze için evine gelenler, Mein Balıkçısı’nın evinde balık ve su üzerine zengin bir kütüphane olduğunu hayretle görmüşler; adamın balık avından neden boş dönmediği o zaman anlaşılmış.

19. Bu parçada aşağıdakilerin hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Talih veya talihsizlik insanların sığındığı mazeret kaynaklarıdır.
- B) Başarı, şanstın ziyade yapılan işin inceliklerini detaylarıyla öğrenmekle elde edilir.
- C) Kitap, her meslekten insanı sarıp sarmalayabilecek iyi bir dosttur.
- D) Halka, balık vermektense balıkçılıkla ilgili kitaplar okutulmalıdır.
- E) Başkalarının başarısının kaynaklarını bilmeyenler, bu başarıyı kıskanırlar ve şansa açıklarlar.

20. Bu parçada geçen “dillere destan olmak” sözüne,

- I. O kadar meşhur olmuştu ki yüzünü görmeyenler bile adını biliyordu.
- II. Bu elim olaydan sonra hakkındaki dedikodulara dayanmayıp mahalleyi terk etti.
- III. Destan konusunda hazırladığı makaleyi toplantıda dillendirmek istemedi.

yargılarından hangileri uymaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

21 – 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

1914, Türk film tarihinin başlangıç yılıdır. 14 Kasım 1914 günü orduda yedek subay olarak görev yapan Fuat Uzkınay Türk asıllı ilk sinemacı ve de Osmanlı-Rus savaşı sırasında Rusların Ayastefanos’a diktikleri anıtı kamerasıyla görüntülediği bu belgesel “İlk Türk filmi”dir. Ancak son yıllarda çeşitli tartışmalara neden olan Uzkınay’ın 150 metre uzunluğunda *Ayestefanos’taki Rus Abidesinin Yıkılışı* adlı tarih belgeselini gören çıkmamıştır. Ortada var olan ve sinema tarihi kitaplarında yayımlanan yalnızca söz konusu anıtın genel fotoğrafıdır. Konuyla ilgili elde somut belgeler veya 1914’ten bu yana olaya açıklık getirebilecek bir tanık çıkmasa da yeni belgeler bulunana kadar bu belgesel, “İlk Türk filmi” sayılacaktır. Kuşkusuz bu tarihin bir de “tarih öncesi” vardır. Örneğin, yabancı uyruklu filmlerin ülkeye girişi, sinema salonlarının açılışı, ilk sinema gösterileri gibi...

21. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) 14 Kasım 1914 tarihi Türk sinema tarihinin başlangıç yılı kabul edilmektedir.
- B) Tartışılmakla birlikte ilk Türk filmi çeken kişi Fuat Uzkınay’dır.
- C) *Ayestefanos’taki Rus Abidesinin Yıkılışı* adlı belgesel “İlk Türk filmi” olarak kabul edilmektedir.
- D) İlk Türk filmiyle ilgili elde bulunan bilgiler henüz sınırlı ve tartışmaya açıktır.
- E) Aradan geçen zaman ilk dönem sinema tarihinin araştırılmasını imkânsızlaştırmaktadır.

22. Bu parçada Türk sinema tarihinin ilk filmiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ne zaman çekildiğine
- B) Kim tarafından çekildiğine
- C) Filmin niçin çekildiğine
- D) Filmin konusuna
- E) Filmin adına

Bu testte 22 soru vardır.

1. I. Tarihsel değer taşıyan yıkıntı ve kalıntıların bulunduğu alana ören yeri denmektedir. Kültepe de değerli bir ören yeridir. Bu yer, Kayseri'deki Kaniş (Kanesh) Harabeleri'ni de içine alan bir antik kent ve ören yeridir. (Tanımlama)
- II. 2014 yılından bu yana Türkiye'deki Dünya Mirası Alanları Geçici Listesi'nde yer alan antik kentte MÖ 20. yüzyıldaki yazılı buluntularla Hint-Avrupa dil ailesinin en eski izleri keşfedilmiştir. (Karşılaştırma)
- III. Arkeoloji yayınlarına, uzaktan görünümüyle kül rengi bir tepe olması nedeniyle Kültepe adıyla girmiştir. Yakın çevrede ise Karahöyük olarak bilinmektedir. Türkiye'deki diğer Karahöyük adlı yerleşimlerle karışmaması için Kültepe-Karahöyük olarak adlandırılması önerilmektedir. (Neden-sonuç)
- IV. Hitit seramik sanatı, Kültepe'de teknik açıdan ve şekil açısından en yüksek noktaya erişmiştir. Seramiğin bir bölümü günlük işlerde kullanılmakla birlikte diğer bir bölümünü özellikle törenlerde ve özel zamanlarda kullanılır. (Aynı varlığın olumlu ve olumsuz yanları)
- V. Hitit sanat üslubunun Eski Hitit Krallığı (1650) kurulmadan önce geliştiğini kanıtlayan buluntular da vardır. Damga mühürleri, kurşun, tunç, fil dişi, gümüş kadın ve erkek tanrı heykelcikleri bunlardan bazılarıdır. (Örnekleri sayıp dökme)

Yukarıda numaralanmış parçalardan hangisi karşısındaki kavramla ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Çocuk kitaplarında bir patlama var bugünlerde, bütün yayınevleri çocuk kitapları yayımlıyor. (II) Nasıl olsa çocuklar okuyacak diye çırpıştırılmış pek çok kitap var maalesef piyasada. (III) Çocuk kitabında nicelik olarak büyük bir artış var ama niteliğin de aynı derecede yükseldiğini söylemek bir hayli zor. (IV) Çocuklarına ya da öğrencilerine çocuk kitabı seçen kişilerin sorumluluğu ağır. (V) Seçtikleri veya tavsiye ettikleri kitapları, aile üyeleri önce kendileri okumalıdır. (VI) Yoksa çocuğun eline tutuşturdukları kitap, istediklerinin tam tersine bir sonuç verebilir.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Kırklı yılların İstanbul'u ve Beşiktaş'ında Şair Leyla Sokağı'nda küçük bir tezgâh ve tezgâhın başında ince mi ince bedeniyle sebze ve meyve satan bir şairdir Rüştü Onur. (II) Yalnız değil elbette, her zamanki gibi kalabalık tezgâhı; çeşit çeşit sebzeler, meyveler var. (III) Yanında bir kadın var; bu, onun ilk aşkı yani karısı ama şair şimdilerde yeni bir aşka tutulmuş, şiire sevdalanmış, artık tezgâh daha çok şiirle doluyor. (IV) Bütün şiirlerinin kendine özgü bir yapısı, sıra dışı bir söyleyişi ve insanı derinden sarsan acılı ve içli bir duyarlılığı var. (V) Tezgâhın çevresinde toplananlar bazen sebze alıyor, bazen şiir ve bu şairle karısının yaşamları ayrılıyor kaderin çizdiği bir sınırla. (VI) Şair, karısının yokluğuna sadece on beş gün dayanabiliyor. 22 yaşında şiirleri de tezgâhı da öksüz kalıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi anlatının akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Yaşamın tekilleştiği ve bireyselliğin kutsandığı günümüz dünyası yalnızlıkla baş etmeye çalışıyor. İnsanlar her anını gözler önüne sererek, paylaşarak yalnızlığından, tekiliğinden kurtulmaya çalışıyor. Aldığı beğeniler, yorumlar ya can suyu oluyor ya da ızdırabını artıran, yalnızlığını yüzüne haykıran bir çığlığa dönüşüyor. Sanal dünyadaki kalabalıklar, tanışıklıklar, beğeniler iç dünyasındaki yalnızlığı gidermeye yetmiyor. Takipçi sayısının çokluğu, alınan beğenilerin tavan yapması ise gerçek bir yalnızlığa işaret ediyor. ---- Bu yüzden belki de tüm tanımlamalarda insan cinsi tekil değil, çoğul ele alınmış, yalnızlığın sadece Yaratıcı'ya özgü olduğu vurgulanmış. Başka kültürlerde insan insanın kurdu kabul edilse de âdemoğlu başka insanlarla olmaktan vazgeçmemiş.

Bu parçada boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yalnız yaşamaya alışan insanlar, yalnızlıkla yücelttikleri pek çok duyguya sahiptir.
- B) Sanal dünyada edinilen dostluklar çoğu zaman kalıcı olmaktan uzak olmuştur.
- C) Oysa yaşam, insan için tek başına geçirilemeyecek kadar değerli ve zorludur.
- D) Yalnızlık, insana kendini değerlendirmesi için eşsiz fırsatlar sunar.
- E) Bu durumda yalnızlık ile tek başlılığın aynı şey olmadığı gerçeği ortaya çıkıyor.

5. Eser, yaratı veyahut yapıt katına çıkmışsa bir kitap, onun illaki baş döndüren bir tarafı vardır. İşte ben de okuduğum şeylerde her zaman yalnızca o baş dönmesini yaşatacak yerlerin izini sürerim. Karşılığında dünyanın bütün altınlarını verebileceğim bu baş dönmesi hiçbir kurala bağlı değildir. Bir kitabı açarım ve bütün kitabı hiçe indiren iki satıra rastlarım çünkü bu iki satırdan sonra, başka bir şey duyabilir miyim ki? Artık kitaptaki hiçbir şey bana bu iki satırın değerinde gözükmez, içimde uzayıp giden çın çın öten bir söz karşısında sayfalar ve sayfalar dolusu öyküyü bir yana bırakırım.

Aşağıdakilerden hangisi düşüncelerini bu parçadaki gibi açıklayan bir kişiye ait olabilir?

- A) Kitabın tamamını dikkate alan bir okur ararım her zaman karşımda.
- B) Bir eserin bütününü okumadan o esere hâkim olmak mümkün değildir.
- C) Okur, elindeki kitabı ön sözden son söze kadar okuduktan sonra ancak o kitabı okumuş olur.
- D) Bir eserin içinde o eserin büyüsunü saklayan çarpıcı bir cümle ya da bir ifade mutlaka gizlidir.
- E) Edebî eserleri içinde şifreler bulunan sihir kitapları gibi görmemek gerekir.

6. Şiir; içerik, biçim ve sunuluş açısından düzyazıdan ayrı, özgün, okuru etkilemeye ve duygu uyandırmaya yönelik ve yaratı niteliği taşıyan bir söz sanatı ürünüdür. “Şiiri diğer yazın türlerinden ayıran özellik, nedir?” sorusunu Jakobson şöyle yanıtlamaktadır: “Şiiri vazgeçilmez, yoğun ve kendine özgü kılan onun şiirsel dilidir.” Şiir dilinin benzersiz bir yapı olarak ele alınması veya onun gündelik dilden ayrı bir yapı olarak değerlendirilmesi gerekliliği tarih boyunca dil bilimciler ve edebiyatçılar arasında süregelen bir tartışma konusu olmuştur. Örneğin *Wordsworth Lyrical Ballads*’ın ön sözünde “Şiir dili aslında insanların konuştukları dilden seçilmiş bir dildir.” demektedir. Leech ise şiir dilini “dilin alı-şıl gelmemiş ve sapmalı kullanımı” olarak nitelemektedir.

Bu parçadan hareketle şiirle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Okuyanlar üzerinde ortak etki yapma gücüne sahiptir.
- B) Konu, biçim ve biçem açısından kendine has nitelikler taşır.
- C) Dilin alışılmışın dışında kullanılmasıyla meydana getirilmektedir.
- D) Kendine özgü bir dile ve söyleyişe sahiptir.
- E) Üslup zenginliği ile diğer yazınsal türlerden ayrılmaktadır.

7. **Gazeteci:** Dağın eteğindeki kırları yeşile boyayın diyen öğreticiye “Hangi yeşile?” diyen birine “Sende şairlik yeteneği var.” demiş ve şiir yazmasını salık vermişsiniz, acaba neden?

Şair: Fıstık yeşili de hâki yeşil de yeşildir ama biri fıstığın, biri toprağın rengidir.

Gazeteci: Peki, aynı kişiye hikâyeci olmasını tavsiye eder miydiniz?

Şair: İlkyazın, baharın ve sonbaharın tonlarını biliyorsa evet, ona hikâyeci olmasını salık verirdim.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Gerçeği farklı bir düzleme taşımayı bilmeyen birinin imgeleme gücünden ve sanatkârlığından şüphe duyarım.
- B) Sanatçının gücü, olayın ya da konunun özünü dağıtmadan ve mesajı ayrıntılara kurban etmeden verebilmesiyle ölçülür.
- C) Sanatın işlevinin görünenin, alışılanın ardındaki görünmeyeni ve gizemi sanatseverlerin algı dünyasına aktarmak olduğunu düşünüyorum.
- D) Farkındalığı keskin, nüansları yakalayabilen, genellemelerden kaçan kişilerin sanatçılık kumaşı sağlamdır.
- E) Şiir, hikâye yahut resim ne kadar gerçekçi veya nesnel bir yaklaşımın ürünü olursa olsun sonuçta sanatçının yorumudur.

8.

Perde Pilavı

- Siirt'in en meşhur yemeğidir.
- Eskiden kor ateşte pişirilmiştir, günümüzde ise fırınlarda pişirilmektedir.

Siirt'in perde pilavı, bir düğün yemeğidir. Özel bir tencerede, özenle pişirilir. Tencere, aslında aynı zamanda bir kalıptır. Kalıbın içine hamur döşenir ve pilav onun içine doldurulur. Pilav, nar gibi kızarır ve bir siniye ters yüz edilir. Pilavın perdesi olan hamuru geline kestirilir. Bununla yeni geline birçok mesaj verilir. Hamur, evi temsil eder; evin koruyucu bir zırh ve bir sır perdesi olduğunu ve hanede olanın hanede kalması gerektiğini telkin eder. Pirinç; bolluk, bereket ve zenginlik anlamına gelir. Kullanılan keklik, horoz veya tavuk, genelde damadı veya çocuklarını; dolmalık fıstık, kız çocuklarını; dolmalık üzüm ise tatlılık, mutluluk ve sıhhati simgeler. İçine konan baharat çeşitleri, hayatın tadı tuzudur. Karabiber kayın validedir, ayarlamak çok önemlidir; fazla olursa tat kaçırır.

Bu parçadan hareketle “perde pilavı” ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Yapımının oldukça ayrıntılı ve nadide malzemeler kullanılarak gerçekleştirildiğine
- B) Farklı kültürlerin özelliklerini bir potada eriten özel bir yemek olduğuna
- C) Kendisine özel anlamlar yüklenmiş bir tören ve iletişim yemeği olduğuna
- D) Taşıdığı simgesel anlamın lezzetinin önüne geçen özellikler taşıdığına
- E) Çok zahmetli ve ustalık gerektiren özgün bir yemek olarak ünlendiğine

9. **Enerji içecekleri vücudu nasıl etkiliyor?**

Enerji içecekleri genellikle uyanık kalmayı sağladıkları, fiziksel ve bilişsel performansı artırdıkları düşüncesiyle tüketilir. Temel bileşeni kafein olan bu içecekler; kafein dışında taurin, glukoronolakton, bazı B grubu vitaminleri, şeker gibi başka maddeler de içerebilir. Kafeinin etkileri vücuda alındıktan yaklaşık 15 dakika sonra ortaya çıkmaya başlar ve 6 saat devam eder. Kafein, fosfodiesteraz enziminin etkinliğini engeller. Hücre içi sinyal iletiminde rolü olan halkalı adenozin monofosfat (cAMP) maddesinin yıkımı fosfodiesteraz enzimi aracılığıyla gerçekleştiğinden kafein, hücre içinde cAMP seviyesinin yükselmesine neden olur ve cAMP seviyesindeki değişime bağlı olarak kalp kaslarının kasılma hızı ve gücü artar. Sonuçta kan basıncı yükselir, beyne ve diğer dokulara daha fazla oksijen ulaşır. Uluslararası bir dergide yayımlanan ve genç yetişkinler üzerinde gerçekleştirilen bir araştırmada bir enerji içeceği ile aynı miktarda ancak sadece kafein içeren bir içecek mukayese edildi. Sonuçta enerji içeceği tüketen katılımcılarda kan basıncındaki artışın daha uzun süre sonra normale döndüğü ve kalp ritimindeki düzensizliğin sadece kafein içeren içecek tüketen katılımcılara göre yüksek olduğu anlaşıldı.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Güncel bir konunun sosyal alandaki olumsuz etkilerine değinilmektedir.
- B) İstatistiki veriler kullanılarak ele alınan olgunun doğruluğu ispatlanmaktadır.
- C) Karşılaştırmadan da yararlanılarak başlıkta sorulan sorunun cevabı ortaya koyulmaktadır.
- D) Bir ön yargının neden olduğu yanlış tutum ele alınmaktadır.
- E) Bir varsayımın gerçekleşmesini sağlayacak faktörler üzerinde durulmaktadır.

10. Yaratıcı yazarlık atölyesinde bir öğrenciden, kahramanın hissettiği mutluluğu anlatan bir öykü yazması istenince öğrenci, şu cümleleri yazar:

“Bir denizin eteklerinde şimdi mutlulukla yürüyordu, güneş iki zirvenin ortasındaki çukurdan yükselmeye başlamıştı. Dalgalar, ona huzur veriyor; martılar, çığlık çığlığa uçuşuyordu.”

Öğrenciye verilen tavsiye: “- - -.”

Öğretici yazarın tavsiyesinden sonra öğrenci, aynı cümleleri aşağıdaki gibi değiştirir:

“Bir denizin eteklerindeydi, güneşin ısıltılı yüzü içini ısıtırken o mutluluğa yürüdüğünü hissediyordu. Dalgalar bugün âdeta ona tatlı tatlı fısıldıyordu; azarlar gibi kıyıları döven suların yerini, sakın ve dingin hisşırtılar almıştı; martılar, sevincine eşlik eden şarkılar söylüyorlardı.”

Bu parçadan hareketle öğrenciye verilen tavsiye aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Çevre betimlemelerinde verilen ayrıntılar, kahramanının duygularının basit bir aracı olarak görülmemeli
- B) Mekân tasvirlerinin yoğun olduğu öykülerde kahramanın ve duyguların odağa konması mümkün değildir
- C) Kalemî erken kırılan bir öykücü olmak istemiyorsan kahramanının duygularına eşlik eden sanatsal betimlemeler yapacaksın
- D) İnsanın başat duygularını, dürtülerini ele alırken yerel motiflerin yerine evrensel değerlere odaklanman gerekir
- E) Okuyucunun yüreğini yakalamak istiyorsan kahramana yaşadığın duyguların nedenlerini de kapsayan süreçleri yansıtabilmelisin

B
İ
L
G
İ
S
A
R
M
A
L

- 11.

- Geleneklerine bağlı eski kuşak ile geleneksel değerleri küçümseyen nihilist gençler üzerinden kuşak çatışmasını işleyen ve bu alanda çığır açan bir romandır.
- Rusya'daki toplumsal dönüşüm sancılarını Bazarov ve Arkady Petroviç adlı tıppçı gençler üzerinden yansıtan bu roman, ilk modern romanlar arasındadır.

(I) “Ya! İşte böyle. Sen de ben de geri kalmış insanlar olmuşuz, bizim modamız geçmiş de haberimiz bile yok.”
(II) Turgenev’in *Babalar ve Oğullar* romanında Nikolay Petroviç, oğluyla kurmak istediği arkadaşlığın kuşak farkına takılması karşısında ağabeyine bu sitem dolu sözlerle yakınlık. (III) 1862’de yayımlanan roman, hem gençler arasında yayılmakta olan nihilizmin ayak seslerini ilk kez dile getirmesi hem de evrensel bir temayı işlemiş olması bakımından özel bir öneme sahiptir. (IV) Sanatçılar âdeta bir sismograf gibi sosyal hayatın kılcal damarlarındaki nabız atışlarını toplar ve görünür kılarlar. (V) Nesiller arası var olagelen uçurumun ahlaki erozyonla daha da derinleştiği durumları biz yine onlardan öğreniriz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde “sanatçının toplumsal işlevi”nden söz edilmiştir?

- A) I ve II
- B) I ve V
- C) II ve III
- D) II ve V
- E) IV ve V

12. Yazarlık, bireysel bir yaratım alanıdır. Kimse başkaları istedi diye yazar olmaz. Yazma eylemi, kişinin kendi isteği, iradesi, yeteneği çerçevesinde başladığına göre yazarlığa ara verme veya sonlandırma da kendi isteğine bağlıdır. Elbette bedensel, zihinsel sağlığı ve dış koşullar yazma yetisini tümüyle yok etmemiş, yazmayı imkânsız kılmamışsa... Öte yandan yaratma dürtüsünde yazarın isteğini, kararını aşan bir yan da vardır. Yazmayı bıraktığını söyleyen kişi acaba yazmayı mı bırakmıştır yoksa yayımlamayı mı? Yayımlamaktan vazgeçmek yazardan yazara ya da ortamdan ortama değişen zor bir karardır. Yazmayı bırakmak ise sürdürülebilirliği epey kuşkuyla bir durumdur. Yaratıcı bir zihin, zaman içinde yazarın kendisini de şaşırtacak hatta kararıyla çelişecek oyunlar oynayabilir. Yazarın sorumluluğu konusunda Milan Kundera gibi düşünüyorum. Yazar her şeyden önce edebiyata sorumludur, edebiyatın o büyük birikimine karşı...

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek bir yargıdır?

- A) Yazarlığa son vermek, dönüşü olmayan zor bir karardır.
- B) Bir kişinin rica üzerine yazar olması şaşırtılacak bir durum değildir.
- C) Yazmayı bıraktığını düşünen bir sanatçı, bu kararını her an gözden geçirmek durumunda kalabilir.
- D) Bir yazarın kendisinden başka hiçbir şeye karşı sorumlu olma gibi bir zorunluluğu yoktur.
- E) Okurların bir sanatçıdan yazma eylemini sonlandırmayı istemesi en doğal hakkıdır.

13. I. Alibeyköy Baraj Gölü, geçtiğimiz yıllarda kuraklık yüzünden tamamen susuz kalmıştı.
II. Son dönemlerdeki yağışlarla bu baraj gölü tekrar hayat buldu, yeni bir çehreye büründü.
III. Çevresiyse araba kullanmayı öğrenmek isteyenler için ideal bir parkura dönüşmüştü.
IV. Eskiden olduğu gibi aileler buraya gelip piknik yapıyor.
V. Yani Alibeyköy Barajı'nın yüzü şimdilik gülüyor fakat su kaynaklarının dikkatli kullanılması gerektiği hiç unutulmamalı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) IV ve V

14. Diş ve diş eti hastalıkları hayatımızı doğrudan tehdit etmediği için fazla önemsemediğimiz hastalıklardandır. Oysa ağız, sindirim kanalının başlangıcıdır. Ağızda oluşan hastalıklar diş sağlığının bozulmasına, sindirimin olumsuz etkilenmesine yol açar. Ağız ve diş sağlığında en önemli iki hastalık diş çürükleri ve diş iltihaplanmalarıdır. Diş çürüklerinin önlenmesinde sularda yeterli flor olması, düzenli olarak dişlerin fırçalanması, diş ipi kullanılması, aşırı tatlı ve şekerli yiyeceklerden kaçınma, bunların yenmesi hâlinde dişlerin mutlaka fırçalanması, düzenli diş hekimi kontrolüne gidilmesi temel uygulamalardır. Dişlerde gelişim bozuklukları varsa erken yaşlarda diş hekimliği alanında uzmanlaşmış birimlere başvurularak gerekli tedavi sağlanmalıdır. Aşırı asitli ve şekerli yiyeceklerden uzak durulmalı, dişler sert cisimlerle karıştırılmamalı; fındık, ceviz vb. kabuklu yiyecekler dişlerle kırılmamalıdır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Diş hastalıklarının fazla dikkate alınmadığına
- B) Diş rahatsızlıklarının vücudun pek çok bölgesini etkilediğine
- C) Dişlerin korunmasında dikkat edilmesi gerekenlere
- D) Dişlere zarar verecek kimi uygulamalara
- E) Ağız ve diş sağlığıyla ilgili en önemli rahatsızlıklara

15. Yukarı Mezopotamya'nın efsane kenti Mardin... MÖ 8000'lere değin uzanan geçmişinde birçok uygarlığın yeşerip solduğu, farklı kültürleri ve dinleri içinde harmanlamış, yoğurmuş şiirsel kent Mardin... Romalılar Dönemi'nde Maride, Persler zamanında Marde, Bizanslılar Dönemi'nde Mardia. Süryanilerin Merdo ya da Merdi, Arapların da Maridin adını yakıştırdıkları gizemli kent Mardin... Yazılanların, söylenenlerin hepsi de az gelir bu kente. Bu duyguyu tatmak için günler hatta haftalar boyu Mardin'de yaşamak, Yukarı Mezopotamya'nın ılık havasını solumak, labirenti andıran sokaklarını arşınlamak, bazı zaman da kaybolmak gerekir. Eşi benzeri olmayan kesme taş işçiliğini sergileyen yapılarıyla tüm kentsel kesimi sit alanı ilan edilen dünyadaki ikinci kenttir. Süryani kiliseleriyle camilerin, medreselerin iç içe geçtiği kent dokusu içinde, değişik zamanlarda bir kilise çanının sesiyle ezanın sesi birbirine karışır.

Bu parçadan Mardin'le ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Farklı dinî inanışların bir arada yaşadığı bir şehir olduğu
- B) Çok eski bir tarihî dokuya sahip olduğu
- C) Geçmişte pek çok uygarlığa ev sahipliği yaptığı
- D) Turistler için önemli bir cazibe merkezi kabul edildiği
- E) Hakkında yazılacak ve söylenecek pek çok şeyin bulunduğu

16. Masal dünyamız karmakarışık. İyi-kötü, bizden olan-olmayan bir yığın kahraman, çocukların zihninde cirit atıyor. Masalın çocukların olmazsa olmazı kabul edilmesi, her çocuğun mutlaka masal okuması gerektiği ön kabulü ve masal kelimesinin çocukla özdeşleşen masumiyeti yol açıyor bu duruma biraz da. Gerçekte masal ne çocukların olmazsa olmazıdır ne de bir çocuk kadar masumdur. Karşısında çok dikkatli olunması gereken, bir bilgisayar virüsü gibi zihinlere girip orada yer eden bir olgudur neticede. Masalların, çocukların zihinlerinde geçiş üstünlüğü var bizim tarafımızdan kurulan. Bu düşünceler ışığında baktığımızda masal dünyasında uçuşan doğa dışı özellikleri olan çoğu kahramanın belli bir yaşa gelmemiş çocuklarda olumsuz etkiler yaptığını görmemek imkânsız. Özellikle kültürümüze yabancı birtakım kahramanlar, çocuklar için tehlikeli sayabileceğimiz davranışları da pervasızca sergileyerek zihinlerde birer örnek oluşturuyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Masalın çocukların hayatında önemli bir yer tuttuğuna inanıldığına
- B) Pek çok insan tarafından masalların yararlı ve masum olarak görüldüğüne
- C) Masalların da çocuklar için pek çok sakıncayı beraberinde getirdiğine
- D) Masallardaki kimi olağanüstülüklerin çocuğun gelişimini olumsuz olarak etkileyebileceğine
- E) Yerel kaynaklı masalların kendi kültürümüzü barındırdığı için daha faydalı olabileceğine

17. Dilde kurallara aykırı kullanımların ve yabancı terimlerin yaygınlaşması bir rahatsızlık yaratır. Ancak bu olguların sadece günümüz Türkçesinin sorunu olmadığı, bununla birlikte sırf yanlışlar ve başka dillerden terim almaktan ötürü bir dilin yok olmadığı, tersine ölçü kaçırılmadığı sürece bu olguların dillerin devingenliği için gerekli olduğu bilinmelidir. Buradan “dili olurlarına bırakmak gerektiği” anlamı çıkmamalıdır. Öte yandan dilde düzenleme kaygısını “dilini kirlendiği, bozulduğu, yozlaştığı” yargısına vardırmak dilcinin tutumu olmamalıdır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dillerin birbirinden ölçülü biçimde etkilenmesi, onların varlıklarını sürdürmeleri ve gelişmeleri için gerekli olan bir durumdur.
- B) Dil, kendi yatağında akışına bırakılan bir nehir gibi her geçtiği topraktan bünyesine belli unsurları rastgele katar.
- C) Dilcilerin yanlış tutumları, dillerin gelişimini olumsuz bir şekilde etkiler.
- D) Dildeki yanlışlar, toplumun büyük kesimi tarafından sıkça tekrarlanan bir durumdur.
- E) Bir dili, yalnızca onu konuşan ve geleceğe aktaran insanlar doğru kullanırsa o dil, yapısını korur.

18. Vladislav Bajac'ın *Hamam Balkaniya* adlı yapıtını Sırpçadan Türkçeye kazandıran Ayla Hafız Küçükusta, çeviri sürecini anlattığı yazının bir yerinde şöyle diyor: “Bana en çok sıkıntı veren kelimelerden biri ‘izazov’ oldu. ‘Meydan okuma’ dedim, ‘gözdağı vermek’ dedim. Fakat hiçbir sözcük bana Sırpçadaki ‘izazov’ kelimesinin hissettirdiğini hissettirmedi. ‘İşte budur!’ diyemedim. Sanki hep o deyişlerde bir şey eksik kaldı.”

Bu paragrafın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çeviri yazarları, çeviri yaptıkları dile tam hâkim değilse o çeviri sağlıklı olmaz.
- B) Yaşam tarzları birbirine yakın olan milletlerin dillerinde çok fazla benzer kelime vardır.
- C) Yabancı dile çevrilen eserler hiçbir zaman orijinal hâllerle okunduklarında verdiği tadı vermez.
- D) Kimi sözcükler vardır, o dile özgüdür; o sözcüklerin yabancı dillerde tam bir karşılığı yoktur.
- E) Edebî eserin hiçbir dile tam çevrilememesi o eserin evrensel kıymetinin yüksek olduğunu gösterir.

19 – 20. soruları aşağıdaki
röportaj metnine göre cevaplayınız.

Muhabir:

(I) ----

Doktor:

– Ivan Illich’e de gönderme yapmak lazım sağlık sistemi deyince. Tüm sistemler aslında aynı canlı organizmalar gibi önemli olmak ister, yaşamak ister, çoğalmak ister. *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*’nü hatırlayalım. Kurulan bir sistem saçma da olsa yaşamaya devam etmek ister. Sağlık sistemi de öyle. Her durumumuz, hayatımızın her safhası sağlık sisteminin kapsamına girmeli ki sistem güçlensin. Sistem bunu ister ama biz istemeli miyiz?

Muhabir:

(II) ----

Doktor:

– Bunlar etik olarak tartışılıyor Batı’da. Bizse bunu güle oynaya yaptırıyoruz. Hâlbuki hastalar olarak kolayımıza gelse de sistem karşısında sorgulamadan kendimizi teslim etmemeliyiz. Oluşturacağı sorunları düşünmemiz gerekiyor. Hayatımızın her döneminde, her alanında tıp sistemi bize ne yapacağımızı söylememeli.

19. Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Sağlık sisteminin gücünü sürdürmesi için ne yapılmalıdır?
(II) Sağlık sisteminde kişinin bütün bilgilerinin bir araya toplanması doğru mu?
- B) (I) Sağlık sistemi güçlü olan ülkeler bunu nasıl sağlıyor?
(II) Sağlık sisteminde kişisel bilgilerin saklanması zorunluluk değil mi?
- C) (I) Sağlık sistemi deyince hangi romanlar akla gelir?
(II) Sağlık alanında hastanın farklı bilgilerinin paylaşımı doğru mu?
- D) (I) Güçlü bir sağlık sisteminde gücün hastanın aleyhine dönme riski yok mu?
(II) Sağlık sisteminde kişinin bütün bilgilerinin bir araya toplanması kolaylık getirir mi?
- E) (I) Sağlık alanında sistemsel problemler var mı?
(II) Sağlık hizmeti alan hastanın tavrı ne olmalı?

B
İ
L
G
İ
S
A
R
M
A
L

20. Bu diyalogda altı çizili ifadeyle,

- I. İnsan yaşamının her aşamasını kontrol altında tutmak
II. Sağlık sistemine güç katacak her şeyi saptamak
III. Sağlık sisteminin işleyişiyle ilgili her ayrıntıyı dikkate almak

durumlarından hangilerine gönderme yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

21 – 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

1980'lere kadar, keşfedilen kimyasal maddeler, çevre ve insan sağlığına etkileri kapsamlı biçimde araştırılmadan piyasaya sürüldü. O yıllarda piyasaya sürülecek kimyasal maddelerle ilgili testler, ürünlerin zehirli, patlayıcı, yanıcı ya da yalnızca insan sağlığına kısa sürede, doğrudan zararlı olup olmadığının belirlenmesi yönündeydi. Çevre bilincinin gelişmesiyle bu kimyasal maddelerin yoğun olarak tüketiminin, bu zararlara yol açmasının yanı sıra, uzun sürede, bazı bitki ve hayvan türlerinin sayıca azalması hatta yok olmasında rol oynadığı anlaşıldı. Bu kimyasalların, ozon tabakasının incilmesi, canlı organizmalarda hormonları düzenleyen endokrin sistemin zarar görmesi; su, hava ve toprak kirliliğinin artması gibi olaylarda da etkili olduğu ortaya çıktı. Bunun sonucunda, 1981'den beri, endüstrileşmiş ülkelerde kimyasal madde üreticilerinden bütün yeni ürünlerini pazarlamadan önce, sağlık ve çevre üzerindeki dolaylı etkilerini de incelemeleri istenmektedir.

21. Bu parçada, kimyasal maddelerin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Ozon tabakasının oluşumunda etkili olduğu
- B) Çevre bilincinin gelişmesiyle birlikte dolaylı zararlarının da farkına varıldığı
- C) Endüstrinin gelişimiyle doğru orantılı olarak gelişim gösterdiği
- D) Günümüzde kullanım alanlarının yaygınlaştığı
- E) Bir kısmının sağlık açısından zararsız olduğu

B
İ
L
G
İ
S
A
R
M
A
L

22. Bu parçaya göre, üreticilerden kimyasal maddelerle ilgili daha kapsamlı inceleme yapmalarının istenmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kimyasal maddelerin kimi zararlı etkilerinin dolaylı olması ve devam eden bir süreç içerisinde kendini göstermesi
- B) Endüstrideki gelişmelerin yeni kimyasal maddelerin üretimini zorunlu kılması
- C) Araştırma tekniklerindeki gelişmelerin eski tekniklerle elde edilenlerden daha güvenilir sonuçlara ulaşmaya olanak sağlaması
- D) Ülkelerin araştırma çalışmalarına daha fazla para ayırması
- E) Kimyasal maddelerin etkileri üzerinde araştırma yapacak uzman sayısının artması

Bu testte 22 soru vardır.

1. Gece yarısı, ay çoktan dolunay olmuş, ortalık gündüz gibi apaydınlık. Çardağın altında yatan ineğin gevişi, dişlerinin gıcirtısı duyuluyor. Uyku iyiden iyiye bastırıyor. Uyuyuverecek. Dişini sıkıyor. Kollarını ısıyor. Ne yaparsa yapsın, uyku bir su gibi dört yanını sarmış, boyuna yükseliyor. Kızıyor, sonra gülümsüyor. Kızıyor, gülümsüyor. Sabahleyin anasının boynuna sarılıyor. Kolları anasının boynunda... Ay, batıdaki ovaya doğru inmiş, bir ucu toprağa değecek gibi. Neredeyse kızarıp batacak. Doğudaki dağların arkasından ince, ak bir ışık kümesi fışkırırcasına usuldan usuldan dağların tepeleri ağarıyor. Köyün sığırları böğürmeye, köyde her şey canlanmaya başlıyor. Ana diz çöküp çocuğun üstüne yumulmuş, kımıldamadan bakıyor. Çocuğun başı yastıktan yana kaymış, boynu ipincecik, yüzü sarı. Çocuk soluk bile almıyor. Küçük yüzü, alacakaranlıkta hayal meyal... Ana durup durup içini çekiyor...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sanatsal betimlemeye başvurma
- B) Birden fazla duyuya seslenme
- C) Anlatımda öznellikten kaçınma
- D) Sessel ve sözsel yinelemelere yer verme
- E) Eksiltili cümlelere yer verme

2. Her dönemde aydınlar toplum tarafından çok fazla önemsenmiştir. (I) Aydınlar; seçkin konumları, bilgileri, düşünme güçleri, konuşma yetenekleriyle toplumsal bilincin oluşmasında, gelişmesinde önemli etkileri olan kişilerdir. (II) İnsanın "aydın" nitelikleri edinince kötü eğilimlerinden bir çırpıda kurtulduğu sanılmamalı. (III) İnsan, kültürlü de olsa kültürsüz de olsa gene insandır; iyi ya da kötü olabilir, bireysel çıkarları için toplumsal çıkarları hiç çekinmeden çiğneyebilir. (IV) Adı aydın da olsa sonuçta bir insandan yani zaafı olan bir varlıktan söz ediyoruz. (V) Bu nedenle bir toplumda aydınların ulaştığı çözümler ve sunduğu öneriler de eleştirilmeden benimsenmemelidir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. Televizyondaki yarışma programlarında edebiyat sorularına cevap vermekte yarışmacılar zorlanıyor. (I) Yarışmacıların çoğu, edebiyat soruları yüzünden eleniyor ama sadece yarışmacılar mı sınıfta kalıyor? (II) Getirin, öğretmenlere sorun bakalım! (III) Onların da çoğunun sınıfta kalacağından eminim. (IV) Çünkü onlar da sadece öğretecekleri dersi çok iyi biliyor. (V) Öğretmenlerin bilgi hamalı yahut ayaklı kütüphane olmasını istemiyoruz aslında. (VI) Oysa edebiyat, derslerle sınırlanamayacak kocaman bir deryadır. (VII) Yani edebiyat, bir kültür hazinesidir ve gencinden yaşlısına herkes sesleniyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

4. Bir edebiyat âlemi var mı bizde? Edebiyatçılarımız yok demiyorum, olmaz olur mu? İşte şairler, hikâyeciler, denemeciler... Ara sıra eleştirmeye özenenler de görülüyor. Edebiyatçılarımız var, edebiyat âlemimiz yok. Edebiyatçılarımız birbirlerini bilmiyor, bilmek istemiyor, bilmeyi gerekli bulmuyor da onun için. Hepsi de kendi içlerine büzülmüş, bir kendilerini düşünüyorlar ve kendileri için yazıyorlar; gözleri bir kendilerine dikili. Her biri, kendi yazdıklarının ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre,

- I. okunmasını, değerlendirilmesini, adının boyuna anılmasını istiyor.
- II. tartışılmasını, eleştirilmesini, hep kendilerinden bahsedilmesini bekliyor.
- III. edebiyatta çığır açtığını zannediyor, insanlara faydalı olmadıklarını düşünüyorlar.
- IV. gençlere yol gösterdiğini, edebiyat okulunda ekol olduklarını sanıyor.

sözlerinden hangileri getirilemez?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

5. Hastalık pek hoş bir şey değildir. İnsanı fazla yormayan, okuldan veya işten iki üç gün izin alınmasına neden olan hastalıklar değil sözünü ettiğim. Haftalarca, aylarca hatta bazen yıllarca hastanede yatma zorunluluğu yaratanlar. Sabahları doktorların vizite için geldikleri zamanlar dışında yapılacak şey kafa dengi biriyle konuşmaktır. Onun da bir süresi vardır. Sonra dolaşmaya başlarsın yalnız ve ürkek. Bu ilk adımın ardından üzerine hastanenin gediklisi olduğunu belirten bir çalım yerleşir. Kimi zaman bir haftada dört nöbet tutmuş bir doktorun anlık sinir patlaması sana gelince üzülsün. Kimi zaman yanında yatan hasta kötüleşince elin böğründe kalır. Hastanede ayakta kalmanın biricik yolu seninle aynı koşulları yaşamış yazarların hatıralarını ve başarı öykülerini okumaktır. Böyle kitapları okuyunca “Ben yenerim bu hastalığı.” düşüncesi her yanınızı sarar.

Bu parçadan hareketle

- I. Uzun süre hastanede kalan insanlar çıktıktan sonra gündelik yaşama ayak uydurmakta zorlanır.
- II. Hastane ortamında uzun süre kalan hastalar, bunu yansıtan tavırlar sergilerler.
- III. Hastane ortamı insanı duygusuzlaştırır.
- IV. Aynı hastalığı yaşamış kimselerin anılarını okumak, hastaların direncini artırır.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve IV
D) II ve III E) II ve IV

6. Sinema eleştirisi sustu artık Türkiye’de. Bir Çetin Özkırım’la Atilla Dorsay’ın dışında film eleştirisi yapan pek yok. Oysa 1950’lerde durum ne değişikti. Her gazetede, her dergide film eleştirisi sütunu vardı. Peki, bu bolluktan bu yokluğa nasıl geçildi dersiniz? Bence en önemli ögeyi, halkı unuttuk eleştiride. Brighton Okulu, yeni gerçekçilik, pan, travelling derken halk nazarında itibarımızı bütün bütüne yitirdik. Nüfusumuzun %60’ı okur-yazar olmayan; okuryazar olanların içinde de örneğin alfabede bir “i” harfi olduğunu pek çabuk unutuveren bir toplum için yazdığımız yazıları fazla teknik bilgilerle doldurduk.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Eleştirilerde toplumun algı düzeyinin dikkate alınmadığından yakınmaktadır.
- B) Sinema eleştirisindeki gerilemede gazete ve dergilerin payı olduğu görüşündedir.
- C) Yabancı kaynaklı eleştiri yöntemleri yüzünden toplumla bağın koptuğunu düşünmektedir.
- D) Sinema eleştirisinin geçmişte günümüze göre daha iyi durumda olduğunu ileri sürmektedir.
- E) Sinema eleştirisiyle ilgili olarak geleceğe umutla bakmaktadır.

7. 2021'de 10 milyondan fazla insanı kanser yüzünden kaybettik. Kanser araştırmalarına milyarlarca dolar harcıyoruz. Son 30 yılda nispeten başarı elde edilse de kansere karşı kesin zafer elde edilemedi. Kolombiya Üniversitesi'nden ünlü onkolog ve *İlk Hücre* kitabının yazarı Pakistan asıllı Azra Raza, "----." diyor.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "kansere mücadelede yanlış bir yaklaşımın sürüp gittiği ve radikal bir değişime ihtiyaç duyulduğu" sonucuna ulaşılır?

- A) Ultrason, mamografi, MR gibi pahalı cihazlara sahip olmalıyız ama bu, şu ekonomik koşullarda bir hayli zor
- B) Modern tıp ile geleneksel tıbbın multidisipliner bir yöntemin vazgeçilmez kategorileri olduğunun altını çizmeliyiz
- C) Kullandığımız yöntem hâlâ kesmek, yakmak yoluyla son hücreyi yok etmek şeklinde işliyor; nedense yatırımlarımızı ilk hücreye ulaşmak için yapmıyoruz
- D) Artık gündelik yaşamımızda basit ama doğru analizler yapan akıllı cihazlarla teşhis konabiliyor
- E) Yatak örtüsünün veya duş sisteminin vücudumuzdaki anormallikleri tespit edebilen tarayıcılara sahip cihazlarla desteklenebildiğini görmek mutluluk verici

8. **Aşağıdaki parçalardan hangisi "Hakiki sanatkâr, bozarak yapar, kendinden evvel mevcut olan his ve hayal tarzlarını aynen kullanan sanat eseri ölü bir eserdir." düşüncesine uzak düşmektedir?**

- A) Nedim'in şiirlerinde gerçeklik ve doğallık, kendini bütün çıplaklığıyla ortaya koyar; İstanbul'un sokak aralarındaki söyleyişler, tabirler, deyimler mahalli bir yaşamla birleşerek şiire dönüşür ki onu ölümsüz kılan da budur.
- B) Milyonlarca insan, gemiye binip uzaklaşan bir sevgiliye veda etmiştir fakat hiçbirinde Yahya Kemal'in *Sessiz Gemi* şiirindeki duyuşla aynı değildir. Bu şiirdeki özel duygulanımın ne öncüsü ne de artçısı vardır.
- C) Fuzuli'den önce birçok şair, Leyla ve Mecnun konusunu işlemişti ama Fuzuli'nin Leyla'dan Mevla'ya doğru giden ve Kays'tan Mecnun'a dönen bir gencin trajedisini onun gibi anlatamamıştı. Fuzuli'nin düş gücüyle kalp teknesinde yoğunlaştığı hikâye, yepyeni bir hikâye idi.
- D) Ahmet Haşim'in denize, akşama, havuza, havaya baktığında gördüğü ve hissettiği o kadar kendine özgüdür ki onun doğaya kendi ruhundan üfleyen biri olduğunu hemen anlarsınız. *Merdîven* şiirini okuyun, *Havuz* şiirini inceleyin ne dediğimi anlarsınız.
- E) Ele aldığımız konunun değil o konuya yaklaşımdaki biricikliğin sanat olduğunu anlamak için Aşık Veysel'e bakmanız yeter. Âşık şiirinin yüzde yetmişi aşk üzerindedir fakat hiçbir, *Güzelliğin On Par'etmez* şiiriyle aynı değildir. Veysel, daima yaşayacaktır çünkü Veysel'in şiiri, aslında Veysel'in kendisidir.

9. Üstün yetenekli çocuklar; ilgi alanları, öğrenme istekleri, keşfetme arzuları, zekâ ve yetenekleri ile çoğu zaman ön plana çıkarlar. Öğrenme motivasyonu, üstün zekâ ve yetenekli çocukların belki de en büyük itici gücüdür. Öğrenmeye karşı dinmek bilmeyen bir merakları vardır. İlgi alanları çok geniştir. Bazen bu durum ebeveynler tarafından “maymun iştahlılık” olarak da görülür. Ancak denemeyen çocuk, gerçekten neyi sevdiğini bilemez; bu nedenle onlarınki daha çok deneyimlemekle ilgilidir. Onları motive eden şeylerden bir tanesi de “zorlanma derecesi”dir. Üstün zekâlı ve yetenekli çocuklar, çözemedikleri bulmacalarla uğraşmayı sever çünkü onlarla uğraşmanın kendilerini geliştirdiğini bilirler. Burada özellikle vurgulanması gereken, yetişkinlerin çocukların zekâsını övmekten çok onların azimlerini ve gösterdikleri çabayı övmeyi unutmamalarıdır. Zira çabası yerine zekâsı övülen çocuklar, zor problemleri çözerken ya da onları zorlayan etkinlikleri yaparken daha önce hep çabaları yerine zekâları övüldüğü için aptal gibi görünmemek adına çözmeyi hiç denemeyecektir.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Farklı konuları öğrenmeye dair güçlü bir istekte bulunması
- II. Genellikle zorlayıcı problemlerle yeteneklerin geliştirilmek istenmesi
- III. Bilinmeyen birçok konunun deneyimlenmesine yönelik arzuya sahip olunması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. (I) Miyazaki'nin filmlerinde Batı animasyonlarında sıklıkla rastladığımız türden keskin hatlar yoktur. (II) Miyazaki kadın meselesine duyarlı oluşunun yanı sıra, çevreci yaklaşımı ve savaş karşıtı tavrıyla da dikkat çeker. (III) En önemli özelliklerinden biri, filmlerinde Japon kültüründen unsurlar kullanmasıdır. (IV) Bu kültürü geçmişten günümüze taşıırken çağa uygun hâle getirmekte ve böylece unutulmasını engellemektedir. (V) “Yüksek teknoloji tarafından kuşatılmış çocuklarımız her geçen gün kendi köklerinden daha fazla uzaklaşıyor; onlara kültürlerinin ne kadar zengin olduğunu anlatmalıyız.” der.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra

“Bir karakterin kötü olması onun hiç iyilik yapmayacağı anlamına gelmez; gerçek hayatta olduğu gibi iyinin içinde kötü, kötünün içinde iyi vardır.” cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Roman baştan sona iki kişi etrafında gelişiyor, bu yüzden romanın anlaşılması için karakterlerin de tanınması gerekiyor. Ancak yazar gerektiğinde bir karakter çıkarıp sonra bir cümleyle “Bir daha görüşmediler.” ya da “Bu son konuşmalarıydı.” gibi sözlerle kestirip atıyor. Bu yüzden, iki başkarakter dışındaki hiçbir karakteri tam anlamıyla tanıyamıyoruz. Yan karakterler kısa çözümlemeler için görünüp yok oluyorlar. Bu da kurgunun sağlam bir iskeleti olmadığı hissini veriyor bize.

Bu parçada sözü edilen romanla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Romancının, sadece anlatılan olaya önem vermesinden
B) Üslubun, ele alınan konuyu taşıyacak biçimde nitelikli olmamasından
C) Yardımcı karakterler üzerinde ciddi biçimde durulmasından
D) Sıradan kahramanlar oluşturulmasından
E) Karakterlerin detaylı olarak ele alınmasından

12. Felsefenin eşliğinde sürdürülen bir hayatın öğeleri neler olabilir, ona bir bakalım. Bu öğelerin bir kısmı Jaspers'te olabilir, bir kısmı başka filozoflarda bulunabilir ama tüm bunları alt alta yazdığımız zaman karşımıza şöyle bir tablo çıkıyor: İlk olarak, felsefe eşliğinde yaşanan bir hayat, mutlaka sorgulama yapmak zorundadır. Sokrates'in *Savunma*'da söylediğini unutamayız: "Sorgulanmamış bir hayatın çok da bir anlamı yoktur." Sadece kendi hayatımızı değil, etrafımızda olup biteni de sorgulamalıyız. Bir felsefeci dostum, "Felsefeci, başka insanların görmediği bağlantıları görme şansına sahip olan kişidir." derdi.

- I. Yaşamın anlamını ve yaşam boyunca karşılaşılan durumlarla ilgili sergilenen sorgulayıcı yaklaşımlar
- II. Yaşam seviyesi yüksek bir toplum ortaya çıkarabilmek adına geliştirilen stratejiler
- III. Toplum içinde insanların görmediği, göremediği sorunları ortaya çıkarmak için açıklanan düşünceler

Bu parçaya göre yukarıda verilenlerden hangileri felsefecinin çalışma alanına girer?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

13. I. Eleştirisi yapılan çalışma, bütün boyutlarıyla ele alınmalı, kendi türü içindeki bilimsel, sanatsal, toplumsal yere oturtulmalıdır.
- II. Alanındaki diğer çalışmalarla karşılaştırılarak bu türe kattıklarıyla kendisinden beklendiği hâlde katamadıklarıyla ele alınmalıdır.
- III. Bu ilkelere uyulmadıkça gerçek bir edebî eleştiriden söz edilemez.
- IV. Eleştiri yazarının alan bilgisi, eleştirdiği çalışmayı yapanın alan bilgisi ile en azından aynı düzeyde olmalıdır.
- V. Bu da gösteriyor ki eleştiri yazarı, her konuda eleştiri yazısı yazamaz ancak uzmanı olduğu alanda yazabilir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istense hangisi son cümle olur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

14.

- Tezhip, bir kitap süsleme sanatıdır.
- Altın yaldız ve boya ile yapılır.
- El yazması kitaplarda hat yani güzel yazı sanatıyla birlikte çokça yer alır.
- Türk-İslam kitap sanatında çok özel bir yere sahiptir.
- Bu sanatın ustalarına müzehhip denir.
- Uygurlarda başladığı sanılmaktadır ancak Selçuklular ve Osmanlılarda çok büyük gelişme göstermiştir.

Arapça “zehep” yani “altın” sözcüğünden türemiş olan tezhip, “altınlamak” anlamına geliyor. Yazı ve levhaların yüksek manevi değerini ifade etmek amacıyla ortaya çıkan tezhip, önceleri hat eserlerinin etrafının bezenmesi için kullanılıyordu ama bugün başlı başına bir zanaat ve sanat oldu. Tezhip, günümüzde altının yanı sıra boya ile de uygulanabiliyor. Genelde bitkileri tasvir eden desenlerden oluşsa da kimi zaman simetrik motifler de kullanılıyor. Bu sanat Osmanlı zamanında resmî evrakların ve kitapların süslemesinde kullanıldı ve en parlak devrini yaşadı. *Kur'an-ı Kerim*'in ilk ve son sayfaları (Serlevha ve Zahriye), el yazması kıymetli kitaplar, levhalar, fermanlar, nameler ve beratlar gibi çeşitli eserlerin tezhiplenmesi bir gelenek hâlini almıştı. Tezhip, günümüzde klasik uygulamaların yanı sıra çağdaş yorumlarla da uygulanıyor.

Bu parçadan tezhip sanatıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlıyla birlikte Anadolu topraklarında görülmeye başlandığına
- B) *Kur'an-ı Kerim*'in süslemesinde de kullanıldığına
- C) Süslemelerde farklı motiflerin kullanılabildiğine
- D) Günümüzde modern yöntemlerin de uygulandığına
- E) Zamanla bir el sanatı hâline geldiğine

15. Tercümanlık yapan bir kişi, tercüme yaptığı dili iyi konuşabilir, anlayabilir fakat mütercim (çevirmen) olan biri hem iyi konuşabilmeli hem de yazabilmelidir. Mütercim tercüman hem bildiği dillere hâkim olmalı hem de o dilin kültürünü bilmelidir. Kültürel birikimlerin tam ve doğru aktarılması için çeviri metnin iyi özümsemesi ve aktarılacak dilde iyi ifade edilmesi esastır. Dilsel göstergelerin özellikle de kelimelerin hissettirdiklerinin ve işaret ettiklerinin okuyucuya geçirilebilmesi çok önemlidir.

Aşağıdakilerin hangisi, bu parçada anlatılanlarla aynı doğrultuda değildir?

- A) Çevirmen metnin aslına bağlı kalmalı, kelimeleri bire bir çevirmelidir.
- B) Çevirmenin, bir sanatçı titizliğiyle yazarın üslubuna yaklaşması gerekir.
- C) Çevirdiği eserin diliyle oluşturulan kültürel birikime hâkim çevirmenler başarılı olur.
- D) Çevirmen, çevirdiği yazarın dil ve anlatım özelliğine elinden geldiğince bağlı kalmalıdır.
- E) Çevirmen, yazarın kullandığı sözcüklerin duygusal ve çağrışımsal anlamlarını da yansıtmaya çalışmalıdır.

16. Çarşıda, pazarda, evde, sokakta; kısaca hemen her yerde kullanılan bir dil var: Konuşma dili. Bu dil canlı, sıcak olmakla birlikte sözcük sayısı bakımından sınırlı, cümle yapısı bakımından basittir. Konuşma dilinin sınırlarını, yaşanan çevre oluşturur. Bundan dolayı, konuşma dili onu konuşan çevre ve sosyal tabakalara göre değişir. Trabzonluların kullandığı sözcük sayısıyla Konyalıların kullandığı sözcük sayısı arasında fark vardır. Hatta kullanılan ortak sözcüklerin söyleniş biçimleri bile farklıdır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bazı sözcüklerin bazı yörelerde yanlış kullanıldığına
- B) Konuşma dilinin canlı ve samimi bir özelliğe sahip olduğuna
- C) Konuşma dilinin sınırlarını belirlemede çevrenin etkisine
- D) Sözcük sayısının sosyal tabakalara göre değiştiğine
- E) Sosyal yaşamın cereyan ettiği yerlerde konuşulan dile “konuşma dili” dendiğine

17. Her toplumun kendine özgü atasözü ve deyimleri vardır ve bunlar hayatla iç içedir. Milletlerin kendi hayat tarzının kısa ve özlü olarak söze dökülmesidir sadece. Yağmur her yerde yağar fakat herkes onu kendince dile getirir. Biz Türklerde “bardaktan boşanırcasına yağmak” şeklinde anlatılan yağmurun şiddeti, İngilizlerde “kedi köpek yağıyor gibi yağmak” tarzına dönüşmüştür. Bu bizde kedi köpek olmadığı manasına gelmez. Sadece yağmurla kedi köpeğin ilişkilendirilmediğini akla getirir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdaki yargılardan hangisidir?

- A) Her milletin kendine ait sayısız atasözü ve deyim vardır.
- B) Her alanda olduğu gibi uluslar dilde de birbirinden etkilendir.
- C) Atasözü ve deyimlerin ortaya çıkış sebepleri tüm dünyada aynıdır.
- D) Atasözü ve deyimler ait olduğu toplumun yaşam biçimiyle doğrudan ilişkilidir.
- E) Milletlerin hayvan ve doğa sevgisi, atasözlerine ve deyimlerine yansımaya göre ölçülebilir.

18. Eleştirmenlerimiz, yazılan romanları birer tutanak gibi görüp yazarın yaşam öyküsü olarak kabul ediyorlar. Öyle ki her romanda yazarı ve çevresindeki insanları kahramanlarla eşleştirmeye kalkıyorlar. Bu yaklaşımdan hareketle eleştiri bilincinin ve çağdaş sanat anlayışlarının henüz edebiyatımıza yerleşmediğini, eleştirinin hâlâ olumsuz anlamda kullanıldığını söyleyebiliriz. Oysa eleştirmenler aslında eserlerin gizli kalan yanlarını açığa çıkarmalı, yapıtı en ince detaylarına kadar yorumlayıp görülmeyeni göstermelidirler.

Bu parçada eleştirmenlerin tavırlarıyla ilgili asıl eleştirilen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romanlara yazarın hayatından izler taşıyan birer belgeymiş gibi yaklaşmaları
- B) Çağdaş sanat anlayışının gerektirdiği teknikleri eserlerine yansıtamamaları
- C) Eserlerin gizli kalan yanlarını açığa çıkarmak isterken tarafsızlıklarını kaybetmeleri
- D) Roman kahramanının çevresiyle, yazarın çevresi arasındaki bağlantıyı görmemeleri
- E) Yeterli eleştirel düzey ve bilince sahip olmamaları

19 – 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kuzey Teksas Üniversitesi minyatür kitap koleksiyonu, kendisi de çocuk kitapları biriktiren Gustine Courson Weaver tarafından bağışlanan minyatür çocuk kitaplarıyla 30'lu yıllarda oluşturulmuş. Weaver'ın koleksiyonundan gelen bu minik ciltler, yıllar içinde edinilen öbür kitaplarla birlikte 1981'de Nadir Kitaplar Odası açıldığında görücüye çıkmış. 2001'de eklenen 600 yeni kitapla koleksiyon büyümüş ve dikkatleri üzerine çektikçe kütüphaneye bağışlar da artmış. Temmuz 2004'te 1000 yeni parça daha edinilmiş. Koleksiyon şu anda 3000'e yakın esere sahip ve ziyaretçiler tarafından en fazla ziyaret edilen koleksiyonların başında geliyor.

19. Bu parçada minyatür kitap koleksiyonu ile ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sergilenmesinde yaşanan sorunlar
- B) Bağışların yetersiz oluşu
- C) İnsanların yeterince ilgi göstermemesi
- D) Başlangıcından bugüne gösterdiği gelişme
- E) İnsanların sadece küçük kitapları ziyaret etmesi

20. Bu parçada kitap koleksiyonu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ne zaman ve kim tarafından oluşturulduğuna
- B) Sergilenerek tanıtıldığına
- C) İçeriğinde bulunan kitap sayısına
- D) Bağışların artış sebebine
- E) Sergilenen kitapların nasıl korunduğuna

21 – 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Geçmiş çağlardan günümüze kalan büyük yapıtlar, örneğin Tolstoy'un *Savaş ve Barış*, Stendhal'ın *Parma Manastırı*, Dostoyevski'nin *Budala* adlı yapıtları çağlarının birer tanığıdır. *Kızıl ve Kara'yı* okuyan günümüz insanının, Napolyon Çağı'nın anlayışını bu kitapta bugün de bulması, yapıtın kalıcılığını sağlayan sanatsal ve dilsel değerinin bir göstergesidir. Ama yazarlar bu yapıtları çağın tanığı olmak isteğiyle yazmamıştır. Çağlarının havasını kendi kişiliklerinde erittiklerinden ister istemez çağın etkileri yapıtlarında belirir. Ne var ki çağına tanıklık etmenin çeşitli yolları vardır. Bu yollara başvurulmadan yazılanlar bu işlevi yerine getiremez, kısa zamanda unutulur.

21. Bu parçadaki altı çizili söz öbeğinin parçaya kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazarın eserinde toplumsal konuları ele alması
- B) Yazarların başlangıçta kalıcı eserler yazmayı amaçlaması
- C) Sanatçının sanatsal ve dilsel olgunluğa erişmesi
- D) Yazarın çağının karakteristik özelliklerini içselleştirip özümsemesi
- E) Yazarın eserini gerçeklerden yola çıkarak kurgulaması

22. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Büyük yapıtların ortak özelliği anlattıkları çağa ayna tutmasıdır.
- B) Yazarların büyük eser ortaya koymalarının temel şartı çağına tanık olma arzularıdır.
- C) Yaşadığı çağı özümseyen yazar, farkında olmasa da çağına tanıklık eder.
- D) Yazın alanında büyük yapıtlar ortaya koyan yazarlar çağının tanığıdır.
- E) Yazınsal yapıtın klasikleşmesinde çağını yansıtmamasının payı vardır.

Bu testte 23 soru vardır.

1. Bursa'ya dair eski fotoğraflara baktığınızda çoğu zaman derinliklere doğru dalıp gidersiniz. Külliye ve o ihtişamlı camileri ile bütünleşmiş, çevresine saygılı ve mütevazı, kiremit çatılı kimi köşk ve konaklar dikkatinizi çeker. Bu fotoğraf karelerini yaşayan ve hafızalarında yaşatanlar, yüksekçe bir yerden şehri her temaşa ettiklerinde kendilerini hayal dünyasına çeken birçok unsurun varlığına şahit olurlar. Yeşil-Heykel arası attığınız sayısız turları, Mahfel'de soluklanıp yudumladığınız salepleri, sizi sokağın başında ışıltılı bir tebessümle karşılayan çeşmeyi, evinizin cumbasından seslendiğiniz sokaktan geçen yoğurtçuyu, Bursa hamamlarında temiz pak olmayı, Arnavut kaldırımlı sokakları unutamadıysanız tabii ki hayallere dalmaktan kendinizi alıkoyamazsınız.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

- A) Betimleme – tanımlama – benzetme
B) Örnekleme – betimleme – kişileştirme
C) Karşılaştırma – öyküleme – alıntı yapma
D) Tartışma – karşılaştırma – tanımlama
E) Benzetme – kişileştirme – sayısal verilerden yararlanma

2. (I) Şamanlar, normal insanlardan farklı enerjilere sahiptir, mistik ruhlu kişilerdir ve ruhlarla temas kurarlar. (II) Şaman ya da kam/kaman olacak kişiler bir genetik mirasın varisleridir ve seçkin, seçilmiş, özel kişilerdir. (III) Üyesi oldukları toplumun, pek çok yönden doruklarına çıktıkları için ettikleri hizmetlerden ötürü, halk katında haklı olarak eşsiz bir saygınlığa eriştikleri için, onların saygınlığından pek kuşku duyulmaz ve çoğunlukla “seçkin” ile “şaman” arasında ayrılık gözetilmez; hem içerikçe hem de kapsamca birbirleriyle eş değer tutulurlar. (IV) Gerçekte şamanlar “ilkel” denen eski mi eski çağlardaki boylarda yetişen kişilerdir. (V) Sınırlı bir yörede ve sayıları parmakla gösterilecek kadar azdır. (VI) Bunlar yaşadıkları yörede son derece etkili; bilgili, şifacı kişilerdir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Bizim “renk” adını verdiğimiz ve doğada her türlüşünü bolca ve açıkça gördüğümüz fiziksel olgu aslında Isaac Newton'un o ünlü prizma deneyini anlatırken söylediği gibi gerçekte yoktur. (II) Türkçede mavi, yeşil, sarı vb. birçok renk adı varken Papua Yeni Gine'de yaşayan Dani kabilesinin konuştuğu dilde sadece iki renk adı vardır: mili (siyah/koyu/soğuk) ve mola (beyaz/açık/sıcak). (III) Doğada olmadığı bilimsel olarak kanıtlanan renk nasıl algılanıyor ve cisimler bize neden yeşil, mavi, siyah olarak gözüküyor. (IV) Cisimlerin bu şekilde farklı farklı renkte olmaları bir illüzyon mudur, bir yansıma mıdır bunun da cevabını bulmuş bilim adamları. (V) Renk, insan ve başka birçok hayvanın, göze ulaşan ışığın dalga boyunu beyinlerinde kodlamalarının sonucudur yani renk aklımızın içindedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Belli bir yerde kendiliğinden yani doğal olarak yetişen bitkilerin oluşturduğu topluluğa, bitki örtüsü denmektedir. (I) Bitkilerin yetişebilmek için bazı ihtiyaçları vardır. (II) Bu ihtiyaçlar açısından bakıldığında yeryüzü, bitkilerin yetişme koşulları açısından büyük farklılıklar gösterir. (III) Bütün bu saydığımız gerekçelerle dünyamızın bir bölümü bitki örtüsü açısından çok zengin, bazı bölümleri de fakirdir.

1. Bunları besin maddesi, su ve sıcaklık olarak sıralayabiliriz.
2. Yeryüzünün bazı yerleri bitkilerin yetişmesi için çok uygun şartlar sağlarken bazı yerler ise tam tersi olumsuz özelliklere sahiptir.
3. Başlıca bitki toplulukları orman, bozkır, çayır ve makidir.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturması için I, II ve III ile belirtilen yerlere 1, 2 ve 3 numaralı cümlelerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

	I	II	III
A)	2	1	3
B)	1	2	3
C)	3	1	2
D)	2	3	1
E)	3	2	1

5. Bir devrin sanatı; vazife, namus, aile hissi gibi insanlık duygu ve faziletlerini ihya etmekle görevlidir. Kalplerde doğruya, iyiye, güzele karşı arzu uyandırmalıyız. Bu; eğrinin, kötünün, çirkinin gösterilmesiyle de gerçekleştirilebilir. Toplum ve bireylerin faydasına çalışan, toplumda bir fonksiyonu olan vazife ve şeref duyguları tam olan insan, mutluluğa ve saygıya layıktır. Kaderin elinde harcanan insanlara saygı duymasak bile merhamet beslemeliyiz. Sallantıya uğramakta olan ahlak, sanatın kötülükleri göstermesi veya iyilikleri algı düzeyine çıkarmasıyla düzelecektir. Sanatçının kötülükleri betimlerken onların kaynaklarına yönelik sapmalar yapmasıyla doktorun teşhis koyması arasında fark yoktur. Sanatçı bunu yaparken bir vaiz edası takınmasa iyi olur. İşin acılığını ruhunda duyması ve kendini sarsan acıyı başkalarına sezdirmesi en taş yüreklielerde bile zamanla etkisini gösterecektir.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Sanatçının toplumdaki çirkinlikleri konu ederek güzelliklerin anlaşılmasını sağlaması
- II. Sanatçının ahlaki bozulmanın sebepleriyle ilgili tespitler yapması
- III. Sanatçının acıyı ve kötüyü yansıtırken sanatsal seviyeyi düşürmemesi

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. I. Yaşlılık; kendine has biyolojik, fizyolojik, psikolojik ve sosyoekonomik özellikleri ile insan hayatının kaçınılmaz, geri dönülemez sürecinin adıdır.
- II. Yaşlılık dönemi insanın fiziksel aktivitelerde yavaşlayıp güçsüzleştiği; beyinsel, sanatsal aktivitelerde olgunlaştığı bir zaman dilimidir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer biçimde açıklamaktadırlar.

7. Ağır metaller sağlığa zararlı mı?

“Ağır metal” kavramı üzerinde uzlaşılmış bir tanım bulunmuyor. Örneğin ekolojide besinlerdeki toksik birikimi ve çevreye zararlı kimyasalları ifade etmek için kullanılan bu kavram, metalürjide bir yoğunluk kategorisi olarak değerlendirilebiliyor. Fizikte ise elementler, atom numaralarına göre ağır metal olarak ifade edilebiliyor. Kimya ve biyolojide sınıflandırma, maddelerin kimyasal davranışına göre yapılabiliyor. Gündelik kullanımdaysa ağır metal kavramı, genelde zehirli ya da sağlığa zararlı maddeler anlamıyla karşımıza çıkıyor. Öte yandan bazı ağır metallere atfedilen sağlığı olumsuz etkileme yakıştıması da temelsiz değildir. Mesela kurşun atomları, beynimizdeki nöronların birbirlerine ilettiği sinyalleri engelleyebilir ya da gerekmeyen durumlarda sinyal iletilmesine neden olabilir. Bu da beynin veri işleminde zorluklara ve davranışlarımızda çeşitli değişikliklere yol açabilir. Cıva elementinin de bazı formları, merkezi sinir sistemimizde birikerek ciddi sağlık sorunlarına sebep olabilir. Bununla birlikte bu metaller, vücudumuzda belirli düzeylere kadar tolere edilebilir.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Manşet ile içerik arasındaki çelişki, belgelerle kanıtlanmaya çalışılmaktadır.
- B) Güncel bir konu, bilimsel deneylere bağlı kalınarak ispatlanmaktadır.
- C) Farklı bilim dallarının aynı kavram üzerinde ortak tanım da bulunduğu örneklenmektedir.
- D) Üzerinde durulan kavramın zararları, örnekler aracılığıyla aktarılmaktadır.
- E) Varsayımlar üzerinden nesnel sonuçlara ulaşılmaya çalışıldığı ifade edilmektedir.

8.

- Tansiyon denen şey tam olarak nedir?
- Normal, sorunsuz bir tansiyonun ölçütü nedir?
- Bir kişide ne zaman düşük tansiyondan söz edilebilir?
- Hangi semptomlar, düşük tansiyonun göstergeleri arasındadır.

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

- A) Damarın içinde dolaşan kanın damar duvarına uyguladığı basıncın ölçüsüne veya birtakım ölçüm aletleriyle belirlenen derecesine tansiyon adının verildiği zikredilmiştir.
- B) İdeal bir tansiyonun 120/80 mmHg olduğu, bu rakamlardan hafif sapmaların normal kabul edildiği, bunun kişilerin metabolizmasına bağlı olağan kabul edilmesi gerektiği saptanmıştır.
- C) 90/60 mmHg'nin altındaki tansiyon ölçümlerinin süregelen bir hâl alması durumunda düşük tansiyonun varlığından söz edilebildiği ortaya konmuştur.
- D) Yorgunluk, hâlsizlik, kas gücünde azalma, çabuk yorulma, kulak çınlaması, baş dönmesi, bulantı, göz kararı, beyne az kan gitmesi sebebiyle zihinsel karışıklık hatta bayılma gibi belirtilerin düşük tansiyona işaret ettiği dile getirilmiştir.
- E) Bol su içmenin, mineral yönünden zengin beslenmenin, bol vitamin ve antioksidan içeren sebzelerle, meyveleri tüketmenin ve uyku hijyeninin düşük tansiyona çare olduğu tespit edilmiştir.

9. Aşağıdaki parçalardan hangisi “Modern sanatın dış dünyada olup bitenlerden çok psikolojik tahlillere, ruhsal çatışmalara odaklanmasını neye bağlayabiliriz?” sorusuna cevap vermektedir?

- A) Modern insan, müthiş bir karmaşa içindedir; bu karmaşa ister istemez günümüz sanatçısını insanın karmaşasını anlamaya çalışmasına dolayısıyla da çok yönlü bir donanıma sahip olmasına yol açıyor. Anlatabilmek için anlayabilmek gerekiyor.
- B) Birey merkezli bir sanattır modern sanat. Birey ise fail değildir artık. Gücsüzdür, pasiftir ve çok yönlü bir sarmalın içinde çırpınmaktadır yani nesnedir. Dolayısıyla günümüzün sanatı bireyin başına gelenleri değil onların bireyin iç dünyasındaki etkilerini anlatmaya yönelmektedir.
- C) Modern edebiyatta ve sanatta sanatçı, artık bir anlatıcı değildir. Ağırlığını hissettirmez. Gösterme yöntemine başvurur. Bunu ise I. kişili anlatımla yapıyorsa bilinç akışı ve iç konuşmalarla yapar. Zamansal kronolojiyi iptal eder, düşünsel sekmelerle düzensiz anlatır. III. kişiyle yapıyorsa diyaloglara yaslanır.
- D) Modern ve postmodern sanatta neyin sanat eseri olacağı, böyle bir kabulün hangi kriterlere göre yapılacağı net belirtilmemiştir. Durum böyle olunca bu akımlara bağlı olan sanatçılar “bağlı” değil, “bağısız” ve “bağımsız” bir öznellik ile seslenmişlerdir sanatseverlere.
- E) İnsan, klasik dönemlerden farklı olarak modern zamanlarda bir hayli çeşitlenmiştir. İnsanın “tekdüze”likten uzaklaşıp çeşitlenmesi, insanı anlatan sanatın da çeşitlenmesine yol açmıştır. Yeni insanı, eski üslup ile anlatamayız diyen sanatçılar hâliyle anlatılardan çok anlatıma ağırlık vermişlerdir.

B
İ
L
G
İ
S
A
R
M
A
L

10. Halk şiiri üç kollu ırmak gibi akar. (I) Saz şairi dediğimiz âşık-ları doğayla, sevgili-siyle baş başa bırakalım. (II) Ozan-bilinmeyen destanlar, türküler de büyü-lü bir dünyayı anlatır. (III) Tekke edebiyatı dediğimiz, tasavvufun güncel koşullara göre yeniden yorumlandığı bu üçüncü kol insanoğ-lunun kurtuluşu anlamına gelir çünkü. (IV) Günümüz ozan-ı için halk edebiyatının bu ırmağ-ından su içmek ona çok şey katacaktır üstelik. (V) Bu ırmağ-ın en güzel çağ-ıltıları ise Yunus Emre, Hacı Bayram Veli, Kaygusuz Abdal ve Pir Sultan Abdal’dır.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine “Ama üçüncü kolun suyundan bu toprağın ozan-ıym diyen her şair az ya da çok içmelidir.” sözü getirilirse parçanın dil ve anlam bütünlüğü bozulmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Hollanda’da Geert Wilders, Fransa’da Marie Le Pen, Macaristan’da Viktor Orban gibi liderlerin ardından İsveç ve İtalya’da da aşırı milliyetçi liderler ve partiler, siyaset arenasına çok güçlü bir giriş yaptı. Aşırı sağın bu yükselişi, birçok kişi için sürpriz oldu ama süreci başından beri izleyenler, bu gelişmenin olacağını çok önceden görmüşlerdi. Rusya’nın Ukrayna’yı işgalinden Suriye’deki iç savaşa, küresel enerji, gıda ve ekonomi krizlerinden göçmen/sığınmacı sorununa kadar birçok jeopolitik, ekonomik ve sosyolojik gelişmeler aşırı sağın ekmeğine yağ sürdü.

Bu parçada dile getirilen düşünce ile aşağıdaki düşüncelerden hangisi örtüşür?

- A) Açılmayan kanadın genişliği ölçülemez.
- B) Yüksek dağın başı dumansız olmaz.
- C) Bulutun yönünü takip eden, yağmurun yapacağını bilir.
- D) Büyük balık tutmak isteyen yönü denize doğrudur.
- E) Lokmayı çiğneye çiğneye yutmayan karnı hep ağırır.

12.

- 1991 yılında yayımlanmıştır.
- Olay örgüsüne dayalı olarak felsefe tarihine ışık tutar.
- Birçok yabancı dile çevrilmiştir.

Norveçli yazar Jostein Gaarder'ın *Sofie'nin Dünyası* adlı eserinin bir yerinde kitabın ana karakteri Sofie, nicedir önünde mermer bir kütleyi yontmakta olan ve sonunda ortaya bir at çıkaran heykeltıraşa sorar: "O mermerin içerisinde bir at olduğunu nereden bildiniz?" Gerçekten de "Sanatçı, bir bütün olarak bize sunulan gerçekliği ya da gerçeklikten bir parçayı biçimleyen, onu dönüştüren kişidir." görüşü bu sorunun gerisinde gizli olan gerçekliktir. Yani gerçeği kendince dönüştürüp anlamlandırabilecek, onu anlamlandırma yetilerini geliştirebilecek toplumlar varlıklarını daima sürdürebilecektir. İşte bu yüzden heykel de dâhil olmak üzere sanat, toplumların varlığı için önemlidir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- Toplumlar sanata verdikleri önem derecesinde özgürleşir.
- Sanatçı yetiştirebilen ve sanata önem veren toplumlar varlıklarını sürdürebilir.
- Sanatla yoğrulmuş toplumlar daha mutlu insanlar yetiştirir.
- Sanat, bir toplumun olumsuz taraflarını gösteren aynadır.
- Toplumlar, sanata verdikleri değer ölçüsünde ilerleyebilir.

13. Muhabir:

(I) ----

Yazar:

Konu seçimi pek kolay olmuyor. Ama kültür altyapım hazır olduğu için birçok konuyu zihin ve gönül süzgecimden geçirip sentezleyerek yeni yeni yaratılar elde ediyorum. Bu süreçte bazen, pek güvendiğim kültür altyapım yetersiz kalabiliyor. O zaman da uzmanlara danışıyor, yazılı ve görsel kaynakları araştırmaya yöneliyorum. Rastlantı sonucu konu seçmiyorum kısacası. Araştırarak, soruşturarak, düşünce, duygu süzgeçlerimi kullanarak, belleğimin kapılarını yumruklayarak romanın planını yapıyorum. Sonra yazmaya girişiyorum.

Muhabir:

(II) ----

Yazar:

Romanı yazmadan kurguyu belirlerim. Hem de kılı kırk yararak. Öteki türlü kendimi güvende hissedemem. Ama bazen, roman ilerledikçe kahramanlarımdan biri ya da birkaçı bana başkaldırabilir. Bazen onlarla uyuşurum. Bazen de bildiğim yoldan şaşmam. İçgüdülerim ve sezgilerim bu aşamada, duruma el koyar.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- I. Yazmaya başlamadan önce ne kadar zaman araştırma yaparsınız?
II. Romana başlamadan önce neler yaparsınız?
- I. Konularınızı nasıl seçiyorsunuz?
II. Kitabınızı yazmaya başlarken kurguyu önceden mi belirlersiniz?
- I. Hangi konular ilginizi çekiyor?
II. Kitap ilerledikçe önceki düşüncelerinizde değişiklik oluyor mu?
- I. Yoğunlaştığınız konuyu işleyebilmek için kimlerle yardımlaşırsınız?
II. Kahramanları belirlerken nelere özen gösteriyorsunuz?
- I. Eserinizde gerçek hayattan ve kendi hayatınızdan alıntılarınız ne orandadır?
II. Kahramanların davranışlarını gelişen olaylar mı belirler?

14. Olayda da söyleyişte de hiçbir abartıya yer vermeyen, deneme türü öyküden uzak bir yazardır Memduh Şevket. Bu nedenle onun öykülerinde ders verme gibi bir eğilim bulamazsınız. O, çok alçak gönüllü bir anlatımla geliştirir öyküsünü. Öyle bir atmosfer yaratır ki okuruna; aktarmak istediklerini, bütün yönleri ile hissettirir. Çünkü o, kuru bir anlatıcı değil; hissettiricidir. Bu yüzden de kendinden önceki öykü yazarlarının üstüne çıkmıştır.

Bu parçada Memduh Şevket’le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Öykülerinde didaktik unsurların yer almadığına
- B) Kendinden önceki öykücülerden etkilendiğine
- C) Ölçülü bir üslup kullandığına
- D) Öyküsünü oluştururken mütevazı bir anlatım kullandığına
- E) Öykülerinde okuru etkisi altına aldığına

15. Ünlü Fransız matematikçi ve filozof Rene Descartes, aynı zamanda bir bilim insanıdır. Cebir ve geometriye getirdiği yeniliklerden ötürü büyük matematikçiler arasında sayılır. Aynı zamanda büyük düşünür olan Descartes; felsefe ile yakından ilgilenmiş, felsefe alanında skolastik düşünceleri reddederek “Düşünüyorum, o hâlde varım.” sözünden yola çıkarak düşüncelerini salt akıl temeli üzerine kurmuştur. Sözlerinden bazıları şunlardır:

- Hiçbir şey keşfedilmeyecek kadar uzak olamaz.
- İyi kitap okumak, geçmiş yüzyılların en iyi insanlarıyla sohbet etmek gibidir.
- Unutma, sana ışık tutanlara sırtını dönersen göreceğin tek şey kendi karanlığındır.
- Düşüncelerimiz haricinde hiçbir şey tamamıyla bizim elimizde değildir, çözdüğüm matematik problemi daha sonra başka bir problemi çözmeye yardım edecek bir kural oldu.

Bu parçada ünlü filozofun sözünü ettiği özellikler içinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İyi kitap okumanın önemini bilmek
- B) Yol gösterenlerden faydalanmak
- C) Öğrenilen şeylerden fayda görmek
- D) Bilinemez, bulunamaz bir şey olduğuna inanmamak
- E) Problemlerin çözümünü kişisel yeteneklerde aramak

B
İ
L
G
İ
S
A
R
A
M
A
L

16. Ölümünün üzerinden yüzyıllar geçmesine rağmen adı değişik dillerde yaşayan Shakespeare’in bile insanların bilmediği nice gizli odaları vardır. Bu yüzden yazdıkları üzerinde hâlâ kazılar yapılabiliyor, hakkında cilt cilt kitaplar yazılabiliyor. Bu kadar çok okunduğu ve seyredildiği hâlde tam olarak çözülebildiğini söylemek imkânsız.

Bu parçada Shakespeare ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Eserlerinin anlam yönünün çok katmanlı olduğundan
- B) Evrenselliği yakalamış bir sanatçı olduğundan
- C) Kalıcılığını birçok dile çevrilmesine borçlu olduğundan
- D) Çok kişi tarafından ilgi gördüğünden
- E) İletilerinin tam manasıyla anlaşılmadığından

17. Türk şiirinde, son otuz yıldır, özgün imge sistemleri getiren şairler, pek çıkmamıştır. Bence şairin önemi buradan kaynaklanıyor; şair, aynı zamanda çağdaş bir fikir bileşimiyle özgün bir imge bileşimini iç içe gerçekleştirecek. Zor elbette, sadece estetik yetenek ve bilgi yetmez; felsefe, toplum bilim hatta iktisat düzeyinde sağlam ve geçerli bilgi sahibi olmak gerekir. Oysa şairlerimizin çoğu, usta belledikleri kılavuz şairlerin imge sistemlerini ödünç alıyorlar, ömürleri boyunca da kullanıyorlar.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendine özgü tarzı ve imgelemi olan şairlerin artık çok fazla görülmediği
- B) Şairlerin pek çoğunun önceki şairlerin izinden gittiği
- C) Şair olmanın gereklerini yerine getiremeyen şairlerin taklide başvurdukları
- D) Usta şair olabilmek için sonraki kuşaklara yol gösterici olunması gerektiği
- E) Şairlerin felsefi görüşlerinin onların şairlik derecesini artıracak

18. Ne vardır peki Dıranas'ın şiirlerinde sahiden? Sadece güzel komşumuz Fahriye Ablâ mı? Hayır, aksine Dıranas'ı öldüren *Fahriye Ablâ*. Dıranas çok daha fazlasıdır ve Fahriye Ablâ gerçekten bir komşudur. Nasıl bir komşu? Tahayyüllerle, imgeler ve metaforlarla yüklü değil; pencere önlerinde, saksı başlarında görülebilen bir komşu. Sinemaya da uyarlanan ilk şiir olma özelliğine sahip olan Fahriye Ablâ, Dıranas'ın gençlik arzusunu alevlendiren bir kadın. Dıranas'ı özgün kılan da budur biraz. Yaşadığını, hissettiğini yazar. İlham derdi pek yok gibidir, bu sebeple sembolizmin anlaşılmaçlığına başvurmaz, şiirleri berraktır. Hem de bildiğimiz berraklıktandır. Fahriye Ablâ o yüzden kanlı canlıdır karşımızda.

Bu parçada "Fahriye Ablâ o yüzden kanlı canlıdır karşımızda." cümlesi ile Ahmet Muhip Dıranas'ın hangi yönü vurgulanmıştır?

- A) Herhangi bir şiir akımına bağlı şiir yazmaması
- B) Yaşamsal gerçekliği mecazlara boğmadan yansıtması
- C) Şiirin biçim ve içeriğine fazla önem vermemesi
- D) İstedığı zaman şiir yazabilmesi
- E) Şiirde hayallere ve mecazlara çok az yer vermesi

19. Kitap yazmak başlı başına zor bir iştir. Şöyle ifade edeyim: Issız bir adada yaşıyorsun, yazdığını şişenin içine koyarak denize atıyorsun ve sonra o mektubun sahibine varmasını bekliyorsun. Özellikle roman yazmak, en karmaşık şekilde "Beni anla!" demektir. Kendini saklamanın karmaşık yolu... Karmaşık olmasının sebebi de ne kadar anlaşılacak istediğinle ilgili. Bence sır olan da orada anlatılmayan şeyi anlayan okuyucuyla kurduğun ilişki. Geçen gün biri bana "Kalabalıklar içinde insanın kendisini yalnız hissetmesini engelleyen birisiniz." dedi. Bunu beni hiç tanımayan ve benim tanımadığım sadece kitaplarımı okuyan birisi söyledi. Böyle hissettiğine göre o sırrı onunla paylaşmışım demektir.

Bu parçada görüşlerini dile getiren yazara göre roman yazmanın karmaşık olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romanların giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinin yerleriyle oynanması ve olayların kronolojik sırayla verilmesi
- B) Roman yazarının anlattıklarını dolaylı ve örtük biçimde dile getirme arzusu içinde olması
- C) Romanların hacimli eserler olması nedeniyle okurlar tarafından bütünlüklü değerlendirilmemesi
- D) Nitelikli okurların romanları eleştirel gözle okuyup eksik yanlarını görünce okumaktan vazgeçmesi
- E) Belli bir bilgi birikimine sahip olmayan okurlar tarafından okunduğunda bile anlaşıldığının sanılması

20 – 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Amerikalı şair Robert Frost, “Şiir, çeviride kaybolan şeydir.” düşüncesiyle şiir çevirisine aşılması zor, yüksek bir set çekmiştir. “Şair, içinde bulunduğu kozmik dünyadan sözcükleri alır ve şiiri, söylediği dile çevirir. Şiir çevrilemez çünkü gramer çevrilemez. Şiirin içinde bir mesaj vardır, sadece o mesaj başka dile aktarılabilir.” sözleri Fazıl Hüsni Dağlarca’ya, “Hiçbir şiir, tadından bir şeyler yitirmeden bir başka dile aktarılamaz.” sözü ise Dante’ye aittir. Edebiyat tarihinde hak ettikleri yeri almış bu şairlerin sözleri, çevirmenin boyuna vurulmuş prangalar gibi yıllardır etkisini gösterir durur. Bu beylik laflar, buyurganlığın tüm gücüyle zihinleri tutsak eder ve ön yargılarla doldurur. Mümkün olduğuna inandığı hâlde pek çok çevirmen, bir şiirdeki duyguyu başka bir dile aktarma cesaretini gösteremez. Bu da ister istemez bize, ön yargıları yok etmenin bir atomu parçalamaktan zor olduğunu söyleyen Einstein’i anımsatır.

20. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi, şiirin başka bir dile çevrilmesinin mümkün olmadığını düşünenlere ait değildir?

- A) Şiir, başka bir dile çevrilirken mutlaka fire verir.
- B) Hiçbir şiir tam olarak başka bir dile çevrilemez.
- C) Sadece şiirdeki mesaj başka bir dile aktarılabilir.
- D) Başka bir dile çevrilirken kesinlikle şiirin lezzeti azalır.
- E) Yeterli cesareti gösteremeyenler, şiir çevirisinden uzak durmalıdırlar.

21. Bu parçaya göre şiirin farklı dillere çevrilememesinin asıl nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiir çevirisi konusunda görüş belirten ünlü şair ve düşünürlerin çevirmenlerin cesaretini kırması
- B) Çeviri esnasında şiirin içerik ve tekniğe dönük birçok özelliğini kaybetmesi
- C) Dillerin gramer yapılarındaki farklılıkların şiir çevirisini zorlaştırması
- D) Çeviri esnasında özünü kaybeden şiirlerin edebî bir özellik taşıması
- E) Şiir çevirisinin şiir yazmaktan çok daha zor olması

22 – 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir sergi açılışı... Son yıllarda adı sıklıkla anılan, yaptığı tabloların sanatsal değeri ve sanatçının yaratıcılığı üzerinde hemfikir olunan, dolayısıyla da tablolarının değeri giderek yükselen ressamla alıcı olmadığı belli olan bir sanatseverin ayaküstü konuşması... “Gerçekten çok etkileyici çalışmalarınız var.” der, sanatsever. Ressam “En çok hangilerini beğendiniz?” diye sorunca sanatsever, birkaç resmi gösterir ve ekler: “Günün birinde ben de sizin güzel bir tablounuzu almayı çok isterim doğrusu.” Ressam ya sanatseverin bir tablo hediye edilmesini beklediğini düşündüğü için ya da işi şakaya vurmak amacıyla kahkaha atarak lafını patlatır: “Vallahi bunları ben bile satın alamam, bunlar o kadar değerli.” der. Sanatsever, sergi salonundan şaşkınlık ve utanmışlık duygusuyla uzaklaşırken hâlâ sanatı sevmektedir. Ama bu ukalalığı, sevdiği sanatçıya yakıştıramamıştır.

22. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Ressamın, tablolarının sanat değerini yüksek para ile değerlendirdiğine
- B) Sergilerin gezilme amacının illaki tablo satın almak olmadığına
- C) Ressamların kendini beğenmiş tavırlarının onları yüceltmediğine
- D) Sanatçının tavrının sanatseveri mahcup edebileceğine
- E) Ressamın da sanatseverin de birbirlerine saygı duyduğuna

23. Bu parçadaki “Vallahi bunları ben bile satın alamam.” sözü ile ressamın gönderme yaptığı düşünceler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sanatsal yetkinliğin empati duygusunu geliştirdiği
- B) Ancak zengin alıcıların tabloları alabildiği
- C) Tabloların sanat değerinin yüksek olmasının fiyatını da yükselttiği
- D) Bir aşamadan sonra sanatçının eseri üzerindeki inisiyatifini kaybettiği
- E) Yaptığı tabloların çok pahalı olduğu

Bu testte 23 soru vardır.

1. Şehrin sinemadaki temsili ile kendisi arasında bir ilişki var elbet ama sinemasal şehrin apayrı bir kimliği de var. En katıksız sinemasal şehir New York çünkü Mahhattan'ın silüetini kazanması ile sinemanın ortaya çıkışı eş zamanlı. O nedenle birbirlerini mükemmel yansıtıyorlar. James Sanders'ın New York filmleri üzerine bir kitabı var. "Her ikisinin de adı New York olsa bile iki şehrin hikâyesi" diye anlatıyor kitabını: biri gerçek şehir, öteki sinemasal olan. Sinemadaki yansımasına ayrı bir kimlik kazandırabilecek şehir sayısı az, Türkiye'den bir tek İstanbul böyle. Şehirlerin sinemasal suretleri de insanlarınki gibi. Sinemaya aşına olanlar bilir, kimi yüz için "Kamera onu sevdi." denir. Kamera nasıl kimi insanları sevip kimilerini hiç kaale almıyorsa şehirlerin de kimilerini sinemaya mal ediyor, kimilerini es geçiyor. New York'u, İstanbul'u, Roma'yı sinemasal suretleri ile tanıyoruz ama Washington'u, Ankara'yı, Milano'yu tanımıyoruz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Örnekleme
- B) Tartışma
- C) Karşılaştırma
- D) Benzetme
- E) Alıntı yapma

2. (I) Hayal gücünü kaba gerçeğin sunağında kurban ederek değersiz düşler görmeye başlamış, tüm ilhamını kaybetmiş ümitsiz bir yazar olan Yann Martel, Hindistan'da hikâyesini arayan bir Kanadalıdır. (II) Bir yük gemisinin, ailesiyle Pasifik Okyanusu'nda batmasına rağmen umudunu hiçbir zaman yitirmeyen Piscine Moliter "Pi" Patel ise Kanada'nın Fransız Bölgesi'nde yaşayan ve anlatacak inanılmaz bir hikâyesi olan bir Hintlidir. (III) İkisi de acı dolu bir duygusal açlığın içinde birbirlerinden habersiz yaşamlarını farklı yerlerde ve farklı biçimlerde sürdürürken ilâhi güç bu iki insanın bir araya gelmesini sağlar. (IV) Böylece biri ölüm-kalım savaşı verdiği yaşam mücadelesini diğerine anlatarak yaşadıklarının bir anlamı olduğunu perçinlerken diğeri de gerçeğin seçici bir dönüşümüyle kendisine anlatılanlarla okuyucusunu belki de hayatının yolculuğuna çıkaracak harikulade bir hikâyeye sahip olur. (V) Yann Martel'in 2001'de yayımladığı ve ertesi yıl Man Booker Ödülü kazandığı *Pi'nin Yaşamı* romanından aynı isimle sinemaya kazandırılan ilginç ve görkemli film, edebiyattan sinemaya uyarlanan hikâyelerin en güzel örneklerinden biri oldu. (VI) Üstelik çeşitli festivallerdeki 80'den fazla ödül adaylığında "En İyi Yönetmen", "En İyi Görüntü Yönetmeni", "En İyi Görüntü Efekt", "En İyi Orijinal Müzik" dallarındaki Oscar ödülleri dâhil 50'den fazla ödülle taçlandırıldı.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

3. (I) 1990'lı yıllarda oluşmaya başlayan yeni medya yapıları, günümüz toplumlarında küreselleşme olgusunun ana itici gücü hâline gelmiştir. (II) Haber siteleri, bloglar, sosyal paylaşım ağları, web TV'ler gibi birçok yeni iletişim ortamı topyekûn "yeni medya" olarak adlandırılmaktadır. (III) Özellikle sosyal paylaşım ağları bireyler arası, kültürler arası ve toplumlar arası iletişim ve etkileşimi geçmişe oranla çok üst düzeylere taşımakla kalmamış, çok daha karmaşık bir hâle de getirmiştir. (IV) Son yıllarda birçok bilim insanının sosyal medya ve kültür ilişkisini mercek altına aldığı ve bu alandaki araştırmaların giderek arttığı gözlemlenmektedir. (V) Araştırmalar, sosyal paylaşım ağlarının yani sosyal medyanın, bireyin iletişim sürecine doğrudan katılımını sağlaması yönüyle diğer dijital ortalamalardan daha etkili olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bir arkadaşı, İtalyan ressamı arasındaki büyük şöhreti nasıl yakaladığını sorduğunda ünlü ressam Nicholas Paussin, şu cevabı vermişti:
— Çünkü, ben yapılması gereken hiçbir şeyi ihmal etmedim.

Ressamın da vurguladığı gibi hayatta büyük başarıların elde edilmesinde tesadüfün ve şansın çok az payı vardır. Bazen atılganlık, istenen sonucu verebilirse de en güvenli başarı yolu, çalışma ve sabır yoludur. Başarılı insanlar, ----

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülmelidir?

- A) ayrıntılardan nefret edenler değil, o ayrıntılar üzerinde dikkatle çalışanlardır.
B) yetenekleriyle, zekâlarıyla ve çalışkanlıklarıyla dikkat çeken kişilerdir.
C) ayrıntılarda boğulanlar değil onları göz ardı edenlerdir.
D) önlerine çıkan her türlü engeli aşarak zirveye koşarlar.
E) zorluklardan yılmayan, imkânsıza direnmeyen; kararlı ama esnek olmayı da becerebilen kişilerdir.

5. Şiir ortamı farklı kollardan yürüdüğü için ben hiç kötümser değilim. Ne kadar değişik anlayışta şiir olursa o oranda doyurucu ürünler ortaya çıkar. Bir görüşü üstün tutup öbür alanlardaki başarıları bile bile görmezlikten gelmek yanlış bir tutum, haksızlık olur. Yalnız bazılarının sürekli savunduğu eskimiş şiirin sürdürülmesinde bir kazanç olacağı kanısında değilim. Yıpranmışın, devrini tamamlamışın aleyhindeyim. Böylesi yozlaşmadır. Hep yeni kuvvet ve güzelliklere sarılma ilgilendiriyor beni.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Farklı şiir anlayışlarının ortaya çıkması
II. Yeni şiir anlayışlarını desteklemek gerektiği
III. Güncelliğini yitirmiş şiir anlayışının sürdürülmesinde gösterilen ısrar

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. • Kuş gribi, influenza ailesine ait bir virüs tarafından meydana getirilir. Virüs; kuşlar, atlar ve balinalarda hastalık oluşturur. Kuş gribi virüsleri, insanlarda hastalığa neden olmaz ancak bazı alt tipleri insanlara bulaşabilir ve hastalık yapabilir. İnsanlarda görülen enfeksiyon, hafif göz enfeksiyonu ve grip benzeri hastalıktan zatürre ve ölüme kadar değişebilir.
- Yeni koronavirüs hastalığı, ilk olarak Çin'in Vuhan eyaletinde ortaya çıkan, yüksek ateş ve nefes darlığı ile tanımlanan yeni viral solunum yolu hastalığıdır. Hastalığın damlacık ve temas yoluyla bulaştığı bilinmektedir. Bu virüs, hem hayvanları hem de insanları etkileyebilen koronavirüs ailesinin türüdür.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Birbirinden bağımsız iki farklı duruma ilişkin benzer görüşler olduğunu vurgulamaktadırlar.
- B) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu ortak nedenlerle açıklamaktadırlar.
- C) Farklı yerlerde görülen aynı durumu karşıt yönleriyle ele almaktadırlar.
- D) Aynı olguyu karşılaştırmaya yönelik örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı virüslerin farklı ve benzer etkilerinin olduğunu göstermektedirler.

7. Vitamin haplarındaki tehlikenin farkında mısınız?

Kanser hastalarının hatta sağlıklı bireylerin en sık sorduğu sorulardan biridir: Düzenli olarak her gün vitamin hapı kullanalım mı? Bu sorunun cevabını hemen verelim: Hayır. Vitamin eksikliği olmayan, dengeli beslenen, sofrasından taze sebze ve meyveleri eksik etmeyen bireylerin fazladan kullanacağı bazı vitamin hapları bırakın faydalı olmayı, sağlık açısından son derece tehlikeli sonuçlara neden olabilir. Serbest radikallerle ilgili bilimsel olarak doğruluğu ispatlanmamış birtakım hipotezlere dayanan ve başta C vitamini kullanımı ile 1970'li yıllarda başlayan bu tehlikeli modayı bir an önce etkili kampanyalarla sona erdirmek gerekiyor. O dönemde Nobel Ödüllü bilim insanı Linus Pauling, özellikle antioksidan özelliği olan vitamin tabletlerinin gribe, soğuk algınlığına, kansere, yaşlılığın geciktirilmesine ve hatta AIDS'e bile çare olabileceğini öne sürmüştü. Bu sansasyonel ifadeler, doğal olarak vitamin haplarının satışında patlamaya neden oldu. Çoğu kişi, hiç ihtiyacı olmadığı hâlde bu hapları çerez gibi yutuyordu. Her gün günlük ihtiyacından 50 kat fazla C vitamini kullanan ve C vitamininin kansere karşı önleyici olabileceğini savunan Pauling, 1994'te prostat kanseri nedeniyle hayatını kaybetti.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Hastalıkların iyileştirilmesinde kullanılacak yeni bir yöntem tanıtılmaktadır.
- B) İleri sürülen düşüncenin olumlu sonuçları örneklenmektedir.
- C) Doğru bilinen bir yanlıştın öngöründen ileri gidemediği dile getirilmektedir.
- D) Güncel bir konunun halk tarafından ilgi görmediğine değinilmektedir.
- E) Ortaya atılan tez, sayısal verilerle kanıtlanmaya çalışılmaktadır.

8. Aşağıdaki parçalardan hangisi “Kompost gübrenin yararlı olabilmesinin koşulları veya incelikleri var mıdır ve bunlar nelerdir?” sorusuna cevap vermektedir?

- A) Kompost, bitkisel ve hayvansal atıkların nemli ve oksijenli ortamlarda bozunarak dönüştüğü organik gübredir. Günümüzde çok önemli bir atık değerlendirme sistemidir.
- B) Kompost, organik ortama yani doğal ortama benzer şekilde bitkisel atıkların koku yapan anaerobik bozunmaya izin vermeyecek bir bozunma ortamında üretilir. Bunun için yer solucanlarından ve bakteri kültüründen de yararlanılır.
- C) Bakteri kültürü ile uygun nem, ısı ve oksijen koşulları sağlandığında çok hızlı bir kompost eldesi mümkün olmaktadır. Bunun için de teknik donanım, bilgi ve deneyim önem arz etmektedir.
- D) Atıklar, kompost yapmaya uygun biçimde toplanmalı; araya inorganik malzeme olan plastik maddeler, kompost malzemesine karışmamalı bir de kompostun toprağa geri dönüştürülebilir uygunlukta olduğu testlerle saptanmalı.
- E) Pazar yerlerinde tonlarca atık çöp oluyor oysa doğru şekilde dönüştürüldüğünde fakirleşmiş toprağı zenginleştirecek eşsiz bir gübre olan kompost gübre üretiminde bunlar değerlendirilebilirdi. Burada yerel yönetimlere de büyük sorumluluklar düşüyor.

9. Kocaeli'nin İzmit ilçesinde MS 2. yüzyılda Roma İmparatoru Trojen Dönemi'nde Nikomedya Valisi Plinius'un yaptırdığı su kemerine arıcıların zarar verdiği tanık olduk. Kızamadık. Çünkü onlar, ihtiyaç odaklı bakıyorlar ve kovanlarını insanlardan ve hayvanlardan korumak istiyorlar. Bu amaçla da 50 metre uzunluğunda 15 metre yüksekliğinde olan bu kemer, onlar için kovanlarını zarar vereceklerden koruyacak bir yükseltiden ibaret. Başka bir yükseklik bulsalar iyiydi diyorsunuz. Doğru doğru da en yakın yükseklik bu kemerlerde ve onlar bu tarihî mirasın ne anlama geldiğini bilmiyor. Dolayısıyla adam, kovanını kemerin en yüksek yerine yerleştiriyor. Yerleştirirken taşları söküp düz bir zemin elde ediyor. Dengeyi sağlamak için kovanın gereken yerine kemerin taşlarını yerleştiriyor. Bunu gören bir arkeoloğun veya tarihçinin yüreği sızlıyor, feryadı göğşe çıkıyor.

Aşağıdaki yargılardan hangisi parçada anlatılmak istenenle aynı doğrultudadır?

- A) Horoz, inci tanesini de mısır tanesi zannederek yutar.
- B) Her çiçeğin balı şifalı değildir, şifalı olan balı seçen arıdır.
- C) İhtiyaçlar, insanın pratik çözümler üretmesini sağlayan yol göstericilerdir.
- D) Bireysel ihtiyaçların karşılanmasıyla toplumsal değerler arasında denge kurulmalıdır.
- E) Geçmişine sahip çıkmayan toplumlar, kısa sürede çözülmeye ve yıkılmaya mahkûmdur.

10. (I) Kusursuz bir insana rastlamadım henüz. (II) Mühim olan kusurlarımızla yüzleşmeye istekli olup olmadığımız ve onlarla nasıl başa çıktığımız. (III) Hayatımızın sorumluluğunu sırtlanacak mıyız yoksa suçu başkalarına, geçmişe, ailemize atıp kurtulacak mıyız? (IV) Sevmek de öğrenilebilir bir duygu bence. (V) Sonra da kendini korumak için etrafına duvarlar örmeye başlıyor, o duvarların altında da ilk sen kalıyorsun.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Çocuklukta bu ihtiyaç tam doyurulmamışsa ömür boyu o açlık yönetiyor seni ve incinmeye açık hâle geliyor-sun.” **cümlesi getirilmelidir?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Daha önce bildiğimiz, beynimize kazınmış olan şeyleri unutmak zor olsa da bunu başarmak mümkündür. “Birey, bakış açısını değiştirerek bunu mümkün kılabilir. Hâkim olmadığımız konulara yoğunlaşarak adaptasyon becerilerimizi geliştirebiliriz.” diyor yazar Natalie Fratto. Bu tarz bir düşünce yapısına sahip olmak, yeni bir iş ararken de gerekli oluyor. Eğer sektör değişikliği yapmak istiyorsanız farklı becerileri beslemek sizin için faydalı olacaktır.

Bu parçaya göre “bakış açısını değiştirmek” **aşağıdakilerden hangisini mümkün kılmaktadır?**

- A) Sonradan kazanılmış becerileri, kalıcı hâle getirmeyi
B) Birçok yeni beceri kazanmanın kapısını aralamayı
C) Sabitleşmiş düşünce ve yargılardan tamamen vazgeçmeyi
D) Sektör değişikliği yapmak için yeni iş kollarında çalışacak cesareti bulmayı
E) Hayatta başarılı olmayı sağlayacak bilgileri beyine kazımayı

12. Birleşmiş Milletler Tarım ve Gıda Örgütüne göre her yıl insanların tüketmesi için üretilen gıdanın yaklaşık üçte biri israf ediliyor. 1,6 milyar tonluk bu gıda israfının ekonomik maliyeti ise 1 trilyon dolar. Türkiye İsrafı Önleme Vakfı verilerine göre ülkemizde yıllık gıda israfı 26 milyon ton, ekonomik karşılığı ise 214 milyar TL. Bu devasa israfa ve kayba rağmen gıda israfı üzerine çok az şey biliyoruz. Yeterince araştırılan ve politika geliştirilen bir alan değil. Gıda, atığa nasıl dönüşüyor? Hangi ekonomik ve sosyal faktörler etkili? Tüketiciler ne kadar sorumlu?

- I. Dünyada ve Türkiye’de israfın ekonomik boyutu
II. Gıda israfı üzerine yeterince araştırma yapılmaması
III. Gıdaları israf etmemenin çeşitli yöntemleri

Bu parçada gıda israfıyla ilgili olarak yukarıdakilerden hangilerine dikkat çekilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. I. Hocası Platon’un ölümü üzerine Aristoteles, Atina’dan ayrılmış ve Truva civarındaki Assos’ta Akademi’nin yeni bir kolunu kurmuştur.
II. Aristoteles, Assos’tan Makedonya Kralı Filip tarafından, daha sonra “Büyük İskender” olarak tarihe geçecek olan on üç yaşındaki oğlu İskender’i eğitmesi için Pella’ya getirtilmiştir.
III. Assos çevresinde Aristoteles’in politika ve etik alanında yazdıkları, hocası Platon’un “idealar alemi” görüşünü yerden yere vuran eleştiriler barındırır.
IV. Aristoteles, ilk yazılarını Platon’un öğrencisi olduğu yıllarda kaleme almış ancak zamanla hocasının felsefesine eleştirel bir bakış getirmiştir.
V. Aristoteles’in bu ayrılıktan itibaren aşamalı bir şekilde hocası Platon’un öğretilerinden uzaklaştığı ve eleştirilerini keskinleştirdiği söylenebilir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden anlamlı bir bütün oluşturulduğunda hangisi baştan üçüncü cümle olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Yapılan bir araştırmada, 90-100 desibellik ses düzeyine bir diskoda maruz kalan insanlarda önemli bir zarar oluşmazken aynı süre boyunca aynı düzeyde sestten etkilenen fabrika işçilerinde ciddi işitme sorunları olduğu saptandı. Bu durumun nedenini ilk bakışta anlamak güç olsa da işitmeye zarar veren asıl şeyin ortalama ses düzeyi değil fabrikalardaki ani ve yüksek ses olduğu anlaşıldı. Yüksek enerjiye sahip bu sesler, iç kulaktaki ses almaçlarını tahrip ederek işitme kaybına neden oluyor. Ses düzeyini ölçen aletlerin çoğu, işitme organı gibi tasarlandığından fabrikalarda duyulan ani, kısa süreli, yüksek şiddetteki sesleri tespit edemiyor. Bir saniyenin beşte birinden daha kısa bir süre boyunca kulağa gelen sabit bir ses, gerçekte olduğundan daha az şiddetliymiş gibi algılanıyor. Bunun nedeni, beynin önce sesi incelemesi ve bazı işlemler yapmasıdır. Bir ses çok kısa sürmüştse inceleme tamamlanamıyor, böylece ses gerçekte olduğundan daha az şiddetliymiş gibi algılanıyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Diskoda ve fabrikada aynı desibellik sese maruz kalan insanlardaki tahribatın farklı olduğuna
- B) Fabrika işçilerinin yaşadıkları stresten dolayı maruz kaldıkları sesin işitme sorunlarına neden olduğuna
- C) İşitmeye asıl zarar veren şeyin ortalama ses düzeyi değil ani ve yüksek ses olduğuna
- D) Ses düzeyini ölçen aletlerin çoğunun ani ve kısa süreli ancak yüksek şiddetteki sesleri tespit edemediğine
- E) Kısa süren seslerin beyinde incelenmesinin tamamlanamadığından bu seslerin daha az şiddetliymiş gibi algılandığına

15. Her şiir, doğrudan veya dolaylı, az ya da çok, içinde belli oranda bir zihniyet taşır. Bu zihniyet, şiirin dokusunun içinde erimiş olarak varlığını anlık pırıltılarla gösterir. Şiirin sahip olduğu zihniyet her zaman şairinin dünya görüşünü, hayata bakışını aksettirmeyebilir; bu, bazen bir topluluğun genel anlayışı, bazen bir milletin ortak duruşu, bazen geçmişten bugüne uzanan bir mitolojinin güncelleştirilmesi şeklinde de kendini ortaya koyabilir. Ancak genel itibarıyla şiire sinmiş olan zihniyet, şairin duygularıyla birlikte düşüncelerinin de yansıması olarak görünür.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Şiirin, şairinin düşüncelerini yansıtmaya zorunluluğu yoktur.
- B) Şairlerin dünya görüşleri şiirlerin içine gizlenmiş bir şekilde bulunabilir.
- C) Her şiir, ait olduğu topluluğun genel anlayışını, milletin ortak duruşunu yansıtmalıdır.
- D) Şiirden hareketle şiirin ait olduğu topluluk ya da şair hakkında çıkarımlarda bulunulabilir.
- E) Şiirin zihniyeti dendiğinde duyguların yanında düşünceleri de anlamak gerekir.

16. Dönemine göre sıra dışı fikirleri ve çoğu kez kahramanları aracılığıyla dile getirdiği, topluma ilişkin “kalıba uymayan” görüşleriyle Türk romancılığında farklı bir yerde duran Kemal Tahir, belki de Türkiye’nin en çok tartışılan isimlerinden biridir. Romancılarımızın çoğu, belirlenen sınırlar ölçüsünde radikal, aynı sınırlar ölçüsünde “sıra dışı” iken Kemal Tahir bu sınırları hiç tanımamış, Osmanlıdan Cumhuriyet’e geçiş esnasında üretilen toplumsal ve ekonomik varsayımların çoğunu ters yüz etmiştir. Tarihin Doğu’da Batı’dakinden daha farklı şekillendiğini savunan, buna dayalı olarak Osmanlının siyasi, toplumsal ve iktisadi yapısının Marksist teorilerle açıklanamayacağını söyleyen Kemal Tahir’e göre en önemli sorun, kendimizi ve bize özgü meseleleri bile Batı’dan öğrenmeye çalışıyor olmamızdır.

Bu parçada Kemal Tahir’le ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Toplumsal meseleler üzerine kafa yorduğuna
- B) Romancılığıyla diğer sanatçılardan ayrı bir yerde durduğuna
- C) Eserlerinde problemlere çözüm yolları ürettiğine
- D) Sorunların çözümünde yerli bir duruş sergilenmesi gerektiğine inandığına
- E) Hiçbir kalıba sığmayan bir yapısının bulunduğuna

17. Dünya, duyularımızla algılayabildiğimiz miktarda boşluk, “içinde hiçbir şey olmayan yer” demektir. Oysa içinde yaşadığımız kâinat, başlangıcı olan bir şey olduğundan onun içindeki “her yer” sonradan “var” olan tek bir yerdir. Dolayısıyla “içinde hiçbir şey olmayan” bir yerin bu kâinata olması mümkün değildir. Özetle, sonradan var edilmiş olan bir yerin, her yerinde mutlaka bir şeyler var olmalıydı. Denizin içinde kuru bir yer olmadığı gibi, bu yoktan var edilen varlık denizinin içinde de yokluk manasında kuru bir boşluk olmamalıydı. İşte, kuantum bilimi, kâinatı yekpare bir bütün olarak tanımlarken, orada mutlak manada bir boşluk olmadığını söylerken aslında bir bakıma bu gerçeğin altını çiziyordu.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilim henüz hiçbir gerçeğe ulaşabilmiş değildir.
- B) Bilim varsayımlardan yola çıkarak gerçeğe ulaşabilmektedir.
- C) Kuantum bilimi kâinattaki boşlukların boş olmadığını söylemektedir.
- D) Bazı gerçeklerin duyularla algılanması mümkün değildir.
- E) Her bilim gerçeği kendi yöntemleri çerçevesinde aramaktadır.

18. Hikâye ve tiyatro dünyamızın ünlü ismi Haldun Taner'in en tanınmış eseri *Keşanlı Ali Destanı*, çok şaşırtıcı bir oyundur. Aslında Ankara'nın en büyük gecekondu semti Altındağ'da 1950'lerde gerçekten yaşanmış bir olayı anlatan bu oyun, epik tiyatromuzun da ilk örneğidir. Bebek'te doğmuş, Almanya'da öğrenim gördükten sonra döndüğü İstanbul'da, Moda'da oturan ve genellikle devrin en seçkin pastanelerine gidip gelen Haldun Taner'in bir gecekondu mahallesini ve orada yaşayanları nasıl olup da bu kadar gerçekçi ve ayrıntılı anlatabildiğini kimse anlayamadı. Hayranı olduğu Brecht'in etkisiyle yazdığı bu oyundan sonra *Zilli Zarife*'yi yazdı. Kabare tiyatrosunu bu dönemde kurdu. Ardından da peş peşe *Vatan Kurtaran Şaban*, *Gözlerimi Kaparım Vazifemi Yaparım*, *Sersem Kocanın Kurnaz Karısı*, *Astronot Niyazi*, *Eşeğin Gölgesi* oyunlarını; *Ayışığında Çalışkur*, *Yaşasın Demokrasi*, *Şişhane'ye Yağmur Yağıyordu*, *Tuş*, *Sancho'nun Sabah Yürüyüşü*, *Konçinalar*, *Yalıda Sabah* gibi çok başarılı öyküleri yazdı. Fıkralarını ise *Devekuşuna Mektuplar* adlı eserde topladı. Çok yazdı ve yazdığı her alanda çığır açtı.

Bu parçaya göre Haldun Taner'in şaşkınlığa yol açan asıl yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok sayıda eser yazmış olması
- B) Birbirinden çok farklı türlerde yazmasına rağmen çok başarılı olması
- C) Yabancı olduğu çevreyi ve kişileri başarıyla yansıtmaması
- D) Gözlem gücünün ve ayrıntıları seçmekteki ustalığının derecesi
- E) Birçok eser vermesine karşın tekrara düşmemesi

19. Eleştirmenlerin çoğu, gazetelerin ve dergilerin kültür sanat sayfalarında yeni çıkan bir eser için "özgün bir biçem, imgelerle yoğrulmuş mükemmel bir şiir, okuru güzel diyarlara götüren bir şiir..." gibi sözler kullanıyor. Oysa gerek şiir sanatı gerekse eleştiri için bu ve benzer ifadelerin hiçbir önemi yoktur. Mesela bir üslup nasıl özgün olabilir, büyüleyici kullanımlar neye göre büyüleyicidir? Bunun ölçütü nedir? Bir şiirin beni güzel diyarlara götürme garantisi nedir? Bundan dolayı birçok değerlendirmenin, kanıtlanabilirliği tartışılacak yargılardan oluştuğunu söyleyebiliriz.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğru bir eleştirinin sadece bir yapıya yönelik yapılmasının yanlışlığı
- B) Sanatsal bir yapının eleştirilmemesi gerektiği
- C) Gerçek bir eleştirinin uzun zaman içerisinde yapılabilmesi gerektiği
- D) Bir yapının sadece olumlu yönlerinin söylenmemesi gerektiği
- E) Eleştirideki yargıların nesnel dayanaklarının olması gerektiği

20 – 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsanlar kaygılıyken karamsar olabiliyor. Köpek, kuş ve fareler üzerinde yapılan araştırmalar, onların da zor zamanlarda karamsar bir bakış açısına sahip olabildiklerini gösteriyor. 2011’de yayımlanan bir araştırma, stresli arıların da karamsar olabildiğini ortaya koymuştur. Kısa süre önce, ünlü akademik dergi *Science*’ta yayımlanan bir araştırma ise arıların mutlu ve iyimser olabildiklerine işaret ediyor. Geçtiğimiz eylül ayında yayımlanan bu çalışmayı yürüten bilim insanlarının deneyleri, tatlı bir şerbetten az miktarda içen arıların olumlu duygular içindeymiş gibi davrandıklarını gösterdi. Araştırma ekibinden doktora öğrencisi, “Tatlı yiyecekler yetişkin insanların olumsuz ruh hâlini düzeltebilir, yeni doğan bebeklerin negatif olaylar karşısında ağlamasını azaltabilir.” diyor ve devamında araştırmada elde ettikleri bulguların, benzer tepkilerin arılarda da meydana geldiğine işaret ettiğini söylüyor.

20. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Hayvanların da insanlar gibi bazı duygulara sahip olduklarına
- B) Bilim insanlarının kimi hayvanların davranışlarını incelediklerine
- C) İnsanlarla hayvanların uyarıcılar karşısında tepkilerinin farklı olabildiğine
- D) Tatlı yiyeceklerin insanlarda olduğu gibi bazı hayvanlarda da olumlu ruh hâli oluşturduğuna
- E) İnsanlar gibi hayvanların da mutlu ya da karamsar olabildiklerine

21. Bu parçada anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bütün canlıların aynı duygularla donanmış olduğu
- B) Arıların taşıdıkları duyguların insanlarla benzerlik gösterdiği
- C) Tatlı yiyeceklerin insan ve hayvanlar üzerinde olumlu etkilerinin olduğu
- D) İnsanlar ve hayvanlar üzerinde yapılan karamsarlık deneyinin kesin sonuçlar vermediği
- E) Kimi hayvanların bazı koşullarda insanlarla aynı tepkileri verebildiği

22 – 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dillerin üstünde bir dil olan musiki bile bütün milletlerin, bütün eşyaların, bütün kültür seviyelerinin ortak malı değildir daha. Asya müziğini Avrupalı kulak hemen ilk dinleyişte anlamaz. Beethoven, bütün kültür seviyeleri için hemen anlaşılacak bir besteci değildir. Ama masal bütün milletlerin, bütün yaşların ve kültür seviyelerinindir. En koyu Arap sanılan bir masalı Japon yahut İngiliz hemen anlar ve hemen sever. Rus, ister işçi ister atom bilgini olsun en koyu Türk masalının tadına hemen varır. Hintli çocukla babası aynı masalı dinleyebilir. Masallar insanlığı kaynaştırır. Eninde sonunda bütün milletler aşağı yukarı aynı sosyal gelişme yollarını biraz daha ağır, biraz daha hızlı, biraz daha kestirme, biraz daha dolambaçlı geçtiklerinden ve bir büyük kaynaktan gelip büyük denize doğru yöneldiklerinden yerli özellikleri, gelişmedeki çeşitli manzaraların ayrılıklarını aksettirmelerine bakmaksızın masallar birbirine benzer.

22. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Musikin henüz insanlığın ortak malı olmadığına
- B) Masalın evrensel nitelik taşıdığına
- C) Masalların insanlığı birleştirdiğine
- D) Yerel motifler taşıyan bir sanat dalının evrenselleşemediğine
- E) Hangi millete ait olursa olsun masalların benzeştiğine

23. Bu parçanın anlatımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Örneklemeye yöntemi kullanıldığı
- B) Saptamalar yapıldığı
- C) Genellemelere gidildiği
- D) Karşılaştırma yapıldığı
- E) Tanımlamaya başvurulduğu

Bu testte 23 soru vardır.

1. Kalemi eline alan herkes eninde sonunda kendini anlatır. Bu yalın gerçeği kabul etmekten kaçınmayalım önce. Ancak kendisi de toplumdan, içinde bulunduğu koşullardan soyutlanmış değildir. Üslup dediğimiz şey de aslında parça parça etkileneceklerimizin toplamıdır. Ama parçalar bir araya geldiğinde artık tek tek olduklarından farklı bir bütünü oluşturur. Andre Gide'in dediği gibi "İnsanın başka birinden etkilenecek değişmesi hâlinde kötüleşeceğine inanması için ulaşılmaz bir yetkinlik derecesine ulaşması gerekir." O düzeye ulaşmak mümkün olmadığına göre etkilenmeler yaşam boyu sürer gider.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
B) Tanım yapılmıştır.
C) İkilemelere yer verilmiştir.
D) Çıkarım yapılmıştır.
E) Betimleyici anlatım söz konusudur.

2. Osmanlılarca 1516'da fethedilene kadar Babil'den Hitit'e, Perslerden Romalılara çok sayıda uygarlık arasında el değiştiren bir şehirdir Urfa. (I) Zengin tarihini aslında bu el değiştirmelere borçludur. (II) El değiştirmesinin ise birçok doğal ve tarihsel sonucu var, mesela Urfa isminin Arapçadaki "suyu bol" anlamına gelen El Ruha'dan geldiği sanılıyor. (III) Kaynaklarda Âdem'le Havva'nın cennetten kovulduktan sonra geldikleri yer olarak geçen Şanlıurfa ve çevresi, birçok peygamberin de yurdu. (IV) Şanlıurfa'dan Gaziantep'e giderken Birecik'te Fırat Nehri kıyısında yer alan Kelaynak Üreme Çiftliğini ziyaret etmeyi unutmayın. (V) Leylekler ile aynı sülaleden gelen bu kuşların maalesef nesli tükenmek üzere. (VI) Birecik Kaymakamlığının özveri çalışmaları bakalım bu konuda bir işe yarayacak mı?

Bu parça, iki paragrafa ayrılacak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Manyetik alan, hareketli ve elektrik yüklü zerrecelerin, güç etkisinde kaldığı boşluk olup atomların içindeki elektronların çekirdek etrafında ve kendi etraflarında dönmeleri sonucu oluşur. (II) Manyetik alan, doğrudan gözle görülemeyen veya kolayca hissedilemeyen fakat sonuçları görülebilen veya hissedilebilen bir olgudur. (III) Manyetik alan üzerine ülkemizde yapılan çalışmalar yeterli seviyeye henüz gelmiş değildir. (IV) Günümüzde teknolojinin gelişmesi ile birlikte cihazlar kanalıyla ölçümü de mümkün hâle gelmiştir. (V) Tüm maddelerin canlı veya cansız, zayıf ya da güçlü manyetik alanları vardır. (VI) Her madde gibi insanın da bir manyetik alanı bulunmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. ----. İnsan, bu özgürlüğe mahkûm bulunduğu idrakine vardığında terk edilmişlik ve yalnızlık duygusunda boğulur. Bulantı ve yabancılaşma, bu duygunun yansımalarıdır. Özgür olmak bir anlamda sahipsiz kalmaktır. Oysaki bir yere ait kalmak, sahiplenilmek, korunup kollanmak durumlarında kişinin omuzlarından ağır bir yük kalkacağı için insanlar, özgürlüklerinden ödün vermeye eğilimlidirler.

Bu parçanın başına getirilebilecek cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumu bağımlı kılmamanın en etkili silahlarından biri korkutmaktır
B) Birey, hem kendisidir hem de devletin üyesidir
C) Varoluşçuluk düşüncesine göre, insanın en değerli varlığı özgürlüğüdür
D) Kişisel çıkarlarla toplumsal yarar birbirine sımsıkı bağlıdır
E) Bugünün şartlarında bireyin devletsiz olarak hayatta kalması söz konusu değildir

5. Başkaları konuşurken cevap vermeyi ya da muhabbete katılmayı beklemek yerine, zihni bu telaştan uzaklaştırıp gerçekten dinleyin. Bu da yeni deneyimlere açık olmanıza yardımcı olur. Sıra size geldiğinde söyleyeceklerinizin değiştiğini, zihninizde kayıtlı olan bilgileri sunmaktansa farklı bir bakış açısıyla harekete geçip daha yaratıcı fikirler ürettiğinizi görebilirsiniz.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Başkası konuşurken konuşmamanın önemli olduğuna
- B) Başkalarını dinlemenin özgün düşünceler üretmeye katkısına
- C) Konuşmalarda belli bir sırayı takip etmenin düşüncelere etkisine
- D) Yeni deneyimler oluşturmak için başkalarının sözlerine kulak vermek gerektiğine
- E) Yaratıcı fikirler üreten insanların hayatta daha başarılı kabul edildiğine

6. Profesörleri okumayan bir ülkede öğrenciler niçin okusun? Yeni kitapların en çok 5-10 bin basılması bile olağanüstü bir olay. Onları da herhâlde az çok okuma alışkanlığı edinmiş eski kuşaklar okuyordur. Gençlerden çoğunun o tarakta bezinin olmadığı anlaşıyor. Özene bezene hazırlanıp televizyonda bilgi yarışmasına katılanların Ahmet Muhip, Cahit Sıtkı, Orhan Kemal gibi ünlü ozan ve yazarları bile tanımamaları bunu gösteriyor. O zaman, insanın içine bir karamsarlık, bir hüznün çöküyor; Türkiye’de “ün” denen şeyin ne kadar boş olduğu anlaşıyor.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

- A) Kendi sanatçılarını tanımayan gençler, kitap okumadıklarını kanıtlıyorlar.
- B) Gençler, okuma konusunda eski kuşağın gerisinde kalıyor ne yazık ki!
- C) İnsanlarımızın çok kitap okuyarak ünlü olma çabası anlaşılabilir bir durumdur.
- D) Okumak, yukarıdan aşağıya doğru yayılan ve etkileşim oluşturan bir eylemdir.
- E) Okuma oranındaki düşüklük, kitap yayıncılığını olumsuz etkileyebiliyor.

7. “Edebiyatımız karamsar mı, değil mi?” tartışılması gereken bir konu. Yalnız önce şunu belirtmeliyim: Karamsarlık konusunda sorun, en kötüyü, en dertliyi anlatmak sorunu değildir. Sorun, en kötüye, en dertliye bakış sorunudur. Yani yazarın gerçeğe bakışı, gerçeğe yaklaşma biçimidir. Çünkü acıyı dile getirmek başka şeydir, karamsar olmak başka şey.

Bu sözleri söyleyen biri aşağıdakilerden hangisine karşı çıkmaktadır?

- A) Gerçekleri ve acıyı anlatan eserlerin karamsar eser sayılmasına
- B) Günümüz eserlerinin yaşananlardan uzaklaştırılmak istenmesine
- C) Sanatçıların düşüncelerinden dolayı suçlanmalarına
- D) Bazı eserlerde sadece üzücü olayların anlatılmasına
- E) Sanatçıların hayata karşı bakışlarını değiştirmemelerine

8. • Pelikanların tipik fiziksel özellikleri nelerdir?
• Pelikanların dünyadaki yaşam alanları nerelerdir?
• Pelikanlar, ne zamandan beri yaşamaktadır?
• Pelikanların nasıl bir avlanma yöntemleri bulunmaktadır?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

- A) Dönencelerden ılıman kuşağa kadar birçok yerde 8 türünün yaşama alanı bulunduğu, Güney Amerika'nın iç kesimleriyle açık denizlerin ise pelikanların yaşamadığı yerler olduğu saptanmıştır.
- B) Pelikanların fosil kayıtlarının Fransa'da bulunduğu, bunların ise 30 milyon yıl önceye yani Oligosen Dönem'e işaret ettiği, dolayısıyla bu kuşların biyoçeşitliliğin en eski üyeleri arasında yer aldığı ortaya konmuştur.
- C) Uzun süre fregat, sümsük karabatak gibi kuşlarla akraba olduğu düşünülen pelikanların ayrı bir tür olduğu, en yakın akrabalarının papuç gagalılar ve hamerkoplar olduğu ispat edilmiştir.
- D) Pelikanların suya dalmadan avlandığı, sığ sularda ve kıyılarda sıkıştırdıkları balıkları uzun gagalarıyla önce keselerine gönderip suyunu süzdükleri ve onları sonra da mideye indirdikleri gözlemlenmiştir.
- E) Uzun gagaları, avlanmak için kullandıkları ve topladıkları, avlamak için kullandıkları ve topladıkları avla birlikte bulunan suyu süzdükleri geniş boğaz keseleri ile uzun boyunlarıyla tezat teşkil eden kısa ve kalın bacaklarının pelikanların belirleyici özellikleri olduğu dile getirilmiştir.

9. I. *Sanat Dünyamız*, zaman zaman farklı sanat dallarına yer vermekle birlikte, ağırlıklı olarak güncel sanatı takip eden; sergilerin, müze, galeri ve sanat kurumlarında gerçekleşen etkinliklerin eleştirildiği, yorumlandığı, tartışıldığı bir yayındır. Bu süreç; sanatçıları, müzeleri, galerileri ve sanat dünyasının tüm aktörlerini nasıl etkiliyorsa dergi de elbette bu sürecin takipçisi olacak ve yansımalarına yer verecek. Geçtiğimiz hafta dergi gündemindeki araştırmalar ziyaretçisi olmayan müzelerin ne gibi ekonomik zorluklarla mücadele ettiğine, onları nelerin beklediğine dairdi. Önceki hafta çevrim içi faaliyetlerin yapısı tartışılıyordu.
- II. Matbu yayınların en önemli satış kanalı olan zincir kütüphanelerinin kapalı olması, ekonomisini döndürmekte zaten zorlanan yayınevlerini oldukça sıkıntılı bir duruma soktu. Diğer yandan dağıtımın tekelleşmiş olması alternatif üretmeyi de zorlaştırıyor. Kargo çalışanlarının iş yükünün arttığı ve bu yüzden büyük risk altında olduğu bir dönemde, yayınları kargo yoluyla okuyucuya ulaştırmaya çalışmanın etiği üzerine de düşünmek gerekiyor. Salgının yaratacağı ekonomik daralma her krizde olduğu gibi ilk önce kültür sanat dünyasını etkileyecek. Kâğıt tedarikinde yurt dışına bağımlı olduğumuz için döviz kurlarındaki hızlı artış da baskı maliyetlerini iyice arttırmış durumda.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı alanın benzer sorunlar yaşayabildiğini ortaya koymaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

10. (I) Biz eğitmek dediğimizde hâlâ kuru, sabit ve mutlak bilgiler öğretmekten söz ediyoruz, ne yazık ki! (II) Ayrıca deneyimlenmeyen bilgi de içselleşmiyor. (III) Bunun yerine, mutlaka çocukların kendi içlerinde var olan kaynakları fark etmelerini ve onları geliştirebilmelerini sağlamalıyız. (IV) Bu kaynakları farklı yaşam alanlarında, özgün biçimlerde kullanabilmeleri için onları desteklemeliyiz. (V) Özgürce düşüncelerine ve hayal kurmalarına alan açmak, çoğu zaman beklediğimizden çok daha iyi sonuçlar veriyor hem kendileri hem de tüm dünya için.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Oysa hiçbir bilgi durağan değil; bilgi değiştikçe biz değişiyoruz, biz değiştikçe de bilgi değişiyor." **cümlesi** getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Bence romanların kitap hâlinde yayımlanması etkisini azaltıyor. Bilinçli ve meraklı okur, romanı bir çırpıda okuyor. Eskiden büyük romanlar, gazete veya dergilerde bölüm bölüm yayımlanırdı. Okurlar; merakla, büyük bir heyecanla bunları takip ederdi. Türk edebiyatında Ahmet Mithat Efendi, Rus edebiyatında Dostoyevski gibi büyük yazarların bazı romanları bu şekilde okurla buluşturulmuştur. Evet, bence bugün de aynı yöntem yani "tefrika" yöntemi denense romana ilgi artacaktır.

Bu parçada yazar, romanların yayımlanması ile ilgili aşağıdakilerden hangisini savunmaktadır?

- A) Sosyal yaşamdan uzak temaları anlatmasının okurun sıkılmasına neden olduğunu
B) Kitap hâlinde değil de gazete veya dergilerde parça parça yayımlanması gerektiğini
C) Okurun merakını kamçılayan bir olay örgüsüne sahip olması gerektiğini
D) Okurun anlayabileceği yalınlıkta bir dille yazılması gerektiğini
E) Uzun olmasının okurda bıkkınlığa neden olduğunu

12. 1984 yılında gazetecilik mesleğine başladığımda beni de polis muhabirliğinde sınımışlar, Sirkeci'de Sansaryan Han'da uğradığım mesleki bozgundan sonra yeniden istihbarat servisine dönmeme izin vererek bana bir şans daha tanımışlardı. Bozguna uğramıştım zira polis muhabirlerinin haber kaynaklarıyla kurulacak ilişkiler ve habere konu olan insanların yaşadıklarına karşı korumaları gereken soğukkanlı mesafeyi koruyamamıştım. Dolayısıyla iyi bir çaylak bile olamadan polis muhabirliği maceram sona ermişti.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek yargılardan biridir?

- A) Polis muhabirliğinde başarı şansı, diğer branşlardan daha azdır.
B) Polis muhabirleri polislerden oluşur.
C) Polis muhabirleri, olaylara ve kişilere nesnel yaklaşırsa başarılı olur.
D) Polis muhabirliği, insanı duygusal yönden aşındıran bir meslektir.
E) Polis muhabirliğinde ilk başarısızlıkta pes eden kişiler, başarıyı yakalayamaz.

13. I. Kosikowski de Türk ve Moğolların atalarını oluşturan halkların Asya'dan Avrupa'ya göçleri sırasında keçi sütünden fermente gıda yapabildiklerini ileri sürerek bu görüşü desteklemektedir.
II. Herodot, Hipokrat ve Strabon ise ilk peynirin İskit Türkleri tarafından kısarak sütünden ve muhtemelen ekşitme yoluyla yapıldığını bildirmektedirler.
III. Çok eski tarihlerden beri kullanılmasına karşın peynirin ilk kimler tarafından, nerede ve nasıl yapıldığı kesin olarak bilinmemektedir.
IV. R.W. Menges, ilk peynirin bir Arap gezginin, koyun midesinden yapılmış tulum içinde taşıdığı sütünün tesa-düfen pıhtılaşması ile bir rastlantı sonucu elde edildiğini söylemektedir.
V. Birçok rivayet ve yakıştırmaya rağmen henüz tam açıklığa kavuşturulmamış bu konuda farklı görüşler bulunmaktadır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istenirse baştan dördüncü cümle hangisi olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

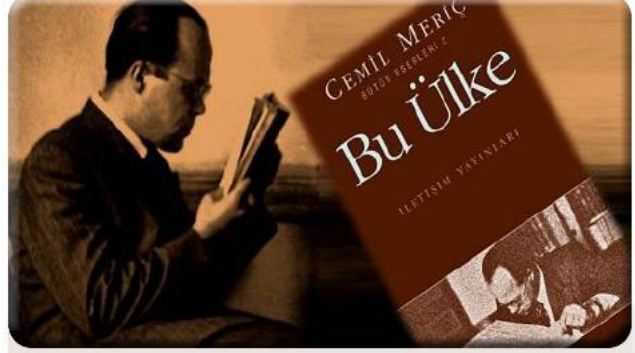

14. Dili öğrenmede ilk öğreticimiz annelerimizdir. Nasıl ki doğumdan itibaren bir süre sadece anne sütüyle besleniyorsak kendimizi ve çevremizi algılamaya annemizden öğrendiğimiz sözcüklerle başlarız. Giderek genişleyen bir çerçeve içinde öteki öğreticiler devreye girer; bunlar: ailedir, sokaktır, mahalledir ve okuldur. Bu aşamada dilin kurallarını aile ve çevre ortamında öğrenemeyiz. Dilin kuralları okullarda öğretilir, dersek işte asıl yanlışlık burada başlar. Dil kültürden, değer yargılarından, yaşama tarzından asla soyutlanmaz. Dolayısıyla dili ek, kök, tür, öge gibi kavramlar çerçevesine hapsetmek; dili yaşayan bir varlık olmaktan çıkarmak, bülbulü incelemek için parçalara ayırmak anlamına gelir.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

- A) İlk dil öğretmeni olan annelerimizden öğrendiğimiz kelimelerle çevremizi algılamaya başlarız.
- B) Anneden sonraki dil öğreticileri aile, sokak, mahalle ve okuldur.
- C) Dil kurallarının yalnızca okullarda öğretilebileceği düşüncesi bir yanılgıdır.
- D) Dil; kültürden, değer yargılarından ve yaşama tarzından bağımsız bir olgu değildir.
- E) Dilin incelenmesinde tümevarım metodu uygulanmalıdır.

15.

Hüseyin Cemil MERİÇ (1916-1987)

- Düşünür, sosyolog, denemeci
- Bu Ülke (deneme)
- Mağaradakiler (deneme)
- Jurnal (günlük)

Cemil Meriç, 7 Temmuz 1955'te göz ameliyatı için gittiği Paris'ten İstanbul'a döner. Yeniden görme umudu pek kalmamıştır. Dönüşünden dokuz gün sonra tekrar yazmaya başlar. 38 yaşındaki Cemil Meriç kendisini son derece yalnız ve zayıf hissetmektedir. Görmemekte, tabiatı algılamamaktadır. "Görenin yalnızlıktan şikâyet hakkı yoktur; mevsimler, renkler, çiçekler, şehrin bütün kadınları, bütün çocuklar gören içindir. Görmeyen bir insan bozuk bir ampul gibi, manasız, bıraktığınız yerde kalan bir paket; içinde hatıralar olduğu için arada bir karıştırılmaya layık... Çocukken oynadığımız bir taş bebek gibi, atmaya kıyamadığımız acayip bir külçe ..." Bu sözlerle görememeye ilgili ilk duyduklarını anlatır.

Bu parçadan Cemil Meriç'le ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Tedavi amaçlı gittiği Fransa'dan sağlığına kavuşamadan döndüğüne
- B) Görme umudunu yitirmesine rağmen kısa sürede tekrar yazmaya başladığına
- C) Görme eyleminin insan psikolojisine iyi geldiğini düşündüğüne
- D) Görebilen insanların da zaman zaman kendisini yalnız hissedebileceğini düşündüğüne
- E) Görme yeteneğine dair beklentisinin azaldığına

16. Turunç, portakal, mandalina, greyfurt, şadok, limon ve benzeri bitkilere narenciye ya da turunçgil denir. Turunçgiller, tropikal iklim kuşağında yer alan bölgelerde yetişir ancak ılıman iklime sahip bölgelerde yaşayan çeşitleri de vardır. Soğuğa ve kuraklığa çok dayanıksız olan turunçgiller, yapraklarının tümünü aynı dönemde dökmediklerinden yıl boyu yeşil kalır. Koyu yeşil yaprakları, beyaz ya da renkli çiçekleri vardır. Çiçeklerinin kokusu dünyanın en sevilen kokuları arasında yer alır. Turunçgillerde çiçeklerin tozlaşmasını arılar ve diğer böcekler sağlar. Bu nedenle turunçgil yetiştiricileri, bahçelerine arı kovanları da yerleştirirler. Bir ağaç binlerce çiçek verebilir ancak bunların çok azından meyve gelişir.

Bu parçada turunçgillerle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Hangi meyve türlerinin bu adla anıldığına
- B) Başka bir tarımsal faaliyetle olan ilişkisine
- C) Ülkemizde de uygun iklim şartlarını bulabildiğine
- D) Hangi iklim koşullarını sevdiğine
- E) Farklı duyularla algılanan kimi niteliklerine

17. Dünyanın hangi köşesine giderseniz gidin Yaşar Kemal'in herhangi bir yapıtıyla karşılaşacağınız gibi, onun adına ve duruşuna yabancı olmayan insanlarla tanışma olanağınız olur. Fransa'da Türk'üm deseniz size *İnce Memed*'den söz edeceklerdir. İspanya'da Çukurova'nın büklerini, kuşlarını, kelebeklerini, Ceyhan Irmağı'nı ve tabii ki bunları anlatan Yaşar Kemal'i bilenlerle karşılaşacaksınız. Bu yönüyle mitolojide bilinen isimlerden bir farkı olmadığı ortadadır. Bu edebiyat efsanesinin oluşmasının kaynağında dünya romanını özgürleştiren, insanlar için sevgiyle yoğrulmuş ve barışla içli dışlı bir kişi olması bulunmaktadır.

Bu parçada Yaşar Kemal'in hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) İnsanlığa karşı beslediği sevgi ve gösterdiği barış çabasının, dünyanın farklı yerlerinde de tanınmasını sağladığı
- B) Mitolojik öğeleri kullandığı eserlerinin daha başarılı olarak kabul edildiği
- C) Türk edebiyatının en başarılı yazarlarından biri kabul edildiği
- D) Dünyaya açılma fırsatı bulmuş ve bunu iyi değerlendirmiş bir yazar olduğu
- E) Yaşadığı bölgeyi bütün dünyaya sevdirdiği ve ülkemizin tanıtımına katkı sağladığı

18. Kafamda yol haritası, durakları ve menzili kesinleşmemiş bir yolculuğa çıkıyorum. Budur işte benim senaryo yazma tekniğim. Ne anlatacağıma ve nasıl anlatacağıma yazma yolculuğuma devam ederken karar veriyorum. Senaryo bittiğinde bu sorular net bir şekilde cevaplanmış oluyor ama yazarken bu soruların cevapları değişiyor. Ben de yazma işlemini sürdürürken karakterimin sınıfına, mesleğine, davranışına, sözüne, cinsiyetine hatta duygularına dair düşüncelerimi değiştiriyorum. Öne çıkacak ayrıntılar da sürekli yer değiştirebiliyor.

Aşağıdaki önermelerden hangisi bu parçadaki sinemanın görüşüyle örtüşür?

- A) Senaryo yazım süreci, yazar için keşif alanıdır.
- B) İçerik ile üslubu uyumlu olan senaryolar başarılı filmleri doğurur.
- C) Senaryoda işlevsiz ayrıntılara yer verilmesi, yönetmenin işini güçleştirir.
- D) İyi filmlerde bir bitmemişlik duygusu egemendir.
- E) İyi tasarlanmış bir senaryonun ayrıntıları baştan bellidir.

19. Albrecht Dürer, kendi suretiyle sürekli meşgul olan ilk ressamdı. Ondan önce hiçbir sanatçı onun kadar çok yapmadı kendi portresini. İlk işleri arasında on üç yaşındayken gümüş kalemle çizdiği bir resmi vardır. Bu çizim onun bir dâhi olduğunun kanıtıydı; kendisiyse suretini şaşırtıcı ve unutulmaz bulmuştu. Resmin şaşırtıcılığının nedenlerinden biri muhtemelen ressamın kendi dehasının bilincine varmış olmasıydı. Otoportrelerinin tümü gururunu dışa vurur. Bir yapıt yaratmaya niyetlendiğinde sanki her seferinde öncelikli unsurlardan biri şahsen ayırdına vardığı olağanüstü yeteneğidir.

Bu parçaya göre Albrecht Dürer'in en belirgin özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Portre yapmaya erken yaşta başlaması
- B) Sıra dışı yeteneğinin bilinciyle yapıt üretmesi
- C) Kendine aşırı derecede güven duyması
- D) Çalışmalarını otoportrelerle sınırlandırması
- E) Kendisinden önceki ressamı taklit etmemesi

20 – 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yaylı bir çalgı olan çellonun en ilginç özelliği, klasik müzik orkestrasının bukalemunu gibi olmasıdır. Çünkü, bir orkestrayı dinlerken çellonun sesini herhangi bir yaylı çalgıya benzetebilirsiniz. Adı İtalyancadan gelen çello, sesi insan sesine en yakın çalgı olarak bilinir. Çello öğrenmek zor olmasa da sabır ve düzenli çalışmayı gerektirir. Çello çalmak hem ekip çalışması hem de liderlik becerilerini geliştirir. Müzik alanında genel kültür sahibi olmak ve öz güvenimizi artırmak için harika bir çalgıdır.

20. Bu parçada “çello” ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Orkestraya uyum sağlama yeteneğine
- B) İnsanın hangi yönlerini geliştirdiğine
- C) Çalan kişiye sağladığı yararlar
- D) Sesinin niteliğine
- E) Öğrenmenin yetenek ve ilgi gerektirdiğine

21. Bu parçadaki altı çizili ifadeyi anlamca karşılayabilecek bir söz aşağıdakilerden hangisinde yer almıştır?

- A) Hikâye türü, her türün kılığına girebilir; bir anda şiir gibi oluverir mesela ve bir anda tiyatroya benzer.
- B) Onun kişiliğinin beni iten tarafı güvenilmez, yalancı ve sahtekâr oluşuydu.
- C) Bu şarkıda meyandan nakarata geçişler, çok hızlı bir şekilde gerçekleşiyor.
- D) Musikinin ruha huzur veren bir yapısının olduğunu eski şifacılar çok erken keşfetmişti.
- E) Yazma yeteneği, okudukça gelişen bir yetenektir; okuyanlarınsa bir atımlık otu vardır, sonrası ise bunaltıcı bir tıkanmadır.

22 – 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Şair de yazar da geçmişin özlemi ile geleceğin avlusunda biriken umudu, bir insan olarak toplumla birlikte bütün yoğunluğuyla yaşar. Yapıtlarını bu yaşayışın etkisi altında oluşturur. Yaşadığı, tattığı bir güzelliği, yüceliği, bir anıyı sonsuzun koinunda saklamak ister. Sıradan günlerin sıklığından kurtulmak, geçmesiyle güzelleşen günleri daha da güzelleştirmek, özlemini duyduğu bir dünyayı canlandırmak ister. Hem bütün bunları insan kardeşleriyle paylaşmak hem de içindeki sevimsiz ağırlığı, sıkıntı yumağını atmak için kaleme sarılır.

22. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geçmiş ve geleceği yaşama noktasında şair ve yazarlar arasında bir ortaklık vardır.
- B) Şair ve yazarlar, toplumsal dönüşümlerin yıkıcı etkilerini azaltma gücüne sahiptirler.
- C) Şair ve yazarları yazmaya iten neden ortaktır.
- D) Şair ve yazarlar, elde ettikleri güzellikleri paylaşmaktan mutluluk duyarlar.
- E) Şair ve yazarlar, olağan şeylerin sıradanlığından kurtularak hayal ettikleri bir dünya kurmak isterler.

23. Sanatla ilgili okuyucuyla paylaşılacak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçı kendine ve toplumsal yaşama bir renk katmak, anlam kazandırmak için yazar.
- B) Bir sanat yapıtı oluşturulurken özlem ve beklentiler, gerçekler ve sıkıntıların üstü tamamen örtülmemelidir.
- C) Sanatın görevi, bireylerin ve toplumun aksayan yönlerini eleştirel bir bakış açısıyla ortaya koymaktır.
- D) Güzel bir gelecek ancak güzel bakıp güzel düşünen zarif ve yetenekli insanların elinde biçimlenebilir.
- E) Geçmişten, anılarından kopan bir sanatçı; toplumdan ve sanatsal sorumluluktan da zamanla uzaklaşır.

Bu testte 23 soru vardır.

1. En temel kültür olguları arasında yer alan mitler, insan zihninin, çevresini ve kendini anlama sürecinde deneyimleyerek ortaya koyduğu, binyıllar boyunca süregelen ortak bilinç ürünleridir. Bu ürünler, içinde geliştiği toplumun zihinsel yapısını, gelişim evrelerini anlamaya imkân sağlayan izlerle doludur. Dolayısıyla mitler, insan bilincinin gelişim evrelerini göstermesi, bilim ve sanata ilişkin tarihî gerçeklikleri ortaya koyması, günlük hayatın birer yansıması olmaları bakımından önemlidir. Günümüzden mitlerin olduğu çağlara bakarken ve bu ortak bilinç ürünlerini ele alırken öncelikle “mit”in gerçekte ne olduğu üzerine düşünmek gerekir. Din tarihçisi ve düşünür Mircea Eliade de mitin, tanımlanması oldukça güç bir kavram olduğunu belirtir. Eliade'ye göre “Mit, çok sayıda ve birbirini bütünler nitelikteki bakış açılarına göre ele alınıp yorumlanabilen son derece karmaşık bir kültür gerçekliğidir.”

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yer almamıştır?

- A) Açıklama B) Deyimler
C) Tanımlama D) Betimleme
E) Tanık gösterme

2. Tüflerin yumuşak ve kolay kazılabilir olması, binlerce yıldan beri insanların evlerini, barınaklarını ve yiyecek depolarını onların içinde inşa etmelerini sağlamıştır. (I) İlk Hristiyanların da Roma baskısından kurtulmak için Kapadokya'nın bu özel coğrafyasından yararlandıkları, yer altına ve tüfler içine barınaklar, ambarlar hatta şehirler yaptıkları biliniyor. (II) Bugün hâlen bölgede evler, oteller, restoranlar ve büyük hava depoları, yer altında tüfler içinde inşa ediliyor. (III) Bu mekânlar, yaz kış hemen hemen aynı sıcaklıkta kalıyor zira tuf bol gözenekli ve silisyumca zengin camdan oluşması nedeniyle doğadaki en etkili ve iyi yalıtım malzemelerinden biridir. (IV) Şirin mi şirin yerleşim yerleri, sakin atmosferi, içerdiği eşsiz tarihî eserler ve doğa güzellikleri ile Orta Anadolu'nun tüflerden oluşan Kapadokya'sı, ziyaretçilere sadece sakinlik ve dinginliği çağrıştırmaktadır. (V) Bu yörenin peribacaları, yanardağları ve plato şeklindeki düzlükleri, ezelden beri öylece duruyor gibidirler. (VI) Ürgüp ve Kapadokya, bu özellikleriyle insana huzur ve güven veriyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

3. (I) Çağlar boyunca insanlar daima en beğendikleri doğal güzelliklerin ve insan yapımı eserlerin listesini oluşturmuştur. (II) Bunların en eskisi, Antik Çağ'da Yunanların oluşturduğu 7 maddelik listedir. (III) Listenin 7 maddelik olmasının nedeni yedi sayısının Yunanlarca gizemli kabul edilmesidir. (IV) Uygarlığın beşiğinde, günümüzden binlerce yıl önce yapılan bu yedi etkileyici yapıt; sanatın, mimarinin, mühendisliğin ve insan azminin ortaya koyduğu eşsiz anıtlardır. (V) Benzer listeler daha sonra Orta Çağ ve Modern Çağ için de yapılmıştır hatta günümüzde de yapılmaktadır, bildiğimiz bir listeyi de Bizanslı Filo MÖ 225'te hazırlamıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. ----. Çünkü hayatın, kendinden kaynaklanan bir anlamı yoktur. Hayatın, kendinden kaynaklanan bir anlamı illaki olmalı dersiniz ona "var olmak ve varlığını genler aracılığıyla bir sonraki nesle aktarmak" diyebilirsiniz. Hayata yüklediğimiz diğer tüm anlamlar; bizden kaynaklıdır; "bizim için" ve "bize göre" bir hayatın anlamıdır. Hayatın kendisini bağlamaz.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hayatın anlamının ne olduğunu anlamayanlar, hayatta ne yapmak gerektiğini bilemezler
B) Hayatın anlamını sorgulamamak, onu yaşayamaz ve ondan tat alamaz hâle gelmektir
C) Bence hayatın anlamını sorgulamak, bir kaosun ve bir çıkmazın içine girmek ve anlam yoğunluğu karşısında çaresiz kalmakla sonuçlanır
D) Hayatın anlamıyla ilgili açıklamalar, hayatla ilgili anlamları değil açıklama sahibinin ona yüklediği anlamları yansıtır
E) Hayatın bütün anlamı kendinden kaynaklıdır; hayat, kendiliğinden doyurucu bir anlama sahiptir

5. Eğer özgürseniz yani gerçekleştirdiğiniz eylemlerle ilgili size bir baskı uygulanmıyorsa bir gücün gizli veya açık yönlendirmesi olmaksızın kararlar alıyor ve uyguluyorsanız davranışlarınızın sonuçlarıyla ilgili olarak herhangi bir kimseyi suçlayamazsınız. Bu durumda siz asla davranışlarınızın getirdiği sorumluluktan kaçamazsınız. Çünkü sizin öyle davranmama özgürlüğünüz de vardı ve bu özgürlüğünüze müdahale eden de olmamıştı. Öyleyse yaptığınız iş ve eylemlerin sorumluluğundan kaçmak için bahaneler üretmeyiniz. Bin dereden su getirmeyiniz. Sonucun böyle olacağını bilmiyordum demeyiniz çünkü size bilgilenme özgürlüğü de verilmişti. Eğer bilgilenmek zor geldiyse o zaman da haddinizi bilme özgürlüğünüz de vardı. İnsan denen varlığın en temel özelliği özgürlüktür elbette ama bu, sorumsuz ve keyfi bir özgürlük değildir. Çünkü nerede bir güzellik varsa onun bir de bedeli vardır.

Bu parçada işlenen temel kavramlar aşağıdakilerden hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Bilgi – bilinç – insan
B) Özgürlük – eylem – sorumluluk
C) Özgürlük – bilgi – insan
D) Varlık – insan – sorumluluk
E) Sorumluluk – dürüstlük – ceza

6. Kültür geniş bir kavramdır. “İnsanların bir grubu tarafından paylaşılan temel değerlerin bir setidir.” denebilir. Kültürel değerler, insanların değerlerinde, davranış normlarında ve sanat eserlerinde kendilerini açıkça gösterir. Ulusal kültürleri araştıran ve inceleyen Hofstede, farklı kültürlerden gelen insanların nasıl davrandığını ve niçin böyle davrandığını açıklamaya yardımcı olan dört kültür boyutunun olduğunu ileri sürmüştür. Bunlar, güç mesafesi, belirsizlikten kaçınma, toplumculuk-bireycilik ve erkeklik-dişiliktir. Hofstede’ye göre, dört kültürel boyut, hem insanları hem organizasyonları hem de onlar arasındaki bütünleşmeyi şekillendirir.

Bu parçaya göre kültür ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanların bireysel olarak güçlenmesini sağladığı
- B) Toplumsal, bireysel ve sanatsal yönünün olduğu
- C) Davranış biçimleri üzerinde etkili olduğu
- D) İnsanlar arasında birliktelik duygusu oluşturduğu
- E) Bir insan topluluğunun ortak paylaşımlarından oluştuğu

7. Tilkiyle maymun birlikte yolculuğa çıkmışlar ama yolda kibarlıktan ve asaletten söz açıp çekişmeye başlamışlar. Tilki demiş: “Ben kibarım.” Maymun demiş: “Ben senden kibarım.” Gitmişler, gitmişler, bir mezarlığa varmışlar. Maymun sağına bakmış, soluna bakmış, derin derin içini çekmiş. Tilki, “Ne oldun öyle?” diye sormuş. Maymun, “Nasıl çekmem içimi? Şu gördüğün mezarlar yok mu? Her birinin altında yatan benim babamın ya bir kölesi, ya bir azatlısı!” demiş. Tilki, “Atatabildiğin kadar! Biri kalkıp da yalanını çıkaracak değil ya!” demiş. İnsanlar arasında da böyledir: ----

Bu parçada ana düşüncenin vurgulanması için boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kiminle dostluk ettiğine dikkat etmezsen olur olmaz yerlerde küçük düşmeyi göze almalısın.
- B) Ölmüş insanlar hakkında gerçek olmayan şeyler söylemek onlara yapılmış büyük bir saygısızlıktır.
- C) Kimileri yalan söylemekten çekinmezler ama yalanları er geç ortaya çıkar.
- D) Yalancılar, ayıplarını yüzlerine vuracak kimse olmadı mı asıl o zaman başlarlar övünmeye.
- E) Birileriyle dostluk kurarken onun yalancı olup olmadığını önceden araştırmak gerekir.

8. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** “Büyük bir yeteneğin yaratıcı bir patlamayla çok kısa bir sürede ortaya koyduğunu sandığımız sanat eserleri, aslında sanatçının benliğinde yıllarca aşama aşama olgunlaştırdığı bir bütünlüktür.” **düşüncesine uzak düşmektedir?**

- A) 1947 doğumlu Paul Coelho, *Simyacı*’yı 1987’de iki hafta içinde yazıp bitirmiş ve 1988’de de yayımlamış. Bu mükemmel romanı nasıl bu kadar kısa sürede bitirdiğini soranlara onun zaten 30 küsur yıl boyunca ruhunda yazıldığını söylemiştir.
- B) Cemil Meriç, ilk yazdığı eserlerde bile büyük bir usta gibi yazabilmesinin sırrını açıklarken “Benim çıraklık dönemim olmadı çünkü o devreyi ben uzun bir okuma devresinde okuduklarımın çıraklığını yaparak tamamladım ve yazı dünyasına bir usta olarak girdim.” der.
- C) John Boyne, *Çizgili Pijamalı Çocuk* romanını 2,5 günde yazmıştır. Evet, bu bir rekordur. Yazarın bu romanı bu kadar kısa sürede yazabilmesinin arka planında hiç yitirmedığı çocuk duyarlılığı ve keskin gözlem gücü bulunmaktadır.
- D) Kendisini büyük bir ekonomik krizden kurtaran *Kumarbaz* romanını Dostoyevski 25 günde yazmıştır. Ama bu, yalnızca kalemi kullandığı süredir çünkü ilk gençlik dönemlerinden itibaren dramatik bir aşkın ve kumar tutkusunun altüst ettiği yaşamının uzantısından başka bir şey değildir bu eser.
- E) 36 yıllık yaşamına 140 hikâye sığdıran Ömer Seyfettin, bazı uzun hikâyelerini bile 6 saatte yazmış. Burada 6 saat değil, 20 yıl artı 6 saat kuralı geçerlidir. Çünkü sanatçının onu zihninde ve yüreğinde 20 yıl bozup düzdüğünü söyleyebiliriz.

9. Şimdiye kadar ne kadar insan yaşadı?

Hiç düşündünüz mü? Acaba şimdiye kadar bu gezegende toplam kaç kişi yaşadı? Kimler geldi, kimler geçti? Şu anda yeryüzünde 7 milyar 936 milyon insan yaşıyor. İçinde bulunduğumuz 2022 yılında insan nüfusu 8 milyarı geçecek. Daha 11 yıl önce 7 milyara yeni ulaşmıştık. Sadece etrafımızda her gün gördüğümüz, karşılaştığımız kişilerden ibaret olmadığımızı anlıyoruz. Çeşit çeşit insan yaşıyor bu gezegende. Şimdi ilginç bir düşünce deneyi yapalım hep birlikte. Dünyada yaşayan tüm insanları Türkiye'ye davet etseydik ne kadarlık bir alana ihtiyacımız olurdu? Bunun için önce statik kalabalık yoğunluğu hesabı yapmamız lazım. 1 metrekareye en fazla kaç kişi sığdırabiliriz? Bunun üst limiti 4,7 kişi olarak hesaplanmış. Hadi biz bunu 4 kabul edelim. Dünya nüfusunu da 8 milyara yuvarlayalım. Toplam 2 milyar metrekarelik bir alana ihtiyacımız olacak demektir. 2000 kilometrekarelik bir yere toplanabiliriz. En kalabalık kentimiz İstanbul'un kapladığı alanı ölçelim. Geniş geniş ölçüm yaptığımızda 4000 kilometrekarelik bir alan olduğunu görüyoruz. Demek ki sadece Avrupa Yakası'na bile tüm dünyayı ayakta sığdırabiliriz. Eğer bir binanın içine yerleştirmek istesek metreküp hesabı yapmamız lazım. 1 metrekareye 4 kişi sığdırmıştık. 2000 metre uzunluğunda 2000 metre genişliğinde bir bina yapsak bir katına 16 milyon insan sığar. Her kat 2 metre yükseklikte olsa toplamda 4 milyar metreküplük 1000 metre yüksekliğinde 500 katlı bu binaya 8 milyar insanı yerleştirebiliriz. Bu binayı kaba İstanbul'un tarihî yarımadasına sığdırabiliriz. Peki ya bugüne kadar yaşamış tüm insanlar? Demografi uzmanları insanlık tarihini 200.000 yıl öncesine kadar götürüyor. Bu süre boyunca 109 milyar kişi yaşadı ve öldü.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İstatistiki verilerden hareketle uzun yaşamın sırları hakkında kanıtlayıcı bilgiler sunulmaktadır.
- B) Tartışmacı bir anlatımdan hareketle insan yaşamına yönelik farklı bir bakış açısı sunulmaktadır.
- C) Güncel bir konu hakkında farklı bakış açılarının öznel değerlendirmeleri karşılaştırılmaktadır.
- D) Varsayımlardan ve sayısal verilerden yararlanılarak insan yaşamıyla ilgili bir konu hakkında bilgi verilmektedir.
- E) Manşetteki soruya yönelik olumsuz değerlendirmeler yapılarak bir varsayıma ulaşılmaktadır.

10. Muhabir:

(I) ----

Yazar:

– Sanırım ben bu senaryoyu dört kere yazdım. Birincisini kelimelerle filmi çekmeden çok önce, ikincisini filmi çekmeden hemen önce sahneleri nasıl çekeceğimi düşünürken görüntülerle, üçüncüsünü oyuncularla sahneyi sette prova ederken, dördüncüsünü ise kurgularken ritim ve zaman duygusuyla. Her birinde de inanılmaz keyif aldım çünkü bahsettiğim bu dört farklı yazma sürecinin her biri, ortaya daha güzel bir film çıkarabilmem için bana farklı fırsatlar sunuyordu. Senaryo bu dört süreç arasında seyahat ederken değişti ama hiç değişmeyen bazı sabitlerim de vardı.

Muhabir:

(II) ----

Yazar:

– Bu çok güzel soruyu bazı izleyicilerimizin de filmi izledikten sonra soracağını tahmin ediyorum. Benim cevabımın izleyicinin kendi cevabıyla arasına girmesini istemem. Soru bir dizeyi hatırlattı bana: Kimse mutlu değil evinde / O yüzden yollar yapıyorlar...

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Bir senaryo oluşturulurken hangi aşamalardan geçiyor?
(II) Filmin beğenileceğini düşünüyor musunuz?
- B) (I) Bu filmin hikâyesini oluşturma sürecinde neler yaşadınız?
(II) Kahramanınızın kuşatıldığı mutsuzluğa karşı simgesel bir tavır var, bunun hangi etkiyi bırakmasını bekliyorsunuz?
- C) (I) Bu filmde yönetmenlik, senaryonuza ne kattı?
(II) Film bir kaçış hikayesi mi anlatacak?
- D) (I) Yönetmeni olduğunuz bir filmin senaryosunu yazmak nasıl bir duygu?
(II) Film izledikten sonra tasarılarınızın gerçekleştiğine inandınız mı?
- E) (I) Bu filmin senaryosunu yazarken nelerden faydalandınız?
(II) Film için umuda açılan kapı diyebilir miyiz?

11. Klinik psikologlar, ergenlik dönemi uyum sorunları gibi kısa süreli krizlerden başlayıp şizofreni gibi kronik sorunlara kadar çeşitli zihinsel, duygusal ve davranışsal sorunlarla ilgilenir. Bazı klinik psikologlar uzmanlaşmalarına bağlı olarak fobiler, depresyon gibi özel sorunlarla ilgilenirken bazıları da gençler, çocuklar, yaşlılar, kadınlar, etnik azınlıklar gibi özel gruplarla ilgilenir.

- I. Akademik başarısı düşük çocukların sorunlarının kaynağı
- II. Ergenlik dönemindeki öğrencilerin eğitim görecekları okulların özellikleri
- III. Bireylerin geçici olarak yaşadıkları duygusal krizler

Yukarıdakilerden hangileri klinik psikologların çalışma alanına girer?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12. Bir filozof “Beni mahveden şey, bana yalan söylemen değil, sana bir daha inanmayacak olmamdır.” diyor. Ben de buna bir şey daha ekliyorum: “İnsana duyduğum itimadın sarılması, yaşama sevincini azaltıyor çünkü insan, insanla birlikte olmayı ve bu birlikteliği anlamlı kılan dürüstlüğü yaşamının merkezine koymak zorundadır.”

Aşağıdaki yargılardan hangisi bu parçanın yazarının görüşüyle örtüşür?

- A) Arı soktu diye bal yemekten vazgeçenlerden olmaksızın tekrar arı tarafından sokulmayı tercih ederim.
- B) Sosyal bir varlık olan insanın, insana duyduğu güveni boşa çıkarmayacak bir çevrede yaşaması, onun mutluluk kaynağıdır.
- C) Yalancıları tek tek yok etmek yerine yalanı yok etmeye çalışmazsak bataklık, sinek üretmeye devam edecektir.
- D) Aldatmak, kurnazlık belirtisi olabilir ama kurnazlıkla zekâ çok farklıdır ve aldanana da zeki olmadığı için değil dürüst olduğu için aldanmıştır.
- E) İnsan, insanın aynasıdır, aynaya verdiği poz ne ise orada onu görürsün, çirkin görüntüye kızıp aynayı kırma.

13. (I) İnsanların alışveriş ihtiyaçları, çoğu zaman da hastalıkları dijital platformlar tarafından yönlendiriliyor hatta yönetiliyor. (II) Alışveriş siteleri, online mağazalar ise bu savaşın önemli silahları durumunda. (III) Gıdadan kozmetiğe, temizlik ürünlerinden giysilere, elektronik cihazlardan mobilyalara kadar çok geniş bir yelpazede sunulan çeşitli ürünler, alışveriş sitelerinde tüketicilerin beğenisine sunuluyor. (IV) Reklamlar, kampanyalar, seri sonu indirimleri ve daha birçok farklı pazarlama stratejisi ile markalar âdeta savaşıyor. (V) Hedef ise elindeki akıllı telefonla bu silahların atış menziline giren tüketicilerdir.

Bu parçada anlam akışındaki bozukluğun giderilmesi için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

- A) I ve III. cümle yer değiştirmelidir.
- B) IV. cümle ilk cümle olmalıdır.
- C) II. cümle V. cümleden önce gelmelidir.
- D) IV ve V. cümle yer değiştirilmelidir.
- E) II ve III. cümle yer değiştirmelidir.

14. Hayatta insanlardan çaldığınızda kızmayacakları tek şeyin tecrübeleri olduğunu düşünüyorum uzun zamandır. Evimizden, ailemizden, arkadaşlarımızdan, toplumdan, iletişim kaynaklarından ve birçok kaynaktan bunca tecrübeler toplama imkânımız var. Peki, gerçekten bu tecrübeleri topluyor muyuz? Şu zamana kadar bizden önce milyarlarca insan yaşamış. Milyonlarca eser bırakarak bizlere yaşadıklarını, anladıklarını, gördüklerini ve geçirdiklerini miras bırakmışlar. Bize yol gösterici bunca kaynak varken neden hep doğruları sınırlı hayatımızda illa yaşadıklarımızda, bireysel tecrübelerimizde ararız? “Akıllı insan kendi aklını kullanandır, daha da akıllı insan başkalarının da aklını kullanandır.”

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın yazarına ait bir düşünce olamaz?

- A) İnsanlar tecrübelerinden yararlanılmasına tepki göstermedikleri sürece onların yaşam öykülerinden yararlanmalıyım.
- B) Yakın çevremden, toplumdan ve iletişim araçlarından birçok tecrübe toplama imkânı varken neden yararlanmayayım?
- C) İnsanlığın ortak kültürü, tecrübeler hazinesiyken bu birikimi neden ihmal edip kendi sınırlı tecrübelerimle yetineyim?
- D) Akıllı insan kendi kendine yetebilen, kendi yolunu özgün tasarımlarla çizen kişidir.
- E) Tecrübeleri birer mahsul gibi toplamalı, maliyeti bana bedava olan bu yaşanmışlıklardan faydalanmalıyım.

15. Şiirlerin sağlıklı muhafaza edilmemesi, anlatının konu ve şekil olarak değişikliklere uğraması, Tatar halkının millî kültür atmosferinde tarihî geçmişindeki olaylarla bağlantılı olduğu kadar, Tatar folklorundaki destan türünün özgün gelişimi ve yine aynı şekilde bu türün değişmesi ile ilgilidir. En hacimli kahramanlık destanı olarak görülen *Edigey Destanı*'nın tüm Tatar versiyonlarına gelince destandaki tiplerin kahramanlık özellikleri taşımadığı, daha doğrusu Türk destan geleneği içindeki kahraman tipine uygunluk göstermediği açıkça görülecektir. Kahramanlık destanlarının halkın repertuvarındaki mevcudiyetini yitirmesi, buna paralel olarak çiçenlik geleneğinin de kaybolması, destanın belkemiği olan şiirlerin yok olması ve içeriğinin dejenere olmasının etkisi sadece Edigey Destanı'yla sınırlı kalmamıştır. Kazak, Türkmen, Kırgız vb. Türk boylarının uygun tarihî gelişim şartlarında güçlü kahraman tiplerine dönüşen "Koblandı" ve "Kambar", "Köroğlu" ve "Kuzu Körpeş" in kahramanlıklarının azalmasına ve romantik bir şekilde anlatılmasına sebep olmuştur.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi destanlardaki kahramanlıkların azalmasının sebeplerinden biri değildir?

- A) Çiçenlik geleneğinin sürdürülememesi
- B) Halkın belleğinden silinmesi
- C) Konusunun bozulması
- D) Şiirlerin korunamaması
- E) Tatar halkının millî bilinçten uzaklaşması

16. Günümüz gençliği ne yazık ki robot gibi. Okul-ders-sınav üçlüsünün içine ilkokula başlar başlamaz giriyor ve bir daha öğrenim hayatı bitinceye kadar bu düşünce kargaşasının içinde çıkamıyor. Bütün hayatı önündeki sınavı en iyi şekilde geçirip bunun rahatlığını yaşamak üzerine kurulu. Ama rahatlamak yok, bir ay sonra tekrar aynı sıkıntıları yaşayacak... Biliyor o da farkında, hayatı monoton bir yapıda ilerlerken kafasını kaldırıp etrafında ne olup bittiğini izleyemiyor bile. Bu durum onu karamsarlığa ve gelecek kaygısına itiyor. İleride yapacağı meslekten, alacağı maaştan, patronundan, hayatına alacağı insandan herkesten ve her şeyden korkmaya başlıyor. Düşünüyor, düşünüyor ve sadece düşünmekle yetinmek zorunda kalıyor. Bütün notları yüksek olanların bile "hayat bilgisi" dersinden barajı aşmadığını söylemek zorundayım.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Sınav kaygısı, günümüz gençliğinin hayata hazırlanmasını hızlandırıyor.
- B) Okul ve sınava hazırlanırken gençler hayat deneyiminden yoksun büyüyorlar.
- C) Hayatın içinde yaşamadan hayat öğrenilemiyor.
- D) Sınav sistemi, eğitim-öğretim çağındaki gençlerin rutine bağlı yeknesak bir yaşam sürmesine yol açıyor.
- E) Gençlerin hayata hazırlanmasının sınav ve dersler yüzünden ertelenmesi, onların eksik yetişmesine neden oluyor.

17. Geçenlerde bir şair arkadaş, TV kanallarından birinde sosyal sorunlarımızın asıl kaynakları konusunda konuşuyordu. Bütün şairler gibi onun da kelimelerle arası iyiydi ve gerçekten doğru şeyler söylüyordu. Böylesine önemli bir konuda böylesine önemli analizleri yaptı da değer mi verildi sözlerine? Elbette hayır. Çünkü o, bir suçluydu. Suçu şair olmaktı. Şairler, bilimsel ve nesnel konuşamazlardı. O yüzden söyledikleri, ciddiye alınamazdı. Ne yazık ki programın sunucusu dahi “şair bakışı” vurgusunu sık sık yaparak böyle düşünenlerin ekmeğine yağ sürdü. Öyle bizde bir şair, şiiirden başka bir alanda ciddi fikirler ileri süremez. Sürerse de ciddiye alınmaz. Bir çeşniden ibarettir onun fikirleri. İyi de şiiir konusunda şair olmayanların fikirlerine değer verip onları dinliyoruz. Bu çiftte standardı nereye koymalı.

Bu parçada şairlerle ilgili yakınılan asıl durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilgisiz ve duygusal kişiler olarak algılanmaları
- B) Ciddi meselelerle ilgili yorumlar yapmaları
- C) Bilimsel konularda nesnel olamayacakları şeklinde bir ön yargının olması
- D) Dili çok farklı kullanarak doğal ve inandırıcı olmaktan uzaklaşmaları
- E) Sorunları o alana özgü bilgilerle değil şair yaklaşımıyla değerlendirmeleri

18. Kartalın biri, bir kayaya konmuş, oradan tavşanları gözetlemiş. Bir adam onu uzaktan görmüş, okunu attığı gibi, ta yüreğinden vurmuş. Kartal bakmış ki kendisini vuran okun kanatları gene kendi tüyünden... Bunu görünce büsbütün kötü olmuş: “Öldüğüme yanmam, beni kendi tüylerimle öldürdüler, ona yanarım!” demiş.

Bu masalda anlatılmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan kendine kötülük olarak dönen eylemleri yapmamalıdır.
- B) Hiçbir insan, ava giderken başkası tarafından avlanmayı sevmez.
- C) Başkasından kötülük görmemek için hiç kimseye kötülük yapmamak gerekir.
- D) İnsan en yakın dostlarına bile güvenmemelidir.
- E) İnsanın yakınlarından gördüğü ihanet, diğer kötülüklerden daha yıkıcıdır.

19. Onun prensiplerinden taviz vermeyen, mantıklı ve kararlı bir insan olduğunu biliyordum. Ama kendi kusurlarını böylesine rahat görebilen hatta kendisiyle dalga geçebilen biri olduğunu bilmiyordum. Özverili çalışmalarıyla bize yol gösterir, asla tembellik yapmazdı. Masanın karşı tarafına geçmeyi becerir, eleştireceği kişilerin ayakkabılarıyla yürümeyi bilirdi. Hiç mi üzüntülü zamanları olmazdı? Elbette olurdu ama o, kızcılık şerbeti içtim diyerek saklardı ağzındaki kan lekelelerini. Başarıyı değil, onun için yapılan samimi mücadeleyi saygın bulurdu. Yeteneğe büyük değer verir ama yeteneğini hamallıkla birleştirmeyenlere çok kızardı. ----

Bu parça aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa sözü edilen kişinin farklı bir özelliğine daha değinilmiş olur?

- A) Dürüst bir insandı ve dürüstlüğün en büyük sermaye olduğunu düşünürdü.
- B) İkel ve ödünsüz bir duruşu vardı.
- C) Kendisiyle barışık, fedakâr ve çalışkan bir insandı.
- D) Empati yapabilen, sağduyulu bir kişilikti.
- E) Acılarını saklamayı tercih ederdi.

20 – 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İşlenen metinlerdeki sözcüklerin, hayallerin büyüüne kapılmadan, metinlerin dış dünya ve kendi yaşamlarıyla bağlantısını kurmadan gençlerin edebiyat ürünlerinden sürekli ve kalıcı bir zevk alması, benzer metinleri ve kitapları okumak için istek duyması mümkün mü? Oysa yeni ve çağdaş yöntemlerle öğrenciler, bu derslerin öznesi durumuna getirilebilir ve yetkin metinlerde keşfedecekleri tatlarla, edebiyatın sınırsız çağrışım denizlerine hep birlikte kulaç atabilirler.

20. I. Evrensel değerlere ulaşmak
II. Çağdaş yöntemleri benimsemek
III. Derin ve sonsuz anlamlar içermek
IV. Yapaylığa düşmemek
V. Farklı disiplinlerin terminolojisine hâkim olmak

Bu parçada geçen “sınırsız çağrışım denizlerine kulaç atmak” sözüyle yazarın edebiyatla ilgili vurgulamak istediği yukarıda verilenlerden hangileridir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) III ve IV E) IV ve V

21. Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebî metinlerdeki sözcüklerin, gündelik kullanımlarının dışında büyüü bir yanı olmalıdır.
B) Eserler, insanı sıkıntılarından uzaklaştırmak amacıyla, etkili ve sıra dışı hayallerle süslenmelidir.
C) Günümüzde gençlerin edebî eserlerden zevk alması neredeyse olanaksızdır.
D) Eserlerdeki tat, ancak onu sık sık ve dikkatli bir biçimde okuyanlarca alınabilir.
E) İlgili, aktif hâle getirilmek istenen öğrenciler; edebî tat ve düzeyi yüksek eserlerle eğitilmelidir.

22 – 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Beyrut, Roma, İstanbul hattında gelişen bir aşkın romanıdır *Küller*. Halide Nusret Zorlutuna'nın ilk romanıdır. Sevgiden kıskançlığa giden büyük bir aşkın bedbaht serüvenini anlatan bu romanda bazı şeylerin değerinin geç anlaşıldığını vurgulayan bir tez söz konusudur; roman bir insanın değil, her insanın hastalığı olan bu durumu coşkulu bir dille anlatır. Yazar, bu romanı on dokuz yaşındayken yazmıştır. Bu hikâyedeki kahramanlar sırları, itirafları ve pişmanlıklarıyla birbirlerine bağlanmaktadır. Kadınların duygu ve hayal dünyasına tercüman olan mektupların ve günlüklerin oluşturduğu diliyle *Küller* nadide bir romandır. Kahramanlarımız Suzan ve Namık'tır. Eskinin geniş ailesinden, aile içindeki sırların paylaşılmasından hareketle konak, köşk yaşamından izler bulduğumuz bu roman, sanatçının diğer romanlarından oldukça farklıdır. Çünkü bu romana, bu roman ırmağına aktüalitenin suyu fazla karışmaz,---

22. Bu paragrafın sonuna dil ve düşünce bakımından getirilebilecek en uygun söz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ilk roman olmanın bütün aksaklıklarını barındıran bir romandır bu roman.
B) kahramanların iç dünyalarına yeterince bakmaz.
C) gününün olaylarından bağımsız yürüyen bir aşk hikâyesiyle karşı karşıya kalırız bu romanda.
D) âdeta devrinin panoramasını veren bir romandır.
E) oldukça evrensel boyutlar taşır bu roman.

23. Bu parçada sözü edilen romanla ve yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Romanda bir düşüncenin savunuculuğu yapılmıştır.
B) Roman yazarı, insanların genelinin sahip olduğu bir yanıla dikkat çekmiştir.
C) Sanatçının romanlarının dışında önemli bir edebî çalışması yoktur.
D) Roman, kadınların iç dünyalarını yansıtırma bakımından az bulunur bir niteliktedir.
E) Romandaki olaylar, farklı mekânlarda geçmektedir.

Bu testte 23 soru vardır.

1. Yaşlılar gençlerin yaptıklarını yapamazlar. Ne var ki bedensel güç isteyen işler için doğrudur bu. Yaşlılar elbette bu tür işleri yapamazlar. Ama akıl gücüne dayanan işleri daha iyi yaparlar. Bu yönden yaşlandıkça düşünme ve yaratma gücünün zayıfladığı savı doğru değildir. Homeros'u, Platon'u, Zenon'u, Diyojen'i düşünün. Bunlar en ünlü yapıtlarını yaşlılık dönemlerinde vermemiş midir?

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

- A) Tartışma
B) Karşılaştırma
C) Örnekleme
D) Tanımlama
E) Sözde soru cümlesi

2. (I) Gelişen teknoloji ve uzay çağının yansıttığı etki uzay ve bilime olan ilgiyi arttırmış, peyzaj tasarımlarında da bu etkilerin görülmesi olağan hâle gelmiştir. (II) Mesela ünlü bir peyzaj mimarı olan Charles Jencks'in Güneybatı İskoçya'nın Dumfries şehri yakınlarında hayata geçirdiği heykel bahçesi, tasarımcının tamamen hayalini yansıttığı akılcı ve gerçeküstü öğelerin birleşiminin başarılı şekilde aktarıldığı farklı bir bahçedir. (III) Otuz dönümlük alan içinde tasarlanan bu bahçede, her bölümün kendine özgü bir teması ve tasarımı vardır. (IV) Charles Jencks'in heykel bahçesi tasarımında formal ve informal şekillerin kullanım bütünlüğü ilk göze çarpan detaylardır. (V) Simetriyi uzay, evren gibi konularla ilgi çekici hâle getiren Charles Jencks aynı zamanda topraktan yaptığı heykellerle mekân organizasyonunun güçlenmesini sağlamıştır. (VI) Yapılan her tasarım ögesinin bir hikâyesi vardır, örneğin su çağlayanının basamakları evrenin hikâyesini anlatmak için tasarlanmıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Günümüzden 12 bin yıl önceye tarihlendirilen Göbeklitepe'deki tapınaklar, çanak çömlek bulunmayan Neolitik Çağ'a tarihlendirilen diğer yerleşimlerdeki benzer yapılardan farklı olarak su kaynaklarına fazla yakın bir yerde inşa edilmiş. (II) Bunun yerine, tapınaklar kümesinin bulunduğu merkezî alan, yaklaşık 12 futbol sahası büyüklüğündeki arkeolojik sitenin kilometrelerce uzaklıktan fark edilebilecek en yüksek noktasına konumlandırılmış. (III) Çevresine hâkim bu tapınaklar için bu alanının seçilmesinde rol oynadığı düşünülen bir başka öğeyse bölgenin kireç taşı yoğunluklu bir toprağa sahip olmasıdır. (IV) Şanlıurfa şehir merkezi yakınındaki Göbeklitepe, yerleşik yaşam arifesindeki avcı-toplayıcı insanlar tarafından dünya üzerinde inşa edilen ilk yapıları bünyesinde bulunduruyor. (V) Göbeklitepe'nin kireç taşlı yüzeyi, dikilitaşlar, heykeller ve rölyeflerle birlikte yiyecek-içecek teknelerinin de site içindeki taş ocaklarında yapıldığını düşündürüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. ----. Nedim'de gönül eğlendirici bir aşk, Fuzulî'de platonik olan derin ve acılı bir aşk, Yunus Emre'de ilahî ve sonsuz bir aşk, Cemal Safî'de kendine dönük, vurdulu kırdılı bir aşk... Edip Cansever'de daha kanlı canlı, hayata oturmuş bir aşk... Atol Behramoğlu da aşkı anlatıyor *Aşk İki Kişiliktir* adlı eserinde.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Aşkı en yoğun ve duygulu anlatan sanatçılar, divan şairleridir
B) Her şairin aşkı duyuş ve dillendirişi birbirinden farklıdır
C) Hemen hemen bütün şairlerin şiirlerindeki aşk, bireysel aşktır
D) İnsanın diğer canlılardan ayrılan en önemli yönü âşık olabilmesidir
E) Eski zamanlarda aşk teması, günümüze göre daha değerli görülmüştür

5. Hasan Sabbah'ı daha çok Avrupalılar esrarengiz bir havaya büründürmüşlerdir. Batıniler, Hasan Sabbah'tan önce de vardı. Selçuklular; İran, Orta Doğu ve Anadolu'ya yayıldıklarında çoklukla Selçuklu sahasında, 160 yıl en etkili faaliyetlerini gösteren Batıniler, İsmailîlerin bir koluydu. Üstelik bu kol, çeşitli küçük değişikliklerle beraber günümüze kadar gelmiştir. Alamut Kalesi denilen yerde, fedailerine yüklediği inançla onları, davasına kendini adanmış bir canlı bomba hâline getiren Hasan Sabbah, Batılı romancıların oryantalist (Doğu bilimci) yaklaşımlarıyla bir masal kahramanına dönüştürülmüştür. Oysa o bir tarihî şahsiyettir. Ama Batılıların bu yaklaşımları ilgi uyandırınca tarihsel romancılığı, insanların merakını sömürmek yoluyla bir ticaret kapısı yapan yerli romancı ve yayıncılar da moda uymuş ve Hasan Sabbah'ı da hareketini de fedailerini de bir masal tadında gizemli anlatıların konusu yapmış; böylelikle kurgusal yapı, tarihsel yapıyı unutturmuştur.

Bu parçada yazar aşağıdakilerden hangisine karşı çıkmaktadır?

- A) Yerli bir konunun yerli sanatçılarca işlenmeyip yabancılara bırakılmasına
- B) Tarihsel kişilerin yaşamlarının gerçeğine sadık kalınarak yansıtılmasına
- C) Tarihsel konuları bilmeyen sanatçıların tarihsel roman yazmalarına
- D) Roman tekniğiyle yazılması gereken konunun fantastik anlatımla verilmesine
- E) Yerli ve yabancı sanatçıların ticari amaçla tarihî gerçekliği saptırmalarına

6. Kişinin kendisini karşısındaki insanın yerine koyarak o insanın içinde bulunduğu durumu, fiziki şartlarını, psikolojik durumunu anlamaya çalışmasına empati denir. Empati, özetle karşısındaki insanı anlamaktır. Fransızca kökenli olan bu kelimenin, TDK anlamı “duygudaşlık” olarak yerini almıştır. İçinde bulunduğumuz zamanda günümüz insanların maalesef ki empati kurmaktan gittikçe uzaklaştığını görüyoruz. Bu da gün geçtikçe tahammül gücü az, anlayışsız, duyarsız, bencil insanlar hâline geldiğimizi gösteriyor.

Bu parçaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisi empatiye örnek gösterilemez?

- A) İnsanlar beni anlamıyorlar diye kaygılanmam, ben insanları anlamıyorsam kaygılanırım.
- B) İnsan acı duyabiliyorsa canlıdır, başkasının acısını duyabiliyorsa insandır.
- C) Bizzat katlanamadığınız eziyete, başkasının tahammül etmesini istemeyiniz.
- D) Ne kadar bilersen bil anlatabildiklerin karşındakinin anlayabileceği kadardır.
- E) Ayakkabılarım olmadığı için üzülürdüm, sokakta ayakları olmayan adamı görene kadar.

7. Coğrafya, farklı kişiler için farklı şeyler olarak anlaşılmıştır ve hâlâ da böyle anlaşılmaktadır. Bazıları için coğrafya, uzak yerlerin görüntülerini ve cesur kâşiflerin daha önce hiç kimsenin gitmediği yerlere gitmesini çağırır. Diğerleri için coğrafyacı; en uzun ırmak, en yüksek dağ, en büyük şehir ve bunun gibi şeyleri bilen bir nevi konuşan atlas gibi televizyondaki bilgi yarışmaları için çok değerli ansiklopedik bilgilere sahip olan ancak başka şeyler için pek de işe yaramayan/kullanışlı olmayan bilgiye sahip kişi olarak bilinir. Bazıları için ise coğrafya, hâlen harita çizmek ve dünya küreleri yapmakla ilgilenen bir alandır; hani eskiden beri hep söylenir ya coğrafyanın konusu haritalar, tarihin konusu ise adamlardır.

Bu parçada coğrafyayla ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kapsamına giren unsurların çokluğu
- B) Alanın genişliğinden doğan kavram kargaşası
- C) İnsanların kafasında farklı anlamlar çağrıştırdığı
- D) Geniş ve renkli bir bilim dalı olması
- E) Yeterince anlaşılamamış olması

8. Psikologların tespitine göre yalnız yaşayan ve toplumsal çevreyle arasına duvar ören kişilerin sadece 8'de 1'i "asosyal" kişilerdir. Diğer yalnızlar ise Emile Ajar'ın (Romain Gary) dediği gibi "Rol yapamayan insanlar, yalnız kalmaya mahkûmdur." sözünün doğruluğuna 8'de 7 oranında şahitlik eden büyük bir çoğunluktur. Hâl böyle olunca toplum hayatı, bir maskeli balo gibi geliyor bana.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenen düşünceyle örtüşmektedir?

- A) Gerçek dostluğun kapısı ancak çıkarsızlığın anahtarıyla açılabilir.
- B) Yaratıcı yalnızlık, değerli eserler ortaya koymayı mayalayan bir özdür.
- C) -mış gibi ilişkilerden uzak durmak, toplumsal ilişkileri daha sağlıklı yürütmek demektir.
- D) Asosyal kişilerin toplumsal ilişkilerden kaçıp yalnızlığa sığınmaları, onların sahteliğe tepki göstermeleriyle ilgilidir.
- E) Gerçekçi olmayan ilişkilerden kaçınıp yalnızlığı tercih etmek, kişinin asosyal biri olduğunu göstermez.

9. Son günlerde artan influenza (grip) vakaları, kaygı verici boyutlara ulaştı. Maske kullanımının sona ermesiyle Türkiye genelinde grip vakaları başta olmak üzere âdeta viral enfeksiyon patlaması yaşandı. Uzmanlar, ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "sağlık sektörünün işlevini yerine getiremeyecek kadar tıkanırdı" sonucuna ulaşılır?

- A) insanların maskeyle "covid"e karşı korunurken bağışıklık sistemlerinde zayıflama olduğu için bu kadar fazla hastalandıklarına dikkat çekiyor
- B) kapalı alanlarda ve toplu taşıma araçlarında maske takmazlarsa hastanelik olabileceklerini dile getiriyor
- C) kamu hastanelerinin ve özel hastanelerin kapıda bekleyen grip hastalarına yetişemez durumda olduklarının altını çiziyor
- D) viral enfeksiyonlarda ilk sırada gribin yer aldığına, aralık ayında ise tablonun çok kötü olabileceğine vurgu yapıyor
- E) asıl sıkıntının RSV adı verilen ve basit bir soğuk algınlığıdır diyerek geçirtilen hastalığın 2-6 yaş arasında çok ciddi risklere yol açtığını belirtiyor

10. (I) Sağlık çalışanları her gün hayatını riske atarken, milyonlar fabrikalarda, atölyelerde, inşaatlarda, marketlerde sürekli virüs tehdidi altında çalışmak zorundayken evden çalışabilmek her halükârda bir şans. (II) Yine de zamanla bu duruma kısmen alıştığımızı söyleyebilirim. (III) Finansal olarak önümüzdeki en önemli sorun, matbu dergi satışının tamamen durmuş olması. (IV) Mart-nisan sayımız önceki sayılara göre çok düşük bir satış geliri getirecek, aynı şekilde reklam gelirlerinde de düşüş olacak. (V) Önümüzdeki bir iki ayda da durumda ciddi bir değişiklik olması çok zor görünüyor, bu yüzden mayıs-haziran sayımızı dijital olarak yayımlama kararı aldık.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Fakat fiziksel olarak bir arada olmamak; aramızdaki iletişimi, iş paylaşımını, koordinasyonu olumsuz etkiliyor tabii ki." cümlesi getirilmelidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

11. Beni hatırladıkça
Ara sıra gönlümü al
Sokakta görünce gülümse
Yanıma yaklaş
Az elin elimde

Evine misafir geleyim
Kahvemi sen pişir
Taze doldurulmuş sürahidem
Bir bardak su ver, yetişir

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen bir şairin düşüncesi olabilir?

- A) Bir insanla sıcak bağlar kurmak, davranışlara ve iyi niyetli olmaya bağlıdır.
B) İnsanlar sevdikleri kişilerden kendilerine değer verildiğini hissettirecek küçük jestler ve samimi davranışlar bekler.
C) Sevddiği kişileri hatırlamak, insanların mutlu olmasına tek başına yetebilir.
D) Bilinçli kişiler, yaşamın içindeki küçük olayları yaşayarak mutlu olmayı bilir.
E) Misafirlerine karşı iyi davranan, içten sözler söyleyen kişiler, yaşamın güzel yönlerini gösterebilir.

12. Artık pek çok yazarın ve derginin, bağımsız internet sitesi, bloğu var. Yazara ve dergiye ulaşmak çok zor ama blog, insanların hemen elinin altında. Bu anlamda bloglar kişisel bir ajanda, bir arşiv, kamuya açık güncel fonksiyonu görüyor. Bunun kuşkusuz kimi olumsuz yönleri de var. Bloglar ve internet yazıyı, bilgiyi yaygınlaştırmakla birlikte, orijininin kopararak bir yandan da bilgiyi anonimleştiriyor. Bir yazı, ödev sitelerinin malzemesi oluyor; kamu malzemesi, kamu bilgisi olarak kullanılıyor, isimsiz olarak her ortamda yağmalanıyor. Birkaç isimsiz alıntıdan sonra bir ansiklopedik bilgi hâline dönüşüyor ve yazarından kopuyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Alışkanlıklarından kopan ve kendine yeni alanlar açmak isteyen yazarlar, yazılarının çokça paylaşılmasından bir rahatsızlık duymuyor.
B) Bilgiye hızlı ve kolay ulaşmak isteyen kişiler, internet ortamında yazıyı ortak ürüne dönüştürerek yazarından bağımsız hâle getiriyor.
C) Yazın dünyasındaki yeniliklere ayak uydurmak isteyen yazarlar hızlı davranarak internet ortamında kendilerine yer bulmaya çalışıyor.
D) Hızlı bir şekilde paylaşımına sunulan yazılar, bilgi kaybına uğrayarak yazarının okura vermek istediği mesajı yitiriyor.
E) İnternet ortamında yazarından bağları kopartılan yazılar yüzünden yazarlar yazılarının paylaşılmasını istemiyor.

13. I. Yani başkalarına yararı olacak bir amaç varsa liderliğin ana malzemesi var demektir.
- II. Oysa çoğu insan, değil böyle bir amaca sahip olmak, sahip olmaya hakkı olduğunu bile düşünmüyor, bu sebeple de lider olamıyor.
- III. Liderlik, en net tanımıyla bir amaç uğrunda insanları harekete geçirebilmektir.
- IV. Zaten insanın özgün benliğinden gelen bir amaç ister istemez her insanda bulunuyor.
- V. Ama liderlik için gerekli olan amaç, biraz farklıdır; bu amaç bireysel olarak anlamlı, elde edilmesi önemli ve sonucunda başkalarına da katkı sağlayacak değerli bir amaç olmalıdır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Şiir için söylenebilecek her söz, aslında şiire sınır çizmek olur. Hatta sadece alt alta sıralanan mısralarda değil yan yana dizilen cümlelerde de şiir dili vardır. Batılılar, büyük usta Tolstoy için “Rusya’nın büyük şairi” derler. Oysa Tolstoy hiç şiir yazmamıştır. Düzyazıdan şiiri ayırmak da şairin işidir. Bu aşamadan sonra şairin şiir ile kurduğu ilişki devreye girer. Bir çömlek ustasının kile şekil vermesi gibidir şairin işi. Kilin içine katılan ve onun çömlek olmasını sağlayan bütün maddeleri ustanın ayarlaması çömleğin işçiliğine nasıl etki ederse şair de şiirde anlamı, bazen anlamsızlığı, mecazı, imgeyi, çağırışımı, bağdaştırmayı şiire katar. Edebiyatta topluluk, akım, dönem dediğimiz oluşumların temeli bu şekilde oluşur.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Şiirin genelgeçer bir tanımının yapılamadığına
- B) Edebî akımların şairleri dağınıklıktan koruduğuna
- C) Tolstoy’un hiç şiir yazmadığı hâlde ona şair dendiğine
- D) Sözün şiir olabilmesi için şairin onu çok yönlü yoğurması gerektiğine
- E) Her türlü yazıda şiir tadı bulunabildiğine

15. Aşağıdaki parçalardan hangisi “Kışın gelmesiyle birlikte ortaya çıkan enfeksiyon hastalıklarından korunmak için ne yapabiliriz?” sorusuna cevap vermektedir?

- A) Hastalık potansiyeli taşıyan mikroplara ve virüslere bağlı olarak gelişen bulaşıcı hastalıkların genel adı olan enfeksiyon hastalıklarının kışın sık sık salgına dönen türü olan gripten dolayı her yıl 250 bine yakın insan ölmektedir.
- B) Boğaz ağrısı, yüksek ateş, kusma, gözde çapaklanma gibi semptomlar varsa enfeksiyona maruz kaldığınızı söyleyebiliriz; önlem almazsanız ciddi bir bronşite hazır olmalısınız. Bunların yanına kas ve eklem ağrıları ile hızlı nefes alma eklenmişse RSV'den de şüphelenebilirsiniz.
- C) Enfeksiyon hastalıklarından bahsetmeye başlamak, bağışıklık sisteminden de bahsetmeye başlamak demektir. Çünkü fonksiyonel tıp hekimlerine göre enfeksiyondan daha güçlü bir bağışıklık sisteminiz varsa hastalanmıyorsunuz. Bunun için de D vitaminimizin deposu dolu olmalı; yaban mersini, mor soğan gibi mor renkli gıdaları bolca almalısınız.
- D) Türkiye’de resmî olarak ilan edilmiş bir enfeksiyon hastalıkları salgını yok ancak hastenelerin özellikle çocuk bölümleri bir hayli yoğun. Çocukların viral enfeksiyonlardan daha çabuk etkilenmesi ise henüz bağışıklık sistemlerinin yeterince gelişmemesiyle ilgili.
- E) RSV adı verilen virüs, bu kış çoğu kişinin belası olacak. Bu virüs, covid-19 gibi bulaşıcı bir virüs. Önlem alınmazsa bir de RSV pandemisi yaşamamız işten bile değil. Bu virüs, hava damlacıkları yoluyla yayılıyor. 2 yaş ve altı çocuklarda ise daha fazla görülüyor.

16. Okuma yolculuğunun bana öğrettiklerinden biri, önemli olanın sözcük seçimi değil, söz dizimi (sentaks) olduğudur. Hangi sözcükleri önceleyerek yazarsanız yazın (ya da çevirirseniz çevirin), dil estetiği demek olan ahengi bilmezseniz ortaya çıkan metinden hayır gelmeyecektir. Bu da dil bilinci demek olan uyumlu sözcükleri birlikte kullanmakla ilgili bence.

- I. Benim için bir metinde önemli olan sözcükler arasındaki ahenktir.
- II. Bir metnin güzelliği sözcüklerin toplamından doğan uyumlu ses ile ölçülür.
- III. Sözcüğün anlamsal açıdan doğru kullanılması metni değerli kılar.

Yukarıdaki yargılardan hangileri bu parçanın yazarının görüşlerini yansıtmaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve IV

17. Bülbül, yüksek bir meşeye konmuş, öter dururmuş. Bülbül olur da ötmez olur mu? O öter ama öttüğünü duyan da olur. Bu kez bir atmaca duymuş, karnı da açmış, hemen üzerine çullanıp tırnakları arasına alıvermiş. Bülbül bakmış ki kurtulmanın yolu yok, yalvarmaya başlamış: “Miniminicik bir kuşum ben, bir başıma bir atmacanın karnını nasıl doyururum? Karnın açsa benden ne istersin? Sen git de koca koca kuşlar tut.” Atmaca gülmüş bu söze: “Sen beni budala mı sandın? Elime bir av geçirmişim, daha göremediğim bir avın sevdasına düşer de onu bırakır mıyım hiç?” demiş.

Bu parçada atmaca ortaya koyduğu tutumla aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Çok kötü sonuçlar ortaya çıkabilecek davranışlardan kaçınmak insanı güvende tutar.
- B) Dünyada birçok güzellik açgözlülük nedeniyle kaybolmaktadır.
- C) Elindeki kıymetini bilmek için daha büyük hedeflerden vazgeçmek akıllıca değildir.
- D) Daha çoğunu bulmak ümidiyle elindeki vazgeçmek akıllıca bir iş değildir.
- E) Akılcı davranmak, her zaman çok iyi sonuçlar ortaya çıkarmaz.

18. Caz, bizim kültürümüze yabancı bir müzik olmasına rağmen bazı özellikleri ile müziğimize oldukça yakındır. Örneğin cazda sıkça duyduğumuz doğaçlamalar vardır. Aynı doğaçlamaları biz Türk müziğinde de duyarız. Taksim çaldı deriz, Türk sanat müziğinde ya da halk müziğinde de buna benzer doğaçlamalar görürüz. Ayrıca bu iki müzik, tutku ile yapılan müziklerdir ve arkalarındaki itici güç budur. Tabii ki farklı yapıda ve farklı tavırda olan iki müziktir ama anlatılmak istenen duygu ve düşünceler, bu tutku dolu doğaçlamalar yoluyla yapılır.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğaçlama müzik yapan kişilerin Türk müziği ile caz arasındaki farkı daha kolay anlayacağı
- B) Türk müziği ile yetişenlerin caz müziğindeki incelikleri görmekte zorlandığı
- C) Gerçek müzik tutkunlarının doğaçlama yapılan müziklerle yerli veya yabancı ayrımı yapmaksızın sevdikleri
- D) Bizim kültürümüze ve müziğimize uzak gibi görünse de Türk müziği ile caz arasında benzerliklerin olduğu
- E) Caz müziği ile Türk müziğinin anlatmak istediklerini ifade eden aynı dili kullandığı

19. Aşağıdaki parçalardan hangisi “Başarılı bir yazarın, dilini kullandığı insanların yaşadığı ortamı doğru anlayabilecek bir toplum bilim donanımı olmalıdır, bu sugötürmez gerçeği bütün ölümsüz yazarlar iyi kavramıştır.” düşüncesine uzak düşmektedir?

- A) Reşat Nuri'nin *Yaprak Dökümü*'ne hâlâ bir hazine gibi sahip çıkıyorsa bunda sanatçının, kahramanlarını anlatırken bir sosyolog gibi gözlemler yapmış olmasının payı büyüktür.
- B) Gustave Flaubert'in *Madam Bovary* romanındaki Emma'nın kim olduğu sorusuna “Emma Bovary aslında benim.” demesi, onun ölümsüzlüğünün gizemini ortaya koyuyor. Gerçekten de yazar, bir psikolog gibi hem kendini hem de kahramanını bir ruhsal portre şeklinde ortaya koymuştur.
- C) Yakup Kadri'nin *Yaban* romanına zamansızlığı armağan ettiren özellik Kurtuluş Savaşı'nı konu alması değil, ele aldığı kişileri çevresel faktörlerle birlikte vermesi, üyesi olduğu halk katmanının duygusal ve düşünsel reflekslerini iyi bilmesidir.
- D) Balzac'ın Fransız toplumunun aile, aşk, evlilik gibi konulardaki törelerine, ahlak anlayışına hâkim olması ve kişilerini verirken bu gerçeklikle kuşatması sayesinde *Vadideki Zambak* gibi ölümsüz bir eser yazdığını söyleyebiliriz.
- E) Goethe Werther'i ve âşık olduğu Lotte'yi bildiği kadar döneminin Almanyasının insan ilişkilerini, hukuksal ve sosyal yapısını iyi biliyordu. Bu sayede *Genç Werther'in Acıları* romanında kurgusunda inandırıcılık, anlatımında etkileyicilik bulunmaktadır.

20 – 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çevre konusunda birçok bilgiye sahip bir kimse, atıkların azaltılması konusunda çaba harcamıyorsa, enerji kullanımında tasarruflu veya tutumlu davranmıyor, suyu tasarruflu kullanmıyorsa, mümkün olduğunca alışverişlerinde depozitolu ürünleri tercih etme gibi bir davranışı yoksa satın alacağı ürünün çevreye ne kadar zararlı olup ne kadar zararlı olmadığına bakma gibi bir alışkanlığı yoksa, çevreye zarar verenleri gördüğünde sessiz kalıyor, yetkililere haber vermiyorsa ve benzeri çevreyi koruyucu davranışlarda bulunmuyorsa bu kişinin çevre bilincinden söz edilemez. Bu kişinin çevre konusunda bildiği bilgilerin de bir anlamı yoktur. Çevre dostu davranışları göstermeyen kişi, çevre konusundaki tüm bilgileri bilse bile bir anlam ifade etmez.

20. Bu parçaya göre çevre bilincine sahip olan kişilerin aşağıdakilerden hangisini yapması beklenemez?

- A) Tek kullanımlık ürünleri tercih etmesi
- B) Çevreye zarar veren atıkların azaltılması konusunda çaba göstermesi
- C) Çevreye zarar verecek ürünleri tüketmeye yanaşmaması
- D) Doğal kaynakların kullanımında duyarlı davranması
- E) Çevreye zarar verenlere karşı kayıtsız davranmaması

21. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Çevreyle ilgili bilgiler, çevre konusunun tam olarak anlaşılması için yetersizdir.
- B) Çevre bilincine ulaşabilmek için kişisel gelişimin tamamlanması gerekir.
- C) Uygulanmayan, yararlanılmayan bilgilerin çevrenin korunmasına bir katkısı yoktur.
- D) İnsanın, ne kadar bilirse bilsin daha çok bilgiye ihtiyacı vardır.
- E) Çevreye zarar veren kişiler, bireylerde çevre bilincinin oluşmasına engel olmaktadır.

22 – 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsanı daha temize ve yükseğe koşturmakla yükümlü tutan Sabahattin Ali, *Yeni Dünya* isimli kitabındaki hikâyelerde toplumsal gerçekçiliği Doğu masallarının renkleriyle birleştirir. Öykülerinde yarattığı orijinal karakterlerle bir yandan toplumdaki zengin-fakir, aydın-köylü gibi çatışmaları kullanarak eşitsizliği, diğer yandan “sevda” üzerine biriktirdiği derin ve nahif düşünceleri bize gösterir. Fil dişi kulelerde saklanmayı kabul etmeyen yazar, başarılı hikâye atmosferini bazen kara mizahla bazen gerçeklerin çıplak yüzüyle kurgulayarak insanı ve hayatı sanatla öğretir.

22. Bu parçaya göre “fil dişi kulelerde saklanmayı kabul etmeyen yazar” sözüyle Sabahattin Ali’nin öne çıkarılan yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dil işçiliği
- B) Özgünlüğü
- C) Toplumcu gerçekçiliği
- D) Yerelliği
- E) Karakter yaratmadaki başarısı

23. Bu parçada *Yeni Dünya* adlı eserle ilgili aşağıdakilerden hangisine değilmiştir?

- A) Kendine özgü karakterlere sahip olduğuna
- B) Kurgunun çatışmalar üzerine kurulduğuna
- C) Masalla gerçeklerin birleşimini sağladığına
- D) Toplumun içinden gerçekçi sahneleri yansıttığına
- E) Öğretici yönlerinin sanatsal yönlerini gölgede bıraktığına

Bu testte 24 soru vardır.

1. Otomobilin icadından sonra fosil yakıt kaynaklarının sürekli azalması ve içten yanmalı motorların yol açtığı çevre kirliliği sebebiyle otomobiller için yeni enerji kaynağı arayışları başladı. Bu arayışların sonucunda elektrikle, hidrojenle veya güneş enerjisiyle çalışan otomobiller ortaya çıktı. Fakat günümüz otomobilleri arasında beklentileri karşılamaya en çok yaklaşan araç türü, hem fosil yakıtla hem de elektrikle çalışan iki ayrı motorun bulunduğu ve bu iki motorun nöbetleşerek çalıştığı hibrit adı verilen otomobiller oldu. 2017 yılının ilk yarısında toplam 1.429 adet hibrit otomobil satışının gerçekleşmesi, bu araç türünün yakın gelecekte yaygınlaşacağını bir işareti olabilir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Açıklama yapılmıştır.
B) Çıkarımda bulunulmuştur.
C) Karşılaştırmaya başvurulmuştur.
D) Benzetme yapılmıştır.
E) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.

2. (I) Müzik tarihinin ironilerinden birisi de Handel'in de Bach'ın da ileriki yaşlarında katarakt nedeniyle görme duyusunu yitirmeleri, aynı göz doktoru tarafından narkozsuz ameliyat edilmeleridir. (II) Bach, bu ameliyatta kullanılan kirliliği araçları nedeniyle kan zehirlenmesi geçirerek ölmüştür. (III) Handel'in ise ameliyat sonrasında gözleri tamamen kör olmuş ancak konserlerini yine de sürdürmüştür. (IV) Handel önceleri belleğine güvenmekteydi, daha sonra doğaçlama yaparak çalmayı sürdürdü, zamanla kendi yalnızlığına çekildi. (V) Handel, müzik tarihine vokal eserleriyle geçmişse de başta *Su Müziği* olmak üzere çok sayıda orkestra müziği eseri ile çalgı müziğine de büyük katkılar sağlamıştır. (VI) Bir Barok Dönemi bestecisi olan Handel'in eserleri bazı yönleriyle klasik dönem (oratoryalarıyla orta sınıfa seslenmesi gibi), hatta romantik döneminin (operalarında doğayı betimlemesi gibi) işaretlerini de vermektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Sağlıklı olmanın önemli ölçütlerinden olan düzenli ve bilinçli beslenme, sağlıkla ilgili metinlerin içinde sıkça yer almaktadır. (II) Hangi besinlerle "toksinlerden arınılacağı", davetlerde beslenme önerileri, parti günü sabahından itibaren ne yenmesi gerektiği, davetten bir hafta önce ve bir hafta sonra nasıl beslenmek gerektiği, gazetelerde aynı gün verilen bilgiler arasındadır. (III) Gazetelerde toksinlerden arınmak, detoks gibi tıbbi bilgi ve uzmanlık gerektiren uygulamalar ile ilgili genel ve yüzeysel açıklamalar yapılmakta, özellikle kadınların dikkati bu alana çekilmektedir. (IV) Bir birey gün boyu, medyada yapılan yayınlar aracılığıyla yaşamını disipline etmekte; doğru beslenmenin, doğru ilişki kurmanın, mutlu olmanın reçetelerini uzmanlardan almaktadır. (V) Zaten amaç, kadınları derinlemesine bilgilendirmek değil, haberdar etmek ve tüketime yönlendirmektir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Küçük kamara, teknenin dıştan görünen hurda hâliyle tam bir tezat oluşturuyordu. ----- Neredeyse bomboş olan kamaranın duvarlarında kancalar vardı. Balıkçılar bir köşeye ilıştirdikleri hamakları birkaç saniye içinde bu kancalara takıyorlar ve belki de dünyanın en rahat, pratik ve temiz yatağında uykuya çekiliyorlardı. Bu uyku balıkçılar için âdeta bir ihtiyaç değil, bir görevdi. İyi dinlenmek, güçlü ve sakin olmak bu uykuya ve balık avındaki başarı da bu uykunun sonuçlarına bağlıydı. O yüzden uyku zamanı gelmişse uykuyu engelleyecek her türlü faaliyet durdurulmaktaydı.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bir kere her şeyden önce oldukça temiz, bakımlı ve düzenli bir görüntüsü vardı.
B) Herkesin uyumak için can attığı bir yerdin burası.
C) Yangından çıkmış gibi mahzun bir görüntü sunuyordu.
D) Daracık bir kamaraya bu kadar insanı nasıl sığdırmışlardı?
E) Çeşit çeşit çiçeklerle süslenen bir düğün evi gibiydi.

5. Zaten her çağda önce dışta yenileşmeler üzerinde durulmuş, hemen peşinden durulma dönemine girilmiş, içe inilmiştir. Bu bizim edebiyatımızda da hep öyle oldu. Ama tutulan yollar, hele Cumhuriyet Devri'nde genel olmamış; dış ortaklıklar, benzeyişler, hatırlatmalar, arasında başka başka tutumlarla karşılaşmıştır. Kalıplar ortak bile olsa kişilik sahibi her şair ilk şiirinden son şiirine kadar söylediği türkünün kendi doğuş türküsü olduğunu belli eder. Buna göre her şair hangi türküyü başladiysa bundan sonra da belki ses perdeleri değişmiş yine o türküyü sürdürecektiyebiliriz.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Cumhuriyet Dönemi şiirinin iç ve dış özelliklerindeki yenileşmeler
- II. Dünya ve Türk şiirinde değişimin önce dışta sonra içte olduğu
- III. Ortak kalıplar kullanılsa da özgünlüğe ulaşan şairin şiirinin kendini göstereceği

durumlarından hangisine gönderme yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. • Kommagene Krallığı'na ait harabeleri, heykelleri ve yazıtlarıyla büyüleyici bir görünüme sahip olan Nemrut Dağı, bugün hem yerli hem de yabancı çok sayıda turist için uğrak noktası. Dağın zirvesinde yer alan ve tarihe ışık tutan eserler ise günümüzde gizemini korumaya devam ediyor. Nemrut Dağı, hem volkanik bir dağ hem doğal anıt hem de insan eliyle yapılan bir tarihî eser olma özelliğini taşıyor.
- Kapadokya vadilerine tepeden bakan Erciyes Dağı, aynı zamanda Kayseri'nin de simgesi. Bu devasa dağ; asırlardır gelmiş geçmiş tüm medeniyetlere gözcülük etmiş, kadim sınırlarının ortağı olmuş. Kendine ait efsaneleri dilden dile dolaşan bu volkanik dağdan dağılan küller, rüzgârların ve sellerin etkisiyle peribacalarıyla Kapadokya'nın eşsiz coğrafyasını oluşturmuş.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İki olguyu, karşılaştırmadan yararlanarak ele almaktadırlar.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak görüşleri vurgulamaktadırlar.
- C) Farklı yerleri ortak ve önemli yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Benzer konuları, farklı üsluplar kullanarak açıklamaktadırlar.
- E) Benzer durumları pekiştirmeye yönelik örnekleri sunmaktadırlar.

7. 1968 yılında Walter Mischel adlı bir psikolog 5 yaş civarındaki yaklaşık 100 kadar çocukla ilginç bir deney yapmış.

DENEY

Mischel, çocukları bir masaya oturtup önlerine bir şeker koymuş ve onlara 15 dakika boyunca şekerini yemeden durabilirlerse ikinci bir şeker kazanacaklarını söylemiş. Tabii ki çocukların çoğu gözlemciler odadan çıktığı anda şekerini yemişler. Ancak az sayıdaki çocuk 15 dakika boyunca şekerini yemeden dayanabilmiş ve ikinci bir şeker kazanmış. Ardından deneyi yapan kişiler, yaklaşık 40 yıl boyunca aralıklı zamanlarda çocukların hayatlarını takip etmişler.

SONUÇ

Şekerini yemeden dayanabilen kişilerin okullarında, işlerinde ve sosyal hayatlarında şekerini hemen yiyen çocuklara göre daha başarılı oldukları gözlemlenmiştir.

YORUM

Bu deneyden hareketle

- I. Çekici özelliği olan nesnelerin insanların sonraki yaşamlarını da etkileyeceği belirlenmiştir.
- II. Yapılan hataların insanların geleceğine yönelik olumsuzlukları da beraberinde getirdiği saptanmıştır.
- III. Sabretmeyi bilen ve zevklerini erteleyebilen kişilerin hayatta daha başarılı olduğu ortaya çıkmıştır.

Yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. **Gazeteci:** Çok kitap okuyan, klasikleri tam seri okuyan ve bunları arkadaşlarıyla tartışan gence neden roman, hikâye yazmayı bırakmasını tavsiye ettiniz?

Şair: Başkalarıyla diyaloga fazlaca girdiği için.

Gazeteci: Bu kişiye şiir yazmasını tavsiye eder miydiniz?

Şair: Bir şairin başkalarıyla ne kadar konuştuğuna değil kendisiyle ne kadar konuşup tartıştığına bakarım.

Aşağıdaki yargılarından hangisinin bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Sanat, iç hesaplaşması şeklinde gerçekleşen bir edimdir ve birikimlerin benlikte yoğrulması işlemidir.
B) Sanatın birilerine ulaşması, onda yansımalar oluşturmaları beklenen bir durum hatta sanatçının hareket noktasıdır.
C) Güneşten gelen ışığı yedi renge ayırıştırarak yansıtan bir prizmaya benzer sanatçının yüreği.
D) Acıları ağıtlaştırmadan, sevinçleri bayramlaştırmadan verebilmek bir sosyoloğun görevidir, sanatçının değil.
E) Hayat, yürüyen bir gölgedir; sanat, o gölgede uyumaktır; hayat yok olunca gölge gider ve sanat biter.

9. Havasına, suyuna, taşına, toprağına

Bir can feda bir tek dostuma

Her köşesi cennetim, ezilir yanar içim

Bir başkadır benim memleketim

Mecnun'una, Leyla'sına, erişilmez sırrına

Sen dost ararsan koş Mevlana'ya

Yeniden doğdum dersin, derya olur gidersin

Bir başkadır benim memleketim

Bu şarkı sözünde dile getirilen düşüncelerle aşağıdakilerden hangisi örtüşmez?

- A) Benim memleketim, kendine özgü özelliklere sahiptir.
B) Benim memleketim, gizemli bir kültüre sahiptir.
C) Benim memleketim, insanı içsel bakımdan zenginleştirir.
D) Benim memleketim, evrensel değerlere saygılıdır.
E) Benim memleketimin çok değerli bir coğrafyası vardır.

10. Dil, çok karmaşık bir dizgedir, kurallarını anladığımızı san-sak, düzenini kavıyor gibi olsak da nice karmaşıklığı, gizleri içinde barındıran dizginlenemez bir yapıdır. (I) Yani özgür-lüğüne çok düşkündür ve bazen akıl almaz sürprizler sunar insana; bizi şaşırtmak, yanıltmak ister, bazen su gibi akıl almaz yollar bulur kendine; zenginleşmeyi büyümeyi sever. (II) Dil, fırsat verirsiniz ve onu okşar, severseniz şımarma-yı da sever o yüzden kendini deneyenleri, yenileyenleri, şımartanları çok sever dil. (III) Yeni bir kullanıma “yanlış” derken, kurallara aykırı derken dilin bu özelliklerini gözden kaçırmamalı ve çok dikkatli olmalıyız. (IV) Yoksa dil, size karşı gelir ve özgürlüğünü kısıtlamaya çalıştığınız dil, çılgın bir delikanlı gibi size kafa tutar ve sizin kararlarınızı, kural-larınızı tanımayıp sizi mahcup eder. (V) Yahut evden kaçan bir ergen evlat gibi sizi yapayalnız bırakır.

Yukarıdaki parçada numaralanmış yerlerden hangisine “Dayatmayı, ezberi, sınırlamayı hiçbir zaman sevmeyiz.” cümlesi getirilirse anlam ve anlatımın akışında bir bozulma olmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Dizilerin kendi içindeki mantığını şimdi sinemaya da aktardı-lar. Kız oğlana bakıyor, oğlan kıza bakıyor. Başını çeviriyor, dönüyor, bir cümle söylüyor veya cümleyi yarıda kesiyor. Böyle durağan sahneler. Sinemamız bir yerlere geleceksen buralara geldi. Güzel kız-güzel oğlan... Bu sene öyle üç dört tane film var. Anlatacağı bir öyküsü olmadan yola çıkı-yorlar. “Ne yapsam?” diye film olmaz ki! Kafasında bir şey olacak, yüreğini dürtecek... “Ben bunu söylemeliyim.” diye-cek, “Ben bunu, böyle söylemeliyim.” diyecek, “Ben bunu yapmadan ölmeyeceğim.” diyecek. Bu, sinemayı başarıya götürür.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangi-sidir?

- A) Görselliği gerektiğinden fazla öne çıkaran filmler, asıl öyküsünü gölgede bırakmaktadır.
B) Duygu ve anlam derinliğine sahip sinemalarda durağan sahnelerin olması normaldir.
C) Dizilerdeki uzun zamana yayılan olayları sinemaya başarıyla taşıyanlar var.
D) Kadın-erkek ilişkisi üzerine kurulan filmlerin derinlikten uzak bir yapısının olması, hedef kitlenin kültürel seviye-siyle ilgilidir.
E) Belli bir düşüncesi ve derdi olmayan filmler, sinemaya bir katkı sağlamamakta, onu çıkmaza sürüklemektedir.

12. Afrika kâşiflerinden gezgin David Livingstone’a, Güney Afrika’daki bir dernek şu mektubu göndermişti: Bulunduğunuz yere ulaştıracak iyi bir yol buldunuz mu? Eğer buldunuzsa bize bildirir de size katılmak isteyenleri yanınıza gönderelim. Livingstone’un bu isteğe cevabı şu oldu: Eğer buraya iyi bir yol varsa gelmek isteyenleri ben istemiyorum. Benim, yol olmadığı hâlde buraya gelmek isteyenlere ihtiyacım var. Yolu olan yere herkes gider. Hüner, yolu olmayan yere varmayı başarmaktır. Tüm keşifler, böyle meraklı ve azimli insanların eseridir.

Aşağıdaki yargıların hangisi bu parçada anlatılan düşün-ceyle aynı doğrultudadır?

- A) Engeller beni durduramaz, her bir engel kararlılığımı daha da güçlendirir.
B) Başkalarına yardımcı olmak için elinize her zaman büyük fırsatlar geçmez ama küçük fırsatlar her gün çıkar.
C) Dünyada birçok kabiliyetli kişi, küçük bir cesaret sahibi olmadıkları için kaybolur.
D) Başarının sırlarından biri, geçici başarısızlıkların bizi yenmesine izin vermemektir.
E) Ormanda yürürken yol ikiye ayrıldı, ben ayak izi olma-yan yolu tercih ettim.

13. Muhabir:

(I) ----

Romancı:

— Zamana teslim olmuş romanlar yani “zamane romanları” bir bakıma basitliği ve klişeleri çoğaltır. Bunu nasıl yapar? Güncel denilen, geçmişle geleceğe bağlamayan, sürekli olmaya yönelik çaba taşımayan konu, biçim vesaire ile.

Muhabir:

(II) ----

Romancı:

— Daha önce *Her Aşk Gibi Yarım* romanımın sinema haklarını aldılar, hatırı sayılır da bir telif ücreti ödediler, yazarlık haklarım da film vizyona girdiğinde korunacak. Fakat kaç yıl geçti, hâlâ uğraşıyorlar, uluslararası ortaklığı olan bir iş üstelik, zor, bu ülkede nitelikli üretimler yapmak isteyen sinemacıların işi çok zor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Romanda özellikle aranan “güncel” lik konusunda ne düşünüyorsunuz?
(II) Sinema dünyasıyla ilişkin oldu mu hiç?
- B) (I) Romanın unsurlarından zaman hakkında düşünceleriniz nelerdir?
(II) Sinemanın edebiyatla ilişkisi hakkında ne söylersiniz?
- C) (I) Popüler romanın kaliteyi düşürdüğüne inanıyor musunuz?
(II) Film sektörünün romanlardan yararlanması sinemayı nasıl etkilemektedir?
- D) (I) Güncel romanları, nitelikli romanlardan ayıran nedir?
(II) Edebiyatçının yeni geçim kapısı sinemadır diyebilir miyiz?
- E) (I) Zamane romanları klasik romanlara göre daha alt bir kültüre mi hitap eder?
(II) Sinemanın önündeki en büyük engel maddiyatla mı ilgilidir?

14.

Fesleğen / Reyhan / Ballıbabagiller (*Ocimum basilicum*)

Ocimum türleri içerisinde ekonomik öneme sahip olan başlıca tür *Ocimum basilicum* L.dur. Bitki Lamiaceae familyasına dâhil olup orijini Güney Asya özellikle Hindistan'dır. Tarımının yapıldığı başlıca ülkeler ise Fransa, İtalya ve İspanya'dır. Ülkemizin doğu bölgelerinde yaygın olarak kullanılan mor renkli tipler “reyhan” adıyla isimlendirilirken yurt dışında “sweet basil” olarak bilinen yeşil renkli varyetelere ise batı bölgelerinde “fesleğen” denmektedir. Gıda, baharat sanayisinde; uçucu yağı, alkolsüz içeceklerde; fırın, şekerlemeler, dondurmalar, sirkeler, et ve çeşni ürünlerinde, ayrıca parfümeri gibi çok çeşitli alanlarda kullanılmaktadır. Uçucu yağ oranının %0,3-1,0 değerleri arasında değiştiği belirtilmektedir.

Bu parçadan hareketle “*Ocimum basilicum* L.” ile ilgili olarak

- I. yetiştirme şartlarına
- II. hangi alanlarda kullanıldığına
- III. tarımının yapıldığı ülkelere
- IV. ülkemizin doğusu ve batısında hangi adlar verildiğine
- V. uçucu yağ oranına

özelliklerinden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

15. Aşağıdaki parçalardan hangisi “Yaşamımızdaki kötü olayların kişiliğimiz açısından işlevi nedir?” sorusuna cevap vermektedir?

- A) İnişli çıkışlı bir arazide yapılan yolculuktur hayat. Elbette her yokuşun bir inişi, her inişin de bir yokuşu olacaktır. Zaten tekdüze bir hayat, tahammül edilemez bir hayattır, sııcıdır.
- B) Kötü olay yoktur aslında. Kötü ya da acı olay, göreceli bir durumdur. Bu konuda “olgu” ile “algı” farkına bakmak gerekir yani aynı olay, birini yıkıp devirirken diğerinin umurunda olmaz.
- C) Acının bir usta, insanın ise bir çırak olduğunu düşünüyorum. Başımıza gelen belalar, sıkıntılar, acılar; bizi olgunlaştırır. Onun karakterimize katkısı, ciltler dolusu kitaplardan fazladır. Bir musibetin bin nasihattan üstün olduğunu savlayan bir kültürde bunu anlamak çok da zor değil.
- D) İyi, kötüyü ayırt edemeyen bir insanın yaşadığının bir anlamı yoktur. Çünkü bu insanlar, bencil ve vurdumduymaz olurlar. Biyolojik yaşam, onlar için tek yaşamdır. Duygusal yahut psikolojik yaşam, bir derinlik ister. Biyolojik yaşamcılar, her şeyi yüzeysel yaşarlar; o bakımdan üzüntüleri de sevinçleri de gerçek değildir.
- E) Yaşamak, denize açılmak gibidir. Denize açılmadan limanda beklemek, geminin başına bir şey gelmesini engelleyebilir. Ama sorun şu ki gemiler limanda beklemek için yapılmamıştır. İnsan da yaşam denizinin bir gemisidir ve başına kötü bir şey gelmesin diye yaşamın kıyısında bekleyerek ömür süremez.

16. İnsan, grup yönelimli bir varlık. Deneyler ve araştırmalar, bir gruba ait olduğumuzda kendimizi daha emniyette hissettiğimizi gösteriyor. Bu arada karşı grubun yanlışlarını da büyütüyoruz. Bazı milletlerin başkalarına uygulanan şiddeti mazur görebilmesi bundan. Öte yandan, ihtiyaç ve yoksunluk dönemlerinde toplumsal dayanışma artıyor. II. Dünya Savaşı’nda intihar istatistiklerinin şaşırtıcı şekilde düşmesi gibi... Zor şartlarda ayakta kalmaya çalışan insanlar, ister istemez birbirine kenetleniyor ve ancak problem çözülünce depresyona giriyorlar. Bir mücadele içinde hayata anlam vermek daha kolay. Her şey geride kaldıktan sonra, yaşanları affetmek zorlaşıyor.

Bu parçada insanla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Zor zamanlarda kişiler omuz omuza vererek milletçe zorlukların üstesinden gelmeye çalışmaktadır.
- B) Sıkıntılı dönemlerde birbirine kenetlenen insanlar, millet denen sosyal yapıyı oluşturmaktadır.
- C) Toplumsal mücadelenin olmadığı zamanlarda kişilerin psikolojik problemleri artmaktadır.
- D) İnsanda bir yere ait olma düşüncesi güven duygusunun gelişmesini sağlamaktadır.
- E) İnsan, ait olmadığı toplulukların sorunlarına karşı nesnel davranmamaktadır.

17. Bir tilkiyle pars sözü güzellikten açmışlar. “Sen güzelsin, ben güzelim.” diye başlamışlar çekişmeye. Pars tüyünün renk renk olmasını ileri sürerek hep onunla övünmüş. Tilki bakmış bakmış, “Ayol! tüyünün renk renk olması da bir şey mi? Benim düşünüp etiklerim renk renk, çeşit çeşittir, güzel diye bana denir.” demiş.

Bu masalda tilkinin vurgulamak istediği temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dış güzellik her zaman akıl güzelliğinin önüne geçer.
B) Her canlı, iç güzelliği ile dış güzelliği arasında bir denge kurmalıdır.
C) Gerçek güzelliğin ölçüsü vücut güzelliği değil, akıl güzelliğidir.
D) Gerçek güzellik, kişinin kendi sözünden değil, başkasının onun hakkındaki sözünden anlaşılır.
E) Dış görünüşünü güzelleştirmek yerine aklını geliştirenler hayatta daha başarılı olur.

18. Adamın biri bir kartal yakalayıp kanatlarının ucunu kesmiş, kümese, tavuklarla ördeklerin arasına salıvermiş. Zavallı kuşçağız boynunu bükmüş, kederinden yiyip içemez olmuş. Sanırsınız ki tutsak edilmiş bir kral... Kümeste öyle dolaşmış. Başka bir adam kartalı görüp acımış, parasını sayıp almış, kanatlarını büsbütün yolmuş, yerini pelesenk özüyle ovmuş; kanatlar da yeniden çıkmış. Kartal uçar uçmaz bir tavşan tutup o iyilik gördüğü adama getirmiş. Bunu gören bir tilki, “Ne yapıyorsun sen diye sormuş. Ona armağan götüreceksin elbette. Bu güzel bir şey. Fakat asıl ilk efendine bir armağan götür. Şimdiki efendin zaten iyi adam, doğuşundan öyle. Ötekinin gözüne girmeye çalış da bir gün seni gene yakalayıp kanatlarını yolmasın.” demiş.

Bu parçada vurgulanmak istenen temel düşünce,

- I. Kötülüğün pençelerini ancak iyilikle yumuşatabilirsin.
II. Kötülüklerden uzak durmanın bir yolunu bulmak gerekir.
III. Kötüyü cezalandırmamak, iyiyi de kötü yapar.

yargılarının hangilerinde verilmiştir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

19 – 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İklim değişikliği, günümüzde insanlığın karşı karşıya olduğu en önemli küresel sorunlardan biri. Kuraklıklar ve bunların sonucunda oluşan üstelik de çok geniş alanları etkileyen orman yangınları, şiddetlenen ve sıklaşan kasırgalar, sıcak hava dalgaları ve sel getiren şiddetli yağışlar gibi aşırı hava olayları, kutuplardaki buzulların erimesi, birçok canlının yaşam alanlarının yok olması ve mercan resiflerinin beyazlaması gibi ekolojik felaketler, insanlığın iklim değişikliğini yavaşlatma yönünde bir an önce harekete geçmesi için âdeta birer uyarı niteliği taşıyor. Çözüm önemli bir ölçüde dünya devletlerinin ve devletler arası kurumların neler yapacağına bağlı olsa da bugün artık iklim krizinin çözümünde bireysel davranışların da çok önemli bir rol oynayabileceği biliniyor.

19. Bu parçada iklim değişikliği ile ilgili,

- I. Yarattığı küresel çevre sorunları
II. Yarattığı sorunların çözümünde etkili olacak unsurlar
III. Yarattığı krizlere dikkat çekmek için yapılan farkındalık etkinlikleri

konulardan hangileri üzerinde durulmaktadır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

20. Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilimsel terimlerin kullanıldığı açıklayıcı bir metin özelliği taşımaktadır.
B) Düşünceyi somutlaştırmak için sayıp dökme yöntemine başvurulmuştur.
C) Estetik haz oluşturmaya amaçlamayan, kurmacaya başvurulmayan didaktik bir metindir.
D) Üzerinde durulan sorunun artık çözümsüz bir hâl aldığına dikkat çekilmiştir.
E) Sebep, amaç ve karşılaştırma bildiren yargılar bulunmaktadır.

21 – 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Peter Pan sendromu; kişinin insan ilişkilerinde, işiyle olan ilişkisinde ve sorumluluk almasıyla ilgili genel tutumunda yeterince büyümediğini ve olgunlaşmadığını gösteren bir sendromdur. İlk kez 1983 yılında Psikolog Dan Kiley'in *Peter Pan Syndrome: Men Who Have Never Grown Up* (*Peter Pan Sendromu: Hiç Büyümeyen Erkekler*) adlı kitabında tanımlanan bu sendrom, daha çok erkeklerde görülür ve 30'lu yaşlardan sonra kendini gösteren bir durumdur. Bu kişilerin, genelde ileri derecede koruyucu ve kollayıcı, hoşgörülü ana babaların olduğu aile ortamlarında büyüdüğüleri saptanmıştır. Çok hoşgörülü ana babalar, çocuklarının davranışlarına pek bir sınır koymazlar. Böyle ana babaların çocukları da yaşları ilerleyince her ne yapmak istiyorlarsa bunu yapabileceklerini düşünürler. Bu kişilerde görev ve sorumluluk bilinci gelişmez, bencillik ön planda olup bunlar, bir problemle karşılaştıklarında kaçma eğilimi gösterirler. Bu kişiler; çocukluklarında yaptıkları yanlışlardan ötürü genelde olumsuz bir geri bildirim almamış, dolayısıyla yaptıkları olumsuzluklardan ders çıkarmamış olan ve sıkıştıklarında başkalarını suçlayan kişilerdir. Erken erişkinlik yıllarında para kazanmak için kendi başına bir varlık olarak çalışma gereği duymamış olan bir kişi, daha sonra da neden çalışması gerektiğini hiçbir zaman kavrayamaz. Öte yandan, aşırı koruyucu ve kollayıcı ana babalar, erişkin yaşamının çok korkutucu ve güçlükle dolu olduğu izlenimi yaratarak çocuklarının büyümesine izin vermezler ve bir çocuk gibi kalmalarına neden olurlar. Sorumluluklarını yerine getirmiyor olsalar da onlarla birlikte zaman geçirmek eğlenceli bile olabilir.

21. Peter Pan sendromuna sahip kişilerin

- I. Büyük bir çaba göstermeden çok iyi yerlere gelebilecekleri beklentisi içinde olurlar.
- II. Başkalarının gereksinmelerini göz ardı ederler, onların hep kendi öncelikleri vardır ve kendileri önemlidir.
- III. İşler yolunda gitmeyince birtakım özür bulma ve başkalarını suçlama eğiliminde olurlar.

davranışlardan hangilerini göstermeleri beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

22. Bu parçadan hareketle Peter Pan sendromu ve bu sendromu yaşayan kişilerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) 30'lu yaşlardan sonra ve erkeklerde bu sendrom daha çok görülmektedir.
- B) Sorumluluk bilinci gelişmeyen bu kişilerle zaman geçirmek eğlenceli olabilmektedir.
- C) Bu sendromun yaşanmasındaki nedenlerden birini de kişilerin ebeveyn tutumları oluşturmaktadır.
- D) Bu kişiler, çocukluklarında yaptıkları yanlışlarından dolayı genellikle olumsuz bir dönüt almamışlardır.
- E) Kendi başına var olma ve para kazanma isteği bu kişilerde çok geç yaşlarda ortaya çıkmaktadır.

23 – 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Nehir söyleşileriyle ve romanlarıyla adından sıkça söz ettiren Figen Şakacı, bu kez bir öykü kitabıyla okur karşısında. 22 öyküden oluşan *Kesekli Tarla*, İletişim Yayınları'ndan çıktı. Şakacı; kendi hayatında bile bir yer edinememiş köksüz insanları, birbirine tahammül etmek zorunda bırakılanları, yolundan alıkoyulanları ve onların tutamak arayışını, bastırılmış dürtülerini, gizli arzularını kendine has üslubuyla anlatıyor. Geleneklerin, inanışların, tabuların hüküm sürdüğü çevrelerde kendi dolaplarına saklanmış ve bir daha oradan çıkamamış kadınlara da ayrıca selam gönderiyor.

23. Bu parçada söz edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Farklı türlerde yapıtları bulunduğu
- B) Özgün bir üsluba sahip olduğuna
- C) Yeni kitabında toplumun baskısına maruz kalan kadınlara da yer verdiğine
- D) Kahramanların psikolojik yönlerini de yansıttığına
- E) Kahramanlarının, kendi çevresinde yer alan insanlardan oluştuğuna

24. Bu parçada sözü edilen eserin kahramanlarının özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Hayatta tutunacak bir dal aramak
- B) Gelenekçi tutumun baskısını hissetmek
- C) Hayatta çok başarı elde edememek
- D) Geçmişini unutmak için büyük çaba harcamak
- E) Sevmediği insanlarla bir arada yaşamak zorunda kalmak

Bu testte 24 soru vardır.

1. Türk edebiyatının -Tahsin Yücel'in deyişiyle- "kökü kendisinde olan" büyük öykücüsü Sait Faik Abasıyanık'ın ismi söylendiğinde okuyanların zihninde canlanan resimlerde birbirine benzeyen şeyler vardır. Mesela şiirsellik, yalınlık, yazıya dökülmüş sevgi, iyi insanları iyilikleriyle, kötülerini de kötülükleriyle kabulleniş... Tüm bunların anlatıldığı sahiller, denizlerin orta yeri, balıkçı kulübeleri, ağır ağır sallanan tekneler...

Bu parçada sözü edilenlerle aşağıdaki kavramlardan hangisi ilişkilendirilemez?

- A) Biçem B) İçerik C) Özgünlük
D) Evrensellik E) Sadelik

2. (I) Hava kirliliği dünya çapında etkili olan çok sessiz ve sinsi bir katil. (II) Günümüzde 10 kişiden 9'u yüksek seviyede kirlenici maddeler içeren havayı soluyor ve bu durumun sonuçları savaştan, şiddetten ve birçok hastalıktan bile daha ölümcül. (III) 2010-2016 yılları arasında yapılan geniş kapsamlı bir araştırma, hava kirliliği dağılımının bölgelere göre çok büyük farklılıklar gösterdiğini açıkça ortaya koydu. (IV) Araştırmanın sonuç raporlarında hava kirliliğinin yarattığı sorunlarla ilgili farkındalık sahibi olan, önleme konusunda bilgi ve bilinç biriktiren gelişmiş ülkelerin bulunduğu yerlerde problemin daha hafif cereyan ettiği saptandı. (V) Araştırma süresince, Kuzey Amerika'da ve Avrupa'da yaşayan ortalama bir insan daha az hava kirliliğine maruz kalırken Orta ve Güneydoğu Asya'da yaşayan insanların bu ince parçacıklı maddelerle kirlenilmiş havaya en yüksek seviyede maruz kaldığı görüldü. (VI) Daha varlıklı bölgelerde temiz havaya yönelik çalışmaların mesafe kaydettiğini görsek de bu ilerleme büyük resimde ancak bir incir çekirdeğini dolduracak seviyede.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. Hikmetli yani özlü ve derin söyleyiş divan şiirinin özünde her zaman vardır. (I) Fakat Nabi, bu tarzı kendisinin temel tarzı yapar ve emsallerinden gözle görülür biçimde farklı yapar bu işi. (II) Bu farklılığın ve üstünlüğün yardımıyla şiirde bir çığır açar, uzmanlar buna hikemî şiir ekolü derler. (III) Hikemî şiirde öğreticilik boyutu vardır ama düşündürücülük ve yoğunluk, daha baskın durumdadır. (IV) Onun açtığı çığırda yürüyen birçok şiir yolcusu, onun kadar başarılı olamaz ama Şeyh Galip, bu şiir tarzının üstüne bir de sebhindinin simgesel anlatımını ekleyince bambaşka bir hava getirir bu tarza. (V) İki şair de büyüktür ama onlardan hangisi daha üstündür dersiniz hiç düşünmeden Şeyh Galip derim. (VI) Çünkü onun sembolizmi anımsatan imgeli, yoğun çağrışımlı ve musikili şiiri, hâlâ besliyor şairleri.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi, düşünce akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

4. Bir yerleşim yerinde uzun süre yaşayan hatta içine doğduğu yerde (apartman, mahalle, köy, kasaba vb.) yaşamaya devam edenler bilirler ki orada yaşayan herkesle artık irade dışı bir bağ kurulur. Kişi bunun farkında olmasa da ---- Herkes herkesi tanır ya da tanıdığını zanneder. Paulstadt'ta da herkes birbirini tanıyor. Ama az ama çok, ama çok yakından ama çok uzaktan.

Bu parçada boş bırakılan yere

- I. insanlar çok meraklıdır, yeni gelen kişiyi sorup soruşturur.
II. o yaşam alanının bir parçası, o görüntünün bir ögesidir.
III. çevredekiler onu yalnız bırakmaz, ona her fırsatta yardımcı olur.

yargılarından hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Birçok kültür yok olmak üzereyken Amerika kültürü dünyada tek kültür olma yolunda. Hollywood yapımı filmler, blucin, kola ve fast foodlarla insanların yüzyıllara dayanan kültürel dokuları, yaşama biçimleri ve damak zevkleri değiştirilmeye çalışılıyor. Fransa ve İtalya, bu durumun farkında olan ülkeler olarak İngilizceyi günlük yaşamda kullanmıyor. Kendi mutfaklarını, sanatlarını ve dillerini böyle koruyabiliyorlar. Kendilerine güveni az, eksiklik duygusu içerisinde yaşayan toplumlar; propaganda edilen kültürü kabul etmek için para harcamaya başlarlar. Zorlayarak değil sempatik şekilde uygulanan bu yöntem, yavaş yavaş sonuç vermektedir.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Kendi kültürünü kabul ettirme adına farklı alanlara yönelik çalışmalar yapılması
- II. Aşılacak istenen kültüre sempatik gelebilecek bir yaklaşım tarzının benimsenmesi
- III. Birçok kültürün yok olmasının önüne geçebilecek önemlerin artırılması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. • Geçtiğimiz aylarda İstanbul Avcılar'da Küçükçekmece Gölü kıyısında toplu kuş ölümleri olmuştu. Bu ay ise Beylikdüzü'nde bir korulukta çok sayıda kuşun öldüğünü gören ilçe sakinleri bu durumu yetkililere bildirdi. Çoğu karga olan bu kuşların neden öldüğü uzmanlarca araştırılıyor.
- Nevşehir'de bir mahallede son 10 gün içinde esra-rengiz kuş ölümleri oldu. Mahalle sakinleri, 3 kumru 1 güvercinin aynı yerde aynı şekilde telef olması üzerine durumu Nevşehir Belediyesi iletişim merkezine bildirdiler. Belediye ekipleri de tahlil ve analiz için konuyu Nevşehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ekiplerine aktardı. Ekipler, kuş ölümlerinin yaşandığı mahallede araştırma yapıyor.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı yerlerde yaşanan benzer durumları çelişik görüşlere bağlayarak anlatmaktadırlar.
- B) Yaşanan benzer olaylara yönelik farklı yerlerden örnekler ortaya koymaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı bakış açılarıyla değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Benzer sonucu olan olguları, aynı gerekçelere bağlayarak açıklamaktadırlar.
- E) Olguları ortak bir sonuca bağlamak için olaylar arasında neden-sonuç ilişkileri kurmaktadırlar.

7. İnsanlar için tehlikeli akım: Bireycilik.

1980’lerde dünyaya bir akım hâkim oldu, adı bireyselleşme yani individualizm. Bu akım; kitaplar, filmler, reklamlar ve diziler ile insanların zihinlerine pompalandı. Özünde insana şunları enjekte ettiler: “Sen biriciksin, senin aklın her şeye yeter, dijital hariç kimseye danışmak zorunda değilsin, sen ne istiyorsan o doğrudur, bunun dışında sana aile, toplum, din ve devlet tarafından sunulan ne varsa hepsi senin mutsuzluğun içindir. Öyleyse sen kendi yolunda yürü, bu seni mutluluğa götürecektir tek yoldur...” Bu cümleler, açıkça yazılmadı; ima edildi ve bunu bir kesim okuyarak, bir kesim de filmlerdeki karakterleri kopyalayarak ve reklam temalarına inanarak içselleştirmiş oldu. Bireyselleşmenin mantığı şudur: “Önce insanı tabi olduğu inanç ve kültüründen ayır, yalnız bırak, nasıl olsa içinde fırtınalar kopacak ve bulunduğu ilk düzene sarılacaktır.” Evet, olan budur. Bireyselleşen insan, şimdi ikinci aşamaya geçiyor: “Tekilleşme!” 1+1 daire modası bir tesadüf değildir; amacı, insanı geniş aileden sıyrıp tek bırakmak ve sonra da yeni dünya düzeninin tekil kölesi olarak tepe tepe kullanmaktır. Mesela salgın nedeniyle “fiziki mesafe” koymak da bir tür tekil kalma alıştırmasıdır, adı bile “sosyal mesafe” yani sakın sosyalleşme!..

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Konuyla ilgili nesnel değerlendirme yapılarak bir öngöründe bulunmaktadır.
- B) Ortaya çıkan bir düşüncenin insan yaşamındaki olumlu ve olumsuz yönleri karşılaştırılmaktadır.
- C) Toplumsal bir olgu hâline gelen zararlı bir yönelimin nasıl yaygınlık kazandığı örneklendirilmektedir.
- D) Başlıkta yer alan kavramın farklı kesimlerde farklı anlamlara gelebileceğine değinilmektedir.
- E) Toplumun şekillenmesinde rol alan bir olgunun tutarsızlıkları açıklanmaktadır.

8. Bir ülkeye, bir kente ilk kez gitmenin, meraklı gözlerle bakmanın heyecanı bir başkadır. Bazıları gitmeden önce dersini iyi çalışır. Bense ön yargılara esir olmadan gözlemlemeyi severim. Okumaları sonraya bırakırım. Bu kez Gürcistan’a giderken de öyle yaptım. Çok da iyi yapmışım. Hayallerimi beklentilerimi aşan bir ülke ile karşılaştım. Başta doğa ve mimari olmak üzere gördüğüm her şeyden etkilendim. İnsanları da çok sevdim, hareketli ve sıcakkanlılar. Bunda belki de Tiflis Havalimanı’na inince hemen kent merkezine gitmeyip üzümünden yapılmış ürünleri ve mahzenleriyle ünlü bölgelerden biri olan Kakheti Bölgesi’ndeki Telavi kasabesindeki Tsinandali (Sinandali) köyünde konaklamanın etkisi olabilir. Çünkü bu köy, 15. yüzyılda kurulmuş, tarihî ve doğal güzellikleri çok fazla olan bir köy. Oldukça da dinlendirici bir havası ve ortamı var. Tabii ki konakladığım muhteşem tarihî yapı da beni çok etkiledi. Tsinandali Estate, çok özel ve güzel bir konaklama mekânı.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerden hangisi için altı çizili cümleyi söylemiştir?

- A) Bir yerle ilgili ön bilgiler edinerek oraya gitmek
- B) Düzenli olarak daha önce gitmediği yerlere gitmek
- C) Bir yeri gezerken oranın doğasını, tarihini ve insanları bütün hâlinde değerlendirmek
- D) Bir yeri güdümlayici bilgilere sahip olmadan gezip görmek
- E) Kalabalık ve gürültülü yerlerden çok dingin ve dinlendirici ortamları tercih etmek

9. Çukurova'ya pamuk toplamak için inecek olan yoksul Yalak köylülerinin Toroslardan ovaya doğru yapılan zorlu yolculukları anlatılır. Yaşar Kemal'in *Ortadirek* romanında yaya olarak yapılır yolculuk. Köyün tek atı Uzunca Ali'nin analığı Meryemce'ye aittir. Yolları ve meteorooljiyi bilen yaşlı Koca Halil de Meryemce'yle beraber ata bindirilince at ölür. Açlık, yorgunluk, doğanın acımasızlığı bir de Muhtar Sefer'in kalleşliği roman boyunca çok etkili biçimde yansıtılır. Hele Uzunca Ali'nin karısı Elif'in her gün tarhana çorbası yapması okuyucu olarak beni öyle etkilemiştir ki ---- .

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "romanın yaptığı etkinin okuyucunun yaşamına eylemsel olarak yansıdığı" **sonucuna ulaşılır?**

- A) burnuma günlerce tarhana çorbasının kokusu gelmiştir
- B) yoksulluğun simgesi hâline gelen tarhana çorbası benim çağrışım alanımı genişletmiştir
- C) romana ara verdiğim zamanlarda gözlerim dolu dolu tarhana çorbası pişirmişimdir
- D) kendimi Torosların kucağında yaşanan o yoksulluğun bir paydaşı olarak hissetmişimdir
- E) onları sömüründen, saflıktan kurtarmak isteyen bir kahraman olarak romanın bir kahramana olmayı istemişimdir

10. (I) Kentler; tarih boyunca sosyal ve kültürel değişimleri şekillendiren, demografik ve ekonomik açıdan farklılıklar gösteren fiziksel hayat mekânları olmuştur. (II) Fakat bu mekânlar, sadece yapıların oluşturduğu birtakım "yerler" değildir. (III) Bir yerde sosyal kurumların ve değerlerin oluşması ve bunun fertlerin hayatına yansması konusunda kentsel mekânların ayrı bir yeri ve önemi vardır. (IV) Bu oluşma ve yansıma şöyle açıklanabilir: Kent, bir taraftan -zaman içerisinde- kent halkının sahip olduğu değerleri dönüştürürken bir taraftan da bu değerler kente bir kimlik kazandırmaktadır. (V) Kentleşme, kentsel dönüşüm, turizm gibi konular gündeme geldikçe bu kent kimliği de ön plana çıkmakta ve kimlik yapılacak faaliyetlerin planlanması, kabul görmesi ve uygulanması üzerinde etkili olmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Çünkü kent, aynı zamanda, toplumsal olayların gerçekleştiği ve insanlarla çevresi arasındaki ilişkinin şekillendiği sosyal ve kültürel bir olgudur." **cümlesi getirilebilir?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Film yönetmeni Spenser Spender, çocukluğunu geçirdiği sokaklara uğradığı bir gün, Charles Dickens'ın romanı *Küçük Dorrit*'in filmini çekmeye karar verir. Eski Londra'nın ruhunu ve Dickens'ın dünyasını modern Londra'nın büyük bir hapishanesinde ve sokaklarında kuracağı setlerde canlandırmaya çalışacaktır. Spenser'in harekete geçirdiği hikâye, birbirinden tuhaf ve uyumsuz karakterlerin yolunun kesişmesine neden olur: Sorunlu bir ilişki içinde olduğu karısı Laetitia, Dickens uzmanı öğretim görevlisi Rowan, atari salonu işletmecisi Cüce Arthur, bir işçi mahallesinde yaşayan Tim ve içine Küçük Dorrit'in ruhunun girdiğine inanan kız arkadaşı Audrey. Ama bütün bu tuhaf ve uyumsuz kişiler, Londra gerçeğinin bir parçasına ışık tutuyor. Peter Ackroyd'un sarsıcı bir sona doğru ilerleyen ilk romanı *Londra Yanıyor*'un arka planındaysa yazarın bütün kitaplarında olduğu gibi geçmişin varlığının kendini sürekli hissettirdiği karanlık ve tekinsiz Londra sokakları var.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Birbirinden tuhaf ve uyumsuz karakterlerin yer aldığı filmde olaylar gerçekleri yansıtmaktadır.
- B) Yönetmen, çocukluğunda etkilendiği için eserin filmini çekmeye karar vermiştir.
- C) Filmin olaylarının arka planında şehrin ve yazarın yansıtılması amaçlanmıştır.
- D) Sözü edilen film, edebiyattan sinemaya aktarılan başarılı eserlerden biridir.
- E) Film, Charles Dickens'ın hayatından izler taşımaktadır.

12. İki kule arasına, üstünde rahatça gezilebilecek kalınlıkta bir direk uzatsalar hiçbir felsefi olgunluk, ne kadar sarsılmaz olursa olsun, bize orada yerde yürür gibi yürümek cesaretini veremez. Ben bunu bizim tarafın dağlarında çok denedim. Yükseklerden öyle pek fazla korkanlardan da olmadığım hâlde o sonsuz derinlikler karşısında bacaklarım titremeye başladılar. Hem öyle yerlerdeki uçurumun kenarına boyumdan fazla yer vardı, bile bile kenara gitmedikçe düşmek ihtimali de yoktu.

Bu parçada söz edilen durumla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kendi kendine cesur olma düşüncesini kabul ettiremeyen kişiye kimse yardımcı olamaz.
- B) İnsan zihnine yerleştirdiği düşme korkusuyla yaşadıkça basit işleri bile rahatça yapamaz.
- C) İnsanın içinde oluşturduğu korkuyu yenmesi, onun düşünsel zenginliğiyle ilgili değildir.
- D) İnsanın felsefi olgunluğa ulaşmış olması, onun cesurca davranmasını sağlamaya yetmez.
- E) Yükseklik ve düşme korkusunu yenebilmenin tek yolu, çok deneme yapmak ve korkunun üstüne gitmektir.

13. I. Ancak Kant, “güzellik” kavramını başka kavramlar ışığında ele almayıp güzeli belirli bir kavramdan bağımsız olarak hoşça giden şey olarak değerlendirmiştir.
- II. Sanat felsefesinin bu tarihî yapısı onu zaman zaman diğer felsefi disiplinler ile de bir araya getirmiştir.
- III. İnsana ve doğaya dair ne varsa bunu belirli ölçülerde kendine konu edinen felsefe, sanat felsefesinde de İlk Çağ’dan günümüze uzanan bir birikime sahiptir.
- IV. Böylelikle görülmektedir ki felsefe tarihi boyunca sanat eserlerinin neliği, kaynağı, estetik haz, estetik tatvır, duyum gibi kavramlar üzerine daima düşünülmüş, sanatın konumu İlk Çağ’dan modern dönemlere değin tartışılmıştır.
- V. Örneğin epistemolojinin konusuna giren “doğruluk” kavramı Kant’a kadar olan dönemde “güzel” kavramı ile birlikte düşünülmüştür.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden anlamlı bir bütün oluşturulduğunda hangisi baştan dördüncü cümle olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Şairlere her zaman derin bir saygı duyduğum hâlde bu genç şairin, adına kart bastırıp unvan ve meslek olarak da “şair” yazdığını gördüğümde gözlerime inanamamıştım. Görüşmemizde şairliği bir meslek olarak benimsediğini, işini gerçekten ciddiye aldığını göstermek için böyle bir yola başvurduğunu öğrendim kendisinden fakat pek de inanamadım doğrusu. Söz konusu şairlikse bu sıfatı kendi kendine vermeye hakkı olmadığını düşündüm. Çünkü şiirlerini okuduğumda, bir eleştirmen olarak onlara şiir demek gelmedi içimden. Şair, yalnızca birbiriyle ilgili sözcükleri peş peşe dizmiş, bunları kendince kafiyelendirmiş, bir de aliterasyonlar kullanmış.

Bu parçada sözü edilen şairle ilgili olarak

- I. Şiirlerinde ahenk unsurlarına yer verdiğine
- II. Duygusal içerikli şiirlerinin olduğuna
- III. Şiirlerinin nitelikten yoksun olduğuna
- IV. Şairliği bir meslek olarak gördüğüne

İfadelerinden hangilerine değinilmemiştir?

- A) I ve III
- B) Yalnız II
- C) I ve IV
- D) Yalnız III
- E) II ve IV

15. Çocukluğumun dünyasında her şeyin bir hikâyesi vardı. Evin önünden akan bir derenin, yarasaların tavanından sarktığı mağaranın, insanın kafatasını andıran kayalığın, göğe saplanmış bir kılıcı andıran dağın, bir insan gibi inleyen pepuk kuşunun, şubat ayında yağan kırmızı karın, yazın kuruyan gözyaşı çeşmesinin, dört yapraklı yoncanın, göz açıp kapayıncaya kadar kayan yıldızların... Her şeyin edebiyatla anlatılabileceğini ve edebiyatın da çocukluğumun dünyası gibi büyülü olduğunu *Yüz Yıllık Yalnızlık* romanını okuduğum gün anladım. Okuma yazma öğrendiğime en çok o gün şükrettim. O günden beri bir kutsal kitabı okur gibi gelişigüzel bir şekilde romandan bölümler veya sayfalar okurum. Benim yıllardır değişmeyen baş ucu kitabım odur.

Bir romanla ilgili olarak yukarıdaki değerlendirmeleri yapan birinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

- A) Romancı, görüp yaşadıklarını nesnel biçimde yansıtmalıdır.
- B) Bir romancı, ayrıntıları en iyi şekilde gözlemlemeli ve dile getirmelidir.
- C) Romanda anlatılmayacak bir konu olamaz.
- D) Çocuklar, meraklı bakışlarıyla her şeye gizemli bir anlam yükler.
- E) Tekrar tekrar kendini okutan roman etkili ve başarılı bir romandır.

16. Ben İstanbul'u olması gerektiği, görmek istediğim gibi çiziyorum. Bozulmamış bir İstanbul'u... Bozulan İstanbul'u görmüyorum. Ben şimdi Ayasofya'nın arkasında yükselen gökdelenleri mi göreyim? Onların hiçbirini görmem. Sevdiğin bir insanı ağlarken çizebilir misin? Ben çizemem çünkü sen onu öyle görmek istemezsin. Sen sevdiğin bir insanı çizdiğin zaman hep mutlu çizersin. Örneğin ben, Atatürk'ü hep öyle çiziyorum. Ben onları kalbimde, ruhumda, özümde nasıl görüyorsam öyle çiziyorum, İstanbul da öyle işte.

Bu parçaya göre aşağıdaki açıklamalardan hangisi ressamın bakışıyla örtüşür?

- A) Resim bilimi, ruh bilimlerinden bağımsız bir alandır.
- B) Ressamların görevlerinden biri de yaşadıkları çağın gerçeklerini resimleştirmektir.
- C) Ressamlar, felsefe peşine düşmez, hayalindeki dünyayı tablosuna taşır.
- D) Resim sadece görüleni aktarmakla yetinmez, görünmeyen de peşine düşer.
- E) Resim sanatında verilen eserler, sanatçının zihniyetini ve karakterini yansıtır.

17. Yüz, bizi hikâyeye çağırır; yaşanmışlığın dehlizlerine, insan olmanın anlamına... Pandemi günleri olan bugünlerde sokaklarda, ofislerimizde, yüzümüzü örten maskelerle dolaşıyoruz ve insani iletişimin en önemli yönü olan "yüz okuma sanatı"ndan mahrum bulunuyoruz. Yüz yüze gelmek dudakların bir kıvrımından çıkaracağımız anlamı sunmuyor bize, insan olmanın özünü sakatlayan bir durum bu. İnsan, yüzün kapısından girebilmek için onu bütün tutarlılığı içinde görmek zorundadır. Gerçi "Gözler yalan söylemez." ama yine de gözün söylediği yüzün içinde nasıl durduğu ve nasıl konumlandığı ile alakalı.

Bu parçadan aşağıdaki düşüncelerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İnsanlar yüzlerine taktıkları maskelerle kimliklerini gizlemeye çalışıyor.
- B) İnsan yüzündeki anlamsal göstergeler, ancak bütünsellik ve ait olduğu bağlam içindeyken işlevini yerine getirebilir.
- C) Gözlerine bakmak, bir insanı bütün yönleriyle tanımak için yeterli olabilir.
- D) İnsanların yüzlerinde taşıdıkları hikâyeler için günümüzde yorum yapmak zorlaşıyor.
- E) İnsanlar kendi hikâyelerini iç dünyalarında yaşamak için maskelerinin ardına gizleniyor.

18 – 19. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.**Muhabir:**

(I) ----

Yazar:

– Romanlarımda güçlü kadınları yazıyorum. Babasız büyüdüğüm için ve etrafımda hep hayatla tek başına mücadele eden kadınlar olduğu için belki de. Fakat Yeşim’le farklıyız. Anne de olduğum için kahramanım kadar gözü kara hareket edemeyebilirdim. Hayata ve insanlara her şeye rağmen inanması, içindeki bir yanın hep masum kalması yönüyle benzeşiyoruz galiba.

Muhabir:

(II) ----

Yazar:

– Eserlerim samimiyeti temsil etsin, yeter. Edebiyatım hakkında büyük cümleler kurmadım. Zaten öyle ustalarımız var ki onların karşısında ancak susabilirim. Tanıştığım ilk günden beri İnci Aral ve Buket Uzuner’i yakın hisederim. Birhan Keskin’in şiirlerine hayranım. Yine de kendime bir raf seçebilseydim Jane Austen ile Ursula K. Le Guin arasında bir yer olurdu. Sırtımı da Irvin Yalom’a yaslamak isterdim. Gelenekten yararlanma veya reddetme konusuna gelince ben kültürel konularda devrimci değil evrimci olmayı yeğleyen biriyim.

18. Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Eserlerinizde kadın karakterleri seçmenizin özel bir sebebi var mı?
(II) Kendinizi edebiyat dünyasında nerede görüyorsunuz?
- B) (I) Hayatınızla kahramanlarınız arasında ilişki var mı?
(II) Edebiyat alanında sizin için kimler yol gösterici oldu?
- C) (I) Bu romandaki Yeşim karakteri hayatınızdan bir yansıma mı?
(II) Türk ve Batı edebiyatında en beğendiğiniz yazarlar kimler?
- D) (I) Esas karakterin Yeşim senden neleri, hangi özellikleri aldı?
(II) Yazın dünyasında neyi temsil ediyorsun, kendini hangi yazarlara yakın hissediyorsun?
- E) (I) Bu romandaki Yeşim karakteri sizi mi temsil ediyor?
(II) Bir yazar olarak okuyuculara hangi yazarları tavsiye edersiniz?

19. Bu diyalogdaki altı çizili söz ile kültürle ilgili vurgulanan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürel değişimin kaçınılmaz bir hâl aldığı
- B) Geleneksel olandan yararlanmanın bir zorunluluk olduğu
- C) Değişmenin radikal biçimde değil, aşama aşama olması gerektiği
- D) Geleneklere sıkı sıkıya bağlı kalınmasının gelişmeyi durduğu
- E) Yaratıcı eserlerin ancak birikime yaslanılarak oluşturulduğu

20 – 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İstanbul’un kültür tarihi açısından taşıdığı önemi anlamak için basit bir haritaya bakmak bile yeterlidir. Kent, büyük kültür coğrafyalarının kesişme noktası üzerinde, uygarlık tarihinin anlaşılmasına yarayacak en hassas nokta üzerinde kurulmuş ve gelişmiştir. Balkanlar-Avrupa ile Anadolu coğrafyalarının birbirine yaklaştığı dokunak ile Karadeniz ile Ege-Akdeniz arasındaki deniz yolu ulaşımının dar boğazı üzerindedir. Bu konumdaki bir bölgenin uygarlık tarihi içindeki yerine, bir üst bakış ile baktığımızda iki farklı özelliği taşıdığını görürüz. Bunların ilki; Yakın Doğu, Ege ve benzeri diğer kültür coğrafyalarının dışında, tümünün taşıması konumunda olmasıdır. Ancak bu coğrafyaların tümüne hâkim bir imparatorluk kurulduğunda da merkez olma özelliği taşır. İkinci özelliği ise uzak bölgeler arasındaki bilgi, mal, kültür aktarımı ya da göç yolu üzerinde olmasıdır. Bu nedenle bu şehir, ----.

20. Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanabilir?

- A) her zaman Doğu ile Batı arasında ticaret merkezi olarak ilgi görmüştür
- B) sosyokültürel ve sosyoekonomik dolaşımın daima merkezinde olmuştur
- C) kültürel yapılanması sık sık değişir
- D) her zaman yerli ve yabancı gezginlerin uğrak yeri olmuştur
- E) sürekli olarak farklı bölgelerin özelliklerini yansıtır

21. Bu parçada İstanbul ile ilgili olarak asıl üzerinde durulan konu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarih boyunca ev sahipliği yaptığı uygarlıklar
- B) “Taşra”dan “merkeze” dönüşmesinin nedenleri
- C) Diğer şehirlerden ayrılan tipik özellikleri
- D) Bir kültür merkezi olarak seçilmesinin nedenleri
- E) Kültür tarihi açısından önemli olmasını sağlayan coğrafi özellikleri

22 – 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ölümcül bakteriler modern antibiyotiklere karşı daha dirençli hâle geldikçe bazı araştırmacılar, ipuçları için eski tıbbi el yazmalarına yöneldi. Bazı saptamalara göre 1000 yıl öncesine dayanan bir Orta Çağ merhemi, günümüzdeki birçok antibiyotiğin başaramadığını başarabiliyor. Araştırmacıların “antibiyotik” şeklinde adlandırdığı bu tarif, Orta Çağ İngiltere’sindeki en eski tıbbi ders kitaplarından birinde, *Bald’ın Reçete Kitabı*’nda bulunmuş. Bu kalın kitapta yer alan reçetelerin pek çoğu günümüzde çok geçerli olmasa da bunların arasında, gece ziyarete gelen cinleri durdurma merhemi de var- “Bald’ın göz ilacı” gibi diğer reçeteler, modern tetkiklere ve tedavi yöntemlerine dahi çok uygun bulunuyor.

22. Bu parçada anlatılanlardan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Tıp biliminin eski çağlarda günümüzden çok daha gelişmiş olduğuna
- B) Eski tıp kitaplarında bugün de kullanılabilecek bazı ilaçlar bulunduğuna
- C) Antibiyotik benzeri ilaçların eski zamanlarda da bulunduğu
- D) Bilim adamlarının modern bakterilere karşı eski kaynaklarda çözümler aradığına
- E) Bilim adamlarının yeni keşiflere farklı isimler verebildiğine

23. Bu parçada antibiyotik ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Yaklaşık bin yıl önce Orta Çağ’da, İngiltere’de keşfedildiğine
- B) Orta Çağ’da günümüzdeki antibiyotiklere benzer ilaçların bulunduğu
- C) Günümüzdeki birçok ilacın kökeni olarak Orta Çağ’a dayandığına
- D) Eski çağlarda kullanılan antibiyotik benzeri ilaçların bakterilerde işe yaramadığına
- E) Bazı ruhsal hastalıkların antibiyotiklerle tedavi edilebileceğine

24. Bu parçada altı çizili bölümün kullanılma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuru, eski tıp kitabındaki tariflerin geçerliliğine inandırmak
- B) Bin yıl önce keşfedilen bir antibiyotiği tanıtmak
- C) Günümüzde kullanılamayacak bir reçeteyi örneklendirmek
- D) Bugün kullanılabilecek eski bir reçeteyi tanıtmak
- E) Tıp alanında gelişmelerin düzeyini vurgulamak

Bu testte 24 soru vardır.

1. Miyazaki'ye göre Batı sanatı, formu tasvir ederken Japon sanatı, ruhu tasvir ediyor. Batılı görüş insan merkezliken Japon sanatı evren ve doğa merkezli. Birinde insan yüceltiliyor, diğerinde doğa yüceltiliyor ve insan sadece doğanın bir parçası olarak görülüyor. Bu yüzden Japonlar, gözle görülebilen fiziksel formdan çok resmettikleri sahnedeki yaşama ve ruha önem veriyorlar. Çünkü onlara göre evrenin bir parçası olduğu sürece, en önemsiz gözüken şeyin bile bir canı ve ruhu var. Japon ressamların eskizlerini incelediğimizde ayrıntılı gözlemler sonucu yapılmış gerçekçi etütler de çıkıyor karşımıza ama sanatçılar için bu detaylı çalışmalar, asıl resme materyal sağlamak için yaptıkları işler sadece. Perspektif kurallarını ihlal ettiklerinde de bunu, resmin ruhsal özünü öne çıkarmak için yapıyorlar.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açıklama yoluyla okuyucu bilgilendirilmiştir.
B) Karşılaştırma yoluyla benzer olgular arasındaki ayrımlara açıklık getirilmiştir.
C) Tartışma yöntemiyle bir görüşün yanlışlığı vurgulanmış ve kanı değiştirilmeye çalışılmıştır.
D) Sebep-sonuç ilgisiyle kurulan cümlelere yer verilerek yargılara inandırıcılık kazandırılmıştır.
E) Amaç-sonuç cümleleriyle bazı eylemleri yapmaya yönelten motivasyon unsuru dile getirilmiştir.

2. İnsanlıkta dayanışmanın ve bütünlüğün yerini egoizmin almasının hazırlayıcısı, zaman içinde gelişen ve dayatılan kültürün ta kendisidir. Bir yanda zenginleştirilmiş deneyim ve daha kesinleşmiş bir düşünce, bilimlerin daha keskin bir ayrımı öte yandan devletlerin daha karmaşık çarklarının tarih içinde devreye girmesi, sınıfların ve işlerin daha sert bir farklılaşımını gerekli kılar kılmaz insan doğasının iç birliği kopmuştur, mahvedici bir kavga onun uyumlu güçlerini ikiye bölmüştür. Artık insan, kendi ahengini bulana kadar kendiyile ve ötekiyle bir kavganın, itişmenin içine girmiştir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine cevap vermektedir?

- A) İnsandaki dayanışma duygusunu besleyen bir eğitime nasıl ulaşabiliriz?
B) İnsanın birlik ve bencillik duygularının toplumsal değerlerle ilişkisi var mıdır?
C) İnsandaki birlik duygusunun yerini bencilliğin almasını neye bağlayabiliriz?
D) İnsanın birlik duygusunu evrensel bir değer hâline getirilmesinin önündeki engeller nelerdir?
E) İnsanı bencillikten kurtarıp birlik ve barış içinde yaşaması sağlayacak bir kültüre ulaşabilir miyiz?

B
İ
L
G
İ

S
A
R
A
L

3. (I) İlkokul öğrencilerinin sahip olması gereken teknolojik beceriler üç grupta toplanmaktadır. (II) Bunlar bilgisayar kullanımı, araştırma becerileri ve güncel teknolojik cihazların kullanımıdır. (III) Öğretmenlere göre ilkökul öğrencileri akıllı telefon, tablet, telefon, bilgisayar gibi teknolojik cihazları kullanabilmelidir. (IV) Teknolojik cihazlarla zamanından çok önce tanışan çocuklar, özel durumlar hariç teknoloji bağımlısı hâline gelmektedir. (V) Öğretmenler, bunu "Bir bilgisayarı bir tableti çocuklar tanımalı ve açıp kapatabilmeli." ya da "En basitinden bir telefon çevirerek karşı tarafla iletişim kurabilecek kadar bilgi sahibi olmalı." şeklinde açıklamışlardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Psikanaliz, ruh çözümlemesidir. Ruhsal işleyiş süreçlerimizi inceleyen bir bilim dalı ve aynı zamanda ruhsal sorunlarımız, arayışlarımız konusunda etkili bir tedavi tekniğidir. Bir bakıma ---- Ana malzemesi de “bilinç dışı”dır. Yüzleşmek istemediğimiz anılarımızı, düşüncelerimizi, duygularımızı, travmalarımızı, arzularımızı bastırıyoruz. İşte psikanaliz dediğimiz pratiğin merkezinde de bilinç dışına itilmiş olanın bilince çıkarılması var. Psikanaliz sayesinde iç dünyamızda olup bitenler arasındaki bağlantıları ve bunların yaşamımızdaki olaylara, ilişkilere, tekrar eden sorunlara ve içinden çıkamadığımız durumlara nasıl sebep olduğunu görmeye başlıyoruz; içgörü kazanıyoruz.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre,

- I. psikanaliz öncelikle yaşam boyunca deneyimlenen ancak bilinç dışına itilenlerin hatırlanmasını sağlar.
- II. psikanaliz; insanın kendisinde biriktirdiği gerekli, gereksiz, zararlı, faydalı malzemeleri ayrıştırarak kendisini yeniden inşa etme yöntemidir.
- III. psikanalizin çocuklar ve ergenlerin psikolojik sorunlarının giderilmesinde başarıyla kullanıldığı söylenebilir.

yargılarından hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. İyi arkadaşların varsa, pozitif biriysen, başın dertteyken “Eyvah!” değil, “Oh ne güzel!” diyorsan senden mutlusu yok. 88 yaşındayım, her gün iğneler yiyor, ilaçlar alıyorum, kaç senem var bilmiyorum ama mühim değil. Mühim olan şanslı bir kadın olduğumu bilmek. Küçükken kekeme olmasaydım bugün bu kadar iyi konuşamazdım, oh ne güzel! Hayatla kavgaya etmezsen kârlı çıkarsın, yaşlandıklarında ona bağırıp buna çağırıyorlar vardır. Sen öyle olma, kimseye küsme, darılma, küsmek yoruyor. Kavgaya vakit harcamaya neşeli, hoş şeyler düşün, önüne gelene öfkeleneneğine kendini sev. İnsanlarla iletişim kurabilmek için her yolu kullan. Astroloji bile karşındakini tanımak konusunda sana çok yardım eder. Hangi burcun karakteristik özelliği nedir, bil.

Bu parçada konuşan kişinin tavsiye ettikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Konuşma kusurları bulunan bütün insanlar ileride iyi bir konuşmacı olabilir.
- B) Hayatın zorluklarıyla savaşmak yerine onlara göz yummayı öğrenmek, başarıya engel olur.
- C) İnsanın kendi kendini beğenmesi insanı başkalarının verececeği zarardan korur.
- D) İnsanlarla iyi ilişkiler kurabilmek için etik olsun olmasın her yol kullanılmalıdır.
- E) Her şeye rağmen pozitif olabilen, insanlarla iyi iletişim kurabilen kişiler daha mutlu olurlar.

6.

Yıldız Dağı

- Adını bu dağdan alan Yıldızeli ilçesine tepeden bakan dağın yüksekliği 2552 metredir.
- Sivas'ın ve Türkiye'nin önemli kış turizmi alanlarından.
- Zirvesinde Hititlerden kaldığı sanılan kale kalıntıları vardır.

Yıldız Dağı'nın dibinde, gecenin dört bir yandan getirip çadırımızın üzerine yıktığı bin türlü ses ve uğultu arasında ben, hep bu dağın şöyle gördüğüm mağrur ve dumanlı başını düşünmüştüm. Onda bir nevi ecdat çehresi sezer gibiydim. Bana öyle geliyordu ki kulağımı biraz daha iyi versem yıldızlarla ne konuştuğunu duyacaktım. Bu dağlar sadece adlarıyla memleketin bir köşesinde bir nevi gökyüzü rüyası kurmuş gibidirler. Asırlar boyunca bu yaylalarda sürü otlatan, kışın günlerce süren kurt avları yapan, masal kızları bakışlı geyiklerin peşinde yolunu şaşıran, özette bütün seneyi yıldızlarla sarmaş dolaş yaşayan insanların rüyasını.

Bu parçadan hareketle Yıldız Dağı'yla ilgili aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A) Geceleri civarın tüm seslerinin dinlenebileceği bir konumda bulunmaktadır.
- B) Bazı yönleriyle insana ait özellikler taşıyor izlenimi vermektedir.
- C) Çevresinde yaşayan insanların hem sosyal hayatlarını hem de rüyalarını etkilemektedir.
- D) Civarında yaşayan insanlar, hiç sıkıntı çekmemiş, mutlu ve zengin insanlardır.
- E) Bulunduğu konum itibarıyla yıldızlar daha rahat izlenebilmektedir.

7.

- I. Hava aracı kullanımının mümkün olduğunca azaltılması, küresel ısınmayla mücadelede büyük önem taşıyor.
- II. Tek bir uçak seyahatiyle karbon ayak izimizde gerçekleşecek büyüme miktarı, diğer bütün seyahat yöntemlerinden daha fazladır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Tek bir uçak seyahatiyle karbon ayak izimizde gerçekleşecek büyüme miktarı, diğer bütün seyahat yöntemlerinden daha fazla olduğu için hava aracı kullanımının mümkün olduğunca azaltılması küresel ısınmayla mücadelede büyük önem taşıyor.
- B) Hava aracı kullanımının mümkün olduğunca artırılması küresel ısınmayla mücadelede büyük önem taşıyor ancak tek bir uçak seyahatiyle karbon ayak izimizde gerçekleşecek büyüme miktarı, diğer bütün seyahat yöntemlerinden daha fazladır.
- C) Tek bir uçak seyahatiyle karbon ayak izimizde gerçekleşecek büyüme miktarı, diğer bütün seyahat yöntemlerinden daha fazla olduğu için deniz aracı kullanımının mümkün olduğunca çoğaltılması küresel ısınmayla mücadelede büyük önem taşıyor.
- D) Hava aracı kullanımının mümkün olduğunca azaltılması küresel ısınmayla mücadelede büyük önem taşıyor ne var ki tek bir gemi seyahatiyle karbon ayak izimizde gerçekleşecek büyüme miktarı, diğer bütün seyahat yöntemlerinden daha fazladır.
- E) Tek bir uçak seyahatiyle karbon ayak izimizde gerçekleşecek büyüme miktarı, diğer bütün seyahat yöntemlerinden daha fazla olmasına rağmen hava aracı kullanımının sürekli artması küresel ısınmayı hızlandırıyor.

8. **Gazeteci:** Yunus Emre gibi şiiirler yazan bir gence şiiiri bırakmasını neden salık verdiniz?

Şair: Yunus'un seslendiğı insanlar yaşamadığı için.

Gazeteci: Aruzu, heceyi kullanmayan ve yaratıcı imgelerle şiiirler yazan birine de aynı tavsiyede bulunmanızı neyle izah edeceğiz?

Şair: Onda Yunus'un, Fuzuli'nin atmosferinden hiçbir esinti bulamadım.

Aşağıdaki yargılardan hangisi bu diyologdaki şairin sanat anlayışıyla örtüşmektedir?

- A) Bence sanatın amacı dünü bugüne taşımak değil, dünü açılan kapıları bugünün taşlarıyla kapatmaktadır.
- B) Radikal bir kopuşla geçmişten kurtulamayan sanatçının özgün eserler ortaya koyması mümkün değildir.
- C) İnsani gerçekliğin bütün yönlerini yansıtmanın mümkün olduğunu bilmek, sanatçının büyük bir sorumluluğudur.
- D) Sanat da toplumla beraber değişmektedir, bu kaçınılmaz sürece ayak uydurmamak dinleyicisiz besteler yapmaktır.
- E) Gerçek bir sanatçı, ne geleneğı aynen sürdürür ne de geleneğı bütününü reddeder.

- 9.
- Kısa öyküyü romandan ayıran, sadece uzunluk-kısalık değildir. Kısa öyküde söz konusu olan uzunluk-kısalıktan çok, arıtılmış bir söylemin varlığıdır. Bu nedenle kısa öykü şiiire, romandan çok daha yakındır. Ama bu benzerlik dildeki yoğunlukla ilgilidir. Tabii ki kurmacaya ve olaya dayanan yazınsal tür olma bakımından da romanla aynı kategoridedir.
 - Roman, kurmaca bir anlatı ve doğal olarak yapay anlatıdır. Kısa öykü de bu özellikleri taşır. Zaten öyle olmasa sanat da sayılmaz. Bir yaratıcılık da gerektirmez. Doğal anlatı ile yapay anlatı arasındaki farkı gerçekten olmuş, anlatanın olduğuna inandığı veya gerçekten olduğuna bizi inandırmaya çalıştığı bir olaylar dizisi anlatıldığında bu bir doğal anlatıdır. Anı, biyografi ve otobiyografi bu gruba girer. Dolayısıyla, dün başıma neler geldiğı hakkındaki anlatım, doğal anlatıdır. Yapay anlatı ise kurmaca anlatıdır. Bu bakımdan roman ve hikâye, olay eksenli ve kurguya dayanan bir edebî metindir ve yapay anlatı grubundadır.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı özellikleri sebebiyle iki farklı tür kabul edilen kavramların ortak yanlarına değinmektedirler.
- B) Aynı konuyu farklı yönleriyle değerlendirip karşılaştırmaktadırlar.
- C) Konularını nesnel yaklaşımlarla ele alarak açıklamaktadırlar.
- D) İddia edilen görüşleri farklı tanıklıklara başvurarak kanıtlamaktadırlar.
- E) İki farklı konuya ilişkin ortak bir tanım olduğunu vurgulamaktadırlar.

10. (I) Yıllar önce bir iki çevirim çıkmışsa da çeviriye kendime iş edinmiş değilim. (II) Öyle ama ne tuhaf ki yabancı dillerden bir şey okumaya tam dalmışken bazen şeytan dürtüyor beni ve "Türkçesi nasıl olacak bakayım!" diyorum, hemen başlıyorum çevirmeye. (III) Çoğu kez çevirilerimi bir sonuca vardiirmeden bırakıyorum. (IV) Daha doğrusu sık sık aynı parçanın bir değil birkaç tane Türkçesini art arda diziyorum. (V) Sanırım bir yapıtı çevirmek, ayrı bir bilgi, birikim ve ustalık isteyen bir iş, bunu şimdi daha iyi anlıyorum.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Ama hiçbirini de beğenmiyorum, işte şimdi oldu diyemiyorum." **cümlesi getirilebilir?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Kimya hocası, kötü kokulu bir sıvıyı masanın üzerine koyarak öğrencilerine:
— Gözlem melekelerinizi iyi kullanmıyorsunuz, dedi. Ve bir parmağını sıvının içine sokarak ağzına götürdü. Öğrencilerinden de aynı şeyi yapmalarını istedi. Öğrenciler, ister istemez parmaklarını sıvıya batırdılar, ağızlarına götürdükleri zaman da yüzlerini ekşittiler. Öğretmen, öğrencilerini tekrar azarladı:
— Bir daha söylüyorum, gözlem melekelerinizi iyi kullanmıyorsunuz. Eğer dikkatli bakmış olsaydınız ağızıma götürdüğüm parmağın sıvıya batırdığım parmak olmadığını fark ederdiniz.

Bu parçaya göre konuşan kimya hocasının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenir?

- A) Dersi daha dikkatli, daha özenle dinlemeniz gerekmez mi?
B) Ders anında niçin kafanız başka yerlerde, niçin beni dinlemiyorsunuz?
C) Ben ders anlatırken gözünüz, kulağınız sadece bende olmalı değil mi?
D) Bakmak ile görmek arasındaki farkı ne zaman anlayacaksınız?
E) Dersi dikkatli dinlemeyecekseniz ben boşuna mı konuşuyorum?

12. Koşullar olgunlaşmadan hiçbir toplumsal değişim yaşanmaz. Ama toplumdaki değişme kapasitesini doğru ve erken okuyan, bunu harekete geçiren bir karizmaya sahip önderler olmazsa da koşullar geç olgunlaşır veya değişimler, değişim isteyenlerin aleyhine gerçekleşir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplumsal değişim arzusunun bazı koşullarla engellenmesinin önüne geçebilen liderler, kalıcı dönüşümlere kapı aralarlar.
B) Değişimi hazırlayan şartları ve toplumun değişim potansiyelini gerektiği gibi ve hızlı anlayabilen liderler, toplumsal değişimlerin zamanında ve istenen doğrultuda gerçekleşmesini sağlarlar.
C) Toplumsal değişimleri zorunlu kılan şartların karşısında durabilecek bir gücün olmadığını bilen kişiler, toplumsal değişimleri hızlandırma gücüne sahiptir.
D) Yorumlama ve yönlendirme gücü olan liderler, toplumu çağdaş koşullara göre değiştirmenin yolunu bulabilen kişiler arasından çıkar.
E) Toplumun yararına olan değişimleri, onların isteklerinin tersine de olsa gerçekleştirme gücüne sahip olan önderlerin yaptıkları geç de olsa anlaşılır ve kabul edilir.

13. I. Çünkü o; dil eğitimi halktan, halk ozanlarından almıştır.
II. Bu da bir çeşit eğitimidir.
III. Hiç kimse, üniversite okumadığı için Âşık Veysel'e sanatçı değildir, diyemez.
IV. Yeterince dil eğitimi almadıkları hâlde düzenli ve güzel yazı yazan kişiler vardır.
V. Çünkü dilin kuralları yalnızca dil eğitimi görülerek değil, dili güzel kullananlar örnek alınarak dolaylı yoldan da alınabilir.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sondan ikinci olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14.

Yahya Kemal Beyatlı (1884-1958)

- Aruza modern bir çehre kazandıran büyük şairdir. *Ok* şiirini heceyle yazmış, diğer şiirlerini aruzla kaleme almıştır.
- Divan şiiri ile modern şiiri sentezleyerek Türk şiirine çekidüzen vermiştir.
- Yaşarken şiirleri efsaneleşmiş fakat hiç şiir kitabı yayımlamamıştır.
- Neoklasik, romantik, sembolist ve parnasist şiirler yazmıştır.
- Valery, Baudelaire, Verlaine gibi çağdaş sembolistlerin etkilerini divan şiiriyle birleştirmiş ve Ahmet Haşim'le birlikte "öz şiir" in kurucusu olmuştur.
- *Sessiz Gemi*, *Süleymaniye'de Bayram Sabahı*, *Rindlerin Ölümü* onun efsaneleşmiş şiirlerinden birkaçıdır.

Yahya Kemal'in şiirlerinde yarım asra yakın padişahlık yapmış Kanuni'nin dönemi anlatılırken Mohaç Meydan Muharebesi'nden, Süleymaniye Camisi'nden söz edildiği hâlde padişahın kendisi anlatılmamıştır. Hatta şiirlerinde Muhteşem Süleyman'ın adına bile rastlanmaz. Yahya Kemal *Selim-i Sanî'ye Gazel* adlı şiirinde II. Selim'i değil, onun dönemini anlatır. Daha sonra Lale Devri, Sultan III. Ahmetsiz ve Sadrazam İbrahim Paşasız dile getirilir. Osmanlı tarihinin bundan sonraki dönemlerinden ise pek söz edilmez.

Bu parçaya göre edilen Yahya Kemal'den aşağıdakilerden hangisi beklenmez?

- A) Bir hükümdar veya yöneticiyi destanlaştırmak için şiir yazmaması
- B) Şiirlerinde Türk tarih ve medeniyetini anlatması
- C) Hayran olduğu milletin tarih içindeki macerasını anlatması
- D) Gurur duyduğu Türk milletinin başarılarını anlatması
- E) Türk milletinin başarılarını ve başarıyı gösteren tarihi şahsiyetleri yüceltmesi

15. Nietzsche ve Kierkegaard çağdaş varoluşçuluğun habercileriydi. İsyankâr ve hoşnutsuz bir ruh hâlinin öncüleri oldular. Varoluşçu seçimi, eylem ve kendini gerçekleştirme olarak yeniden tanımladılar. Yaşamın getirdiği iç sıkıntısı ve güçlükleri mercek altına aldılar ve felsefenin profesyonel bir uğraştan daha fazlası olduğu inancıyla çalıştılar. Felsefe, yaşamın kendisiydi onlara göre. Bu öncü düşünürlerden büyük etkiler taşıyan çağdaş varoluşçular, benzer şekilde, bireycilik ve "uymayı reddetme" mesajlarıyla kendi kuşakları ve gelecek nesiller için ilham kaynağı oldular. Yirminci yüzyılın ikinci yarısında varoluşçuluk, insanlara yerleşik düzeni reddedip yaşamlarını değiştirmek için birçok sebep sundu.

Bu parçadan hareketle varoluşçuluk ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Birden fazla kuşak üzerinde etkili olmuştur.
- B) Farklı filozofların katkılarıyla geliştirilmiştir.
- C) Yerleşik düzen ve değerlerle uyum göstermez.
- D) Bireyin içsel sorunları üzerine odaklanır.
- E) Yirminci yüzyılın birinci yarısında doğmuş, ikinci yarısında gelişmiştir.

16. Kahramanlar... Kahramanlar, gökten zembille inmiyor. Yazarın, yaşamın içinden çekip çıkardığı karakterler onlar. Hikâye veya romandaki güçlü bir karakteri hiç kimse kendine yabancı hissetmiyor ama ondan beklentisi farklı oluyor. Mesela şu an okuduğum kitapta kahramanın intikam almasını bekliyorum. Romanda Fransız-İngiliz savaşı var. O savaşın içinde bir karakter var. Ona çok şey yüklemiş yazar. İdealle etmiş onu. Günümüzden baktığımızda gerçeklerin çok dışındaymış gibi kişilik. Ama diyorum ki o savaşın içinde ben de olsam o kahramanın yaptıklarını yapardım. Yani 1400'lü yılların Fransa'sında yaşayan birinin anlaşılması için o dönemin şartlarını, duygularını, değerlerini bilmek gerekir. Hatta bilim kurgularda bile kahramanlar bana yabancı gelmiyor. Çünkü bilim kurgu yazar insan da ayakları yere basan duygulardan ve duyguyu taşıyan kişilerden yola çıkıyor. Varlıkları, mekânları ne kadar farklılaştırırsa farklılaştırın ilişkiler yine yazar insanın gördüğü, gözlemlediği ilişkiler ya da bildiği.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kurgusal eserlerdeki en hayalî karakterin bile yaşamsal gerçeklikle ilişkisi vardır.
- B) Fantastik eserlerde kurgunun sınırsızlığı, olay kişilerini masal kişilerine dönüştürür.
- C) Kahramanlarını kendi gerçeğinin bir taşıyıcısı yapamayan roman ve hikâye yazarı geleceğe kalamaz.
- D) Roman ve hikâye kişilerinin kendi koşulları içinde anlaşılması, eserin değerini anlamayı sağlar.
- E) Özgün ve gerçekçi karakterler yaratamayan kişinin kurgusal eser yazmaması gerekir.

17. 1950'lerden itibaren, dünyada ve Türkiye'deki değişimler sonucu, kadının toplum içindeki konumu da değişmiş, kadın iş yaşamının içinde yer almaya başlamıştır. Bu da edebiyatta kentli kadın, köylü kadın, işçi kadın ve aydın kadın olarak yorumlanmıştır. Adalet Ağaoğlu, Leyla Erbil, Füruzan, Tomris Uyar ve İnci Aral bu dönemin güçlü temsilcilerindendir. Günümüz edebiyatında ise durum bir hayli değişmiştir. Kadın artık tamamen ön plana çıkmıştır. Aile kavramının içindeki eş-anne rolünden çıkıp kendini tanımayla çalışan bir birey olmuştur. Artık güçlü, özgür, ekonomik bağımsızlığı olan fakat yalnız bir kadındır. Jale Sencak, Ayfer Tunç, Aslı Erdoğan öykü ve romanlarında kadını bu yönleriyle ele almışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenen düşünceyle örtüşmektedir?

- A) Modern romanlarda bireylerin yalnızlıkları sıklıkla işlenebilir.
- B) Türk toplumundaki her türlü değişim kadın romancıların eserlerinde izlenebilir.
- C) Bir roman, romanda anlatılan karakterler ve romanın yazarı arasındaki ilişkiyle incelenebilir.
- D) Kadının farklı dönemlerdeki toplumsal duruşu, kadın yazarlarımızın eserlerinde bulunabilir.
- E) Kadın romancıların eserlerinde, kendini toplumda farklı bir konuma oturtan kadınlar izlenebilir.

18. Bir adamın bir keçisiyle bir de eşiği varmış. Keçi, “Ona benden daha iyi bakıyorlar! Onu benden daha iyi besliyorlar!” diye eşiği kıskanmış. Bir kurnazlık düşünmüş, eşiğe demiş ki: “Ne olacak bu senin durumun? Bir değirmen taşına koşarlar, onu çevirirsin, bir arkana yük vururlar, onu taşırsın! Bir gün rahat ettiğin yok... Ben senin yerinde olsam ne yaparım, bilir misin? Bir hendeğin yanından geçerken saralıymışım da saram tutmuş gibi yuvarlanıveririm, belki birkaç gün dinlenirim!” Keçi işte böyle demiş, eşek de inanmış onun sözüne, hendeğin yanından geçerken kendini atıvermiş. Bütün vücudu yara bere içinde kalmış. Efendisi hemen bir baytar getirmiş, ondan ilaç sormuş. Baytar, eşiğin ötesine berisine bakmış, en sonunda “Bir keçi ciğeri bulup kaynatacaksın, suyunu bu hayvana içireceksin; iyileştirmenin başka yolu yok.” demiş. Adamcağız da tek eşiği iyileşsin diye keçiye gözden çıkarmış, kesivermiş.

Bu masalda vurgulanmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kötülük etmek amacıyla kurnazlık düşünen insan, kendi kuyusunu kazmış olur.
- B) Kötülük düşüncesinde olmayanlar, kendileri için hazırlanan tuzağa kolayca düşerler.
- C) Dünyada her zaman iyilik düşünenler kazançlı çıkar.
- D) Hayatını kurnazlık üzerine kuranların, sosyal ilişkilerde başarılı olması mümkün değildir.
- E) Başkaları için sürekli kötülük düşünenler, başlarına gelenden dolayı sızlanmamalıdır.

19 – 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Oscar Wilde’in Napoleon Sarony tarafından çekilen fotoğrafı, 1884 yılında emsal bir kararla dünyada ilk kez telif hakkının yasaya bağlanmasını sağlar. Sarony’nin söz konusu fotoğrafın, rızası dışında Burrow-Giles Lithographic Company tarafından baskı yoluyla çoğaltılması ve piyasaya sürülmesi nedeniyle uğradığı zararın karşılanması için şirkete açtığı davayı kazanması, sanat hukuku konusunda dünyada yepyeni bir dönemi başlatır. Sanat hukuku avukatı Pınar Sönmez, yüz yıl önce alınan emsal karar örneği üzerine “Bu bize neyi gösteriyor?” sorusunu soruyor ve lafı hiç uzatmaksızın yaratıcılık, hakkaniyet ve sanat adına evrensel olan şu cevabı veriyor: “Gün geliyor sizin prensiplerinizle çıkılan yol daha sonra ilgililerce de genel kabul görüyor, yasaların değişimine dek giden bir bakış açısına kavuşuyor. Evet, hakkaniyet temelinde gösterilen hak arama iradesi geleceği değiştirebilir.” İşte bu dava sayesinde ----

19. Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanır?

- A) hukuk alanında âdeta her şey tersine dönmüştür.
- B) Oscar Wilde’in uğradığı zarar giderilmiş olur.
- C) fikir ve sanat eseri sahiplerini koruyacak olan yasal platform ortaya çıkmıştır.
- D) yaratıcılık, hakkaniyet hukukun kurallarını belirleyen kavramlar olmuştur.
- E) yasalarda değişiklik yapılabileceği, yeni yasalar eklenebileceği anlaşılmıştır.

20. Bu parçada “Sarony” ile ilgili vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Prensipli ve doğrulukçu bir yazar olduğu
- B) Kişisel fotoğrafının izinsiz yayımlanmasına tepki gösterdiği
- C) Fotoğrafının satışından maddi karşılık alamayarak zarara uğratıldığı
- D) Mücadelesinin hukuk alanında bir gelişmeye vesile olduğu
- E) İnatçı bir kişiliğinin olduğu

21 – 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Güney Kore’de bir sanat müzesinin *Yas: Kaybın Uyanışında Küratöryel Bir Deneme* enstelasyonu tepki çekti. Yu Buk isimli bir sanatçıya ait olan yerleştirmede 15 balık serum poşetlerine hapsedilmiş durumda sergilendi. Ziyaretçiler balıkların nasıl beslendiğini sorunca. “Beslenmiyorlar.” cevabıyla karşılaştılar. Hayrete düşen ziyaretçiler, bu durumu şikâyet ettiler. Hayvan haklarının ihlaline giren bu durum balıkların üçte biri öldükten sonra düzeltilirken müze yönetimi sanatçının pandemi döneminde yaşanan kolektif travma ve yas biçimlerini sanata bu şekilde dökerek yaşananlarla ilgili bilinç oluşturmak istediğini belirtti. Tepkiler karşısında Japon balıklarının ölümünün de eserin bir parçası olduğunu ama balıklar öldüğü için artık anlamını yitirdiğini söyleyen sanatçı, daha önce de bir eserinde cam kutulara ışıkla yapıştırıcı yerleştirerek sinek ve böceklerin ölümünü sanat adı altında sunmuştu.

21. Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Absürt uygulamalarla mevcut sanat anlayışlarını eleştirmek istemiştir.
- B) Sanatın işlevsel bir yanının olmadığına dikkat çekmiştir.
- C) Yaşanan yaralayıcı sorunlarla ilgili farkındalık oluşturmayı amaçlamıştır.
- D) Sanatta yetkinliğin değil özgünlüğün önemli olduğunu vurgulamıştır.
- E) İlgi çekmenin yolunun marjinal uygulamalardan geçtiğini bilmektedir.

22. Bu parçada anlatılan sanatsal faaliyette

- I. Canlı materyal kullanma
- II. Yasal mevzuata aykırılık oluşturma
- III. Sanatseverlerde şaşkınlık yaratma

durumlarından hangilerine rastlanmaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

23 – 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Edebiyatımızın “güçlü” kalemlerinden biri Figen Şakacı. Hünerli, esprili, akıcı bir dile sahip. Onun gücü, hem hikâye anlatmadaki başarısından hem de bir “kadın yazar” olarak duruşundan geliyor. Öykülerinde dikkatimi çeken ilk unsur, sadelik ile sokak dilinin rahatlığı arasında duran üslubu oldu. Yazar, kendimizi rahatlıkla öykü kişilerinin yerine koyabilmemize, onların sıkıntısını en içerden hissetmemize imkân sağlıyor. Hacimli bir öykü kitabında bunu başarmanın kolay olmadığı aşikâr.

23. Bu parçaya göre söz edilen yazarın özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Türk edebiyatında yer etmiş bir sanatçı olması
- B) Sade ve yalın bir anlatıma sahip olması
- C) Okuyucuyu sıkmayan bir anlatımının bulunması
- D) Okur tarafından uzun öyküleriyle tanınması
- E) Halkın konuştuğu gündelik dile yakın olması

24. Bu parçada yazarın öykülerinin vurgulanan asıl özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalın ve halkın diline yaslanan üslubuyla kişilerini gerçekçi ve etkileyici biçimde anlatabilmesi
- B) Kahramanların, belli bir sosyal sınıfa değil bütün topluma ait olması
- C) Anlatımının içinde zaman zaman esprilere de yer vermesi
- D) Toplumun sorunlarını kahramanların öyküleriyle anlatması
- E) Gerçek yaşamdan alınmış kişileri belirgin özellikleriyle yansıtmaması

Bu testte 24 soru vardır.

1. I. Pencereden içeri sızan ışık, önce çevresini sonra kalbini sarıyordu. Bu ışık, içindeki ucsuz bucaksızlığa aldırmadan esneyen, genişleyen ve esriyen bir duygunun çoğalmasına yol açıyordu. Her şey olup bitiyor, geriye tortusunu bırakıyordu.
- II. Ormandan yola akan suyun donduğu ve bir jilet keskinliği kazandığı dönemeçte iyice savruldu araç. Sağ yandaki lastikleri, ağaç diplerini yalayarak geçti ve bir an denetimi iyice elden kaçırdığını sandı sürücü.

Bu iki parçanın anlatımlarındaki ortak özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. kişili anlatımın kullanılması
B) Ruhsal betimleme yapılması
C) Devrik cümlelere yer verilmesi
D) Açıklayıcı ve öğretici bir amaçla yazılmaları
E) Öyküleme ve betimlemeden yararlanılması

2. (I) Günümüz teknolojisi alışverişi yani tüketimi bu kadar desteklerken satın alınan milyonlarca ürünün yüzde kaçını insanların ihtiyacını ve yüzde kaçını sadece isteklerini karşılıyor? (II) İhtiyaç ve istek adı verilen seçeneğe bir yenisini daha ekleyelim: İstifçilik. (III) Altında yatan psikolojik sebepleri biraz uğraş ve irdeleme ile ortaya çıkarabilirsiniz, neden sahip olduğunuzu kolaylıkla açıklayamadığınız eşyalar bir yığın hâline gelmeden önce böyle bir eğiliminiz olduğunun farkına varmanız çok önemli çünkü bu eşyalar hem kendi yaşamımızda hem sevdiklerimizin yaşamlarında taşınması güç ağır yüklere dönüşebilir. (IV) Paranın rasyonel bir şekilde harcanmasını/tasarruf edilmesini engellediği gibi böyle bir alışkanlık kişinin fiziksel sağlığını, aile ve sosyal hayatını, iş yaşamındaki ilişkilerini ve kariyerini de kötü etkileyebilir. (V) Psikolojik bir sorun olarak kabul edilen dispozofobi (istifçilik) hastalığının davranışçı terapiler ile tedavi edilmesi mümkün. (VI) Ancak genellikle bu hastalıktan muzdarip kişilerde konuyla ilgili farkındalık olmazken kişinin yakın çevresinden gelen yakınmalar dolayısıyla tedavi gündeme gelebiliyor. (VII) Tedavi gündeme gelmezse “çöp ev” olarak adlandırılan manzarayla karşılaşmak kaçınılmaz bir durum.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Kavramlar oluşturmak, Schopenhauer'a göre, insanın ayırıcı niteliğidir. (II) İnsan, diğer canlılardan öncelikle bu tür bir bilinç düzeyine sahip olmasıyla farklılaşır. (III) Diğer canlılar, kavramsal tasarımlamadan ve yargıda bulunabilme yetisinden yoksundur. (IV) Yargı yetisi, bilginin bir parçası olarak açığa çıkar ve bu aşamada yeter sebep ilkesi yeniden gündeme gelir. (V) Dolayısıyla hayvanlarda, insanlarda olduğu türden bir dil gelişmez ve geçmiş ve gelecek fikri oluşmaz. (VI) Bu yüzden Schopenhauer'ın nesneler sınıfının ikincisini (anımsayacak olursak ilki uzay ve zamandaki nesneler idi) kavramlar oluşturur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. ----. Öğretmen olduğum için gençlerle iç içe yaşıyorum ve bunu bizzat gözlemliyorum. Nitekim geçen gün yeni bir öğrenci topluluğuyla tanışırken adı Pınar olan bir öğrencim hiç pınar görmediğini ve eğilip de pınardan su içmediğini ama sanal ortamda fotoğraflarını gördüğünü söyledi. Yine adı Çağla olan bir kızımızın adının karşılığı olan varlığı tanımadığını gördüm. Hele bir Yasemin vardı ki "Yasemin, sen hiç yasemin gördün mü?" deyince gülme krizine girdi ve şimdiye kadar bunu hiç düşünmediğini söyleyip akıllı telefonuna davrandı. İyi ki aramızda adı Ceylan, Maral, Nesrin... olan öğrenci yoktu. Eğer onlar da olsaydı tanışma faslı bir türlü bitmeyecekti.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çevreden kopuk yaşayan bir gençlik yetişiyor artık
B) Öğretmenlerle öğrenciler arasında ilişkiler oldukça zayıfladı
C) Öğrenciler çevre sorunlarına karşı oldukça duyarsızlar
D) Öğrenciler, öğretmenlerden sıcak bir ilgi görmüyorlar
E) Eğitim sorunlarımızdan biri de öğretmenle öğrenci arasına teknolojinin girmesidir

5. Beynimiz dikkat için iki farklı yöntem kullanabilir: Bunlardan biri belirli bir görevle meşgul olup sadece ona odaklandığımız andaki nöral ağ yapısı, diğeriyse hayal kurarken ya da dalıp gittiğimizde beliren ağ. Beyin sürekli olarak bu iki ağ yapısı arasında gidip gelebilir, öyleyse yapmamız gereken en önemli şey, bu mekanizmanın açma-kapama düğmesini ele geçirmek olmalı.

Bu parçaya göre insanın beynini yönetebilmek için yapması gereken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beynimizin nasıl çalıştığıyla ilgili yeterli bilgiyi edinip asıl konulara odaklanmayı sağlamak
B) Hayal kurarken kaybedilen gerçeklik duygusunu odaklanarak yeniden harekete geçirmek
C) Dikkat yoğunlaşması ve hayal kurma arasında bilinçli geçiş yapabilmeyi öğrenmek
D) Hayal kurmaya gerçeklere odaklanmaktan daha çok zaman ayırmak
E) Odaklanma ve hayal kurma arasındaki ilişkiyi doğru yorumlayabilmek

6. Günümüzde sayısız gariplik yaşanıyor. Büyükler çocuklaşıyor, çocuklar büyüyemiyor. Kitle kültürünün içinde renksiz, kokusuz, kimliksiz ve kişiliksiz kaldığımız için içimizdeki boşluk büyüyor. Bireycilik çağında standartlaşma ve dışarıdan kontrol kaçınılmaz hâle geliyor. Kişiler kendilerini kısıtlama ve kontrol etme becerisinden uzaklaşıyor ve başkalarının kontrolü altına girmek istiyor. Arzu kamçılanıyor ve bizim ancak tüketerek dilediğimiz kişi olabileceğimiz telkin ediliyor. Viktorya toplumunda nevrozlar nasıl yaygın idiye günümüzde de kimlik sorunları o kadar yaygın. Kimlik sorunları ise davranış ve yaşantı üzerinde yeterince kısıtlama olmadığı için ortaya çıkıyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsanların tüketim yapmaya yönlendirildiğine
B) Kimlik sorunlarının toplumsal birliktelikle aşılabilecek bir durum olduğuna
C) İnsanlarda yaşına uygun olmayan davranışlar görüldüğüne
D) Toplum kültürü etkisindeki insanların iç dünyalarında boşluk duygusu oluştuğuna
E) Bireylerin başkalarının kontrolü altında olma ihtiyacı duyduğuna

7. Modern dünya, sadece aileyi ve ilişkileri dönüştürmüyor. Huzur içinde düş kurmamızı sağlayan, düşlerimizi koruyan evimizi de dönüştürüyor. Modern birey gibi evler de doğallıktan uzaklaşıyor. Modern insan, yüksek duvarlarla çevrili siteler içinde güvenlik ve konfor ararken yitip giden komşuluk ve mahalle ilişkilerinin yerine koyacak şey bulmakta hayli zorlanıyor. Özellikle büyük şehirlerde yaşayan bireylerin durumu daha karmaşık görünüyor.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konfor ve güvenlik içinde yaşayan insanların kendini daha mutlu ama yalnız hissettiği
- B) Çağdaş yaşamda bireyin ailesinden bağımsız bir noktaya evrildiği
- C) Modern anlayışa uygun evlerin insanlara güvenli bir yaşam kapısı araladığı
- D) Modernleşmeyi yanlış anlayan insanların bilinçsizce hareket ettiği
- E) Modern yaşamın dayattığı ev ve aile modelinin sosyal ilişkilerde telafisi zor kayıplara yol açtığı

8. Mevsim değişiklikleri astımın en önemli tetikleyicilerinden biridir. Mevsim değişikliklerinde viral enfeksiyonlar sık görüldüğü için astım tetiklenir. Değişik kokular, polenler, ev tozu, hayvanlar, egzersiz, soğuk hava ve duygusal faktörler de astım ataklarına yol açar ama hastanın ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse “öz farkındalığın hastalığı önlemede etkili olduğu” sonucuna ulaşılır?

- A) tedaviyi aksatması astımın şiddetli biçimde nüks etmesine yol açabilir
- B) bağıışıklık sisteminin naif olması, bütün bu etkenlere işlevsellik kazandırır
- C) tetikleyicilerinin neler olduğunu bilip bunlardan uzak durması çok büyük önem arz ediyor
- D) yeterli tedaviyi alması ve tetikleyicilerden uzak kalması, başarıyı artırıyor
- E) doğru bir tetkik ve düzenli bir tedavi programıyla tetikleyicilere karşı güç kazanması mümkün olabiliyor

9. **Aileler, Zararlı Gördükleri İnternette Kurtulabilmenin Hesaplarını Yapıyor!**

İnternet kullanımı ile ilgili geniş kapsamlı bir araştırma yapıldı. Araştırmanın evrenini, kentsel yerleşim birimlerinde yaşayan anne ve babalar ile bu aileler içerisinde internete erişebilen 18 yaş altı çocuklar oluşturuyor. Araştırma kapsamındaki bireylerin %41,5'ini anneler, %41,5'ini babalar, %17'sini ise çocuklar oluşturuyor. Araştırmaya katılan babaların yaş ortalamaları yaklaşık 39; annelerin yaş ortalamaları yaklaşık 35; çocukların yaş ortalamaları ise yaklaşık 14'tür. Ebeveynlerin yaklaşık %36'sı iki yıllık üniversite ve daha yüksek bir okul mezunu iken yalnızca %0,25'i okuryazar değildir. Aileler internete kullanmaktan son derece memnun. İnternet ile işlerini daha kolay hâle getirdiklerini düşünmektedirler.

Bu haber yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Güncel bir konunun eğitime katkılarına değinilmektedir.
- B) Toplumun farklı kesimlerinin olumsuz bakış açıları yansıtılmaktadır.
- C) Kanıtlanamayan bulgular üzerinde yanlış yorum yapılmaktadır.
- D) Manşet cümlesiyle metin gövdesi arasında tutarsızlık barındırmaktadır.
- E) Manşet cümlesindeki yargı, sayısal verilerle kanıtlanmaktadır.

10. Muhabir:

(I) ----

Yazar:

— Başta insan olmak üzere tüm canlılar ve yaşam, doğa, uzay, dağlar, denizler, düşler, gerçekler... Bir yazarı teşvik etmek için bunlar yeter. Yazmak, içten gelen bir dürtüdür.

Muhabir:

(II) ----

Yazar:

— Kültür altyapım hazır olduğu için birçok konuyu zihin ve gönül süzgecinden geçirip, sentezleyerek yeni yeni yaratılar elde ediyorum. Bu süreçte bazen yetersiz de kalabiliyorum. O zaman da uzmanlara danışıyor, yazılı ve görsel kaynakları araştırmaya yöneliyorum. Kısacası araştırarak, soruşturarak; düşünce, duygu süzgeçlerimi kullanarak, bel-
leğimin kapılarını yumrukluyor ve romanı oluşturun.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Romanlarınızın sinemaya aktarılması sizin için bir yazma motivasyonu oldu mu?
II. Yeni yazacağınız bir romanın oluşumunda başvurduğunuz kaynaklar nelerdir?
- B) I. Roman yazmaya ilginizin ne zaman başladığını hatırlıyor musunuz?
II. Romandaki karakterleri ve tipleri günlük hayattan mı seçiyorsunuz?
- C) I. Sizi yazma konusunda motive eden şeyler nelerdir?
II. Konu seçimini nasıl yapıyorsunuz, bu seçim tesadüfi mi oluyor?
- D) I. Bir romana başlamak için sizi motive eden şeyler nelerdir?
II. Kültürümüzle uyuşmayan, toplumsal normlara aykırı bir konuyu eserlerinizde işler misiniz?
- E) I. Yazma sürecinin nasıl başlaması gerektiğini düşünüyorsunuz?
II. Romanınızı oluşturmaya başlamadan önce yaptığınız ilk şey ne oluyor?

11. Teknoloji ilerledikçe dokunmalı ekranlar daha çok popülerleşiyor çünkü modern teknolojiye yenilikler, insanlar için kullanıcı arayüzünü daha heyecanlı ve kullanışlı hâle getiriyor. Ekranlarda dokunuşunuzu anlayan üç temel sistem bulunmakta. İlki direnç sistemi, cam paneli kaplamak için iletken ve dirençli metalik levhalar kullanılır. Ekran açıkken iki katmandan da akan elektrik akımı, bu iki katmanı birbirinden uzak tutar. Ayrıca metalik katmanı kaplayan bir çizik koruma katmanı da vardır. Kullanıcı ekrana dokunduğunda, bu iki katman birbirine o noktada dokunmaya zorlanır. Kontak meydana geldiğinde o noktadaki elektrik alanında da değişiklik olur ve kontağın olduğu noktanın koordinatları, orasının neresi olduğunu hesaplayan bilgisayara gönderilir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) İşlemlerin daha hızlı ve kolay gerçekleşmesini sağladığı için dokunmalı ekranlı telefonlar insanlar tarafından hızla benimsendi.
- B) Dokunmalı ekranda işlemler katmanlı ve kademeli bir yapıya sahip sistemler sayesinde hızlıca gerçekleşmektedir.
- C) Teknolojinin gelişmesine paralel olarak dokunmalı ekran teknolojisi de hızla gelişmekte ve yeni nesil teknolojik araçlar daha kullanışlı olmaktadır.
- D) Dokunmalı ekranlardaki elektrikli alan kullanıcıların ekrana bağlanmasını sağlamakta, kullanıcılar uzun süre telefon kullanmaktadır.
- E) Modern teknolojinin ürünü olan dokunmalı ekrana sahip telefonlarda yakın zamanda işlemlerin tek aşamada gerçekleşmesi beklenmektedir.

B
İ
L
G
İ
S
A
R
M
A
L

12. Bazen bir dergide yayımlanan ve hiçbir zaman geniş kesimlere ulaşamayacak ve derginin kapakları arasında kaybolup gidecek yazılar, kadırbilir yazarlar, araştırmacılar tarafından internet aracılığıyla keşfediliyor. Bu yazılar, bu hareketle gün yüzüne çıkarılıyor. Bu yazarlar; saygın bir şekilde, isim, kaynak göstererek bu yazıların daha geniş yığınlarla ulaşmasını ve kalıcılığını sağlıyorlar.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenir?

- A) Bir yazıyı yokluğa mahkûm etmek ya da etmemek, daha çok yazarına bağlıdır.
B) Önemli olan yazının niteliğidir zira nitelikli olan yazı eninde sonunda kendi değerini bulur.
C) İnternet, yazıya saygısı olan yazarlar sayesinde güzel işler için yararlı bir ortam olabilir.
D) Yazarlar, internet ortamını bir dayanışma ortamına dönüştürerek edebiyata hizmet edebilir.
E) Dergilerde yayımlanan yazılar, okurun kolayca ulaşabilmesi için internet ortamına taşınmalı.

13. (I) Hiç gülmediğiniz bir gün oldu mu? (II) Sabah gözünüzü açarsınız ve o çok sevdiğiniz güneş ışıklarının o gün odanıza uğramadığını görürsünüz. (III) Evin dışında da işler iyi değildir, yer gök gridir! (IV) Yataktan kalkmak tam bir eziyettir, yorganı bin çabayla sıyrıp atsanız bile ayakları yataktan aşağı salmak işkence gibidir. (V) Ah, şu güneş, inadı tutar da günler boyu bulutların arkasına saklınırsa mutsuzluk hissi iyice üzerimize yapışır kalır.

Bu parçanın anlam bütünlüğünün sağlanabilmesi için numaralanmış cümlelerin hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) II ve V
D) III ve IV
E) IV ve V

14. Güzel fikirler üretebilmek için ufkumuzu genişletmek zorundayız. Bunun için en iyi yollardan biri, yeni deneyimlere açık olmaktır. Bilmediğiniz bir konuda kurs almak, yabancı bir dil öğrenmek, hafta sonları arkadaşlarınızla doğa yürüyüşüne katılmak ya da kamp yapmak, bir enstrümanla uğraşmak, farklı görüşlere sahip insanların kitaplarını okumak ya da konser ve sergi gibi kültürel aktivitelere katılmak hayatın hiç bilmediğiniz yönleriyle tanışmanızı sağlayabilir.

Bu parçada verilen tavsiyelere uymak isteyen birinden aşağıdakilerden hangisini yapması beklenmez?

- A) Üniversiteyi bitirdikten sonra piyano kursuna başlamak
B) Her yıl başka bir yazarın kitaplarını okumak
C) Roman okuduktan sonra bir de bilimsel kitap okumak
D) İlk ziyaretinde çok beğendiği Niagara Şelalesi'ne her yıl gitmek
E) Her yaz tatilinde farklı bir şehre kültürel gezi yapmak

15. İlk şiir kitabıyla hatırdan kalan şair azdır. Haydar Ergülen 1981'de yayımladığı *Karşılığını Bulamamış Sorular* ile etkili bir başlangıç yaptı ve bu kuralı bozdu. Ardından 1997'de *Kırk Şiir ve Bir* ile şiirinde ikinci büyük dönemi açtı. Pek çok şairi etkileyen bu kitap, Ergülen'in geniş okur kitleleriyle buluşmasında etkili olmuştur. Elbette *Keder Gibi Ödünç* ile *Ölüm Bir Skandal* adlı kitapları da onun politik ve poetik anlayışını anlamamıza yardımcı olması bakımından önemlidir ve akılda her daim kalacak önemli eserlerdir. *Aşk Şiirleri Antolojisi* ise şairin bir süredir dergilerde yayımladığı ve ilgiyle izlenen şiirlerinin bir kısmının yer aldığı son dönem şiirlerinin ilk basamağıdır. İlk basamağı dedim çünkü yeni basamakların geleceğini dergilerdeki yeni şiirleri haber veriyor.

Bu parçada sözü edilen şairle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Son dönem şiirlerinden oluşan bir seçki hazırlamıştır.
B) İlk şiir kitabından sonra 1997 yılına kadar kitap çıkarmamıştır.
C) Onun şairlik yaşamında farklı dönemler bulunmaktadır.
D) Şairin şiirleri dergilerde çıkmaya devam etmektedir.
E) Şiirlerinde siyasi düşüncelerinin iz düşümleri yer almaktadır.

16. Limandan aynı anda üç geminin farklı istikametlere doğru yol almak üzere olduğunu düşünelim. Elinde çantasıyla limana gelmiş olan bir yolcu, gideceği yeri biliyorsa bu gemilerden herhangi birine binmez. O, kendisini gideceği yere götürecek olan gemiye binmeye çalışır. Çünkü ancak öyle yaparsa varmak istediği hedefe varacak ve mutlu olacaktır. Böyle yapmaz da gemilerin nereye gittiklerini sormadan herhangi birine kapağı atarsa veya gemilerin hepsini kaçırdığını görünce ayağı yerden kesilsin de ne olursa olsun diyerek trene veya uçağa binerse o kişinin aklından şüphe edilir elbette. Gittiği yerde de kaybolursa kimse hayret etmez. Bu açıdan bakılacak olursa başarı, nereye ulaştığınızla değil ulaştığınızın istediğiniz yer olup olmadığıyla ölçülür.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılmaz?

- A) Başarılı olmak isteyenler, işlerini tesadüflere bırakmazlar.
- B) Elde etmek veya sahip olmakla kavuşmak, birbirinden farklı şeylerdir.
- C) Gideceği yeri bilmeyenin vardığı yerin hiçbir değeri yoktur.
- D) Ulaşmak istediği büyük hedefleri olmayanlar, küçük mutluluklarla yetinmelidirler.
- E) Hedefini belirlemeyen kişi, belirsizliklerin getirdiği başarısızlıkları yaşamaya mahkûmdur.

17. Genç bir müzik öğrencisi, o sırada okullarında ders veren Mozart'a:

— Senfoni nasıl yazılır? diye sormuştu. Mozart:

— Niye önce basit şarkılarla başlamıyorsun, dedi. Genç:

— Ama siz on yaşında iken senfoniler yazdınız, deyince Mozart şu cevabı verdi:

— Evet, ama ben, senfoninin nasıl yazılacağını kimseye sormadım; öğretmenlerim benim senfoni yazabilecek güce doğuştan sahip olduğumu saptadılar ve bunu benim bilincime sundular o kadar.

Bu parçada anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kararsızlık; bilgisizlik ve yeteneksizlikten daha fazla başarısızlığa neden olur.
- B) Basit bir insanın elinden geleni yapabilmesi, zeki bir insanın tembelliğinden çok daha değerlidir.
- C) Önemli sanat ürünleri ya doğuştan gelen bir yeteneğin ya da aşama aşama geliştiren bir çabanın ürünüdür.
- D) Kabiliyet olmadıkça sanatçı olunamaz ama çalışmadıkça kabiliyet hiçbir işe yaramaz.
- E) Eğitim, bir çocuğa özel yeteneklerinin farkına varması için yardım etmektir.

18. İstanbul'da gün geçmiyor ki devasa bir bina ile karşılaşma-
yalım. Korkarım bu gidişle göğü bile göremez hâle gelece-
ğiz. Güneşi ve göğü bizden saklayan bu devasa binalar,
kuşların göç yollarını da bozuyor. Öyle sokaklardan geçi-
yorum ki yeni ve tikiş tikiş yapılmış binalar, âdeta yolu ve
insanı yutmuş. Beton, tabiatı yutuyor; insanların kutsalı en
doğal hâliyle içlerine çekecekleri, ruhun gözeneklerinden
içeri sızabileceği tabiat parçaları ufak ufak yok oluyor. Her
tahribat çocuklarımızın geleceğinden alıyor.

**Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenen
düşünceyle örtüşmektedir?**

- A) Yaşama tutunmak, hayatın zorlukları içinde bile doğaya
dönmek, oradaki ortamı yaşamakla sağlanabilir.
- B) Çevre bilinci konusunda bilgisiz olan insanlar kentleri
doğal ortamlardan gittikçe uzaklaştırıyor.
- C) Aşırı betonlaşma ve yüksek binalarla doğanın yok edil-
mesi, hem bugünü hem de geleceğimizi tehdit ediyor.
- D) Aşırı kentleşme, insanları kutsal değerlerinden uzaklaş-
tırmakta, mekanik bir yaşamın içine itmektedir.
- E) Güneş ışığını görmeden bir yaşam sürmeye alışan
insanlar gün gün doğanın güzelliklerini unutmaktadır.

**19 – 20. soruları aşağıdaki parçaya göre
cevaplayınız.**

Aşk, Türkçeye Arapçadan girmiş bir kelime. “İşk” kökünden
geliyor. “İşk” yakıcı, şiddetli sevgi demektir. Kültürel anlam-
da tüm dillerde olumlu bir anlam yüklenmiş gibi görünmekle
birlikte aslında antik dünya, aşk ve âşığa hiçbir zaman sıcak
bakmamıştır ve aşk, toplumsal yapının önündeki en önemli
tehdit olarak algılanmıştır. Roma hükümdarı Pompeius,
karısına duyduğu aşk yüzünden alaya alınmış, Sezar’a
yenilmesinin nedeni olarak dahi bu gösterilmiştir. Dünyanın
en eski Doğu-Batı savaşı olarak anılabilecek Troia Savaşı
da yine bir aşk hikâyesi yüzünden ortaya çıkmıştır. İlk
bakışta prens Paris’le güzel Helene’nin aşkı gibi görünen
bu kadim hikâye, bir savaşa, insanların ölümüne ve bir
ülkenin yıkımına yol açmıştı. Benzer biçimde çok bilinen
aşk hikâyelerinden bir başkası Roma hükümdarı Markus
Antonius ile Mısır kraliçesi Kleopatra arasında geçmiştir.
Her ikisinin de sonu fecidir ve bu aşk, Augustus’a yenilme-
lerine sebep olmuştur.

**19. Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi
söylenemez?**

- A) Örneklemelerle düşünce somutlanmıştır.
- B) Tanık göstermelerle düşünce kanıtlanmıştır.
- C) Tanımlamaya yer verilmiştir.
- D) Sebep-sonuç cümleleri kullanılmıştır.
- E) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.

**20. Bu parçada aşkla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi-
ne ulaşılabilir?**

- A) Her toplumda farklı şekilde algılanmış ve eserlere farklı
şekilde yansımıştır.
- B) Günümüzde olumlu anlamlar kazanan aşk, geçmişte
büyük felaketlere yol açmıştır.
- C) Arapçadan Türkçeye geçen aşk sözcüğü anlam olarak
büyük değişikliklere uğramıştır.
- D) Bütün dillerdeki olumlu anlamına rağmen sonuçları hep
olumsuz olmuştur.
- E) Antik Çağ’da birçok savaşa neden olan aşk, tarihî kişi-
likleri ölümsüzleştirmiştir.

21 – 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

SMA'lı çocuklarımızla ilgili çok büyük bir gri alan var. Bu gri alanda faaliyet gösteren umut tacirleri, ilaç tüccarları da var. Umut - umutsuzluk gitgelleri var. Duygu sömürsü var. Ailelerin çocuklarıyla ilgili beklentilerini, umutlarını deneysel alana çekmek isteyen ilaç firmaları dur durak bilmiyor. Oysa dünyada onaylanmış tüm tedavileri kapsamına alan bir sağlık sistemimiz var. Ben burada çocukları için her fedakârlığa hazır olan ailelerin çaresizliğini anlıyorum ama o çaresizliği sömürmek isteyenlere “dur” demek gerekiyor. Çocuklarımızın SMA'sı rastgele ateş edilecek bir hedef tahtası değildir.

21. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine karşı çıkılmaktadır?

- A) SMA'lı çocuklar üzerinde deneysel tedaviler uygulanmasına
- B) SMA'nın tedavisinde uluslararası standartların uygulanmasına
- C) SMA ilaçlarının sonuçlarının nesnel biçimde saptanmasına
- D) SMA'lı çocukların ailelerinin güvenilir yolların dışında tedavi arayışına gitmelerine
- E) SMA'lı çocukların tedavisinde yeterli duyarlılığın ve iş birliğinin oluşmamasına

22. Bu parçada geçen “çok büyük bir gri alan” sözüyle vurgulanan nitelik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Umutsuzluk
- B) Belirsizlik
- C) Cahillik
- D) Duyarsızlık
- E) Çeşitlilik

23 – 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir ülkenin tanıtımı o ülkenin mutfağından geçer. Türk mutfağının dünyanın en geniş literatürüne sahip mutfaklardan biri olduğunu belirtmeye gerek bile yok. Her bölgenin kendine ait bir mutfak kültürünün olması, özel reçetelerinin ve seçkin lezzetlerinin bulunması Türkiye'yi gastronomi turizminde öne çıkarabilecek etkenler. Bu tarihsel kültürü, reçeteleri ve lezzetleri yaşatmak çok önemli. Yüzyıllardır devam eden Türk mutfak kültürü ve reçetelerin yarına aktarılabilmesi için özellikle her bölgede bulunan üniversitelerin gerçekleştirmesi gereken çalışmalar bulunuyor. Bu reçetelerin orijinalitesini yitirmeden yarına kalabilmesi için kitaplaştırılması gerekiyor. Bu konuda hepimize düşen görevler de var. Annelerimizin, anneannelerimizin tariflerini titizlikle korumalıyız.

23. Bu parçada Türk mutfağı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi dile getirilmemiştir?

- A) Türk mutfağına ait yemekleri özgün biçimleriyle geleceğe taşımak gerekir.
- B) Türk mutfağı, yemek tarifleri bakımından zengin bir mutfaktır.
- C) Türk mutfağının turizme katkı sağlayacak potansiyeli bulunmaktadır.
- D) Türk mutfağının yöresel tatlarını yerel yönetimlerin kayıt altına alması gerekir.
- E) Türk mutfağının sürdürülebilirlik sorunu yaşamaması için herkesin sorumluluk hissetmesi gerekir.

24. Bu parçadan

- I. Beslenme kültürünün bir ülkenin reklam yüzü olduğu
- II. Türkiye'nin bazı bölgelerinin diğer bölgelerden daha zengin bir mutfağının olduğu
- III. Akademik çevrelerin Türk mutfağının yaşatılmasında etkin rol alması gerektiği

düşüncelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

Bu testte 24 soru vardır.

1. Paylaşmayı ve dayanışmayı bilen Arnavutköylüler, şimdi bize birlikte yaşadıkları mekâna beraber sahip çıkmak gerektiğini öğretiyorlar. Bir model geliştiriyorlar. Kendilerinden önceki kuşaklar, meydanlarını kaybettiler; sesleri çıkmadı. Çamlarını, çınarlarını, kavaklarını, erguvanlarını kestiler; sesleri çıkmadı. Estetik ve mimariden yoksun çirkin beton yığınlarına gömüldüler, sesleri çıkmadı. O güzelim binalar bir bir yıkıldı, sesleri çıkmadı. Fakat günümüz kuşakları, ellerindeki son kaleleri ne pahasına olursa olsun savunmaya ve artık teslim olmamaya kararlılar.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yinelemeye ve sayıp dökmeye yer verilmiştir.
B) Çoğullaştırmalar kullanılmıştır.
C) Üçüncü kişili anlatım söz konusudur.
D) Kurmacaya dayanan bir metindir.
E) Karşılaştırma yapılmıştır.

2. (I) Hepimiz hayatımızın bir döneminde bir şeyler biriktirmişizdir. (II) Tedavülde kalkan paraları toplayan da var, artık basılı olmadığı için nostaljik duran hisse senetlerini biriktiren de kimilerinin tespih koleksiyonu, kimilerinin çizgi roman koleksiyonu var. (III) Koleksiyonu yapılan şeyler nelerdir, diye sorulsa herhâlde verilecek yüzlerce cevap olacaktır. (IV) Oyuncak, kartpostal, kibrit kutusu, takı, pul, peçete, gazoz kapağı, şişe ve daha birçok objenin koleksiyonu yapılıyor. (V) Koleksiyonerliğin bir adım ötesinde müzeler var, bazılarının adını daha önce hiç duymamış olanlar çoğunluktadır. (VI) Örneğin Çikolata Kâğıdı Müzesi, Yanmış Yiyecek Müzesi, Kusmuk Torbası Müzesi (uçaklarda verilen), Süt Şişesi Müzesi, Parazit Müzesi, Hamam Böceği Müzesi...

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Oldukça zengin bir musiki kültürüne sahip olan, hem klasik Türk musikisini hem de Batı musikisini bilerek ve severek dinleyen Orhan Okay'ın meziyetlerinden biri de inanılmaz okuma azmiydi. (II) Kitabı, kitapçı dükkânlarını ve Sahhaflar Çarşısı'nı ortaokul yıllarında keşfetmiş lise yıllarında ise tam bir bibliyofil olmuştu. (III) Zengin kültürü ve dikkati, onun yazdıklarını farklı kılardı, ilgi alanı çok genişti; felsefe ve estetikle ilgilenmişti. (IV) İlgisini çeken kitapları sonuna kadar okumadan bırakmaz, dergileri bile satır satır okurdu. (V) Kendisine imzalı olara takdim edilen kitapları büyük bir dikkatle okuyup tespit ettiği hataları ve eksiklikleri küçük kâğıtlara not ederek yazarlarına ulaştırdığına çok şahit olmuşuzdur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Haşin bir modernleşme tecrübesi yaşadık ve geçmişimizle bağımızı çok kısa sürede koparıp atabileceğimizi sandık. Bambaşka bir toplum olmak, yenildiğimiz bir düşmanı Batılılaşma yoluyla taklit ederek galipler safına katılmak büyük bir hayaldi. Ve sadece kâğıt üzerinde mümkündü. Çünkü ---- Uzaydan gelmedik; buraya tarihin koridorlarından geçerek ulaştık. Tarihle savaşılmayacağımızı, onu yok edemeyeceğimizi fark edersek geçmişin sevaplarıyla ve günahlarıyla da barışıyoruz.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) insanı bir anda büyük bir değişime zorlamak ters tepirdi.
B) toplumlar her zaman büyük değişimlerin karşısında yer almıştır.
C) büyük bir mücadele göze almak insanlar için çok zordu.
D) ruhunun kökü neredeyse insan oradadır.
E) insan her zaman, her durumda şaşırtmayı başarıyordu.

5. Bütün çocukların ilkokulda resim derslerinde başladığı gibi ben de Hacı İlkokulunda başladım. Ama seksenlerden sonra gittiğim Bitlis Öğretmen Lisesinin resim atölyesi, resmi geliştirmemde büyük rol oynadı. Okulda geçen bu zamanın çoğu Öğretmen Lisesi resim atölyesinde resim yaparak geçti. Açıkçası 1986'da Akademiye girmeye karar verinceye kadar ciddi anlamda yazıyla da uğraştım ve ressam olmak gibi bir niyetim yoktu. Yazmayı ve resim yapmayı paralel yürütüyordum ama yazmak daha ön plandaydı. Akademiye girdikten sonra yazıyı bırakmak gibi bir niyetim hiç olmadı ama resim, zamanla hayatımı kapladı ve yazmaya yeteri kadar zaman ayıramaz oldum.

Bu parçada konuşan kişi aşağıdakilerden hangisine değinmiştir?

- A) Resim yapmaya hangi ortamda ve nasıl başladığına
- B) Yazı ile resim sanatını birlikte yürütebildiğine
- C) Resmin sanat olarak yazıdan üstün olduğuna
- D) Okuduğu okulların yazarlığa yönlendirmedeğine
- E) Yazarlık için gereken yeteneğe sahip olmadığına

6. Dünya Sağlık Örgütü, 1998 yılında obezitenin 21. yüzyılın en önemli sağlık sorunu olacağını bildirmişti. Dünya çapında yetişkin nüfusta, yaşa göre standardize edilmiş obezite oranları, 1975 yılından 2014 yılına kadar erkeklerde üç kat, kadınlarda ise iki kat artmıştır. DSÖ'ye göre, dünyada 2016 yılında 1,9 milyar fazla kilolu ve 650 milyon obez yetişkin olduğu tahmin edilmektedir. Ülkemizde de obezite sıklığı hem yetişkin hem de çocuk ve adolesanlarda (ergenlerde) giderek artmaktadır. Obezite, yüksek enerji alımına bağlı ve sekonder (ikincil) olarak vücutta aşırı yağ ile gelişir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Obezite artış oranı erkeklerde kadınlardan daha fazladır.
- B) Ülkemizde çocuklar arasında da obezler vardır.
- C) Obezite vücuttaki aşırı yağlanma ile ortaya çıkmaktadır.
- D) Obezite büyük bir tehdit olarak ön görülmüştür.
- E) Dünya Sağlık Örgütü, obeziteyi önüne geçilmesi imkânsız bir sorun olarak görmektedir.

- 7.
- İnsanlar, kendilerini hasta eden ilişkileri niye sürdürüyorlar?
 - İnsanın ruhsal rahatsızlığı, onun fiziksel açıdan da hastalanmasına yol açabilir mi?
 - Aciz düştüğümüzü, psikolojik yıkım yaşadığımızı saklamamızı önerenlere ne dersiniz?
 - Bizim toplumumuzda duygusal saydamlığın olmamasını neye bağlayabiliriz?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

- A) Sosyal medyada herkes mutlu, konforlu bir hayat yaşıyormuş gibi kendini maskeli biçimde sunduğu için kişinin onlara bakıp düşük benlik algısına, kıyaslamaya ve psikolojik yıkıma uğramaması gerektiği dile getirilmiştir.
- B) Hastalıklara moralin iyi geldiğini bilmelerine rağmen insanların moral bozan, toksik, mutsuzluk üreten ilişkilerin kendini hasta edebileceğini bilmiyor olmalarının bu kanserojen birliktelikleri korumaya yönelten etken olduğu saptanmıştır.
- C) Sosyologlar tarafından bastırılmış duyguların, halının altına süpürülen çöpler gibi enfekte bir ortam oluşturduğunu ve zamanla psikolojik örselenmelerin bedensel rahatsızlıkları tetiklediği ortaya konmuştur.
- D) Üzgünsek üzgün, öfkeliyse öfkeli olduğumuzu dışarıya yansıtmamızın doğru olduğunu söyleyen bilimin karşısında erkeklerin ağlamayacağını, cins kedinin ölüsünü göstermeyeceğini öğütlemenin olmadığını kabul eden görüşler, bilim çevrelerinde kabul görmüştür.
- E) "Buna mı üzüldün? Aldırma, geç, git! Sen güçlüsün. "Kız gibi ağlama!" gibi kalıp sözlerin yaygın olduğu ülkemizde maalesef insanın acılarını, açıklarını, zayıflıklarını saklamak zorunda kaldığı somut örneklerle kanıtlanmıştır.

8. Farklı pratiklerin araştırma ve üretim süreçlerini desteklemek ve disiplinler arası etkileşime zemin yaratmak amacıyla kurulan Gate 27, uzun yıllardır unutulmuş, belki de görmezden gelinmiş sanat - zanaat diyalogunu yeniden hatırlatıyor. Sürdürülebilirliğin ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse “sanatta devamlılığın o alanla ilgili birikimden yararlanmayla ilişkili olduğu” sonucuna ulaşılır?

- A) her alanda olduğu gibi inovasyon/yenileşme projelerine varıp dayandığını belirtiyor.
B) gelenekle kurulan bağla sağlanabileceğinin altını çiziyor.
C) zamanın ruhunu kavrayabilen sanatçıların varlığıyla sağlanabileceğini vurguluyor.
D) sanatsal açıdan çok yönlülüğün beslendiğine dikkat çekiyor.
E) temelinde çağa uygun bir biçimle ve yaklaşımla üretmenin bulunduğunun altı çiziliyor.

9. İlk sentetik plastik olan bakalit, 1907 yılında üretilmişti. Ancak plastiklerin günlük hayatta yaygınlaşması 1950’lerden sonradır. 1950’de yaklaşık 2 milyon ton plastik üretilmişti. Aradan geçen 70 yılda, finansal krizlerin yaşandığı birkaç kısa dönem haricinde, yıllık üretim devamlı arttı ve yaklaşık 200 katına çıktı. 2015 yılında üretilen 381 milyon ton plastiğin kütlesi, yaşayan insanlarınkinin üçte ikisi kadar. 2015 yılına kadarki toplam plastik üretimi ise yaklaşık 7,8 milyar ton. Bu durum bugün hayatta olan her bir insana karşılık 1 tondan fazla plastik üretildiği anlamına geliyor. Hangi sektörlerde ne kadar plastik kullanıldığına bakıldığında en çok plastik kullanılan alanın paketlenme endüstrisi olduğu görülüyor. Yıllık birincil (ilk kez kullanıma giren) plastik üretiminin %40’ından fazlası yiyecekleri, içecekleri, şampuanları, deterjanları ve diğer ürünleri paketlenmede kullanılıyor. Birincil plastiklerin en çok kullanıldığı sektörlerin ikinci ve üçüncü sırasındaysa inşaat ve tekstil var. Bu iki sektörün her biri, toplam birincil üretimin yaklaşık %15-20 kadarını kullanıyor.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Üretilen plastiğin hacminin çok büyük boyutlara ulaşması
II. İnsanların yaşam alanlarının plastik üretimiyle daralması
III. Plastik kullanımının belli alanlarda yoğunlaşması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

B
İ
L
G
İ
S
A
R
M
A
L

10. (I) İnsan, çevresine sanat aracılığıyla baktığında gerçeğin farkına varacak ve nasıl bir çevrede yaşadığını, yaşamını nelerin çevrelediğini algılayacaktır. (II) Sanatçı, içinde yer alan duyarlılığı sayesinde çevresi ile yaşam arasında bağ kurarak kendisinde var olan estetiği de sanat yoluyla dışa yansıtabilir. (III) Kentler de daimî devingenlikleriyle sanatçıyı kıskırtır ve üretimlerine sonsuz kaynak oluştururlar. (IV) Hazine değerindeki bu çıkarımlar kentin içinde bulunduğu doğal çevre ile etkileşimi sonucu başlamış, kültürel birikim ile şekillenmiştir. (V) Bu birikimler ise kentlerin kendilerine özgü bir kimlik kazanmasına kapı aralamıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Topluları çağdaş uygarlık düzeyine ulaştıran kültürel gelişmenin kaynağı olan kentler, tarihsel süreçte kendilerine özgü birikimler ortaya çıkarmışlardır.” **cümlesi getirilebilir?**

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

11. Günümüzden yaklaşık 4 bin yıl önce eşit kollu teraziler üretilmiş. Bu tip teraziler, bir kolun uçlarına zincir ya da ipe asılmış yuvarlak iki kefedden oluşuyor. Eşit kollu terazilere ait ilk bulgular; Anadolu, Suriye ve Mezopotamya'da ortaya çıkıyor. Yakın geçmişe baktığımızda ise terazilerin yirminci yüzyılın ikinci yarısına kadar çok estetik olduğunu görüyoruz. Sonrasında daha çok endüstriyel terazi üretildi. Mesela eczane ve laboratuvar terazileri mekanizma olarak çok enteresandır. Üzerleri tamamen camkanla kapalı. Tabii ahşap ve tek kollu teraziler var. Bu terazilerin yanında bir de darphane terazileri var. Onlar da bozuk para tartmak için yapılmış. Daha geç zamanlarda ise postane terazilerinin üretildiğini görüyoruz. Asya'da hassas maddeleri ölçmek için kullanılan kuş ve aslan betimli olanlar var. Daha sonra İngiltere'de pirinç ağırlıklı, çok estetik teraziler üretmeye başlıyorlar. 1900'lerde Osmanlı'da da üretilmeye başlanıyor. Osmanlı'da ay yıldızlı, çift kefeli manav terazilerini görüyoruz. Daha sonra yer kantarları çok önemli hâle geldi. İnsanlar sokaklarda tartılmaya başladılar. Dolayısıyla teraziler her zaman çok revaçtaydı.

Bu parçada, aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığıdır?

- A) Tarih içinde teraziler nasıl gelişip çeşitlenmiştir?
- B) Teraziler, ekonomik hayatta nasıl bir öneme sahiptir?
- C) Tartı aletleri, eski toplumlardan hangilerinde revaçtadır?
- D) Terazileri farklı uluslar neden farklı amaçlarla kullanmışlardır?
- E) Terazi, kantar ve tartıların sanat ve estetikle ilişkisi nasıl gelişmiştir?

12. Diyarbakır'da 45 yıllık cilt ustası Mehmet Sıddık Arslan, yıpranan kitapları onarıyor. Sur ilçesinde doğup büyüyen Arslan, 15 yaşından beri eskiyen kitapları ciltleyip yenileyerek okuyucu ile buluşturuyor. Arslan, tarihî Ulu Cami karşısında açtığı 10 metrekairelik dükkânında bugüne kadar onlarca çırak yetiştirdi. Arslan, geçmişte bu mesleğe çok fazla rağbet olduğunu ancak teknolojik gelişmelerden sonra bu işi yapanların sayısının günden güne azaldığını söyledi.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılabilir?

- A) Bundan sonraki yıllarda da ciltcilik mesleği devam edecektir.
- B) Teknolojik gelişmeler, bazı mesleklerin farklı icra edilmesine neden olmaktadır.
- C) Eski kitaplar, çeşitli tamir işlemleriyle yeniden okunabilir duruma getirilebilir.
- D) Ciltcilik çok küçük yaşlarda başlamayı gerektiren zor bir meslektir.
- E) Ciltcilik mesleği, eski zamanlarda oldukça itibarlı bir meslek dalıydı.

13. I. Yanıma aldığım birkaç hikâye kitabına göz gezdirdim ve kararımı verdim: Rasim Özdenören, *Toz*.
II. Okumak için bundan daha iyi bir fırsat olamazdı.
III. Dünyayı tanımaya çalışan küçük bir çocuğun meraklı bakışlarıyla açtım kitabın kapağını; sonrasında, kontrol bende değildi artık.
IV. Kayseri'den İstanbul'a doğru uzun bir yolculuğun başındaydım.
V. Ne ilginç bir kitap ismiydi böyle; herkesin bildiği, her yerde sonsuz miktarda bulunan rahatsız edici "toz" üzerine nasıl bir hikâye yazılabilir?
VI. Bozkırın sert, soğuk yüzü bitmek bilmiyor; değişmeye niyetli görünmeyen manzara pek de keyif vermiyordu.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istense baştan beşinci cümle aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) VI B) V C) IV D) III E) II

14. Deneme yazarken yan okumalar, kimi zaman hiçbir işime yaramaz. Bütün bir gün, bütün bir hafta bir şeyler bulabilirim umuduyla yaptığım çalışmalardan gün batımında ya da hafta sonunda elim boş olarak döndüğüm olur. Kimi zaman da bunlardan yeni bir denemede yararlanabileceğim ipuçları ve gözeler (hücreler) çıkarırım. Çoğunlukla da gündüzleri çalışırım. Geceleri televizyonda ilginç bir film varsa -böyle bir şeye çok az rastlarım- onun karşısında yorgunluk çıkarırım. Denemelerim için ipuçları toplarım. Yoksa -ki bu beni çok sevindirir- yeni bir deneme için okumalara girerim. TV'deki açık oturum ve forumları kesinlikle izlemem. Başkalarının başkaları önündeki düşüncelerinin işe yaraya-acağına inanmam.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çalışmalarını gün içerisinde belirlediği zaman dilimlerinde yapmaktadır.
B) Yan okumalarından asıl istediği sonucu elde edemediği durumlar yaşamaktadır.
C) Denemelerini uzun araştırmalar ve okumalardan sonra yazmaktadır.
D) Farklı kaynaklardan denemeleri için önemli hareket noktaları elde edebilmektedir.
E) İlginç bir film olmadığı zaman televizyon izlemeye zaman ayırmamaktadır.

15. Bir eleştirinin üç temel özelliğe ihtiyacı var: Adalet, ahlak ve bilinç. Bu üçlü bir araya gelmediğinde eleştiri eksik kalmaya mahkûmdur. İnternette gördüğümüz yaygın anlayış; yüzeysel, özet ve derinliksiz olmakta, çoğunlukla da bilgiden yoksun yargılar içermektedir. Adalet ve ahlak ayağı ise özellikle editöryal bir denetimden geçmediği için hepten bulunmamaktadır. Bu nedenle edebî eleştiri bağlamında değerlendirilmeyeceğimiz bu yazıların okur beklentisine denk düşen bir ucuzculuk ve merhametsizlikle oluşturulduğunu görürüz. Ancak bizzat dijital ortamın kendisi bu olumsuz durumun kaynağı olarak ortaya çıkmaktadır. Fenalık burada ortam bulabilmektedir. Eğer dijital ortamdaki metinler, edebiyat dünyasınca ciddiye alınacaksa yapısal önlemler geliştirmek zorunda.

Aşağıdakilerden hangisi eleştirinin durumuyla ilgili yazarın süreç içinde soracağı sorulardan biri olamaz?

- A) Ahlaka uygun eleştirileri editörlerden başka birilerinin üretmesi söz konusu olabilir mi?
- B) Sağlıklı bir eleştirinin uyması gereken kriterler nelerdir?
- C) Uyması gerekli ilkelere göre hareket etmeyen birinin eleştirmen olması mümkün müdür?
- D) Dijital ağlarda dolaşımda bulunan yazılara güven duyulabilir mi?
- E) Okurun beğenisini ölçüt olarak kabul etmek, edebî eleştirinin niteliğine zarar verir mi?

16.

Safranbolu

- Karabük ilinin özgün bir mimariye sahip evleriyle tanınmış ilçesidir.
- Karabük iline 8 km mesafededir ve il merkeziyle birleşmiştir.
- Karadeniz'in 90 km güneyindedir.
- 500 metre rakıma sahiptir.
- 1994'ten beri Dünya Mirası Listesi'nde yer almaktadır.
- İsmi ender yetişen bitkilerden alan "safran"dan almıştır ve bu bitkinin yetiştirilmesine uygun bir yerdir.

Tam beş bin yıllık geçmişi olan ahşap kokulu Safranbolu'da, Gassaslar ve Hititlerden başlayarak Bizanslılara ve Selçuk-lulara kadar uzanan pek çok ulus iz bıraktı. Fatih'in Candaroğulları'ndan aldığı topraklara Osmanlının rengârenk kültürü eklendi. 13 ve 14. asırlarda bu topraklar, Sinop'tan İstanbul'a uzanan ticaret yolunun üzerinde önemli bir merkezdi. Burada hem konaklama hem de malların değişimi yapıldı. Alışverişin yoğun yaşanması, doğal olarak üretimi de yanında getirmiştir. Bir sokakta semerciler, saraçlar; diğer sokakta yorgancılar, yemeniciler; bir aşağıda ise demirciler, kalaycılar hiç durmadan üretim yapardı.

Bu parçada Safranbolu ile ilgili olarak

- I. Doğal güzellikler bakımından zengin olduğu
- II. Değişik uygarlıkların izini taşıdığı
- III. Geçmişte önemli bir ticaret merkezi olduğu
- IV. Çok eski bir yerleşim yeri olduğu
- V. Geçmişte yoğun bir üretim yapıldığı

ifadelerinden hangisine değnilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Mazi, kanayan bir yaradır bazen yahut bir mutluluk bahçesi. Demirleyip kalırsak orada ya pişmanlığın girdabında boğuluruz ya da mutluluk bahçesinin o mis kokulu meyvelerinin benzerini bulamadığımızı düşünürüz, böyle olunca da beğenmeyiz günümüzün bahçesinin en güzel meyvelerini. Oysa insan geçmişinden yararlanmalı, yaralanmalarından da daha güçlü bir insan çıkarmalı kendi içinden. Ya da hatırladıkça tebessüm ettiği, iyi ki yaşadım dediği güzelliklerden enerji hattı döşemeli bugüne. Çoğu insan yapamıyor bunu. Yakalayamıyor dengeyi, tutturamıyor ölçüyü ve ıskalayıp duruyor yaşadığı zamanı.

Bu parçada üzerinde durulan temel konu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanın geçmişe nasıl bakması gerektiği
B) İnsanın mutluluğunun her şeyden önemli olduğu
C) İnsanın geçmişiyile geleceğinin bir bütün olduğu
D) İnsanın geçmişinin acılarına takılıp kalmaması gerektiği
E) İnsanın her çağının ayrı bir güzelliğinin bulunduğu

18. Korkuda kaybolmak kolaydır, panik hâli kimseye yardımcı olmaz, acil durumlarda berrak düşünemeyiz. Panik içindeki insan, sadece hayatta kalma dürtüsüyle düşünür. Panik, bizi ilkel hayvanlar kadar yırtıcı kılabilir. Virüs salgını veya benzeri sosyal felaketlerde insan kendisini âdeta korkuya kelepçeler. Oysa korkuya ve yanlış giden şeylere odaklanmak yerine; işlerini güzel yapanlara, söz gelimi fedakâr sağlık çalışanlarına odaklanırsak biz de daha iyi insan ve yurttaşlar olabiliriz.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenen düşünceyle örtüşmektedir?

- A) Panik anında karar vermeyip koşulların iyileşmesi beklenmelidir.
B) Korkularına esir düşen insanlar, her zaman panik durumu sergiler.
C) Olumsuz durumlarda güzel olanı görebilmek insanı iyileştirir.
D) Salgın hastalık zamanlarında paniğe kapılmamak için uzmanlara kulak verilir.
E) Yanlış devam etmektense durup dinlenmek ve sağlıklı düşünce üretmek daha iyidir.

19 – 20. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tarihte bilinen en eski yazılı cümle, bir bit tarağının üzerine yazılmış. Bu keşif, yazıyla ilgili yeni bilgileri gün ışığına çıkarıyor. Antik Yahuda Krallığı'ndan kalan ve 2017'de İsrail'in Tel Lachish kentinde bulunan bu tarağın üzerinde "Bu diş, saç sakal bitlerini kökünden söksün." ifadesinin bulunduğu tespit edildi. Yazının yaklaşık 3800 yıl önce icat edilen en eski alfabe olan Kenan yazısıyla oluşturulduğu saptandı. Kudüs Arkeoloji dergisinden araştırmacılar, tarağın üzerindeki ibarenin tamamen deşifre edildiğini ve yedi kelimedenden oluştuğunu belirttiler. Mikroskop incelemelerinde bit kalıntılarına rastlanması sonucu tarağın hangi amaçla kullanıldığı saptanmış oldu. ABD'deki George Washington Ünivertesinden kuzeybatı dilleri profesörü olan Cristopper Rollstan da en eski alfabenin MÖ 1800 civarında Mısır yazı sistemine aşina olan Semitik konuşan insanlar tarafından icat edildiğini belirtti. Kenan (Filistin) veya erken alfabetik sistem olarak bilinen söz konusu yazının yüzlerce yıldır Levant'ta (Doğu Akdeniz) kullanıldığını belirtti. Fenikeliler tarafından standartlaştırılan dilin eski Yunanca, Latince ve bugün Avrupadaki en modern dillerin temelini oluşturduğunu belirtti.

19. Bu parçada söz edilen keşifle ilgili aşağıdakilerden hangisine yönelik bilgiye ulaşamaz?

- A) Üzerinde bulunduğu objenin cinsine
B) Üzerine yazıldığı nesneni işlevine
C) Yazılan cümlelerin sözcük sayısına
D) Ortaya çıkan yazının ancak mikroskopla görülebildiğine
E) Ortaya çıkan yazının hangi bölgede kullanıldığına

20. Bu parçayı okuyan bir araştırmacı aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtına ulaşamaz?

- A) Yazılı belge nerede bulunmuştur?
B) Yazıyı üzerinde taşıyan eşyanın ham maddesi nedir?
C) Yazılı belgedeki yazı, hangi alfabe ile oluşturulmuştur?
D) Yazılı belgedeki yazı, kimler tarafından oluşturulmuş bir sisteme aittir?
E) Yazıyla ilgili araştırmalarla hangi sonuçlara ulaşılmıştır?

21 – 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Görme engelli Semih Budak, henüz 25 yaşında ama şu an İngiltere’de Amazon şirketinin yazılım mühendisi. Liseye kadar Erzurum’da okuyan Semih, üniversiteyi İstanbul’da okudu. Bilgisayarla erken tanışan, İngilizceyi kolay öğrenen Semih, iyi bir yazılımcı olmayı çocukluğunda kafaya koyuyor. Üniversite eğitimini İngilizce mütercim tercümanlıkta yapmasına rağmen asıl sevdası olan yazılımı bırakmıyor. Yazdığı kodlarla bilgisayarda bir şeyleri çalıştırıp insanların hayatını kolaylaştırmanın kendisine iyi geldiğini söylüyor: “Bilgisayara olan ilgim benim gibi görme engelli olan dayım sayesinde başladı. Ona gıpta ediyordum. Daha 7 yaşındayken bu işi öğrenmeliyim, diyordum. Ayrıca dayım bilgisayarını verirken de Türkçeye çevirip veriyordu. Bu duruma canım sıkılıyordu. Bu sebeple İngilizceyi mutlaka öğrenmeliyim, diye düşünüyordum. Sokaktan ziyade evde bilgisayarımıydım. Sosyal çevremi internet üzerinden ve bana uygun insanlardan oluşturdum. Dünya çapında birçok arkadaş edindim. Bu da İngilizce pratiğimi geliştirdi. Bilgisayarımdan katılabileceğim yazılım kursuna başladım. Bu kursla birlikte programlamayı öğrendim. Üniversite eğitimim İngilizce üzerinde olsa da yazılım, hep hayatımın bir yanında bulundu.”

21. Bu parçadan Semih Budak’la ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilgisayar ve yazılım tutkusundan dolayı yaşamın birçok zevkinden kendini mahrum etmiştir.
- B) Yüz metre derinlikte bir kuyu açmak yerine yüz tane birer metrelik çukur açmıştır.
- C) Ana yoldan uzaklaşmadan girdiği yan yollar, yolcuğunu renkli ve başarılı yapmasını sağlamıştır.
- D) Başarıya inanmanın verdiği güçle konuyu bırakmamış ve varış çizgisini görünce depara kalkmıştır.
- E) Doruğa tırmanan dağcılar gibi her önemli yükseltide bir miktar konaklayarak adaptasyon yaşamıştır.

22. Bu parçada söz edilen kişiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Rol modeline imrendiğine
- B) İlgi alanıyla ilgili düşünsel takipte bulunduğu
- C) Sosyal çevresini tutkunu olduğu uğraşı alanına göre biçimlendiğine
- D) Kararlı ve azimli bir yapıya sahip olduğuna
- E) Dezavantajlı olmasının gelişimini olumsuz yönde etkilediğine

23 – 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kitabın giriş bölümü, Paulstadt sakinlerinden yaşlı bir adamın her gün gelip oturduğu mezarlık sahnesiyle açılıyor. Bir tek burada üçüncü bir kişi anlatıyor hikâyeyi ki bu kitabın tek yaşayanının hikâyesi, geri kalan herkes yani ölüler, kendi anlatıyor ne anlatacaksa. Yazarın okuruna hayat ve ölümle ilgili düşüncelerini, sona çok yakın olan bu yaşlı adamın iç hesaplaşmasıyla aktarıyor: “Aklına bir fikir gelmişti, daha doğrusu yaşamı boyunca zamanı kullanmasıyla ilgili bir sezgiye kapılmıştı: Delikanlılık yıllarında zaman öldürmeye bakardı, sonraları zamanı tutmaya çalışmıştı, artık yaşlandığı şu çağda ise en büyük arzusu zamanı geri döndürmekti.” Giriş bölümü, yaşarken yaşamla kurduğumuz bağın yaş ilerledikçe daha da güçlendiğini ve bazen güçlenmesine imkânımızın bile olmadığını çünkü çoktan onu kaybetmiş olabileceğimizi hatırlatıyor.

23. Bu parçada sözü edilen kitap ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kitap, gerçeküstü niteliklere sahiptir.
- B) Eserin yaşayan tek kahramanının ruhsal dünyası ön plana çıkmaktadır.
- C) Eserde yer alan mekânlar, mezarlıklardan ibarettir.
- D) Olaylar kahramanlar açısından anlatılmaktadır.
- E) İçerik olarak yaşamı ve ölümü sorgulayan bir eserdir.

24. Bu parçada sözü edilen kahramanın zamanla ilgili düşünceleri hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Zamanı yakalamaya çalışırken hayatının sona erdiği
- B) Zamanın kıymetini bilemediği için onu geri getirmek istediği
- C) Çocukluğundaki zaman algısının ne kadar yanlış olduğu
- D) Orta yaşlarda zamanı en iyi şekilde değerlendirdiği
- E) Yaş ilerledikçe zamanın hızlı geçtiği

Bu testte 25 soru vardır.

1. Roman sanatının doruğa yükseldiği 19. yüzyılda, değerli edebiyat eserleri büyük halk kitleleri tarafından bugünün televizyon dizileri gibi takip edilirdi. Charles Dickens'ın fasküller hâlinde yayımlanan romanları merakla, heyecanla beklenir; çıktığı anda kapışılırdı. Sevilen bir roman kahramanının ölümü hâlinde yüz binlerce kişinin gözyaşlarına boğulduğu anlatılır, Dostoyevski'nin romanları gazetelerde tefrika edilir, Tolstoy her romanıyla koca Rusya'da fırtınalar yaratırdı. Fransa'da Victor Hugo, Flaubert, Zola hem romanları hem politik duruşlarıyla toplumun temel taşlarını döşüyorlardı. Bu romancılar, kimsenin karşı çıkamayacağı biçimde hem derin ve nitelikli hem de yaygındılar. Demek ki büyük kitlelerin okuması bir eseri değersiz kılmıyor.

- I. Tanımlama yapılmıştır.
- II. Tanık gösterilmiştir.
- III. Benzetmeye başvurulmuştur.
- IV. Çıkarımda bulunulmuştur.
- V. Örneklemeden yararlanılmıştır.

Bu parçayla ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve V
- E) III ve IV

2. (I) Toros Dağları'nın eteklerinden Akdeniz'e meraklı bir insan başı gibi uzanan Taşeli Yarımadası'nın 8 bin yıllık kültür birikimiyle yoğrulmuş toprakları, her adımda süprizli bir yolculuk vadediyor. (II) Toroslarda sek sek oynayan çocuklar gibi Göksu Nehri'nin peşi sıra bir yükselip bir alçalarak ilerleyen Mersin'in Silifke-Mut yolunda her açığı değişimi, yeni bir fotoğraf karesi ortaya koyuyor. (III) Dev bir testerenin dişlerini andıran yamaçlar, heykeltıraş titizliğiyle oyulmuş kaya mezarları, derin kanyonlar, sivri tepeler ve göz alabildiğine uzayıp giden kayalıklar; içinde bulunduğu panoramayı özetliyor. (IV) Göksu Nehri'nin sürüklediği kumulların milyonlarca yıllar denizi doldurmasıyla oluşan Göksu Deltası'nın kıyılarındaki iki büyük lagün, balık ve pavurya yengeci deposu. (V) Akdeniz'in en önemli doğa alanlarından olan deltada 330 farklı kuş türü, 440'tan fazla bitki türü, caretta caretta deniz kaplumbağaları, Akdeniz fokları, tepeli pelikan, dikkuyruk, şah kartalı, saz horozu ve küçük kerkenez kuşu gibi canlılar yaşam sürüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, beklenmedik şeylerle karşılaşılacak bir yerden söz edilmiştir.
- B) II. cümlede, iki somut varlık arasında bir ilgi kurulmuş ve çağrışım oluşturulmuştur.
- C) III. cümlede, içinde bulunulan ortamın betimlemesi yapılırken benzetmeye yer verilmiştir.
- D) IV. cümlede, bir yeryüzü şeklinin oluşumuyla ilgili bilgi verilirken koşul-sonuç ilişkisinden yararlanılmıştır.
- E) V. cümlede, değerine vurgu yapılan bir yaşam alanındaki canlı türleriyle ilgili bilgi verilirken sayıp dökme yöntemine başvurulmuştur.

3. Venüs pek çok açıdan Dünya'ya benzer. (I) Kütlesi, büyüklüğü ve bileşimi Dünya'ninkilere yakındır. (II) Ayrıca suya sahiptir ve atmosferi vardır. (III) Ancak yine de Venüs, Dünya gibi yaşanabilir bir gezegen değildir. (IV) Bu durumun en önemli nedeni ise Venüs'ün atmosferinde yüksek miktarda sera gazları -özellikle de karbondioksit- olmasıdır. (V) Sera gazı etkisi, gezegenlerin yaşam alanlarını etkileyen en büyük sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Ben bir edebiyatçı değilim elbette. Sadece çok değer verdiğim bir şey için çok sevdiğim bir şeyi yapıyorum. Çocuklar için yazıyorum! Ve bunu yaparken de en büyük tutkumu besliyorum: Öğrenmek! En büyük zevkim, bir yandan kendi yaşamıma çok rahatlıkla yansıttığım yeni bilgi ve teknikleri öğrenmeye devam ederken bir yandan da bunları kendi çocuklarımla olduğu gibi diğer çocuklarla da paylaşabilmek. ---- hikâyeden ilham alarak kendi yaşamlarında neler yapabilecekleri konusunda onları düşündürmek.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Amacım kişisel gelişimi çocuk edebiyatına taşımakla birlikte
B) Kitaplarımın amacı öğüt vermek veya mutlak doğrular öğretmek değil,
C) Kitaptaki amacım, hem çocukları hem de yetişkinleri yepyeni bir göz edinmeye çağırarak
D) Amacım güçlü sorular sayesinde hayallerine giden yolları keşfettirmek,
E) Amacım onları korkularıyla yüzleştirerek içsel bilgeliklerini kazandırmak,

5. Daniel Defoe; romanlarına her ne kadar toplum tasarımı görevi yüklemese de sanayileşmeye yönelmiş, ticaret üzerinden sermaye birikim süreçlerini henüz hızlandırmış İngiltere'de ve Avrupa'da yitip gitmekte olan toplumsal değerlere yönelik bir arayışın sesini duyurmuştur bize. Bu durum ilginçtir, Defoe'dan yaklaşık bir asır sonra sermaye birikim süreçlerinin en insafsız ve tahrip edici adımlarının atıldığı Fransa'da Balzac, tıpkı bir asır önceki Defoe gibi iflastan iflasa sürüklenip burjuva kapitalist düzenin bütün insan dışılığını haber veren bir gerçekçiliğin öncüsü olmuştur. Balzac, burjuva kapitalizminin yıkımları karşısında muhafazakâr bir çizgiye savrulur.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Balzac'ın da Defoe gibi toplum dizaynında öncü olması
II. Defoe'nun toplum tasarımı muhafazakâr bir çizgiye kayması
III. Defoe'nun toplumun şekillenmesinde arayış içinde olması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. • İnsanoğlunun yaşam biçimiyle yarattığı çevre kirliliği yüzünden pek çok sorun yaşanmaktadır. Sağlık sorunları da bu sorunlardan biridir. İnsan dünyadaki tüm türleri ve çevreyi tehdit eder konuma gelmiş, insan sağlığını tehdit eden mikroorganizmalar, hastalıklar, salgınlar ortaya çıkmıştır; sağlıklı suya ve gıdaya erişim zorlaşmıştır.
- Türkiye’de son yıllarda maden ve turizm tahsisleri gibi ormancılık dışı kullanımlar nedeniyle yaklaşık 550 bin hektar alanda orman örtüsü yok edildi. Türkiye artık su fakiri bir ülke konumuna gelmiştir. Su kıtlığı; gıda güvenliği, enerji güvenliği, yoksullukla mücadele, sağlık gibi alanlarda sorunlar doğurmaktadır.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Birbirinin devamı niteliğindeki olayların farklı sonuçlarını ele almaktadırlar.
- B) Benzer konuları farklı anlatım teknikleri ile açıklamaktadırlar.
- C) İki benzer konuya ilişkin farklı görüşler olduğunu vurgulamaktadırlar.
- D) Farklı düşünceleri pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Benzer sonuçlara yol açan farklı etkenlere dikkat çekmektedirler.

7. Siyah beyaz fotoğraflardan holograma...

Günümüzdeki şekliyle fotoğraf tekniği, 1827 yılında Nicephore Niepce’in görüntüyü film yüzeyine kaydetmesi ile ortaya çıktı. Fotoğrafçılığın ilk yıllarında görüntüler, sadece siyah beyaz olarak kaydedilebiliyordu. Kayıt sırasında hem renk hem de derinlik kayboluyordu çünkü renk ve derinliği kaydedebilecek teknoloji, o dönemde henüz geliştirilememişti. Daha sonraki yıllarda nesnelerin renkleri de kaydedilmeye başlandı. Ama görüntünün derinliğinin de kaydedilmesi için hologram tekniğinin geliştirildiği 1947 yılına kadar beklemek gerekecekti. Hologram tekniğinin (üç boyutlu kayıt) bugünkü hâlini alması ise lazerlerin geliştirilmesinden sonra mümkün oldu.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sayısal verilerden hareketle saptamalarda bulunulmaktadır.
- B) Kullanımda olan bir tekniğin gelişim aşamaları açıklanmaktadır.
- C) Modern fotoğrafçılığın baskı teknikleri sıralanmaktadır.
- D) Fotoğrafçılık mesleğinin dünyadaki gelişimi ifade edilmektedir.
- E) Farklı alanlardaki benzer teknikler karşılaştırılmaktadır.

8. Benim gastronomi konusundaki ön yargılarımdan bazıları; yükseklik, manzara ve isimlerle ilgilidir. Çoğu insan, Eyfel Kulesi'nin tepesindeki lokanta gibi yükseklerdeki mekânlarda yemek yemeye meyillidir ama ben değilim. Çoğunluk balık yerken deniz görmeyi de ister, benim için fark etmez. Manzarası güzel ya da "bellevue", "bellevue" gibi ismi panoramik çağrışımlar yapan restoranlara da pek güvenmem. Çünkü oralarda yemekler, genelde sıradandır ve onlar, yemek değil manzara satarlar.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sunum ortamı ve biçimi, sunulanın niteliksizliğini örten değil, niteliğini tamamlayan bir unsur olmalı.
- B) Asıl işlevini yerine getirip estetiği önemsemeyen müesseseler, sürdürülebilir başarıyı yakalayamaz.
- C) Ürettiğiniz değer ne kadar güzel olursa olsun onu güzel biçimde pazarlayamıyorsanız onun değerini kimseye anlatamazsınız.
- D) Marka algısı ve reklam yoksa ürünleriniz gerçek değerinin hak ettiği ilgiden yoksun kalır.
- E) Öze ve biçime aynı ölçüde değer vermeyenler, emeklerinin karşılığını hiçbir alanda alamazlar.

9. Sosyal medya bağımlılığını konu alan bir öykü yarışmasına katılmak için yazdığı giriş paragrafını edebiyat öğretmenine gösteren Aras, merakla beklemektedir. Metin şöyledir:

"Sanatçı, sahneye çıkmak üzeredir; hepimizin başı öne eğik, telefonumuzdaki seklemelerle, kaydırmalarla uğraşıyoruz. Telefonu cebine yerleştirip birbirleriyle konuşmaya başlayanlar da var. Birbirleriyle konuşacak ortak noktaları arıyor insanlar."

Aras'a verilen tavsiye: "----."

Edebiyat öğretmenin tavsiyesinden sonra Aras, aynı cümleleri aşağıdaki gibi değiştirir:

"Sanatçının sahneye çıkmasına ramak kalmıştır. Hepimizin başı öne eğik, telefonlardaki kaydırmalar ve sekmelerle uğraşmaktayız. Telefonlarını cebine koyup şaşırtıcı biçimde birbirleriyle konuşanlar da var. Birbirleriyle yüz yüze konuşmayı unutmayan insanlar ne ilginçtir ki hâlâ var."

Bu parçadan hareketle Aras'a verilen tavsiye aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Varlıkları veya eylemleri niteleyen birkaç sözcükle genel bir olumsuzluğu, onunla zıtlık oluşturan istisnai durumlarla vurgulayabilirsiniz.
- B) Öykü diliyle makale dilini karıştırırsan türün gerektirdiği üsluptan uzaklaşırsınız ve etkisiz bir yazı ortaya koyarsınız.
- C) Öykünün dokusu sıkidır, gereksiz ayrıntılardan ve sıfatlardan uzak durmalısınız.
- D) Yazarlık yeteneğini göstermek için sanatlı cümlelerin peşine takılırsanız duvarı olmayan evin tavanını süslemiş olursunuz.
- E) Çağın gereği olan tutumları apaçık eleştirmek yerine, onun olumlu ve olumsuz yanlarını birlikte yansıtmak iyi olur.

10. (I) Göçmenler, yeni geldikleri ortamda bildiklerini düşündükleri her şeyi yeniden öğrenmek ve tecrübe etmek zorunda kalırlar. (II) Göçmenlerin yabancıları oldukları toplum ile bütünleşerek o toplumun bir parçası olma süreci olan uyum, göçmenlerin başa çıkması gereken sorunların başında gelmektedir. (III) Yani bu süreç bir nevi “yeniden toplumsallaşma” sürecidir. (IV) Bu yeniden toplumsallaşma sürecinin hem göçmen hem de göçü kabul eden toplum için en az sorun ile atlatılabilmesi için bütün toplumsallaşma araçlarının (aile, akran, eğitim kurumları, medya vb.) geçiş sürecine katkı sağlaması ve birbirleri ile çelişmemesi önemlidir. (V) Çünkü göçmenler, sadece bir mekânsal değişik yapmakla kalmayıp toplumsal, kültürel, ekonomik, siyasal, hatta bireysel kimlik dönüşümüne uğramaktadırlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Şöyle söyleyebiliriz: Göçleri sadece demografik bir hareket veya bir iş gücü transferi olarak yorumlamak, eksik ve yanlış bir değerlendirme olacaktır.” **cümlesi getirilmelidir?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Kazanç elde etmekten çok, kayıptan kaçınmayı yeğliyoruz. İki güdü içinde olumsuz olan daha baskın çıkıyor. Yenilgiden kaçınmak ve bir hedefe ulaşamama korkusu, kazanma arzusundan daha zorlayıcı. Aman elimdekini kaybetmeyeyim diye adım atmakta kaçındığımızda bir şeyleri toptan kaybetmiş oluyoruz aslında. Ayaklarımızın altındaki zemin kayıyor. Kaybetme korkusu yüzünden ileri hamle yapamıyoruz, olduğumuz yerde kalabiliyoruz.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Çok şey kazanıp huzursuz olmaktansa riski olmayan az kazanç tercih ediliyor.
B) Çoğu zaman ayağa gelen fırsatlar karar vermekte zorlandırdığı için kaçırılıyor.
C) İçteki korkuları yenmek yerine onların her gün büyümesine izin veriliyor.
D) Yenilgiden korkulduğu için insanlar mücadeleye çok sıkı hazırlanıyor.
E) İnsanlar riske girmekten çekindiği için hayatta pek çok şeyi elinden geçiriyor.

12. **Gazeteci:** Birçok şiir ödülüne layık görülen ve çok tanınan bir şairi “Gerçek bir şair değildir o.” diyerek beğenmemişsiniz neden?

Eleştirmen: Onu okuyup da kalemini eline alan yahut ucu kırılan kalemini yontan biriyle hiç karşılaşmadım da ondan.

Gazeteci: Peki hiç tanınmamış, ödül de almamış genç bir şair için “İşte geleceğe kalacak şair budur.” demişsiniz; bunun gerekçesi nedir?

Eleştirmen: Onu okurken yüreğimin göğünden yükselen bulutlar, gözlerimde yağmura dönüştü.

Aşağıdaki yargılarından hangisinin bu diyalogdaki eleştirmenin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Gerçek bir şairin ayak sesleri, tecrübesiz ve genç bir şairken duygu dolu dizelerinde kendini duyurur.
B) Gerçek şair, okuyucusunu şair kılan yahut etkileyip sarısan şiirler yazar.
C) Gerçek şair, yarattığı imgelerle okuyucusunun hayal gücünü harekete geçirir.
D) Gerçek şairin özelliği şöhret peşinde koşmak değil sessiz bir yer altı ırmağı gibi şiir sularını biriktirmektir.
E) Şiiri, şöhret için araç kılıp sürekli şiir yayımlamak sanat-kârlık değil zanaat-kârlıktır.

13. Gazeteci:

(I) ----

Akademisyen:

— 0-6 yaş, öğrenmek için müthiş bir yaş aralığı, diyorlar ya ben buna katılıyorum. Çocuğa bir enstrüman çaldırmak olarak düşünmeyelim bunu. Bu yaş aralığı çocuğun iyi dinleyici olmasının temelini oluşturacağımız çok güzel bir yaş. 5-6 yaşından itibaren de çocuklar Türk müziği enstrümanlarına başarılı bir şekilde başlangıç yapabiliyorlar.

Gazeteci:

(II) ----

Akademisyen:

— Her birinde ayrı tecrübeler ediniyorsunuz. Fakat deneyimlerim bana gösterdi ki çocuklarla çalışmanın daha değişik bir keyfi var. Çünkü tertemizler, öğrenmeye açıktır; çocuklarda verim almak kolaylaşıyor. Özellikle kulağı şekillendirme boyutunda böyle. Müzik söz konusu olunca hepsiyle çalışmak da ayrı bir keyif tabii.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) I. Enstrüman çalmak için önerdiğiniz bir yaş aralığı var mı?
II. Yaşın ilerlemesiyle enstrüman çalma keyfi arasındaki ilişkiyi nasıl değerlendiriyorsunuz?
- B) I. 0-6 yaş aralığından sonra enstrüman çalmaya yönelen çocuklarda bir eksiklik gözlemleyebiliyor musunuz?
II. Öğrenmenin yaşı olmadığı düşüncesinin müzik eğitiminde yeri hakkında neler söylersiniz?
- C) I. 0-6 yaş müzik eğitimi için en ideal dönemdir, diyebilir misiniz?
II. Enstrüman çalma öğretiminde en çok zorlandığınız grup hangisi oluyor?
- D) I. Müzik eğitiminde kritik bir dönem var mı?
II. Sizin öğrenci yelpazeniz çok geniş: 5 yaşında öğren ciniz de var 70 yaşında öğrenciniz de... Arada ne gibi farklar oluyor?
- E) I. Müzik, bir çocuğun gelişimine en çok hangi yaş aralığında etki eder?
II. Müziğin evrensel bir dil olduğu görüşüne siz de katılıyor musunuz?

- 14.** Yapılan araştırmalarda aile bireylerinin büyük çoğunluğunun internet kullanımına bağlı olarak ortaya çıkabilecek psikososyal sorunlara ilişkin yeterli bilgi sahibi olmadıkları ortaya çıkmıştır. Çocukların psikososyal sorunlara karşı alınabilecek önlemler konusundaki bilgi düzeylerinin aile büyüklerinden az olduğu tespit edilmiştir. Ebeveynlerin eğitim düzeyi arttıkça aile bireylerinin internet kullanımına bağlı olarak ortaya çıkan sorunlara ilişkin bilgi sahibi olma düzeylerinin de arttığı söylenebilir. Aile bireylerinin çoğunluğunun internet kullanımıyla ortaya çıkabilecek psikososyal sorunlara ilişkin çok az önlem aldıkları, ailedeki kadınların oluşabilecek psikososyal sorunlara karşı erkeklerden daha fazla önlem aldıkları ortaya çıkmıştır.

Bu parçadan hareketle sözü edilen araştırma ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) İnternetin ortaya çıkardığı sorunlardan hem büyükler hem de çocuklar etkilenebilmektedir.
- B) İnternet kullanıcıları, kimi noktalarda yeterli bilgiye sahip değildir.
- C) Bilgi düzeyi yüksek aile büyükleri, internetin zararlarını ortadan kaldıracılabilmektedir.
- D) Kadınlar, internet sorunlarına karşı erkeklerden daha duyarlı davranmaktadır.
- E) Çocuklar, internetin kendilerine verebileceği psikososyal zararlara karşı önlem almada yetişkinlerden daha geridedir.

15. *Âşıklar Yolunun Yolcuları*'ni okurken hem şaşırdım hem de üzüldüm. O yıl çıkmış olan telif romanları farklı kaynaklardan taradığımda gördüm ki birçoğundan daha iyi bir roman *Âşıklar Yolunun Yolcuları*. Halit Fahri Ozansoy, o dönemde henüz unutulmuş bir yazar değil. Peki, ne oldu da roman büyük ölçüde sessizlikle karşılandı? Romanın edebiyat klasiği olabilecek ölçüde güçlü olduğunu, bir başyapıt olduğunu iddia etmeyeceğim. Halit Fahri Ozansoy, roman yayımlandığında 48 yaşındaydı. Adını öncelikle şair olarak duyurmuş bir yazar olarak ellisine merdiven dayadığında roman yazmış olmasının bir heyecan yaratmadığını tahmin ediyorum. Romanın atlanmasında önemli bir neden, yazarın yazdığı iki romanı aynı yıl içinde peş peşe yayımlatması olabilir.

Bu parçada *Âşıklar Yolunun Yolcuları* adlı romanla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yazarının farklı bir türde tanınmasının ilgi görmesini engellemiş olabileceğine
- B) Edebiyatta bir başyapıt olacak nitelikler taşımadığına
- C) Yayımlandığı dönemde yeterli ilgiyi görmediğine
- D) Şair olarak ünlenen bir sanatçıya ait olduğuna
- E) Yazıldığı dönemin anlayışını başarıyla yansıttığına

16. Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO), 2015 yılında yıllık sıcaklık artışı için belirlenen 1,5 derecelik eşiğin, önümüzdeki beş yıl içerisinde aşılma ihtimalinin arttığını açıkladı. Örgütten yapılan açıklamada, 1,5 derecelik yıllık sıcaklık artış eşiğinin 2024 yılına kadar aşılma olasılığının yüzde 20; bu beş yıllık dönem içerisinde en az bir kez aylık bazda geçilme olasılığının ise yüzde 70 olduğu belirtildi. Bilim insanları, dünyada sıcaklıkların sanayileşmenin önlenemeyen etkisiyle 1,5 derece artması hâlinde bunun çok ciddi olumsuz sonuçları beraberinde getireceği uyarısını yapıyor. İngiltere Meteoroloji Dairesi tarafından WMO için yapılan araştırma, dünyadaki ortalama yıllık sıcaklığın 1850 yılından 1 derece daha yüksek olduğunu ortaya koydu.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Sıcaklık artış eşiğinin ileriki bir tarihte aşıllacağı kesinleşmiştir.
- B) WMO, sıcaklık artışıyla ilgili bilimsel araştırmalar yapmaktadır.
- C) 19. yüzyılda dünyanın sıcaklık ortalaması bugünkünden daha azdır.
- D) Dünyada sıcaklığın artmasında sanayileşme önemli bir etken olmuştur.
- E) Dünyada sıcaklığın artması, birçok problemi beraberinde getirecektir.

17. Aydın olmanın birinci niteliği muhalif olmaktır. İşte bu nedenle yazar, hiçbir güce, hiçbir sisteme bağımlı (angaje) olmamalıdır. Ancak bağımsız yazar, sorumsuz yazar değildir; insanlığa karşı görevleri vardır. Bu görev, sorgulayarak yaşadığı zaman dilimine ışık tutmayı ve ona müdahale etmeyi de kapsar. Sanatın amacı bizi yaşamda var olmanın, dengeyi arayışımızda daha adil, daha aydınlık kılmak değil midir?

Bu parçaya göre aşağıdaki önermelerden hangisi gerçek yazarların bakışıyla örtüşür?

- A) Yazar, sonucu nereye varırsa varsın yanlışla savaşmalıdır.
- B) Yazar, kişinin kişisel zaaflarını çekinmeden ortaya koymalıdır.
- C) Yazar, güdümlü olmayan ama sorumlu davranan bir kişi olmalıdır.
- D) Yazar, olanla yetinmemeli; özgün yollar açmalıdır.
- E) Yazar, toplumsal fayda uğruna estetikten vazgeçebilmelidir.

18. Beyin araştırmaları, bugün ergen beyninin nasıl ve ne sürede olgunlaştığına dair ilginç veriler sağlıyor. Bu araştırmalardan elde edilen bulgular, ergen ve gençlerle ilgili bugüne dek doğru bildiğimiz bazı şeylerin yanlış olduğunu gösteriyor. Ergenliğin kendisi de günümüzde değişiyor. Geçmişte sadece birkaç yıl süren bu dönem, artık çok uzun bir süre alıyor. Ergenlik, önceki çağlara kıyasla çok daha erken başlıyor. Genç insanların meslek edinme, evlenme ve maddi bağımsızlıklarını kazanma yaşlarının ileriye atılmasıyla geç bitiyor.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ergenlik dönemiyle ilgili bilinmezlerin arttığı
- B) Ergenlik dönemi ile ilgili eski bilgilerin değiştiği
- C) Her yaşta insanın ergen tavrı sergilediği
- D) Ergenlik döneminin bilinçli olarak uzatıldığı
- E) Ergenlik döneminin daha çok zihinsel olduğu

19. Yazmak, sonsuzluk demektir. Ucu bucağı olmayan koskoca bir sevgi cennetidir. Annenizi, babanızı, ablanızı, kardeşinizi, eşinizi nasıl seviyorsanız yazabilmek için de yazmayı aynı şekilde sevmelisiniz. Ortaya bir şeyler çıkarabilmek için yaratıcılığınızı kullanmalısınız. Çünkü yazabilmek için yaratıcı bir düşünce ihtiyacınız vardır. Gerisini hayal bile edemezsiniz. Bir de içinde o müziği duyabilmelisiniz. Hani herkese bahşedilmemiş sadece belli bir tarafın duyabileceği o özel müziği...

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Ailesine ve sevdiklerine olan sevgisi, yazarın yaratıcılık konusunda yol almasında yeterlidir.
- B) İçindeki sese kulak veren herkes, yaratıcı yazma konusunda başarılı olabilir.
- C) Sınırsız bir alana sahip olan yazmak, kimsenin tekelinde değildir, dileyen herkes yazabilir.
- D) Yaratıcı hayal gücüne sahip olanlar, bunu severek yaptıkları takdirde yazma yolculuğunda çok ileri gidebilirler.
- E) Yazmak için nelere ihtiyacı olduğunu bilenler, yazı yolculuğunda daha hızlı yol alır.

20 – 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Denizgergedanları, yalnız Kuzey Kutup Dairesi ve çevresinde yaşar. Morina, kalkan, mürekkep balığı gibi canlılar başlıca besinleridir. Erkek bireyler, 4,6 metre ve 1600 kg; dişiler, 4 metre ve 1000 kg kadar olabilir. 5-10 bireyden oluşan gruplar hâlinde bulunurlar. Erkek bireyler, dişilerini birbirine sürtme davranışı da sergiler. Su altında 20 dakikadan fazla kalabilir ve 1000 metreden daha derine inebilirler. Deniz memelileri içinde en ilginç canlı, diş yapılarından dolayı şüphesiz narvallardır. Denizgergedanı olarak da bilinen narvalların kafalarının ucunda bir boynuz gibi 3 metre kadar öne doğru uzanan dişleri vardır. Bu diş, kafadan çıkıyor gibi görünse de aslında sol üst çeneden, nadiren sağ üst çeneden dışarı çıkar ve sola doğru sarmal yapıdadır. Çok nadir olarak iki dişin birden uzadığı da biliniyor. Erkek bireylere özgü bu uzun diş, nadir olarak dişilerde de görülebilir. Ağırlıkları 10 kg kadar olabilir. Bu dişin ne işe yaradığı konusunda çeşitli görüşler var. İlkın bunu delmek için, sonra dişilerin dikkatini çekmek için, daha sonra da yön bulmak için kullanıldığı düşünülmüştür. Yeni yapılan bir çalışmaya göre ise dişlerin merkezinden geçen ve dış yüzeye doğru uzanan çok geniş bir sinir ağı olduğu belirlenmiş. Bu sayede sudaki kimyasal değişimleri ve sıcaklığı algıladıkları düşünülmüyor.

20. Bu parçadan hareketle denizgergedanlarının dişleri ile ilgili olarak

- I. Erkek bireylere özgü olmakla birlikte bazı dişilerde de görülmektedir.
- II. Farklı işlevlerinin olduğuna dair çeşitli görüşler bulunmaktadır.
- III. Kendilerine has sarmal yapılarıyla suyun derinliklerine inilmesine imkân sağlamaktadır.

İfadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

21. Bu parçadan hareketle denizgergedanları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kafalarının ucunda boynuzu andıran diş sahip oldukları
- B) Deniz memelileri arasında en ilginç canlı oldukları
- C) Farklı cinsiyetlerden oluşan gruplar hâlinde yaşadıkları
- D) Erkeklerinin dişilerinden daha uzun ve ağır oldukları
- E) Dünya'nın sadece belli bir bölgesinde yaşadıkları

22 – 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Londra demek; sis, gri bulutlar, kurşun gibi ağır havalar ve yağmur demektir hep. İngiltere'nin gerçeği zaten güneşi geçirmeyecek kadar sıkı bulutlarla kaplı gökyüzü oldu. 20. yüzyılın en içli, en lirik, en hüznü müzikleri bu gökyüzünün altında dinmeyen yağmura bakarken yazıldı, yapıldı. Pink Floydlardan, Rodioheadlere şarkı sözlerine sinen İngiliz melankolisi, varlığını bu atmosfere borçlu. Dünyanın en karamsar romantik şairlerinden Lord Byron'u bedbaht eden melal, bu güneşsizlikten beslendi. Shelley, Keats, Charles Dickens ve hatta Shakespeare kara bulutlardan sağıp karamsarlığı en içli dizelere, cümlelere imza attılar. Ancak bugünlerde küresel ısınma denen tehlike, bu iklimden eser bırakmadı. Buna bağlı olarak sanatın romantik karamsarlığının sustuğunu, çözüm arayan bilim insanlarının seslerinin yükseldiğini ve insanların iç dünyalarını korkuların kapladığını gözlemlemeye başladık.

22. Bu parçada yazarın yaptığı açıklamalar aşağıdaki görüşlerden hangisiyle somutlaştırılabilir?

- A) J.J. Rousseau, bilimin ve sanatın gelişmesinin ahlakı düzeltip düzeltmediği sorusuna "Hayır." yanıtını vermiştir.
- B) İbn-i Sina, bilimin ve sanatın insanı düzeltereği fakat bunların iltifat gösterilmeyen ülkeleri terk edeceğini söylemiştir.
- C) H. Balzac, sanatın vazifesinin tabiatı kopya etmek değil tabiatı ifade etmek olduğunu vurgulamıştır.
- D) Leonardo da Vinci, ruhun elle birlikte çalışmadığı yerde yüreğe işleyen bir sanatın ortaya konamayacağını ileri sürmüştür.
- E) İbn-i Haldun, coğrafyanın kader olduğunu söyleyerek yaşanan dış dünyanın insanın iç dünyasına biçim verdiğinin altını çizmiştir.

23. Bu parçadan Londra'yla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Dünyanın en başarılı şair ve yazarlarının yetiştiği bir şehirdir.
- B) Romantizm akımının dünyaya yayılmasını sağlayan kişileri yetiştirmiştir.
- C) Bilime ve sanata her dönemde üst düzeyde değer verilen bir şehirdir.
- D) İklimsel değişikliklerden dolayı karakteristik özellikleri değişmeye başlayan bir yerdir.
- E) Dünya sanatına yön veren bir şehir olma hüviyetini korumayı bilen insanlara sahiptir.

24 – 25. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Haydar Ergülen, düzyazıda da tıpkı Cemal Süreya gibi, kendi şiirini "taklit" eden yazarlardandır. Ergülen'in şiirinde de yazısında da Cemal Süreya'dan miras kalan "jest" ögesi-nin yazınsal bir performans kazanmış biçimi sahnelenir. Bir de yazı öznesi Cemal Süreya ise yazı ritmi tutkulu bir sevgi, âdeta maddeci bir kudsiyet kazanır. Süreya'nın çemberinden çıkmak istemeyen, bıraksalar uykusu gelene kadar o çemberle ip atlayacak hevesli bir çocuk canlanır yazılarında. "Cemal Abi" ile büyülenmiş, o yetkin şairin jestleriyle, imgeleriyle beslenmiş bir çocuk. Etkilenmeye apaçık; yüreğinden geçen ile kaleminden geçen birbire bakışarak kamaştığı bir ışıma yansır sayfalara. Yıllar boyu biriken yazılardan oluşan bu kitapta ortaya konan şudur: "Zorlu şiirinin usta bir taklitçisi olarak denemeci Cemal Süreya'nın portresi." Ancak bu portrede iki şair, iki denemeci görünür; biri Cemal Süreya biri de kendisi: Haydar Ergülen. Kitabın değeri de buradan gelir.

24. Bu parçada Cemal Süreya ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Düzyazılarında şiirlerinin etkileri görülür.
- B) Şiirlerinde imgesel bir dil kullanmıştır.
- C) Birçok şair tarafından taklit edilmiştir.
- D) Şiirlerinde ustalık bulunmaktadır.
- E) Deneme türünde de eser vermiştir.

25. Bu parçada sözü edilen kitabın en önemli özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cemal Süreya'yı anlatan denemelerden oluşması
- B) Cemal Süreya'yı yakından tanıyan birinin gözlemlerinden oluşması
- C) Cemal Süreya'yı tüm yönleriyle anlatması
- D) İki farklı sanatçıyı şair ve yazar yönleriyle yansıtması
- E) Yıllar içinde parça parça yazılanlardan oluşan bir eser olması

Bu testte 25 soru vardır.

1. Şiirlerinde mitolojik öğelere rastlanan şairler arasında özgün bir yeri olan Ece Ayhan, Batı mitolojisinin yanı sıra Doğu mitolojisinin verimlerinden yararlandı. Bunları, şiirsel imgeleminin zenginliğini de dışa vurur biçimde, kendine özgü bir tarzda işledi. Onun bu öğeleri kullanırken izlediği yolun öznelliği gözden kaçırılmamalıdır. “Hüdhüd” kuşunu “hüt hüt”, “simurg”u “simruğ”, biçiminde değiştirerek yazıp bunları güncel gerçeklikteki kimi kişi ya da durumları simgelemek üzere kullanmasının yanında; *Hero ile Leandros* öyküsüne göndermelerle kurduğu *Hero ile At* adlı şiirinde “Leandros”u “at” olarak anması, bu öznel tutumun göstergeleri olarak değerlendirilebilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Örnekleme
B) Öyküleme
C) Tanık gösterme
D) Tanımlama
E) Benzetme

2. (I) İkna olma konusunda bir etken de insanların uzmanlara olan güveni. (II) İnsanlar; güvenilir, kendinden emin, bilgi sahibi kişiler karşısında ikna olmaya daha yatkın oluyor. (III) Özellikle iş yaşamında karşınızdaki kişiyi bir konuda ikna etmek istiyorsanız o kişi üzerinde bir etki yaratmadan önce güvenilir, bilgili bir otorite olduğunuzun işaretlerini vermeniz gerekiyor. (IV) İkna etmek konusundaki etkenler her ne kadar mekanik gibi görünse de duyguları ve duygusal bağ kurmayı göz ardı etmek olmaz tabii. (V) Kişisel özellikler ya da ilgi alanları konusunda bize daha çok benzeyen ya da aynı amaç doğrultusunda iş birliği yaptığımız insanları kendimize yakın hissederiz. (VI) Bu da onların ikna konusunda üzerimizde daha etkili olmasını sağlar, ve duygusal bağ kurmayı işte bu yüzden uzmanlar bazı görüşmelere kısa bir tanışmayla başlamanın daha etkili sonuçlar doğurabileceğini belirtiyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Hayvancılıkla uğraşanların en büyük sorunlarından birisi de sürülerin başında duracak bir çoban bulmak. (II) Yeni Zelandalı Halter firması, bu soruna çözüm olabilecek dijital bir çoban geliştirmiş. (III) Dijital dünyadaki gelişmeler artık tüm alanlarda olduğu gibi hayvancılık alanında da etkin bir şekilde kendini gösteriyor. (IV) Hayvanların boynuna takılan akıllı yular sayesinde hayvanların uzaktan yönlendirilmesi mümkün olabiliyor. (V) Üzerinde bulunan uydu haberleşme sistemi ve titreşim özelliğiyle hayvanın istenilen güzergâhta gitmesi sağlanabiliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Müzikte çağın en büyük tenoru Enrico Caruso, sahneye çıkmadan önce son derece heyecanlanır, âdeta tiril tiril titirdi. Bir keresinde, New York Metropolitan Operasında, Verdi'nin *Maskeli Balo*'su oynanıyordu. Caruso'yu gerginlik içinde titrerken gören mesleğe yeni başlamış bir bayan, hayretle sordu:

— Bay Caruso, niçin bu kadar heyecanlısınız?

Caruso, tam bir ciddiyet içinde şu cevabı verdi:

— Diğer müzisyenler yeteneklerinin yüzde 100'ünü kullan-salar bile ben yüzde 150'sini kullanmalıyım. İnsan, kabiliyetlerini tam kapasite kullanmakla yetinmemeli. Çünkü kalıcı başarılar, ölümsüz eserler, hep ---

Bu parça düşüncenin akışına göre

- I. ilk günkü heyecanını kaybedenlerin gölgesinde kalmış-tır.
II. çok ve istikrarlı çalışmalar sonucu var olmuştur.
III. kendini aşabilenlerin, yüksek performans gösterebilen-lerin ürünleridir.

yargılarından hangileriyle sürdürülebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

5. • Toprağın yok olması yani ölmesi, hangi boyutlara ulaşmış durumdadır?
- Toprak, besin üretmenin dışında insan için ne yapmaktadır?
- Toprağın hastalanmasına ve ölmesine yol açan asıl etken nedir?
- Toprağı hastalıklardan korumak için en etkili tedbir nedir?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

- A) Tek tip sınırlı beslenmenin yerine çeşitli beslenmenin toprağa farklı bitkilerin ekilmesini, bunun da toprağın mineral dengesinin korunmasını sağlayabileceği ortaya konmuştur.
- B) Toprağın üzerinde yaşayan bitkilerin ve ağaçların havadaki karbondioksidi alıp toprağa aktarmasından sonra toprağın onu karbona çevirip havaya geri vermesinin besin üretmek kadar önemli bir işlev olduğu saptanmıştır.
- C) 1970'ten 2023'e kadar yaşanan süreçte toprağın maruz kaldığı tek tip beslenme, zehirli kimyasal kullanımı, yapılaşma gibi etkenler yüzünden yerküredeki toprakların yüzde otuzunun yok olduğu tespit edilmiştir.
- D) Toprağı öldüren temel etkenin tek tip beslenme olduğu, çeşitsiz beslenmenin toprağa hep aynı ürünün ekilmesine, bunun da topraktaki bazı minerallerin yok olmasına bu durumun ise insandaki bağışıklık sisteminin zayıflamasına benzer bir etki yaratmıştır.
- E) Sağlıklı toprağın sağlıklı bitki, sağlıklı hayvan, sağlıklı hava, sağlıklı dünya ve sağlıklı insan olduğunun farkındalık alanına çekildiği dile getirilmiştir.

6. • Spor yaralanmaları, günlük yaşantımızda yaptığımız işler dışında, daha çok yarışma, hedef amaçlı ya da yaşamda daha sağlıklı olabilmek adına yapılan fiziki zorlamalar veya performans sırasında oluşur. Günümüzde spor yapan insan sayısı arttıkça spor sakatlıkları denilen problemler de giderek artmaktadır.
- İş yerinde meydana gelen iş kazaları sonucu ağır kayıplara yol açan yaralanmalar; çoğunlukla inşaat şantiyeleri, taşımacılık, depo ve antrepolar, tarım çiftlikleri ve endüstriyel veya inşaat iş alanlarında koruyucusu bulunmayan makinelerle çalışanlarda görülmektedir. Yaralanmalar, ağır makine ve tezgâhlarda oluşan iş kazalarından kaynaklanmaktadır.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı alanlara ilişkin benzer sorunların nedenlerine açıklık getirilmektedir.
- B) İki benzer konuya ilişkin çelişen görüşleri vurgulamaktadırlar.
- C) İki olguyu benzetmelerden yararlanarak ele almaktadırlar.
- D) Farklı olayların aslında aynı nedenlerden kaynaklandığını göstermektedirler.
- E) İki farklı soruna ilişkin çözüm önerilerini aynı anlatım tekniği ile vermektedirler.

7. Uyurken ışığa maruz kalmak, kan şekeri dengemizi bozabilir.

Yapılan bir araştırma, uyku sırasında ışığa maruz kalmanın kan şekeri dengemizi bozabileceğini gösterdi. Daha önce yapılan çalışmalarda uyku sırasında herhangi bir yapay ışığa (Örneğin televizyon ışığı, odadaki ışık veya odanın dışından gelen ışık...) maruz kalanların aşırı kilolu veya tip 2 diyabet hastası olma ihtimalinin daha yüksek olduğu bulunmuştu. Ancak bununla ilgili kesin bir sonuç elde edilememişti. Yakın zamanda araştırmacılar, bu hipotezi test etti. Elde edilen veriler, daha önce yapılan çalışmaları destekliyor. Çalışma sırasında her sabah katılımcıların kanlarındaki insülin direnç seviyeleri ölçüldü. İkinci gece uyku sırasında ışığa maruz kalanların ertesi sabah ölçülen insülin direnç düzeyleri, bir önceki güne kıyasla daha yüksekti. Ancak iki geceyi de karanlıkta geçirenlerin kandaki şeker seviyeleri, her iki gün de hemen hemen aynıydı. Ayrıca oda ışığında uyuyanların uyku sırasındaki kalp atım hızları, karanlıkta uyuyanlara göre daha yüksek ölçüldü.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Test edilen varsayımların birbiri ile çeliştiği ortaya konulmaktadır.
- B) Hipotez aşamasındaki zıt görüşler kıyaslanmaktadır.
- C) Birbirini destekleyen görüşler kanıtlanmaya çalışılmaktadır.
- D) Işığın hasta insanlardaki olumsuz etkilerine değinilmektedir.
- E) Sonuç itibarıyla farklılık gösteren iki ayrı tez açıklanmaktadır.

8. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Tepeye ilk varan sen olunca ödül mü veriyorlar sanki? düşüncesine uzak düşmektedir?"

- A) Oğuz Atay, *Tutunamayanlar* romanındaki Turgut Özben gibi Selim Işık gibi tutunamadı. Bu hüküm, yaşadığı dönem için doğrudur. Hatta kitabını ilgi görmeyeceği için hiçbir yayınevi basmak istemez. Ama aradan 50 yıl geçti. Şimdi Oğuz Atay bir define mağarası gibi kazılıp duruyor. Neden mi? Çok basit. Okuyucu kitlesi, onun gördüğü ufuklara yeni vardı
- B) *Aylak Adam*'ın, *Anayurt Otel*'inin yazarı Yusuf Atılgan; klasik anlatıdan, klasik kahramandan uzak durmanın ve geleceğin insanının psikolojisini anlatmanın cezasını çekti. Hatta yazıp çizmeyi bırakıp toplumun dışına çekildi. Fakat öldükten sonra modern toplumun içinde daha çok yaşamaya başladı.
- C) *Dublinliler*, *Ulysses* romanlarında James Joyce, sembolik ve alegorik bir dil kullanır. Anlaşılmaz bulunur. Oysa onun dile yüklediği görev anlamsızlık değil çok anlamlılık ve yoruma açıklıktır. Hele hele bir güne sıkışan olay/olaysızlık, dönemi için onu yok saymaya yeter fakat aradan yüz yıl geçtikten sonra yazar, modern ve postmodern anlayışın köşe taşı olarak kabul görmüştür.
- D) *İbrahim Efendi Konağı*'nın yazarı Samiha Ayverdi'nin eserlerini zenginleştiren öğelerin başında tasavvuf gelir. Ardından tarih ve sosyal çatışmaların kişilerine yön veren çerçeveler olduğunu görürüz. Bu konudaki yetkin eserlerinden biri de *Mesihpaşa İmamı*'dır ve günümüzde çokça okuyucu bulunmaktadır.
- E) Toplumun göremediğini yok saymak gibi bir tutumu vardır. Bunun sanat dünyasındaki en bariz örneklerinden biri de George Bernard Shaw'dır. 60 yayınevinden ret cevabı almasının sebebi ise okuyucu kitlesinin bilgi ve görgü eşliğini çok aşmış olması değildi sadece. Editörler de gerçek bir mücevheri fark edemeyecek kadar tecrübesizdi.

9. Telefonu "Sıkma canını!" diyerek kapadım. Bir rüzgar hissettirdim üzerimde. Sonra da o rüzgârın sesini duydum. Ve nihayet tren geldi... Metro istasyonları bu ara fena sıcak... Birkaç yıl önce böyle olmazdı, hatta metro istasyonları şehrin en serin yerleri olurdu. Bir ara pandemi nedeniyle havalandırmalar kapatıldı, sonra da -nedendir bilinmez- hiç çalıştırılmadı. İstasyonlar, boğucu ve havasız. Yoksa sadece bana mı öyle geliyor? Bu durumdan hiç emin değilim. Üzgün bir şekilde trene binerken bir yandan bunu düşünüyorum. Üzgünüm çünkü bir subay arkadaşımın yüzü, katıldığı bir operasyonda el yapımı patlayıcının (EYP) patlaması sonucunda tamamen yanmış, Arkadaşım yüzünün bir kısmını, görme yetisinin tamamını kaybetmiş. Of!... yine sıcak bastı buralara, açacak pencere de yok.

Bu parçanın yazarının altı çizili sözle dile getirdiği ve emin olmadığını vurguladığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Psikolojik durumun içinde bulunulan fiziksel olguyu farklı algılamaya yol açıp açmadığı
- B) Küresel ısınmanın şehrin en serin yerlerini bile etkileyip etkilemediği
- C) Dışsal ortamdaki rahatsızlık veren fiziki koşulların içsel algıları ve duyguları değiştirip değiştirmediği
- D) Sevilen bir insanın acısıyla hemhâl olmanın acının asıl sahibi kadar insanı üzüp üzmediği
- E) İnsanların rahat yaşamalarını sağlamak için fedakârlık yapanların kıymetinin bilinmemesinin katlanılır bir durum olup olmadığı

10. "Neyse odur." demek zorunda olduğumuz ilk konu tarihtir ve tarih orada kendi elbisesiyle yatmaktadır, bizim ona kendi elbiselerimizi giydirmemiz yanıltır çünkü tarih, gurur duyulacak yahut utanılacak bir şey değildir.

Bu parçada dile getirilen görüşlerden tarihle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Tarihe nesnel yaklaşılmalıdır.
- B) Tarih, önemli bir ibret alanıdır.
- C) Tarih bilgisi, millî şuurun kaynağıdır.
- D) Tarihi yüzeysel bilmek, hiç bilmemekten kötüdür.
- E) Tarihe olgusal değil algısal yaklaşmak yaygın bir eğilimdir.

11. Javier Marias, İspanyolcanın ve çağdaş dünya edebiyatının yaşayan “büyük” yazarlarından biri. Marias’ın romanlarında/öykülerinde futbol hiç geçmez. Oysa kendisi sahici futbol hastası. Alt hastalığı, Real Madrid taraftarlığı. Futbol üzerine denemelerini 2000’de *Vahşi ve Duygusal* adıyla kitaplaştırmış. Benim okuduğum Almanca çevirisine, denemelerden birinin adını koymuşlar, o da güzel: *Bütün O Eski Cenklerimiz*. Bir söyleşisinde, kendisini Manuel Vázquez Montalban’ın zıddı, karşı kutbu gibi gördüklerini söylemişti. Katalan yazar Montalban, İspanya ve dünya polisiye edebiyatının ustalarından. Ezeli rakibin, Barcelona’nın taraftarı ve futbolseverliği sanırım daha fazla biliniyor.

- I. Yazarların futbola olan tutkusu ve takım sevgisi
- II. Futboldaki rekabetin edebiyat dünyasına yansıması
- III. Roman ve öykülere yansıyan futbolcu yaşamları

Bu parçada yukarıda verilenlerden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. İnsan ahengi ve güzelliği aramada, âdeta bilinç dışı bir duyguyla donatılmıştır. Yaşadığımız çevre, ruha âdeta doğrudan tesir ediyor; bizi onarıyor ya da hasta ediyor. Söz gelimi penceresi olmayan birimlerde yatan hastalar, ameliyat sonrası daha fazla sorun geliştiriyor, odaları ağaç gören hastalar daha hızlı iyileşiyor. Ruh, güzellikle beslenir ve kişilik kazanır. Güzelliği takdir edemediğimizde kaba saba insanlar hâline geliriz; şükretmeyi bilmeyen, hayatın özünü kavrayamayan avare ruhlar oluruz. Güzel, sadece duyularımıza hitap etmez; bizi ahlaki olarak da daha üst bir seviyeye davet eder.

Bu parçadan hareketle “güzel” aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?

- A) İnsanların ahlaklı olmasını ve hayatı doğru öğrenmesini sağlayan erdemlerdir.
- B) İnsanın gözünü açıp çevresinde olup bitenleri fark etmesini sağlayan faktörlerdir.
- C) Göze, gönle ve kulağa hoş gelen, insana iyi gelip onu iyileştiren şeylerdir.
- D) İnsanın ruh sağlığını ve düşünsel birikimini zenginleştiren öğeler toplamıdır.
- E) Hayatın olumsuz yönlerini gösterip onların tersini düşündüren bakış açısıdır.

13. I. Üstelik yürümek basit ve hiçbir maliyeti olmayan bir ulaşım yöntemi.
II. Çünkü insanlar bir taşıta binmeyi yürümeye göre yedi kat daha fazla tercih ediyor.
III. Öyleyse bir şehri yürünebilir hâle getirmek, yaşamı sağlıklı ve keyifli bir aktiviteye açmak demektir.
IV. Oysa bisiklete binmek ve yürümek, karbon salımının azalması, hava kalitesinin ve insan sağlığının iyileşmesi gibi yan faydalar getiriyor.
V. Tüm dünyada insanlar günde ortalama sadece 7 dakika yürüyor.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Divan edebiyatı araştırmalarına son yüzyılda verdiği katkılarla edebiyat tarihimizde önemli bir yer edinen Walter G. Andrews, 2020'nin Haziran ayında vefat etti. Onun gündelik ve akademik hayatından kesitler sunan *Walter G. Andrews / Osmanlı Şiiri İçin Bir Deniz Feneri* adlı kitap da geçtiğimiz yılın aralık ayında yayımlanmıştı. Yazarın 80. yaşı münasebetiyle hazırlanan bu eserin editörlüğünü ise onun hem öğrencisi olmuş hem şiir okuma meclislerinde bulunmuş kişiler üstlenmişti. Türk edebiyatına, bilhassa klasik şiire tarafsız yaklaşımıyla edebiyat camiasının ve akademisyenlerin takdirini kazanan Andrews'un gerek bu kitabı gerek kendi ilmî çalışmaları vesilesiyle daima hatırdan kalacağından şüphe yoktur.

Bu parçaya göre Walter G. Andrews ile ilgili aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A) Divan şiirine yansız bir tutumla yaklaşan bir araştırmacı olduğu
B) Divan şiirinin dünya edebiyatında tanınmasını sağladığı
C) Akademik dünyada tanınan başarılı bir akademisyen olduğu
D) Çalışmalarına ve yaşamına yönelik adına özel bir kitap hazırlandığı
E) Türk edebiyatı ile ilgili çalışmalar yapan önemli bir isim olduğu

15. Zorbalığa, baskıya ve savaşa karşı olan tutumu; buna koşut (paralel) siyasal tavrı şiirlerinde belirgin bir yer tutan Eluard'ın şiir dili, süsten uzak ve yalındır. Şiiri dolaylı ve abartısızdır. Ona göre dildeki yapaylık, şiiri bozan bir biçemdir ama yine de şiirlerinde yarattığı imgeler, dili olabildiğince zorlamaktadır. Eluard, dünyanın şiirsel gerçeğine inanmaktadır. Bütün bunlar ona farklı bir kimlik kazandırmaktadır. Ona göre, şair, şiirlerini bu inançla yazmadığında karşılıksız bir evren yaratmış olur. Eluard'ın *Kesintisiz Şiir* adlı yapıtı gerçeküstücü hareketin rüzgârıyla yazılmıştır.

Bu parçanın yazarına göre aşağıdakilerden hangisi Eluard'ı farklılaştıran bir etken olamaz?

- A) Dilin alanını zorlama
- B) Sade anlatıma yaslanma
- C) Yeni bir şiir ekolu oluşturma
- D) Kendine özgü bir duruş sergileme
- E) Dilde yapaylıktan kaçınma

16. Orson Welles'un *Yurttaş Kane* adlı filmi, ölüm döşegindeki bir gazete patronunun son sözüyle başlar: *Rosebud*. Herkes bu sözün ne anlama gelebileceğini bulmaya çalışır, film de zaten bu arayıştan ibarettir. Son karede Kane'in malikanesindeki değersiz öteberinin arasında onun çocukken bindiği ve üzerinde neşeli, mutlu kahkahalar attığı kızıağı görürüz, kızıağın tahtasında "Rosebud" yazmaktadır. Fakat, filmin seyircilerinden başka kimse görmez bunu. Parasıyla, gücüyle dünyayı parmağının ucunda oynatan Kane'in en büyük hayalinin çocukluğuna dönmek olduğunu karakterlerden hiçbiri öğrenemez.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sözü edilen filmde olaylar geriye dönüş tekniğiyle anlatılmaktadır.
- B) Filmin olay kurgusunda yer alan gizem, yan karakterlerce film içinde çözülememiştir.
- C) Kane, çocukluğuna duyduğu özlemi çevresindekilerin anlamayacağını düşündüğü için saklamıştır.
- D) Film, bir arayış üzerine kurulmuştur.
- E) Kane, bütün imkânlarına rağmen çocukluğunda yaşadığı mutluluğu bulamamıştır.

17. Termodinamiğin ikinci kanunu olan entropi, bütün sistemlerin zamanla doğru orantılı olarak düzensizliğe ve bozulmaya doğru gideceğini ispatlar. Entropi artışıyla bir gün evren tümüyle bozulup çökecektir. Oysa edebî klasikleri tekrar tekrar okurken bu kanunun âdeta tersine dönebileceğini hissedersiniz. Yazın dünyası, edebî eserlerle canlanır. Klasiklerin derinliğini ve güncelliğini ancak belli bir özümseme sürecini geçirdikten sonra anlamak mümkün olur. Obur bir okur, bir klasiği yıllar sonra dönüp okuduğunda ilk okumalarında kaçırdığı düzlemleri, eserin farklı boyutlarını, dönemin özelliklerini, metinlerin birbirleriyle ilişkilerini çözümleyebilir. Hatta, klasiklerin yaşadığımız hayat ve konulara yönelik ne kadar yakın açılımlar sunabildiklerini hayretle fark edebilir.

Bu parçada sözü edilen klasiklerin asıl özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yıllar da geçse tüketilemeyen metinlerden oluşma
- B) Anlaşılması zor metaforlarla oluşturulma
- C) Çok eski yaşam biçimlerini karşılaştırarak anlatma
- D) Okuyanların belirli bir düşüncede yoğunlaşmasını sağlama
- E) Okuyucuda, anlatılanları yaşıyormuş duygusu uyandırma

18. Dizeler kuşattı İstanbul'un dört bir yanını. Yolunuz şiirle keşsiyor/kesiliyor her an. Mevsim sonbahar. Güneş sarı, deniz, ağaç, yaprak ve kuş sarı. Galata Kulesi, Kız Kulesi ve bilumum kuleler de sarı. Kararsız bir mevsim, mütereddit bir ay eylül. Ağustos bırakamıyor, ekime tutunamıyor. Ama şiirle kucaklaşıyor. 17. İstanbul Bienali'yle birlikte "Şiir Hattı" kuruldu. Bakırköy'den Beyoğlu'na, Adalar'dan Üsküdar'a, Kadıköy'den Sarıyer'e. Bir şiirin dizesiyle gün kurtuluyor kasvetten, sorulara cevap, cevaplara soru oluveriyor bir iki dize. Sahafların, kitabevlerinin, restoranların, hastanelerin, kafelerin camlarında şiirler okunabiliyor bu mevsimde. Elbette okunan şiirlerle yürek harekete geçiyor. Bir an karanlıkta bir şiir çakıyor ve şimşekleniyor gönlümüzün göğü.

Bu parçaya göre şiirle ilgili

- I. Okuyucuyu duygulandırır.
- II. Merakı giderir.
- III. İnsanın gününü güzelleştirir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

19. *Mrs. Dalloway*, edebiyat dünyasında, bilinç akışı tekniğinin en başarılı örneklerinden biri olarak yer alır. Virginia Woolf, ilk kez *Jacob's Room*'da kullandığı bilinç akışı tekniğini *Mrs. Dalloway*'de daha da geliştirir. Bunu günlüğünde, şöyle anlatır: "Bir yıl süren el yordamına mal oldu bu tünel kazma süreci, diye adlandırdığım şeyi keşfetmek; bu teknikle geçmiş tefrikalar hâlinde anlatıyorum..." Bilinç akışı, çoğunlukla iç konuşmayla karıştırılır. Bilinç akışı, "roman kişinin kafasının içini doğrudan doğruya seyrettiren" bir tekniktir. Şu farkla ki iç konuşma gramer bakımından düzgün, sentaks kurallarına uygun cümlelerle yapılan sessiz bir konuşmadır. Bilinç akışında ise karakterin zihninden akıp gelen düşüncelerde mantıksal bir bağ yoktur. Daha çok çağrışım ilkesine göre akarlar. Ayrıca gramer kuralları da gözetilmez.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Yazar, yeni bir teknik bulabilmek ve kendini buna alıştırmak için bir senesini harcamıştır.
- B) Bilinç akışı tekniği ile iç konuşma tekniği birbirine karıştırılmaktadır.
- C) Yazar, bilinç akışı tekniğini tünel kazma süreci olarak adlandırmaktadır.
- D) İç konuşma, düzgün ve kurallara uygun cümlelerle yapılmaktadır.
- E) *Mrs Dalloway*, Virginia Woolf'un, bilinç akışı tekniğini kullandığı ilk eseridir.

20 – 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Büyük kütleli yıldızların yaşamlarının sonunda geride bıraktığı cisimler olan kara delikler, evrendeki en ilginç cisimler listesinde üst sıralarda yer alıyor. LIGO'nun 2015 yılındaki uzay zaman dalgalanması keşfinden sonra yapılan istatistiksel çalışmalar sadece bizim galaksimizde 100 milyon kara delik olabileceğini gösteriyor. 2020'de yapılan bir keşif bize en yakın kara deliği belirlledi. Bu kara delik evimizden yaklaşık 1000 ışık yılı uzaklıkta bulunan HR 6819 isimli üçlü bir sistemin üyesi. Hesaplamalara göre kara deliğin kütlesi en az 4 Güneş kütlesi büyüklüğünde. Üçlü sistemde B tayf türünden iki yıldız ve bir kara delik bulunuyor. B sınıfından yıldızlar Güneş'ten daha fazla ışıyım gücüne sahip mavi yıldızlardır. Kara deliğe yakın olan yıldız onunla birlikte ortak kütle merkezi etrafında tur atarken daha uzaktaki ikinci yıldız ise bu ikilinin etrafında dolanıyor. Yıldız ve kara delikten oluşan buna benzer çiftlerde genellikle yıldızdan kara deliğe madde aktarımı olması beklenir. Ancak bu sistemde kara deliğe herhangi bir madde aktarımı söz konusu değil. Kara delikler, direkt olarak gözlenebilen cisimler olmadığı için yakın çevresinde bulunan gaz bulutlarına yaptıkları etkiler gözlenerek dolaylı yoldan belirlenebilirler. M87 galaksisinin merkezindeki süper kütleli kara deliğin "fotoğrafı" da bu şekilde elde edilmişti. HR 6819 sisteminde keşfedilen kara delik ise kara deliğin sistemin diğer bileşenleri olan yıldızlara direkt etkisi incelenerek keşfedildi. HR 6819 üçlü sistemini oluşturan parlak B türü yıldızlar, güney yarım küreden gözlenebilen Dürbün Takımyıldızı'nın üyeleridir. Bu keşfi ilginç kılan unsurlardan biri de sistem üyesi yıldızların çıplak gözle gözlenebiliyor olması. Üçlü sistem üyesi iki yıldız ortalama 5,5 kadir parlaklığa sahiptir. Galaksimizde milyonlarca başka kara delik olabileceği düşünülürse yakın bir gelecekte bin ışık yılından daha yakın bir mesafede başka kara delikler de keşfedilebilir.

20. Bu parçadan hareketle kara deliklerle ilgili olarak

- I. Belirlenmesinde çevresiyle etkileşimleri önem taşır.
- II. Bütün sistemlerde yıldızlardan madde alımı yapar.
- III. Var olmaları, yıldızların varlığına bağlıdır.

ifadelerinden hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

21. Bu parçada söz edilen keşif ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kendisinden sonraki keşiflerin önünü açmıştır.
- B) Üçlü sisteme dâhil bir kara deliktir.
- C) Kütlesi çok büyük bir gök cisimidir.
- D) Bir kara deliğin direkt gözlenebilmesinin ilk örneğidir.
- E) Kara deliklerle ilgili birçok bilinmezi açığa çıkarmıştır.

22 – 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Fizan, Libya'nın güneybatısında bulunan bir bölgedir. Libya'nın Sahra Çölü kısmında yer alan Fizan Bölgesi; dağlar, yükseklikler ve vadilerle çevrili olduğu için bu bölgede yaşam koşulları son derece zordur. MÖ 5 ile MS 5'inci yüzyıllar arasında Fizan, Trans Sahra Ticaret Yolu'na hâkim olan Gramantlar'ın yönetimindeydi. Roma İmparatorluğu'nun çöküşüyle beraber Fizan Bölgesi önemini yitirmeye başladı. Orta Çağ'da Sahra Çölü'nün genişlemesiyle beraber Fizan Bölgesi'nin nüfusu, ciddi oranda azaldı. 13 ve 14'üncü yüzyıllar arası Fizan, Kanem İmparatorluğu'nun eline geçti. 17'nci yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu, bölgede hâkimiyet kurdu. Zamanında bölge, Osmanlı İmparatoru 2. Abdülhamid tarafından Jön Türkler için sürgün yeri olarak kullanıldı çünkü Fizan, başkent İstanbul'a en uzak toprak parçasıydı. "Fizan'a bile giderim." ve "Fizan'a kadar yolun var." sözlerinin çıkış sebebi de budur.

22. Bu parçada Fizan ile ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Önemli ticaret yolları üzerinde bulunduğuna
- B) Zaman içinde değerinin azaldığına
- C) Yönetiminin el değiştirip farklılaştığına
- D) Bir dönem ceza amaçlı kullanıldığına
- E) Bölgedeki yaşam koşullarının zor olduğuna

23. Bu parçadan hareketle Fizan Bölgesi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bütün kültürlerde bölge, aynı amaçlar için kullanılmıştır.
- B) Bölgenin nüfus yoğunluğu, savaşların uzun sürmesi sonucu azalmıştır.
- C) Bölge, farklı kültürlerle ev sahipliği yapmıştır.
- D) Sahra Çölü'nün genişlemesi, bölgenin yüz ölçümünü değiştirmiştir.
- E) Kanem İmparatorluğu Dönemi'nde bölge, en şaşıaalı dönemini yaşamıştır.

24 – 25. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yaşar Kemal, Anadolu köylüsünü iyi bilir. "Köylülük durumu benim için doğa karşısında binyıllardan bu yana davranışını belirlemiş insanlıktır. Köklü, psikolojik, sosyolojik durumlarıdır." diyor. Ve devam ediyor: "Söz, kelime, insanoğlunun yarattığı en büyük değerdir. Onun sihriyle insan, var gücüyle yaşamaya başlar." Yaşar Kemal'e katılmamak mümkün değil. Kutsal kitaplar da söz gücüyle yazılmadı mı? Ayetler söz gücü değil mi? Ayetlerin dışında insan soyu, atasözü adı altında "doğal ayetler" diyebileceğimiz nice özlü sözler üretmiştir. "Kılıç kınını, balta sapını kesmez." gibi. Söz için şöyle diyor Yaşar Kemal: "Dünya yalnızca görmekle, gezmekle, yaşamakla değil; asıl sözle gerçekleşir. Yaşamın özü yiyip içmek, rahat yaşamak değil; asıl sözle yaşamaktır."

24. Bu parçada Yaşar Kemal'in köyle ilgili vurgulamak istediği düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dışarıdan kaba saba görünen köy insanının ulusal kültürün asıl yaşatıcısı olduğu
- B) Köy insanının doğayla savaşının farklı anlayışları ortaya çıkardığı
- C) Köy insanların psikolojik derinliğinin ortaya konması gerektiği
- D) Köy insanının doğaya karşı geliştirdiği derin, toplumsal, psikolojik ve insani bir duruşunun olduğu
- E) Köy tanımı içinde köylünün farklı boyutlarıyla ele alınması gerektiği

25. Bu parçadan hareketle Yaşar Kemal'le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dilin güzel ve etkili kullanımına özen göstermiştir.
- B) Eserlerinde modern anlatım teknikleri kullanmıştır.
- C) Köy ve köylünün gerçeklerini iyi bilmektedir.
- D) Köy halkını ruhsal ve toplumsal özellikleriyle ele alır.
- E) İnsan yaşamının asıl anlamının söz olduğunu savunur.

Bu testte 25 soru vardır.

1. Tuz Gölü'nü sağına alıp soldaki tepelere yaslanarak bir süre yolculuk ettiniz mi küçük tepelerle örülü, ufkü belirsiz bir düzlük başlar: tepeler, tarlalar, onları ayıran patikalar... Derken ufkün ötesinde birden karşınızda etkileyici bir yükselti belirir. Ne zaman yanından geçsem bu yükseltinin tepesi ya dumanlı ya bulutludur. Tepesinde sürekli beyaz bir taş... Artık yol boyunca onunla birliktesiniz. İşte, biraz nöbet tutar gibi, biraz birini bekler gibi, biraz buralar benim diye bakar gibi duran bu delikanlının adı, Hasan Dağı'dır. Güneşin ilk ışıkları Hasan Dağı'nın arkasına vurunca sanki dev bir alev fışkırmış gibi ışık saçılır zirvesinden. Pek çok yerde, pek çok güzel dağ gördüm ama Hasan Dağı, bozkırın ortasında bir başka güzeldir.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Özne anlatım söz konusudur.
B) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
C) Söz sanatlarına başvurulmuştur.
D) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
E) Anlatım, örneklemelerle somutlaştırılmıştır.

2. (I) Edebî bağlamda, okurlar anlam sapmalarını çarpıcı ve çağrışım değeri yüksek dönüşümler olarak görüyor. (II) Bu tür sapmalar, çok daha nadir de olsa, gündelik dilde de kullanılıyor. (III) Ancak böyle bir bağlamda, bu sapmalar çoğu zaman dikkate alınmıyor. (IV) Üsluba ve anlatıya özgü dil özelliklerine sahip olmayan herhangi bir metni, edebî metin gibi okumak elbette mümkündür. (V) Başka bir deyişle buluntu şiirler veya gazete kupürleri de pekâlâ okurlara edebî metin olarak sunulabilir. (VI) Stanley Fish yazı tahtasında yer alan şiir anekdotuyla bunun en çarpıcı örneklerinden birini vermiştir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) İletişim bilimciler, tarih öncesi dönemlerde kullanılan aletleri insan iletişiminin bir sembolü olarak değerlendirilmektedir. (II) Sembol, kendi içerisinde kodları bulunan özel bir iletişim dilidir. (III) Günümüzde bu bilim insanları, tarih öncesi dönemlerde yaşamış insanların aletleri kullanıp simge, sembol, mit ve ikon üretmelerinde; bunlardan hareketle kültür oluşturmalarında iletişimin olmazsa olmaz bir role sahip olduğu görüşünde birleşmektedir. (IV) Dolayısıyla semboller vasıtasıyla bugüne dek ulaşabilen tarih öncesi dönemleri de bir yanıyla iletişimin bir uzantısı olarak kabul etmek gerekmektedir. (V) Doğanın bütün müdahalelerinden korunmayı başararak tarihin en uzak dilimlerinden bugüne dek gelmeyi başarmış tarih öncesine ışık tutan nesneler, bu manada çok kıymetlidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Tiyatroya sinemadan daha çok önem veriyorum. Filmde her zaman bir kontrol, kendini geri çekme hissi var, oyunda daha rahatım. Bir de şu var: Kameraya oynarken hep verir ama asla almazsınız. Seyircinin önünde canlı oynamaksa bambaşkadır: ---. Bir tiradı sürdürürken dönüp seyircilere bakarsın ve aralarında sana bakarken gözleri ışıltılı parlayan bir genç görürsün. "Hey" dersin sessizce, "Uçuyoruz değil mi?" Anlatması zor.

Bu parçada boş bırakılan yere

- I. Oyuncu için tam bir ölüm kalım meselesidir aslında, ya var olursunuz ya silinir gidersiniz
II. Daha heyecanlı, daha zordur ve bunlara rağmen rahat olmak gerekir
III. Seyirciyle aranızda müthiş bir akış ve alışveriş vardır

yargılarından hangileri getirilmelidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Gelir dağılımında en zengin %20'ye giren dilimle, en yoksul %20'lik dilime giren grup arasındaki mesafe, 1960'ta 30'da bir iken, 1997'de 70'de bire çıkmıştır. Yani zengin daha zengin yoksul daha yoksul hâle gelmiştir ama yoksullaşma daha belirgindir. Yine aynı rapora göre 1980-1996 yılları arasında, sadece 33 ülke gayrisafi millî hasıllarında yıllık %3'lük bir büyüme gerçekleştirebilmiştir. Buna karşılık çoğunluğunu Afrika ülkeleri ile eski Doğu Bloku ülkelerinin oluşturduğu, 59 ülkede gayrisafi millî hasıla gerilemiştir. Tanzanya gibi birtakım ülkelerde, borç ödemeleri, eğitim ve sağlık harcamalarından defalarca fazladır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Yoksulluk sorununun en çok, Afrika kıtasındaki ülkelere yaşandığına
- B) Dünya genelinde dönemsel bir süreç içinde gelir dağılımı adaletsizliğinin ve yoksullaşmanın arttığına
- C) Ekonomik olarak sorun yaşayan ülkelerin eğitimin önemini kavrayamadığına
- D) Bireylerin yoksullaşmasıyla birlikte ülkelerin de yoksullaştığına
- E) Gelir dağılımı bakımından zengin ülkelerin yoksul ülkelere yardım etmediğine

6. Soyut sanat, dünya hakkında yeni bir tasarım oluşturma serüvenidir. Bu yeni dünya tasarımında görünen duysal gerçeklik dışta kalır ve salt biçimsel bir dünyaya odaklanılır. Bu tasarımda biçimin dışında bir varlık yoktur. Bu biçim, ona bakan herkes tarafından farklı bir varlığa dönüştürülür. Bu biçimin doğada bulunması şart değildir; biçim, kurgulanmış bir varlığa da karşılık gelebilir. Soyut sanatta sanatçının doğaya, nesnelere ya da kendi zihninde kurguladığı şeye bakışı, onları algılayışı ve yeniden kuruşu değişmektedir.

Bu parçadan hareketle soyut sanatla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Doğadaki varlıklara farklı bakılmasını sağladığına
- B) Kurgunun gücünden yararlanıldığına
- C) Bakanların dünyasında yeniden biçimlendirildiğine
- D) Görünen dünyanın somut biçimlerine bağlı kalınmadığına
- E) Kuramsal altyapısının fazla zengin olmadığına

7. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Bir yönetici olarak sizin buyruk verdiğinizizi, katı disiplin uyguladığınızı görmedik; sizi daha çok uzun uzun konuşurken gördük çalışanlarla, neden böyle davranıyorsunuz?" sorusuna cevap vermektedir?

- A) Bir topluluğun huzurlu, düzenli biçimde ortak hedeflere hizmet etmesini sağlamak istiyorsak elbette bir sıkı düzen, bir disiplin şarttır ama bunun baskıya, korkuya ve gerginlik yaratan bir mobbinge dönüşmemesi gerekir.
- B) Ben şahsen bir yöneticinin temel görevinin adaleti sağlamak olduğuna inanıyorum. Bu bağlamda eşitliğin çoğu zaman adaletle çeliştiğini söyleyebilirim. Eşit haklara sahip olmak, daha fazla üretmenin hakkını vermemek olur ki bu da huzursuzluğun kaynağıdır.
- C) Korkutmanın, kuralları dayatmanın gücünün ancak ve ancak sahte davranışlara, göstermelik uyumlara yol açacağına inanırım. İkna etmenin, inandırmanın ve diyalogun gücünün etkileyici, uzun ömürlü ve daha verimli olduğuna inanıyorum.
- D) Bazılarının çok çalışıp az ürettiğini, bazılarının ise az zamanda çok şey ürettiğini görebiliyorum. Bunun bir yönetim veya disiplin başarısı olmadığını yetenek, deneyim ve öz disiplin başarısı olduğunu düşünüyorum.
- E) Planlama, beyin fırtınası ve titizlikle yapılan uygulamaların başarıyı getireceğine inanıyorum. Yani düşünce platformunda kotarılamamış bir işin pratik sahasında kotarılması çok zor bir durumdur.

B
i
L
G
İ
S
A
R
M
A
L

8. **Gazeteci:** On yaşında bir öğrencinin çizdiği portredeki şişeye benzeyen başı inceleyip çocuğa, “Büyük ressam olacaksın, bu işin peşini sakın bırakma!” diye neden tavsiyede bulundunuz?

Ressam: Arkadaşım, portredeki adamın başı kendine ait bir baştır ama o başın yerine kondurulan şişe var ya işte o şişe, çocuğa aittir.

Gazeteci: Peki, diğer bir çocuğun portresinde insan başına bire bir benzeyen çizimi incelemiş ve ona da ressam olabileceğini söylemişsiniz; bu bir çelişki değil mi?

Ressam: Sevgili dostum, ona ressam olabileceğini söyledim, büyük ressam ile ressam arasında kocaman bir sıfat farkı var. Şu sözü unutma: Balıkları uçurtmayı andıran “Dali” ile “deli” biraz akrabadır.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki ressamın sanat görüşüyle örtüştüğü söylenebilir?

- A) Dünyada ve insanın yaşamında ne varsa sanatta da onların bulunması doğaldır.
- B) Sanatçıyı sınırlandırmak, güdümlmek onu yok etmektedir; sanat, ancak özgürlük ortamında var olabilir.
- C) Sanatçının başarısı ile sanat yapma amacı arasında bir ilişki vardır ve amacına yaklaşan sanatçı başarılı sayılır.
- D) Yaratıcı sanatçının temel özelliği, gerçekliği kendi duygu ve hayal evreninde yeniden kurgulamasıdır.
- E) Eğitim, standart bir sanatçı tipi oluşturur; farklılaşma, yeteneğe ve kişisel özelliklere bağlıdır.

9. Turuncu yelekli kurtarma görevlisinin yanağına bir öpücük konduruyor beyaz bir pitbull. Hani şu vahşi, çenesi bir kola, bacağa, yüze kenetlendi mi koparmadan bırakmayan canavar. İşte o pitbull, Şubat 2023'teki depremin enkazından o güçlü çenesi ve patileriyle birçok insanın kurtuluşunu sağladı. Pitbull deyince “öldüren canı” geliyordu aklımıza. Bu fotoğrafta “kurtarıcı melek” vardı. Varlık, aynı varlıktı. Ama ona öyle bir eğitim verilmiş ki öldüren güç, yaşatan bir büyük güce dönüşmüştü. Ekip arkadaşı olan turuncu yelekli kurtarıcıyla birbirlerini kutluyorlar. İşte bu sefer sevinçten doldu gözlerim. Ağladım ve düşündüm. Hataydan, yıkıntıların arasından nasıl da güzel bir fotoğraf.

Bu parçadan aşağıdaki düşüncelerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Yıkıcı olan, güç değil; eğitimsiz bırakılmış güçtür.
- B) Şefkat, en vahşi varlığı bile yola getirir.
- C) Zor zamanlarda, dayanışma duygusu bütün canlılara egemen olur.
- D) İnsanı değerli kılan, başkaları için yaptığı fedakârlıklardır.
- E) Büyük başarılarla ulaştırılan gücü ancak sevgi harekete geçirir.

10. (I) San Francisco merkezli yapay zekâ araştırma laboratuvarı OpenAI tarafından geliştirilen GPT-3'ün tam sürümü, veri işleyecek 175 milyar parametreye sahiptir. (II) GPT-3'ü üreten OpenAI, şimdi de yaptığınız tarife uygun resim yapabilen DALL-E adındaki yapay zekâ yazılımını geliştirdi. (III) Görüntü işleme ve doğal dil işleme tekniklerini kullanan DALL-E, adını Salvador Dali adındaki ünlü ressam ve WALL-E adlı animasyon robottan almış. (IV) DALL-E gerçekçi resimler veya sanatsal çizimler gibi ürünler de üretebiliyor. (V) Kim bilir belki de gelecekte DALL-E gibi bir programa senaryoyu verdiğiniz anda sizin için 2 saatlik bir film üretilbilecek.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "DALL-E'nin şimdilik bu çizimlerde biraz hatalı çalışsa da zaman içinde daha iyi sonuçlar ortaya çıkaracağı açık." cümlesi getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Sosyolojik araştırma yöntemi toplumsal veri toplarken kullanılan teknikler ve araçlardır. Farklı araştırma araçları kullanıyor olmalarına rağmen fen bilimleri ve diğer sosyal bilimler ile temelde aynı araştırma tekniğini kullanır: gözlem. İçerik çözümleme, anket, mülakat, katılımcı gözlem, tarihsel karşılaştırma ve yazın taramasına dayalı kuramsal araştırma başlıca araştırma teknikleridir. Örneğin görsel sosyologlar sıklıkla araştırma konusunu temsil ettiğini veya içerdiğini kabul ettikleri verileri toplarlar.

- I. Yapılan gözlemleri farklı görsellerle somutlaştırmak
II. Araştırma kapsamına giren kişilerle soru-cevap yöntemi içinde görüşme yapmak
III. Üzerinde durulan kavramlarla ilgili metin taraması yapmak

Yukarıdakilerden hangileri parçaya göre sosyolojik araştırma yönteminin kapsam alanına girer?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. *Sevmek Zamanı* anlatısal ve sinematografik özellikleriyle ilk Türk sanat filmi olarak kabul edilebilir. Sinop'ta bulunan küçük bir sinemada kısa bir süre için gösterimde kalır. Bunun dışında salon sahiplerince gösterilmeye değer bulunmaz. Daha sonraları televizyonda gösterilir. *Sevmek Zamanı* dönemin popüler melodramlarına benzer biçimde, farklı ekonomik düzeylerdeki kadın ve erkek arasındaki aşkı konu edinen bir filmidir. Ancak filmde sadece konu değil, aynı zamanda felsefi bir sorgulamayı da içeren temadır aşk.

Bu parçada söz edilen filmle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Döneminin sanat ve sinema zihniyetini yansıttığı
B) Sanat dünyasındaki kişilerin beğenisini kazandığı
C) Felsefi derinliği olan bir karakteri ele aldığı
D) Türk sinemasında kimi açılardan ilkler arasında yer aldığı
E) Gerçek yaşamdan alınan bir konuyu işlediği

13. (I) Ödev ve sorumluluk bilincine sahip olduğunda kişi istediği gibi değil yaptığı işin gerektirdiği yasal kurallar ve toplumun beklediği ahlaki kurallar çerçevesinde davranışlar gösterir.

- (II) Böyle durumlarda insanlar farklı yaptırımlarla karşılaşabilmektedir.
(III) Yaptırım, hukukta bir ceza iken ahlakta tepki ve kınama şeklinde olabilmektedir.
(IV) Sorumluluk bilinci gelişmemiş bir birey ise kendi ihtiyaçlarını karşılarken başkalarının özgürlük alanını daraltabilmekte; başkalarının hak ve özgürlüklerinin ihlal edilmesine, çevreye ve halk sağlığına zarar verilmesine yol açabilmektedir.
(V) Toplum bu tür davranış gösterenleri iyi karakterli, meslek ahlakına sahip bireyler olarak tanımlar.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Astronomlar, dev bir yıldızın bir anda ortadan kaybolmasını anlamaya çalışıyor. Konuyla ilgili ilk teori, yıldızın süpernova patlaması yapmadan kara deliğe dönüşmüş olabileceği. Bu doğrulanırsa tarihte ilk defa süpernova patlaması olmadan kara deliğe dönüşümün mümkün olduğu ortaya çıkacak. Mevcut teoriler, bu tür dev yıldızların bir süpernova patlamasından sonra karadeliğe dönüşebileceğini söylüyor. Bugüne kadar bunun aksi hiçbir gözlem yapılmamıştı. İkinci teori, yıldızın bir toz tabakasının ardında kaldığı yönünde. PHL 293B adlı yıldız, Kova Takım Yıldızı'nda yer alan 75 milyon ışık yılı uzaklıktaki Kinman Cüce Galaksisi'nde bulunuyor. Mavi ışıklı değişken yıldız kategorisinde yer alan bu gök cismi, Güneş'ten 2,5 milyon kat fazla ışık yayıyor. 2001 ve 2011 arasında yıldızı inceleyen bilim insanları yıldızın ömrünün sonuna yaklaştığını tespit etmişti.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) PHL 293B adlı dev yıldızın kaybolmasının ardındaki sır henüz çözülememiştir.
- B) Kaybolan PHL 293B adlı yıldız son zamanlarını yaşayan yaşlı bir yıldızdır.
- C) Bugünkü bilgilere göre dev yıldızların patlama olmadan kara deliğe dönüşmesi mümkün değildir.
- D) Güneş'ten 2,5 milyon kat fazla ışık yayan bu yıldız bir kara deliğe dönüşmüştür.
- E) PHL 293B adlı yıldızın bir toz tabakası ardında kalmış olması bir olasılıktır.

15.

- Kuyruklu yıldız, Güneş'in yakınlarından geçerken ısınır ve gaz açığa çıkarır.
- Bu gaz çıkışı, genellikle kuyruğa benzer bir parlaklık oluşturur.
- Çekirdekleri; kaya, toz, su buzu, donmuş karbondioksit, karbonmonoksit, metan ve amonyak karışımından oluşur.

Dünya'nın yakınından geçip inanılmaz görüntüler sergileyen Neowise Kuyruklu Yıldızı temmuz ayı boyunca kuzey yarım küre semalarını süslemeye devam edecek. Mart ayının sonlarında keşfedilen kuyruklu yıldız 21. yüzyıl boyunca güneşin yakınından geçerken çıplak gözle görülebileceğimiz az sayıda gök cisminin biri olacak. 23 Temmuz Neowise'in Dünya'ya en çok yaklaşacağı gün. Ama o gün bile aslında Dünya'dan 103 milyon kilometre mesafede olacak. Neowise kuzey yarım kürenin orta enlemlerinde yani Avrupa ülkeleri ABD ve Kanada'da güneş doğmadan hemen önce ve güneş battıktan hemen sonra kolayca görülebiliyor.

Bu parçadan Neowise Kuyruklu Yıldızı'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Dünya'nın yakınından geçiş süresinin günlerce sürdüğüne
- B) Çıplak gözle görülebilmesine rağmen dünyadan oldukça uzak olduğuna
- C) Etkileyici bir görünüme sahip olduğuna
- D) Karanlığın ilk ve son dakikalarında rahatça görülebildiğine
- E) Geçiş boyuncu ancak kuzey yarım kürede görülebileceğine

16. İnsanlar arasındaki en önemli farklardan birisi, dikkattir. Gözleri önünde asılı duran bir ağırlığın, ölçülü bir hareketle gidip geldiğini Galileo'dan önce, birçok insan gördü. Ama bu gerçeğin önemini ilk anlayan Galileo olmuştur. Galileo, doğanın kanunlarının matematiksel olduğunu söyleyen ilk modern düşünürlerden biridir. Sir Samuel Brown, yaşadığı Tweed Irmağı civarında ucuza bir köprü kurmak amacıyla araştırmalara başladı. Bahçede gezinirken gördüğü örümcek ağı ona, demir ipler ve zincirlerle bir asma köprü kurma fikrini verdi. Sonuç ise onun icadı olan asma köprüdür.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Doğada gerçekleşen birçok olay bilim insanlarına yol göstermiştir.
- B) İnsanların çoğu aynı şeye bakar ama hepsi aynı şeyi görmez.
- C) Bakmakla görmek aynı şeyler olsaydı herkes yeni icatlar yapabilirdi.
- D) Bilimsel bilgiye giden yolda birçok engel bulunsa da bunlar, bilim insanını pes ettiremez.
- E) İnsanları birbirinden ayıran özelliklerinden biri de duygularla düşünceyi bir şey üzerinde toplayabilme yeteneğidir.

17. Hukuk fakültesinde bir öğretim görevlisi derse girer ve bir öğrenciye adını sorar. Öğrenci, Mustafa diye cevap verir. Öğretim görevlisi bir anda "Defol bu sınıftan, bir daha asla dersime gelme!" der. Bütün öğrenciler şaşkınlık içindedir, neye uğradığını şaşırان Mustafa da sınıfı terk eder. Herkes ne olduğunu anlamak için beklemektedir, hiçbirinden tek bir ses bile çıkmaz. Hoca, sınıftaki sessizlikle beraber ileri geri yavaş yavaş dolaşmaya başlar. Bütün öğrencileri şöyle bir süzdükten sonra -tabii bu arada herkes göz temasından kaçınmaktadır- başlar derse hoca. Hoca, kanunlar ne için vardır diye sorar. Birçok cevap gelir: Bir öğrenci düzeni kurmak, diğeri toplumda yaşayan bireylerin hak ve özgürlüğünü sağlamak, öbürü yaşam haklarını idame ettirmek, bir diğeri her yerde hakkını yasalar çerçevesinde arayacağını bilmek ve devletin vatandaşlarına haklarını nasıl arayacağını göstermek için... Hoca başka diye tekrar sorunca bir öğrenci de adalet için diye cevap verir. Bu cevabı veren öğrenciyi hoca, parmağıyla işaret eder: "İşte aradığım cevap bu. Peki, az önce arkadaşınıza adaletsiz davrandım mı?" der. Herkes aynı cevabı verir: "Evet, hocam." Öğretim görevlisi sınıf kapısını açarak dışarıdaki öğrencisini içeri alır ve ona teşekkür edip yerine geçebileceğini söyler, herkes bunun bir oyun olduğunu anlar. Öğretim görevlisi şöyle der: "Peki, buna hepiniz şahit oldunuz ve neden tepki göstermediniz, bir açıklama istemediniz, arkadaşınızın hakkını savunmadınız?" Herkes susar, tek ses yoktur sınıfta. Öğretim görevlisi devam eder: Bakın! Sevgili arkadaşlar, bu olaydan hepimizin çıkarması gereken dersler var: "----"

Bu parçadan hareketle

- I. Adaleti bilmeniz hiçbir zaman yeterli olmayacaktır, onu savunmanız da gerekecektir.
- II. Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın, diyerek yaşattığınız yılanların bir sonraki hedefi siz olursunuz.
- III. Adaletsizliği engelleyecek gücünüzün olmadığı zamanlar olabilir fakat buna itiraz etmediğiniz bir zaman asla olmamalıdır.

yargılardan hangileri öğretim görevlisinin vereceği tavsiyelerden biri olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

18. Bir tüccar, mutluluğun gizini öğrenmesi için oğlunu insanların en bilgesinin yanına yollamış. Bilge, genci dikkatle dinlemiş ama mutluluğun gizini açıklayacak zamanı olmadığını söylemiş ve gence bir ricada bulunmuş. Gençten içinde iki damla yağ olan bir kaşıkla malikânesini gezmesini istemiş. Gözünü kaşıktan ayırmadan malikâneyi dolaşan genç, bilgenin yanına tekrar gelmiş. Bilge yağın dökülmesine çok sevinmiş ve gence “Yerdeki Acem halılarını ya da kütüphanemdeki güzel parşömenleri gördün mü?” diye sormuş. Genç, mahcup bir şekilde “Görmedim.” demiş. Bunun üzerine bilge, gence dönüp malikâneyi gezmesini, bu evi tanıyınca evin sahibini de tanıyacağını salık vermiş. Bilgenin yanından yine kaşığındaki iki damla yağ ile ayrılan genç, göz kamaştıran sanat eserlerini hayranlıkla izleyip bilgenin yanına tekrar gelmiş. Kaşıktaki yağın döküldüğünü gören bilge, delikanlıya dönerek “Sana verebileceğim tek bir öğüt var: Mutluluğun gizi, dünyanın bütün harikalarını görmektir ama kaşıktaki iki damla yağı unutmadan.” demiş.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenen düşünceyle örtüşmektedir?

- A) Gündelik telaşları bir kenara bırakıp gerçek bilginin peşine düşmek gerekir.
- B) Gönül hoşluğu, sınırlarını bizim belirlediğimiz bir dünya ile mümkündür.
- C) Saygı göstermeyi öğrenmek, mutluluğun olmazsa olmazları arasındadır.
- D) Bildiklerimizi sorgulamadan doğru bilgilere ulaşmak mümkün değildir.
- E) Hayatın akışı içerisinde iyi bir denge tutturanlar, gerçek saadete ulaşır.

19. Schiller’i dört başı mamur biçimde tanımak ve tanıtmak isteyen bir araştırmacının araştırma ve okumalarına bazı soruların eşlik etmesi şarttır. Çünkü bazı sorunların izini sürme sabrını göstermemek, onun düşünce ve sanat dünyasındaki yerini aydınlatamamak demektir. Çünkü Schiller olgularla düşlerin, düşüncelerle hislerin, bilgiyle bilgeliğin, felsefeyle sanatın bağıntılarını sorgulayan ve dolayısıyla daha 18. yüzyılda edebiyatın temel sorunlarına el atan bir düşünce adamıdır. Onun insanoğlunun didaktik olandan estetik olana, yararlı olandan haz verene doğru evrilmesine bağlı olarak gelişen sanatın doğuşuna dair kuramlarının da doğru anlaşılması gerekir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi bir Schiller araştırmacısının süreç içerisinde sorması gerekli görülen sorulardan biri değildir?

- A) Schiller sanatsal olanla öğretici olanın ilkelerini nasıl açıklamıştır?
- B) Schiller gerçeklerle hayallerin ilişkisini ne kadar dikkate almıştır?
- C) Schiller, felsefeye ait ürünleri hangi aşamadan sonra yazınsal ürün saymıştır?
- D) Schiller, sanatın ortaya çıkmasındaki süreçle ilgili neler düşünmektedir?
- E) Schillere göre akıl ile duyu arasında ne tür ilişkiler mevcuttur?

20 – 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Madenî bir paraya, anahtara ya da çiviye dokunduktan sonra elimizi kokladığımızda “metalik” bir koku alırız. Ancak kimya biliminin bu duruma oldukça kışkırtıcı bir cevabı var: Metaller kokmaz! Bir maddenin kokusunu alabilmemiz için öncelikle o maddenin uçucu taneciklerinin burnumuza ulaşması gerekir. Katılarla kıyaslandığında sıvıların koku üretmesi daha olasıdır. Çünkü sıvı molekülleri, birbirine göre daha zayıf etkileşimler ile tutunur. Katılar arasında bir uçuculuk hiyerarşisi kurmak gerekirse organik bileşiklerin koku üretimine daha yatkın olduğu görülür. Tuz, mineral ve metallerin de içinde yer aldığı inorganik bileşikler ise tanecikleri arasındaki güçlü etkileşimlerin etkisiyle koku üretmeye en az meyilli maddelerdendir. Bir kokuyu alabilmemizin ikinci şartı ise burnumuzda o uçucuyu algılayacak reseptörlerin bulunmasıdır. Metaller, normal koşullar altında, buharlaşmalar dahi kokularını almamız mümkün olmazdı. Madenî bir paraya dokunduktan sonra elimizden aldığımız kokuda demir atomları yer almaz. Kokunun kaynağı cildimizin metalle etkileşiminden ortaya çıkan ürünler ya da metalin üzerindeki kimyasal birikintilerdir. Metal objeler tutan katı iyonlarla yapılan deneylerde demir iyonları ile cildimizdeki ter ve yağların hızlı reaksiyonu sonucunda aldehit ve keton türü bileşiklerin oluştuğu gözlenmiştir. Deney, kokunun kaynağının paradaki demir atomları değil, insan vücudunun ürettiği kimyasallar olduğunu gösteriyor. Deney bulguları arasında saf ya da alaşımlı bakır metali içeren objelerin de benzer süreçler sonrasında bu kokuya yakın kimyasallar ürettiği yer alıyor. Araştırmacılar, kanda bulunan demirin de benzer reaksiyonlar sonucu kan kokusu adını verdiğimiz kokuyu ortaya çıkardığını düşünüyor.

B
İ
L
G
İ
S
A
R
A
L**20. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?**

- A) Kimya biliminin yaptığı araştırmalar, metallerle ilgili merak edilenlere cevap verememektedir.
- B) Herhangi bir maddenin kokusunun alınabilmesi için onun uçucu taneciklerinin burna ulaşması yeterlidir.
- C) Demir iyonları ile ciltteki ter ve yağların tepkimesi neticesinde bazı koku veren bileşikler oluşmaktadır.
- D) Katı maddelerdeki moleküllerin etkileşimlerle birbirlerine tutunmaları sıvılara göre daha zayıftır.
- E) Metaller içinde sadece demir atomlarının değil, diğer metallerin de koku ürettiği bilinmektedir.

21. Bu parçada madenî paralarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İçerisindeki taneciklerinin güçlü etkileşime sahip olduğu inorganik maddelerden olduğuna
- B) Dokunulduğunda algılanan kokunun kendisinden kaynaklanmadığına
- C) Koku üretmeye elverişsiz maddeler içerisinde yer aldığına
- D) Buharlaşmaya uğramadıkları için koku üretmelerinin mümkün olmadığına
- E) Sıvılara oranla koku üretmesinin daha az mümkün olduğuna

22 – 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sınıf yönetiminde karşılaşılan sorunlar, öğretimin verimliliğini düşürmektedir. Etkili bir sınıf yönetimi için öncelikle okul kurallarının demokratik bir şekilde belirlenip daha sonra sınıf kuralları belirlenmelidir. Öğretmenler, öğretim yılının başında öğrencilerle beraber sınıf kurallarını belirlemelidir. Sınıf kuralları açık ve anlaşılır bir şekilde yazılmalı, sınıfta görünecek bir yere asılmalıdır. Öğretmen, öğrencilerinin kişilik özelliklerini çok iyi bilmeli ve öğrencilere yetenekleri doğrultusunda sorumluluklar vermelidir. İstenmeyen davranışlar sergileyen öğrencilere sözlü uyarı yapılmalıdır. Yapılan uyarılar, öğrencinin kişiliğine değil davranışına yönlendirilmelidir ve o davranışın hemen sonrasında yapılmalıdır. Bu noktada Aristoteles “Herhangi birine kızabilirsiniz; bu, kolaydır. Önemli olan; doğru insana doğru zamanda, doğru yoğunlukta, doğru amaçlarla ve doğru şekilde kızmaktır. İşte bu, zordur.” der.

22. Bu parçada Aristoteles’in sözleriyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsaetli ve ölçülü olmak, davranış kriterlerinden biri olmalıdır.
- B) Demokratik bir ortam, doğru davranışların sergilenmesi için gereklidir.
- C) İnsanlardan kabiliyetleri doğrultusunda gelişme beklenmelidir.
- D) Eşitliğin sağlanamadığı ortamda yetenek, ortaya çıkmaz.
- E) Ödüllendirme, cezadan sonra verilirse geçerliliğini yitirir.

23. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılır?

- A) Öğrencilerin kişiliklerine yönelik olumsuz bir tutum sergilemek yanlış bir davranıştır.
- B) Öğretmenin vereceği sorumluluklar, öğrencilerin kabiliyetleri ile uyumlu olmalıdır.
- C) Okul kuralları, sınıf kurallarından daha önce belirlenmelidir.
- D) Öğrenci davranışlarının hemen sonrasında verilen ödüller amacına hizmet eder.
- E) Öğretimde verimliliği artırmak için sınıf yönetimi etkili bir şekilde yapılmalıdır.

24 – 25. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Oğuz Atay’ın eserlerinin arka planında birey ve bireyin sorunları önemli yer tutar. Dünyayı ve Türk toplumunu şekillendiren kapitalist sistem içinde sıkışan insanımızı, yalnızlığıyla, tarihine, kendisine ve toplumuna yabancılaşmasıyla, bir oyun kurgusundaki yaşamıyla romanlarının temel olgusu yapan Atay, günlüğünde de Türk insanının geçmişten günümüze taşıdığı karakteristik özelliklerini bir düşün adamı ve sanatçı kimliğiyle analiz etmeye çalışır. Oğuz Atay, günlüğünde Türk insanının öncelikle birey olamama sorunu bulunduğunu düşünür. Atay’a göre bu sorunun temelinde birtakım dinî, tarihî, idari, sosyal ve kültürel sebepler vardır. Yazar, bu sorunun dinî ve tarihî nedenlerini açıklarken Osmanlı toplumundan günümüze devreden “birey sorunu”na dair düşüncelerini sıralar. Atay’a göre insanımızın “birey olamama” sorununun geçmişten bu yana fazla değişiklik göstermeyen toplumun hayat görüşüyle sıkı ilişkisi vardır. Osmanlı toplum felsefesinin temelinde bu dünyanın geçiciliği ve insanın dünyaya karşı bir varlık teşkil etmemesi temel belirleyendir. Başka bir ifadeyle; hayatın temel gerçeği olan ölüm karşısında insanın dünyaya dair yapabileceği fazla bir şey yoktur.

24. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi hayat anlayışını oluşturan toplumların köklü bir geçmişe sahip olması
- B) Toplumsal düşüncelerin değişikliklere karşı yenilikçi olmaması
- C) Toplumsal düşüncelerin geçmişten bu yana aynı çizgiyi koruması
- D) Toplumların kendilerine özgü bir yaşam felsefesine sahip olması
- E) Toplumun yaşam felsefesinde yaşanan kırılmaların radikal düzeyde seyretmesi

25. Bu parçaya göre Oğuz Atay ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Romanlarında ve günlüğünde benzer konuları işlediği
- B) Geçmiş dönemlerde yaşayan insanların birey olamama sorununa dikkat çektiği
- C) Bireylerin sorunlarını yansıtan eserlere imza attığı
- D) Eserlerinde bireyin iç çatışmalarının önemli bir yere sahip olduğu
- E) Günlüğünde bir düşünce adamı kimliği ile insan gerçeğini ele aldığı

Bu testte 25 soru vardır.

1. Sokağın köşesinde olan evin arkasında büyük bir bahçe vardı. Evin ön tarafındaki meydanda mahallenin bulgur değirmeni görünüyordu. Büyük bir taş çanağın üzerinde tahta kollar vasıtasıyla döndürülen, yine taş bir yuvaraktan ibaret olan bu değirmeni, kadınlar gülüşerek çeviriyordu. Biraz ilerde, derenin bir parça genişleyip derinleştiği yerde mahallenin büyükçe çocukları ördek dövüştürüyorlardı. Burada çocukların büyük adamlar gibi, muhtelif sınıfları, muhtelif grupları vardı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Betimleme
B) İlişki kurma
C) Karşılaştırma
D) Açıklama
E) Tanımlama

2. (I) Yıldızların çoğu, nükleer füzyonla tüm enerjilerini tüketerek yavaşça söner. (II) Sonra da %99'u "beyaz cüce" olarak adlandırılan donuk gök cisimlerine dönüşür. (III) Ama bir yıldız yeteri kadar büyük ve sıcaksa uygun şartlar altında patlayabilir. (IV) Bu patlama süpernova olarak adlandırılır. (V) Büyük patlama kuramına göre, süpernovalar sayesinde yeryüzünde yaşam vardır. (VI) Bu kuram, oksijenden daha ağır tüm elementlerin geçmişte yaşanmış devasa yıldızların patlamalarıyla oluştuğunu öne sürer.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) İnsan, yazıyı icat ettiğinde muhtemelen bugünün yapay zekâya ulaşan teknoloji devrimlerinin önünü açacağını düşünmemiştir. (II) Oysa bugün teknoloji, bundan binlerce yıl önce hayal edilemeyecek bir noktaya ulaşmış durumdadır. (III) Özellikle yazılı uygarlıkla beraber bilginin kayıt altına alınmasında büyük bir adım atılmış ve bu adım her bir yenilikle bugünün iletişim dünyasına biraz daha yaklaşmıştır. (IV) Düşüncenin belli işaretlerle tespit edilmesi işi olan yazı, MÖ 3500'lü yıllarda bulunmuştur. (V) Yazının kayıt gücü sadece bugünün değil birçok medeniyetin kurulmasının da temelini oluşturmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Eleştiri, hayatımızın her anında var olan bir türdür. Müzik dinleyen, kitap okuyan, bir resme bakan her insan aynı zamanda bir eleştirmendir. Olumlu da baksa olumsuz da baksa değerlendirmeleri, eleştiridir. Fakat sanat eleştirmeni dediğimiz kişiler, başkadır. ---- . Çünkü bir sanat eserinin gerçek eleştirisi ancak sanatın tamamı hakkında belli bir yetkinliğe sahip bu kişilerce yapılabilir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Onlar, bütün sanat dalları hakkında bilgi sahibi olmalıdır
B) Sanatkâr ruha sahip insanlar için önce estetik gereklidir
C) Eleştirmenlikte en önemli özelliğin objektiflik olduğu bilinmelidir
D) Gerçek eleştirmenler, sanatçının bütün eserlerine yönelik araştırma yaparlar
E) Onların, eleştirilerini yaparken yapıtın sahibini dikkate almadıklarını görürüz

5. Artık klasikçi değiliz; modellerimizi seçebilir, kendimize göre uyarlayabilir, yeniden oluşturabilir ve kendimizi onlarla diyalektik bir ilişki içinde ölçebiliriz. Parodi, Cervantes'te olduğu gibi yalnızca olası yaklaşımlardan biridir; sadece nadir durumlarda asıl modelden daha üstün bir sonuç verir. *Kar, Köpek, Ayak'ta* İsviçre dağ romanı geleneğine ya da Buzzati ve Rigoni Stern'in romanlarının ve masallarının atmosferlerine duyulan bir bağlılık var. Ancak kendi üslubumla bir dağ romanı yazmak istememin nedeni tam da bu türün demode ve eskimiş olduğunun düşünülmesiydi, en azından birkaç yıl öncesine kadar. Romanım, dağ anlatısının bazı karakteristik yönlerini aşırı uçlara taşıyor; türe derinlemesine yapışırken bir yandan da kendisine belirli bir mesafeden bakmak için ondan ayrılıyor, türün unsurlarını söküyor ve kendine özgü bir biçimde yeniden birleştiriyor.

Yazarın bu parçada sözünü ettiği romanla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Klasik bir çizginin devamı niteliğinde olduğu
- B) Ait olduğu türe yenilikler getirdiği
- C) Eski bir roman geleneği içinde yer aldığı
- D) Üslubu ile dikkatleri üzerine çektiği
- E) Geleneksel çizgide bir yapıt olduğu

6. Purdue araştırmacıları verileri işlemeye yarayan ve transistör adı verilen milyonlarca minik devre anahtarının aynı zamanda bu verileri depolayabildiği yeni bir sistem geliştirdi. İki işlevi tek cihazda birleştirmek bu alandaki araştırmacıların on yıllardır yapmak istediği bir şeydi. Ancak ferroelektrik bir malzeme ile transistörlerin yapıldığı yarı iletken malzeme olan silikonun arayüzünde aşılamayan sorunlarla karşılaşılıyordu. "Ferroelektrik yarı iletken alan-etkili transistör" olarak adlandırılan yeni cihaz, hâlihazırda bilgisayar çiplerinde kullanılan transistörlere benzer şekilde üretiliyor. Ayrıntıları *Nature Electronics*'te yayımlanan yöntem bu işi -başka bir problemi çözerek- transistörleri, ferroelektrik RAM adı verilen ve çoğu bilgisayarda kullanılanlardan daha yüksek performansa sahip bir hafıza teknolojisiyle birleştirerek gerçekleştiriyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Çiplerde kullanılan transistörlere benzer şekilde üretilen yeni cihaza yeni bir ad da verilmiştir.
- B) Yeni sistem sayesinde bilginin depolanacağı alanların daha da artması beklenmektedir.
- C) Yeni sistem transistörlerde veri işlemenin yanı sıra verilerin depolanması da mümkün görülmektedir.
- D) Araştırmacıların on yıllardır yapmak istediği şeyin gerçekleştirildiği ifade edilmektedir.
- E) Yeni bilgilerin üretilmesi, bunların depolanma sorununu da beraberinde getirmektedir.

7. • Çocukları dijital oyunların zararından korumak için bu oyunların oynanmasını yasaklamak bir çözüm müdür?
- Dijital oyunların çocuklara ne yönde ve hangi koşullarda bir katkısı vardır?
- Çocuklarımızı dijital oyunların zararından korumak adına neler yapabilir, nasıl bir davranış benimseyebiliriz?
- Yönetilemeyen dijital oyunlar, çocuklarda hangi zararlı etkilere sahiptir?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

- A) Daha önce *Momo* ve *Mavi Balina* gibi dijital oyunlarda birçok şikâyetin yapıldığını belirten uzmanların *Huggy Wuggy* adlı oyunun da 12 yaşın altındaki çocukların maruz kalmaması gereken bir oyun olduğunu belirlediği vurgulanmıştır.
- B) Yasaklamak, yasaklanan şeyi daha cazip kılar diyen uzmanların yasaklamak yerine çocukların bilinçlendirilmesinin ve otokontrol geliştirmesinin doğru olduğuna işaret ettikleri vurgulanmıştır.
- C) Net ve delinmez sınırlar koymak, doğru kullanımın ne olduğunu karşılıklı konuşmak, kaygıları çocuklarla paylaşmak gibi ortak çözüm üretme çabasının çocuğu da çözümün bir parçası yaptığı için daha etkili olduğu tespit edilmiştir.
- D) Dijital oyunların dozajında, doğru ve etkili kullanılmasının çocuğun eleştirel düşünme becerisini geliştirdiği, zihinsel kapasitesini ve problem çözme yeteneğini geliştirdiği hatta saldırganlık gibi duyguların sağlıklı boşalmasını sağladığı tespit edilmiştir.
- E) Uygun olmayan dijital oyunların ve çok fazla zamana yayılan oynama eyleminin, çocukların günlük yaşam faaliyetlerini bozduğunu, oyundaki hızlı akışa göre hayattaki her şeyin yavaş kaldığını, bunun da çocuğun dikkatini bozarak, ders başarısını düşürdüğünü ve onu sosyal yaşamdan keyif alamaz hâle getirdiğini dile getirmiştir.

8. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** “Toplumun bir kesimi tarafından yüceltilirken bir kesimi tarafından yerin dibine batırılan şairlerin belli bir dünya görüşünün sözcülüğünü şiirle yaptıkları gerçeğini gözden kaçırmayalım.” **düşüncesine uzak düşmektedir?**

- A) Cahit Sıtkı Tarancı’nın *Otuz Beş Yaş* şiirinden zevk almak için şiirin teknik yönlerinden çok fazla anlamaya gerek yoktur. Herkesin başına gelebilecek yaşlanma korkusunu, “yol”, “sonbahar”, “sarı”, “kırmızı”, “havada dönen kuşlar” gibi metaforlarla etkileyici biçimde anlattığını fark etmek yeterlidir bu şiirdeki estetiği hissetmeye.
- B) Nazım Hikmet’in sosyalist düşüncelerini yansıtmak için yer yer slogan attığı dizeler yüzünden onun sanatsal açıdan zirvedeki şiirleri bile sosyalizme karşı olanlarca yok sayılmıştır. Oysa onun *Kerem Gibi, Bir Acayip Duygu, Kuvayı Milliye Destanı* gibi şiirleri, müthiş bir estetik seviyeye sahiptir.
- C) İdeolojik söylemler sebebiyle şiirlerinden kaçılan yahut şiirleri kucaklanan şairlerin başında Necip Fazıl gelir. Ona bu sebeple sırt dönmek ve onu reddetmek aslında *Sakarya Türküsü* şiirinde estetik zirveye ulaşan bir söyleyişten mahrum olmaktır.
- D) Siyasi taşlamalar yazdığı için taşıladığı kesimlerce şair bile sayılmayan Abdurrahim Karakoç, uzun süre sadece muhafazakâr kesim tarafından okunmuştur. Bugün ise *Mihriban* şiiri her kesimin severek dinlediği bir türküye dönüşmüştür.
- E) İnandığı ve savunduğu fikirler yüzünden sosyal gerçekçilerce çok beğenilen diğer okuyucu kitlelerinin ise dönüp bakmadığı bir Ahmet Arif vardı 1960’lı - 1970’li yıllarda günümüz şairlerinin çokça okuduğu bir kitap olan *Hasretinden Prangalar Eskittim*, o zamanların esintisini taşır.

9. Domuztepe Höyüğü'nde Orta Çağ Dönemi'ne ait çocuk iskeleti bulundu.

1996 yılında yurt dışından gelen arkeologların başlattığı 2013'ten itibaren ise Türk bilim insanlarınca devam ettirilen Kahramanmaraş'ın Türkoğlu ilçesindeki Domuztepe Höyüğü kazılarında her geçen gün yeni bulgulara ulaşıyor. Ön Sümerlere ait olduğu tespit edilen tarihî yapılar ile 7 bin 500 yıl öncesine ait olduğu değerlendirilen yerleşim yerine ulaşıldı. Kazılara başladıkları günden itibaren Ön Sümerler topluluğunun Anadolu'da yaşadığını savunduklarını hatırlatan araştırmacılar, gün yüzüne çıkan objelerin de düşüncelerini desteklediğini ifade ettiler. Çalışmalar sırasında kazı alanındaki son köy yerleşiminin 20 metrekairelik alanını ortaya çıkardıklarını ve 3 metre çapında bir siloya ulaştıklarını aktaran araştırmacılar, bu yapıların da köyün sadece bir bölümüne ait olduğunu düşündüklerini vurguladılar. Domuztepe Höyüğü'nün büyük bir yerleşim yeri olduğunu ve tarih boyunca da birçok medeniyetin bölgede izlerini bıraktığını belirten araştırmacılar, bu yıl devam eden kazı çalışmalarında Orta Çağ Dönemi'ne ait olduğu düşünülen çocuk iskeleti buldu ve bu iskeletin 3-4 yaşlarında bir çocuğa ait olduğunu kaydettiler. Ayrıca araştırmacılar, "Tabii ki ölüm her dönemde karşımıza çıkıyor. Bir aile bireyi vefat ettiği zaman herkes kendi mezarlık alanını oluşturuyor. Burada en somut örneğini de bu yıl gördük. Muhtemelen günümüzden 500-600 yıl önce Orta Çağ'da gayrimüslim bir yerleşim vardı. Vefat etmiş bir çocuğu defnetmişler. Yatış yönü İslami geleneğe uygun olmadığı için bunu rahatlıkla söylüyoruz." dediler.

Bu haber yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yapılan keşifle tarih alanına ait bir boşluğun karşılanabileceğine inanılan bir düşünce açıklanmaktadır.
- B) Güncel bir konunun sosyal hayata etkilerine değinilmektedir.
- C) Sayısal veriler kullanılarak keşifle ilgili bilgilerin kanıtlanması yoluna gidilmektedir.
- D) Bazı bulgulardan hareketle yapılan çıkarımları ve değerlendirmeleri yansıtmaktadır.
- E) Manşet ile içerik karşılaştırmalı olarak ele alınarak çıkarımlarda bulunmaktadır.

10. Spiker:

— Okurdan neden böyle yazıyorsunuz gibi eleştiriler geliyor mu?

Yazar:

(I) ----

Spiker:

(II) ----

Yazar:

— Var tabii. Her yazarın vardır ve büyük bir ızdıraptır yazarken bunlar. Elimde değil diye yanıtlayabilirim. Bu tür kaygılara ve her türlü engele rağmen yazmadan duramayan, bütün devirlere sesini duyurmak isteyen kişidir yazar.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Evet geliyor. Bu, bizi daha da motive ediyor yazmak için. Çünkü yazarlık bunu gerektiriyor. Zamanla okur için yazmaya başlıyorsunuz.
II. Her yazarın dikkate aldığı ve karşılaşacağım dediği fırsatlar var mıdır?
- B) I. Tabii ki bu yönlü eleştiriler geliyor. Gelen eleştirileri dikkate alarak yazmaya başlıyoruz. Çünkü okur yönlendirebildiği yazarı okur. Bu yüzden de onlar için yazıyoruz.
II. Özgünlüğü yakalamak gibi kaygılarınız var mı?
- C) I. Bu tür eleştiriler geliyor. Kendinizi ancak böyle var edebiliyorsunuz. Varoluşunuz bunu gerektirdiği için kendinizi dünyada tanımlamanız için yola çıkıyorsunuz. Bir süre sonra işin rengi değişiyor. Okurun ilgisini kaybetmemek için yazıyorsunuz. Hayatınızı kazanmak da devreye giriyor.
II. Eskimek, unutulmak gibi endişeleriniz var mı?
- D) I. Bu tür eleştiriler alıyoruz. Her şeyden önce bu işi severek yapıyorum, bu nedenle öncelikle kendim için yazıyorum. Daha sonra bu eleştirileri de dikkate alarak, okuru memnun edecek cümleler kurarak onlar için bir şeyler de karalıyorum.
II. Herkesin beğenisini kazanmak gibi bir amacınız var mı?
- E) I. Bu yönde sürekli eleştiriler alıyoruz. Yazar olarak bazen çıkmaza giriyoruz. Bazen kendimiz, bazen ailemiz bazen de okurlarımız için yazıyoruz. Bu yüzden yazarlık gerçekten çok zor bir meslek. Ayrıca insanları da memnun etmek zor.
II. Yazarlık serüveninizde yazarken zorlandığınız, elinizde olmadan farklı konulara yöneldiğiniz zamanlar var mı?

11. Fotoğraf, sanayi ve burjuva devriminin çocuğudur ve icadından bugüne toplumun çözülmesinde bir araç olarak kullanılmıştır. Öncesinde, yalnızca zenginler ve güçlüler resim ya da diğer görsel sanatlar aracılığıyla görsel bir dünyaya sahip olabiliyorken fotoğraf imgesinin kitlesel üretimi ve dağıtımı ile birlikte görsel dünya herkes için daha erişilebilir olmuştur. On dokuzuncu yüzyılda sanatta realizm akımının etkisiyle fotoğraf; sanatçıların doğal manzaraları, mimari yapıları, toplumsal durumları ve insanları belgelemek için kullandıkları bir araç olarak önem kazanmaya başlamıştır.

- I. Yüksekten uçarcasına dökülen şelalenin ve döküldüğü yerde oluşan gölün güzelliği
- II. Eski Türk evlerinin günümüzdeki durumunu yansıtan görseller
- III. Savaş uçaklarının görsel şovları

Bu parçaya göre yukarıdakilerden hangileri fotoğrafın alanına girer?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12. İlk Çağ Yunan filozofu Sokrates'e göre felsefe, neleri bilmediğini bilmek iken Platon'a göre felsefe, gerçekliğin hakiki doğasını kavramak, tek tek her şeyin ne için olduğunu bilmek yani amaçların bilgisine sahip olmak anlamına gelir. Buna göre insanın gerçek doğasını kavramak insanın hangi ideale yönelmesi gerektiğini bilmek demektir Platon'un öğrencisi Aristoteles ise felsefeyi ilk nedenler ile ilkelerin araştırılması olarak ifade etmiştir. Orta Çağ düşünürü Augustinus'a göre felsefe, Tanrı'yı bilmektir, gerçek felsefe ile gerçek din özdeştir.

Bu parçadan hareketle felsefe ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanların bilgi gereksinimini kaşılamak amaçlı olduğuna
- B) Sadece düşünürlerin ilgi alanına girdiğine
- C) Düşünce ve inanç sorunlarını çözmek için ortaya çıktığına
- D) Her dönemde insanların ilgisini çektiğine
- E) Farklı dönemlerde farklı düşünce adamlarınca farklı tanımlarının yapıldığına

13. I. Bedensel sağlığımızı tehdit eden iki yıllık salgın döneminde bir de dil sağlığımızı tehdit eden, konuşmalarımıza bulaşan sözcükler eklendi bunlara.
- II. Başlangıçta yadırgarken yavaş yavaş öğrenmeye, biz de laflarımızın arasında bu kelimelerle kelam etmeye başladık.
- III. Kimisi oradan buradan, kimisi Türkçeden kimisi yerli yerinde kullanılırken kimisi yanlış ve yersiz kullanılan bir sürü yabancı/alıntı sözcük vardı dilimizde.
- IV. Pandemi, epidemi, salgın, bulaş, filyasyon, entübyasyon, entübe, immün, immün sistem...
- V. Bunların hiçbirisi dilimize yenice girmiş değil.
- VI. Tıp bilimiyle uğraşanlar bunları zaten kullanıyorlardı, günlük dile girmesi yeni oldu.

Anlamalı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerin hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ile III
- B) II ile IV
- C) III ile V
- D) IV ile VI
- E) V ile VI

14. Amerika kıtasıyla Polinezya arasında Avrupalılar bölgeye gitmeden önce Pasifik Okyanusu'nun aşıldığı kanıtlandı. Okyanusun iki yakasındaki nüfustan alınan gen örnekleri 1200 yılı civarında okyanus aşırı bir yolculuk gerçekleştirdiğini ve iki halktan insanların ortak çocukları olduğunu ortaya koydu. 1947'de Norveçli kaşif Thor Heyerdahl Güney Amerika'dan Polinezya'ya bir sal ile yolculuk yaparak bunun mümkün olduğunu göstermişti. 6 kişilik ekibin yolculuğu 101 gün ve 6 bin 900 kilometrenin ardından sonlanmıştı. Güney Amerika'da yetişen bir tatlı patates türüne Polinezya'da kumala, Ekvador'un Canari yerli halkı tarafından da kumal dendiğini, bunun iki bölge arasındaki ticaretin kanıtı olduğu savunuluyordu. Araştırmacı Alexander Lonnadis, 800 kişiden aldıkları gen örnekleri sonucunda birkaç Polinezya adasında Latin Amerika'da görülen genlerin tespit edildiğini söyledi: "Bütün bu insanlar okyanusun iki tarafından ortak atalara sahip."

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Polinezya yerlilerinin Pasifik Okyanusu'nu ilkel deniz taşıtlarıyla aştıkları söylenebilir.
- B) Gen araştırması tarihe ışık tutabilecek en önemli bilimsel metottur.
- C) İki farklı ülkede insanların aynı nesneyle ilgili benzer sözcükleri kullanmaları geçmişte iletişim içinde olduklarını gösterir.
- D) Okyanusun sal ile aşılabileceği bilim insanları tarafından kanıtlanmıştır.
- E) Gen araştırması Polinezya ile Latin Amerika arasında akrabalık bağları olduğunu göstermiştir.

15. Konusuz bir sanat düşünülemediği gibi, amacını kendisinin dışında değil de kendi içinde aramaya çalışan sanat da düşünülemez. Aslında sanatın değeri sadece onun ulaşmak istediği amaçta değil, aksine bitip tükenmeyen bir cesaretle, nesneleri ve dünyayı ele geçirme, ona sahip olma arzusunadadır.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylenmesi beklenemez?

- A) Gerçek sanat eserinin elde etmek istediği bir şeyler mutlaka vardır.
- B) Sanat eserleri asıl değerini cesurca duruşundan ve büyük hedeflerinden alır.
- C) Sanat eserlerinde önemli olan ele alınan konunun derinliği ve okura iletmek istediği iletisidir.
- D) Bir sanat eserinin amacını salt içinde aramak doğru değildir.
- E) Bir teması olmayan metin sanatsal değerlere sahip olmaz.

16. Bu hafta yayımlanan bir araştırma küresel düzeyde, doğum oranlarının insanlığın geleceğini etkileyecek hızda düşüş gösterdiğini ortaya koydu. Bu, bildiğimiz dünyayı radikal bir şekilde değiştirecek sonuçlar yaratabilir. Washington Üniversitesinin sağlık istatistikleri bölümünden uzmanlar bugün dünya çapında ortalama 2,4 civarında olan doğum oranının, 2100 yılına gelindiğinde 1,7'ye kadar düşeceğini, dünya nüfusunun da 2064'ten itibaren düşüşe geçeceğini öngörüyor. Gezegenin farklı bölgelerinde farklı kesimler değişimden farklı etkilenecek. Bu durum yoksul ülkelerde daha iyi bir hayata kapı aralayabilir, gelişmiş ülkelerde emeklilik yaşının yükselmesi gerekebilir, bu ülkelerde hizmet sektörünün ihtiyaç duyduğu genç göçmenleri çekmek için hükümetler sınırları açmak zorunda kalabilir. Yine bu durum muhtemelen çevre açısından iyi olacaktır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Düşük gelirli ülkeler için doğum oranlarının düşmesi yaşam standartlarının yükselmesi anlamına gelebilir.
- B) Doğum oranlarının düşmesi ekonomik gelişmişlikle yakından ilgilidir.
- C) Bazı ülkelerde insanların emekli olmak için daha uzun süreler çalışması gerekebilir.
- D) Nüfusu azalan ve yaşlanan ülkelerin başka ülkelere genç nüfusu çekmeye çalışmaları gerekebilir.
- E) Nüfusun azalması, bütün dünyada köklü değişikliklere yol açabilir.

17. **Gazeteci:** Sanat eleştirmenlerinin büyük beğenisini kazanan bir şiir kitabı için asla kitlelere mal olmayacak demişsiniz? Neden böyle bir öngöründe bulunduğunuzu sorabilir miyim?

Eleştirmen: Şair, sanatın ne olduğunu ve estetiğe nasıl ulaşacağını çok iyi biliyor da ondan.

Gazeteci: İyi ya, kitlelere ulaşması için daha ne istenir ki?

Eleştirmen: Ne yazık ki çoğunluğun yönlendiricisi madde ve faydadır, bu hantal terazide sanatın manevi başarısının hiçbir ağırlığı yok.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki eleştirmenin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Sanatsal üretimin ticari ilişkilere yenik düştüğü toplumlarda gerçek sanat eserleri üretilmez.
- B) Sanat eserinin niteliği ile gördüğü veya göreceği ilgi doğru orantılıdır.
- C) Yalnızca entelektüel kesimin ilgisini çeken bir sanat eserinin popüler olması zordur.
- D) Döneminin ilerisini görebilen bir ufka sahip olan sanatçı, ancak onu anlayabilecek insanların çoğaldığı zamanlarda ilgi görür.
- E) İhtiyaç gidermenin yaygın bir anlayış hâline geldiği dönemlerde estetik değeri ön planda tutan sanatçılar rağbet görmez.

18. 1. OLAY: SANAYİ DEVRİMİ

Endüstri Devrimi, insanlık tarihinin ikinci dönüşüm aşaması olmuştur. Sanayileşme, 18. yy. İngiltere’indeki insanların yaşamlarını sürdürdükleri araçları etkileyen teknolojik değişimlerin kısa adı olan Sanayi Devrimi’yle başlamıştır. Bu değişimler arasında iplik eğirme ve buhar makinelerinin kullanılması vardır. Sanayileşme, doğal olarak fabrikaların ortaya çıkmasına kapı aralamıştır. Böylece Avrupa, tarım toplumundan sanayi toplumuna dönüşmeye başlamıştır. Sanayi Devrimi ile artan ham madde ve pazar arayışları sömürgecilik hareketlerinin yaygınlaşmasına ve büyük savaşlara sebep olmuştur.

2. OLAY: FALKLAND SAVAŞI

16. yüzyılda keşfedilmesinden sonra Fransız egemenliğine geçen Falkland (Malvinas) Adaları, uzun yıllar İspanya ve İngiltere arasında el değiştirmiştir. 1833’te İngilizlerin Falkland’a yerleşmesiyle adalar, 1982 yılına kadar İngiliz egemenliğine girmiştir. Arjantin kendisine coğrafi olarak çok yakın olan ve bu nedenle hak iddia ettiği Falkland Adaları’na 2 Nisan 1982 günü çıkarma yapmış ancak yüzyıllardır adaların hâkimiyetini elinde tutan İngiltere, bu hamleye askerî harekâtla karşılık vermiştir. Arjantin’in kazanması beklenen savaşın seyrini Fransa’nın Arjantin’e sattığı füzelerin kodlarını İngilizlere vermesi değiştirmiştir. İngilizlerin olası mağlubiyeti, Fransa’nın İngilizlere füzelerle karşı savunma konusunda teknik bilgi vermesi ve Arjantinlilerin yeni füzeler elde etmesine engel olması nedeniyle önlenmiştir.

Çıkarım: ----

Bu iki parçanın çıkarım cümlesi olmaya en uygun olanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demek ki belli bir tarihsel süreçte yaşananların analizi doğru yapılmazsa “tarih tekerrürden ibaret” kalmaya mahkûmdur.
- B) Öyleyse gelişen teknolojiyle birlikte kazanan ve kaybedenler sürekli değişir gerçeğini unutmamak gerekecektir.
- C) Bu olaylara bakılacak olursa tarih sayesinde insanlar sadece kendi tecrübelerinden değil kendilerinden öncekilerin tecrübelerinden de istifade ederler, denilebilir.
- D) Bundan şu sonuca varabiliriz: Çıkar çatışması sonucunda yaşanan olaylar, bazı ülkelerin aleyhine bazılarının ise lehine gerçekleşmektedir.
- E) Yani teknolojik gelişmeler ve sahip olma hırsı, herhangi bir ülkeyi çatışma ortamından uzaklaştırmak yerine ülkenin çatışmaya girmesine neden olmaktadır.

- 19.** İletişim teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişmeler akıllı telefonların kapasitelerini ve dolayısıyla kullanım alanlarının sınırını da geliştirmektedir. Bu durum akıllı telefonların gündelik yaşam içinde daha fazla yer bulmasını sağlamaktadır. 2002 yılında mobil teknolojileri ana akım medya ile bütünleşmeye başlamıştır. 2G ve 3G ile beraber bilgiye hızlı ulaşma dönemi başlamıştır. Özellikle 3G teknolojisinde yaşanan gelişmeler, yeni medyada çok büyük değişimlerin yaşanmasının önünü açmıştır. 3G teknolojisi ile birlikte insanlar bilgiye akıllı telefonları ile daha rahat ulaşmaya başlamış, bu durum akıllı telefonların bireylerin yaşamlarının bir parçası hâline dönüşmesine neden olmuştur. Kullanıcılar akıllı telefonları ile öylesine bütünleşmiştir ki akıllı telefonlarını kıyafetleri ile nerdeyse aynı oranda kullanmaya başlamışlardır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Cep telefonları insanlara yarardan çok zarar getirmiş, insanları bağımlı yapmıştır.
- B) Medyanın güçlenmesi ve akış hızının artması doğrudan yeni nesil cep telefonlarıyla ilgilidir.
- C) Kendini yenileme hızı çok yüksek olan cep telefonları, bu yönüyle kendini vazgeçilmez bir konuma yerleştirmiştir.
- D) Günümüzde iletişimde sorunların yaşanmamasının arka planında cep telefonları vardır.
- E) Bilgi taşıma kapasitesi genişleyen cep telefonları, kişilerin bilgi yüklerini beyinlerinde taşımalarına son vermiştir.

20 – 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

1910 yılında katil zanlısı Thomas Jennings'in olay mahallinden kaçarken yeni boyanmış korkuluktaki bıraktığı belirgin parmak izleri, onun ertesi yıl sonuçlanan davada hüküm giymesini sağladı. Bu dava sonrasında parmak izlerinin ağırlıklı olarak adli soruşturmalarda kullanılması, biyolojik işlevini gölgeledi. Parmak izimizi oluşturan oluklu ve çıkıntılı deri dokusunun daha iyi tutma ve kavramaya yardımcı olma ile hassas dokunma hissine katkı sağladığı düşünülüyor. El ve ayak parmak uçlarımızda yer alan epidermal çıkıntılar, vücudumuzun diğer bölgelerine kıyasla yüksek yoğunlukta ter bezleri içerir. Parmaklarımızla bir yüzeye temas ettiğimizde bu çıkıntılardaki gözeneklerden çıkan ter, cildimizi yumuşatarak sürtünmeyi artırır. Azami sürtünme sağlandığıdaysa yüzeyle temasın etkisiyle gözenekler tıkanır ve yeni ter üretemez. Böylece fazla nemin yol açabileceği kayganlık tehlikesinin de önüne geçilir. Elimizin ya da temas ettiğimiz yüzeyin ıslak olması durumunda ise parmak ucu çıkıntılarımızın arasındaki oluklar fazla suyun hızlıca buharlaşmasını sağlayarak kaymayı engeller. Bu mekanizma, araç lastiklerinin yolda temas ettiği suyu tasarımındaki oluklarla uzaklaştırmasına benzetilebilir. Yüzeylerde bırakılan parmak izleri, benzersiz bir desen olmasının ötesinde, parmak uçlarındaki ter bezleriyle vücuttan dışarıya aktarılan kimyasalların yanı sıra parmak izini bırakan kişinin epidermal oluklarında biriken diğer maddeleri de içerir. Güncel adli bilim araştırmaları, parmak izlerinden yola çıkılarak kişinin öncesinde neye dokunduğunun, ne yediğinin ve hatta hangi ilaçları kullandığının anlaşılabilceğini gösteriyor.

B
İ
L
G
İ
S
A
R
M
A
L**20. Bu parçadan hareketle parmak izleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Biyolojik işlevlerinin ikinci planda kaldığı
- B) Bir parmak izinin aynısının bulunmadığı
- C) Vücuttan dışarı atılan kimyasalları barındırdığı
- D) Ait olduğu kişiye ilişkin farklı bilgiler içerdiği
- E) Adli vakaların çözülmesinde en önemli veri olduğu

21. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) El ve ayak parmak uçlarındaki çıkıntıların vücudun diğer bölgelerinden daha fazla ter bezi içerdiğine
- B) Parmak uçlarımızda bulunan çıkıntılardaki terin cildi yumuşatarak sürtünmeyi artırdığına
- C) Parmak uçlarında yer alan çıkıntılardaki olukların araç lastiklerinin tasarımında model alındığına
- D) Parmak uçlarındaki yapının bazı beceriler ile hassas dokunma hissine katkı sağladığının düşünüldüğüne
- E) Temas edilen noktanın ıslak olması durumunda parmak uçlarındaki olukların fazla suyu buharlaştırdığına

22 – 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Toplumdaki genel kanının tersine, mükemmeliyetçilik kişiyi başarısızlığa ve mutsuzluğa sürükleyebiliyor. Sürekli en iyi olma hırsıyla kendisine gerçeküstü hedefler koyan kişi, bu hedeflere ulaşamadığında büyük bir hayal kırıklığı yaşayıp depresyona sürüklenebiliyor. Mükemmeliyetçi kişilerin yaşadığı tek sorun bu da değil. Bir işi yaparken sürekli olarak üstünden bir kez daha geçip ulaştıkları noktayla tatmin olmadıklarından teslim etmeleri gereken tarihleri sarkıtıp normal bir performansın altına bile düşebiliyorlar. Uzmanlar, kaybetme ve yanlış yapma korkusuyla yaşayan bu bireylerin uzman yardımı alarak psikoterapik yöntemlerle tedavi olmaları gerektiğinde hemfikir. Çünkü mükemmelle ulaşmak için sürekli yoğun strese maruz kalmak erken kalp krizleri ya da kanser gibi ciddi hastalıkları da tetikliyor.

22. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Mükemmeliyetçi kişilerin çevreyle uyumsuz kişiler olduklarına
- B) Mükemmeliyetçiliğin genel olarak olumlu algılandığına
- C) Mükemmeliyetçi kişilerin ulaşamaz amaçlarının olabileceğine
- D) Mükemmeliyetçi kişilerin bazen hedeflediklerinin çok altında bir sonuca ulaştıklarına
- E) Kendilerine yönelik oluşturdukları yoğun baskı altında psikolojik rahatsızlıklara sürüklenebildiklerine

23. Bu parçaya göre mükemmeliyetçi kişilerin stresten uzak kalmak için yapmaları gereken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendine ulaşılabilir hedefler koyması
- B) En iyi olma hırsından uzaklaşması
- C) Hayal kırıklıklarını aşma becerisi geliştirmesi
- D) Psikolojik tedavi yöntemleri öğrenmeleri
- E) Stres oluşturan durumlardan uzak durması

24 – 25. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Buzul, dağ zirvelerinde yaz kış erimeyen ve yer çekiminin etkisiyle yer değiştiren büyük kar ve buz kütesidir. Eğimli arazilerde yıllar boyunca biriken kar kütesinin önce buzul kara, sonra da buza dönüşmesiyle oluşur. Buzullar okyanuslardan sonra dünya üzerindeki ikinci büyük su deposu ve en büyük tatlısu kaynağıdır, tatlısuyun % 98,5'ini oluştururlar. Hemen hemen her kıtada buzullara rastlanır. Dünya'nın belirli bölgeleri, bütün yıl erimeyen buzullarla kaplıdır. Bunlar kutup bölgeleriyle yüksek dağların tepeleridir. Buzul oluşabilecek bölgenin deniz yüzeyinden yüksekliği, enlemin artmasıyla azalır. Ekvator yakınlarında 0° enlem çevresinde buzullara rastlamak için Runewenzorilerin 4.400 m yüksekliğine çıkmak gerekirken Alplerde (45°) 2.500 m'ye, Norveç'te (60°) 1.500 m'ye çıkmak yeterlidir. Kutupta buzullara deniz yüzeyinde rastlanır.

24. Bu parçada buzullarla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bulunma koşulunun kutuplarla sınırlı olmadığına
- B) Dünyanın birçok yerinde erimeyen buzul bulunduğuna
- C) Aşamalı bir şekilde oluştuğuna
- D) Dünyanın faydalandığı en büyük içme suyu kaynağı olduğuna
- E) Sıcak bölgelerde deniz seviyesinden oldukça yüksek seviyelerde bulunduğuna

25. Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açıklayıcı anlatım tekniğiyle yazılmıştır.
- B) Tanımlama ve karşılaştırma yapılmıştır.
- C) Örneklem yoluyla anlatılanlar somutlanmıştır.
- D) Sayısal göstergelerden ve terimlerden yararlanılmıştır.
- E) Tartışmacı anlatımla içerik hakkındaki gerçekler ortaya konmuştur.

Bu testte 25 soru vardır.

1. Şiirin, “annelik sanatı” olduğunu düşünmüş, dile getirmiştim. Çünkü “doğurmak” herhâlde tüm eylemlerden üstündür ve insanın bir insanı “var” etmesi, hiçbir şeyle ölçülemeyecek kadar kutsal ve şiirsel bir eylemdir. Ben bir de annemin yerine şiir yazdığımı düşünürüm. O güzel olanı yapmıştır, dünyaya yeni insanlar getirmiştir, sözcüklerle uğraşmak da bana kalmıştır. Çünkü şiir başkadır, onu yazmak başkadır. Şairlerle şiir yazarlarının farkı da budur. Dünyada çok az şair bulunduğu inanırım. Peygamberler gibi... Çünkü şair, şiir olmuş kişidir; Homeros, Shakespeare, Yunus Emre, Pir Sultan Abdal’dır. Şiir yazarlarıysa onu yazanlardır. Elbette ben ikincisine mensubum. Diyeceğim, anneler şiirdir, yazar kızlar, oğullarsa şiir yazarı. Bu yüzden şiir annedir, anneden gelir, annelik sanatıdır. Çünkü gerçek anneler şiir doğurur.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetme yapılmıştır.
B) Örnekleme başvurulmuştur.
C) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
D) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.
E) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.

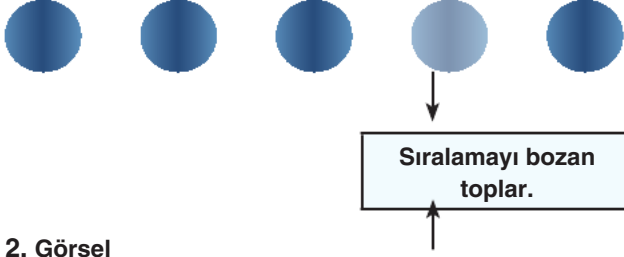
2. (I) Sartre’a göre hiçbir insan, bitmiş bir proje olmadığına göre varlığına musallat olmuş hiçlikle yaşamaya mahkûmdur. (II) İşte bu durum insanı diğer şeylerden ayırarak özgürlüğünü ortaya çıkarır. (III) Özgürlük, sadece tek bir insanın karşı karşıya kaldığı durum değildir. (IV) İnsanın hem kendi özgürlüğünü hem de başkalarının özgürlüğünü göz önüne alma mahkûmiyeti Sartre’a göre sorumluluğun ilk ölçütlerindendir. (V) Sorumluluğun ve özgürlüğün bir aradalığı, bizi doğrudan eyleme yönlendiren nedenlerdir. (VI) Her eylem, seçim veya kararda sorumluluk ve özgürlük bilinciyle hareket ederiz.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. 1. Görsel

2. Görsel

Yukarıdaki görsellerin birincisinde topların renkleri birbirine benzese de ton farkı, ikincisinde ise renk farkı nedeniyle birbirlerinden ayrılarak sıralamayı bozmaktadırlar. Paragrafta düşüncenin akışını bozan cümle de bu görseldekiyle benzerlik göstermektedir. Konuya bakış açısı değiştiğinde ya da konu değiştiğinde düşüncenin akışı bozuluyor demektir.

(I) Adıyaman ilimizin Nemrut Dağı zirvesinde 2000 yıl önce yaşamış bir medeniyet olan Kommagene Krallığı'ndan kalan önemli bir kalıntı vardır. (II) Bu kalıntı, yaklaşık 1,75 m yüksekliğinde ve 2,40 m enindeki levahada açıklandığına göre sağa doğru dönerek yürüyen bir aslan heykeline aittir. (III) Kum taşından yapılmış aslan kabartmasının üzerindeki ay ve yıldızlar, onu çevredeki diğer kalıntı ve heykellerden ayırmaktadır. (IV) Aslanın vücudu çok sayıda yıldızla bezenmiştir, boynunda bir hilal vardır; 8 ışınla karakterize edilmiş küçük yıldızlardan farklı olarak aslanın üzerinde sıralanan üç büyük yıldız şekli 16 ışınlıdır ve yapılan araştırmalarda bunların yıldız değil "Jüpiter, Merkür ve Mars" gezegenleri olduğu belirlenmiştir. (V) Bu heykel tarzı yapılar birçok eski medeniyette de kendini göstermektedir. (VI) Bu aslanlı heykel, yıldız konumlarını gösteren dünyanın en eski kalıntısı ve çizimi olarak kabul edilmektedir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. Aileden gelen bir yeşil sevdam var benim. Çocukluğum bahçesinde muşmuladan Trabzon hurmasına, karadut-tan fındığa kadar her tür ağacın bulunduğu bir bahçede geçti. Çocukluk yıllarımda İstanbul'da kolaylıkla bulunabilen ıhlamur ağacını ve çeşit çeşit incirleri saymıyorum bile. Ortaköy Dereboyu'ndaki bu bahçede dedemin seraları vardı. Dayım, evin önünde bir köşeyi çitlerle çevirmişti ve burada ticari amaç gütmeyen az bulunan bitkiler ve çiçekler yetiştirirdi. Hatta babamın dayıma yurt dışından tohumlar getirdiğini hatırlıyorum; çiçek ve ağaç sevgisi hayatıma doğal yollardan girdi ve gönlümdeki yerini hep korudu. Evimde, pencerenin önünde ve balkonda hep bitkilerim oldu. Uzun lafın kısıası ----

Bu parça aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülmelidir?

- A) ağaç her zaman herkesin ilgisini çeken büyüleyici bir şeydir.
B) doğal olarak her yazarın ağaçla ilgili çocukluk anıları vardır.
C) bitki ve ağaçlara zaten çocukluğumdan beri düşkünüm.
D) bitkiler ve ağaçlar her zaman incelenmeye değer, yazı konusu edilebilecek şeylerdir.
E) ağaçlar insan için bu dünyada en faydalı varlıklardandır.

5. *Modern Zamanlar*, 1930'lu yıllarda büyük depresyon ortamında çekilmiştir ve bu dönemi anlatmaktadır. Filmde dönemin kaotik ortamı, açlık, yoksulluk, işsizlik sorunları işlenmektedir. Sanayileşme çağında makinenin insanı yabancılaştıran etkisine karşı her sektörden çalışanları uyarmaktadır. Öylesine ki filmde Chaplin pek çok farklı ortamda (fabrikada hat işçisi, gemi işçisi, gece bekçisi, garson) çalışan olarak görülmektedir. Her bir ortama ilişkin eleştirisini ortaya koymaktadır.

Bu parçada söz edilen filmle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dönemin olaylarını yansızlıkla yansıtmak için çekilmiştir.
B) Mesaj ağırlıklı olduğu için sanatsal yönü zayıf kalmıştır.
C) Asıl başarısını çok yönlü karakterlere sahip oyuncusuna borçludur.
D) Bir dönemin eleştirel bir tutumla yansıtılması amaçlanmıştır.
E) Oluşturduğu etki ile sinema dünyasında kendine özgü bir yer edinmeyi başarmıştır.

6. Biri yaşanan andır, zamandır, dönemdir; diğeri yaşanıp belki biten fakat belli bir toplumsal dönüşüm yaratan. Hangisini edebiyata “alet” eder yazar, kendi bilir. Orhan Pamuk’un *Veba Geceleri* romanından tadımlık yayımlaması üzerine ne acayip, ayıp tepkiler! Kim bilir kaç yıldır aklında ve dört yıldır yazıyor bu romanı. Şu rastlantıya bak sen, “veba” salgınıyla “corona” salgını birbirine nasıl da ayna tutuyor; tarihsel bir paralellik, edebiyatın tuhaf öngörüsü diye bakmak yerine, fırsatçılık diye niteleyebiliyoruz.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın yazarının düşüncesini destekleyen bir tavır örneği değildir?

- A) Yaşananlardan hareketle yazar olarak geleceği görüp gelecekte yaşanacakları anlatabilirim.
- B) Toplumsal kırıma dönemlerini belirleyerek edebiyat alanında yükseltilir, bunu fırsata dönüştürebilirim.
- C) Edebiyatın öngörüsü sayesinde insanlığın yüzleşeceği durumları önceden tahmin edip bunu metinlere yansıtabilirim.
- D) Vebanın yıkıcılığından hareketle bütün insanlığın sağlığını olumsuz etkileyecek yeni yıkımları tahmin edebilirim.
- E) Geçmişte yaşanmış hastalıklara bakarak gelecekte yaşanacak hastalıkların romanını kaleme alabilirim.

7. • Son yıllarda adı sıkça anılan pestisit nedir?
- Dünyada pestisit kullanımı nasıl bir seyir izlemektedir?
- Pestisit yarattığı tehlike hangi boyutlara ulaşmıştır?
- Pestisit kullanımıyla biyoçeşitliliğin tehdit altına girdiğini söyleyenler ne kadar haklı?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

- A) Pestisitlerin, pestleri yani besin kaynaklarına zarar veren patojenleri öldürerek işlevini yerine getirdiği ve bitki tarafından emildikten sonra iletim demetleriyle taşındığı ortaya konmuştur.
- B) Tarımda ürünlere zarar veren böceklerin ve mikropların yok edilmesi için kullanılan zehirli, kimyasal maddelere pestisit dendiği dile getirilmiştir.
- C) 2022’de pestisit kullanımının 1990’dan bu yana yüzde seksen arttığı ve bakterisid (bakteri öldürücü), ahicide (kuş öldürücü) insaktisid (haşere öldürücü), fungusid (mantar öldürücü) gibi çeşitlerinin devreye sokulduğu saptanmıştır.
- D) Yılda 11 bin insanın ölümünden ve 385 milyon insanın zehirlenip karaciğer, akciğer, böbrek ve sinir sistemi rahatsızlıkları yaşamasından pestisitlerin sorumlu olduğu tespit edilmiştir.
- E) Pestisitlerin insanların besinlerini korumak isterken birçok canlının besin zincirini bozduğu, yabani otları öldüren herbisitlerin arıların soyunun tükenmesine yol açabilecek boyutlara geldiği, birçok canlı türünün de bu tehditle karşı karşıya kaldığı söylenmiştir.

8. Bir dergide yayımlanmak üzere Sait Faik'in hikâyeciliğini konu alan bir yazı yazılması istenince Arman, şu cümleleri yazar: "Sait Faik'in hikâyelerinde canlı tablolar hâlinde doğa vardır; şiirsel ve dağınık ama keyifli bir Türkçeyle martıları, balıkları, adaları, kırları ve denizi anlatır. O denizi anlatırken burnunuza iyot kokusu gelir. Sıradan insanları, sıradan durumları serim-düğüm-çözüm kronolojisini bozarak anlatır. Durum hikâyesinin en güzel örneklerini verir."

Arman'a verilen tavsiye: "----."

Usta eleştirmenin verdiği bu tavsiyeden sonra Arman, aynı cümleleri aşağıdaki gibi değiştirir: "Sait Faik'in hikâyelerinde doğa, çok canlı ve şiirsel bir dille yansıtılır. Cümleleri yaşantısının seline kapılmış gibi savraktır. Çok severek yaşadığı Burgaz Adası'ndan esen rüzgâr gibidir cümleleri. Sıkça ziyaret ettiği Galata'nın balıkçılarını eksene koyarak sıradan insanların günübirlik duygulanımlarını klasik öykü kalıplarını kırarak anlatır. Onda serim-düğüm-çözüm yoktur. Durumlar, duygular, anlar vardır. Durum hikâyesinin ilk büyük ustasıdır."

Bu parçadan hareketle Arman'a verilen tavsiye aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Estetik öznenin biyografik gerçeğinin estetik nesnedeki iz düşümlerine yer vermek değerlidir
- B) Büyük bir hikâyeciyi değerlendirirken bu alandaki örneklerle atıf yapmak doğru bir tutumdur
- C) Sanatsal eleştirinin kendine özgü bir terminolojisi vardır, adlandırmalarda onları kullanılmalıdır
- D) Bir hikâyecinin anlaşılmasını sağlamak istiyorsan hikâyelerinin biçim, biçem ve içerik özelliklerini bütünsel biçimde ortaya koymalısın
- E) Kesin bir dille tasnifler yapmak, bir sanatçıyı dar bir alana hapsetmek demektir

9. ABD'nin New York eyaletinde kanalizasyon sularının, çocuk felci virüsünün yayıldığını gösterdiği açıklandı. Uzmanlar, New York'un güneyindeki beş ilçenin atık sularında yetmiş kez çocuk felci virüsüne rastlandığını açıkladılar ve virüsün çok yayıldığını ve yayılmakta olduğunu saptadıklarını vurguladılar. Yetkililer atık sulardan gelen numunelerin ---- .

Bu parça aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa "bir riski azaltan önlemin yeterince alınmadığı" sonucuna ulaşılır?

- A) laboratuvar incelemelerinin hâlihazırda tamamlanmadığını belirttiler
- B) ileri düzeyde tetkiklerinin yapılması durumunda tehlikenin boyutlarını daha net görebileceğimizi belirtiyor
- C) aşılama konusunda pasif davranıldığını gösteren bir ikaz niteliği taşıdığını belirtti
- D) çocuk felcinin çok tehlikeli boyutlara ulaştığını vurguladılar
- E) iki yaşın altındaki her beş çocukta birinin felç olma riskiyle karşı karşıya olduğunu gösterdiğini söylediler

10. (I) Ördekler, salgıladıkları yağlar ile tüylerini kaplar. (II) Bu yağlar, tüy yüzeylerine hidrofobi özelliği kazandırır yani tüyler su moleküllerini elektrostatik olarak iter. (III) Ayrıca ördeklerin tüyleri suyu tamamen dışarıda tutabilen bir yapıdadır. (IV) Tüylerindeki dallanmalar arasındaki yüzeylerde minik minik boşluklar bulunur. (V) Ancak ördekler suya daldıklarında derinlik arttıkça tüylere etki eden sıvı basıncı da artar ve suyu tüyün ötesine geçmeye zorlar. (VI) Basıncı artışına rağmen ördek cildini ıslanmaktan koruyan ve düşük sürtünmeyle yüzebilmelerini sağlayan etmen ise çok katmanlı tüy yapısıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “Bu gözenekli dokuda hapsedilen hava paketçikleri sayesinde ördekler vücut sıcaklıklarını korur.” **cümlesi getirilmelidir?**

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

11. Toplumun modernliğine vurguda bulunanlar, “millet” karşılığında kullanılan “ulus”un da modern olduğunu söylediler ama bizce millet karşılığında kullanılan ulus, toplum kadar modern değildir; olamaz. Zira bir ulusun tarihi ve kültürü vardır, mekanik değil sosyal bir birlikteliktir. Aslında ulusun millet karşılığında kullanılması sorunludur. Polity ise basitçe, devlet değil fakat politik toplum olarak anlaşılmalıdır. Polity ulustan daha önce tarih sahnesine çıkmıştır. Bu yüzden ulus, polity ile de özdeşleştirilemez. Modern olan aslında ne polity ne de millet anlamındaki ulustur, “ulus-devlet”tir.

- I. Toplum, yeniliklere açık olma ve çağa ayak uydurmada ulusun önündedir.
II. Toplumların geçmişi, ulusların geçmişlerinden daha eskidir.
III. Yenilik taraftarı olan toplumlar, içinde bulundukları ulus-devlet ile her zaman çatışma hâlindeyler.

Yukarıdakilerden hangileri bu parçada ileri sürülen düşüncenin kapsam alanına girer?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

12. “Ben zirvelerde dolaşıyorum, ayaklarım yere basmıyor.” demekle “Akşam eve ne götüreceğim, çocuklarımın geleceğini nasıl sağlayacağım?” demek arasında dağlar kadar fark vardır. Biri düş evreninde gezmek, diğeri ise gerçeklerle yüzleşmektir. Biri hayalcilik diğeri ise realitedir. Tamam kabul, hayat sadece gerçeklerle geçmez, zaman zaman hayallere de sığınmak gerekir ama gerçekle olan bağı tümünden koparmadan...

Bu parçadan hareketle realite aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?

- A) İnsanı hedeflerine ulaştırma yolunda çok önemli olan kurmaca dünyanın şekillenmesidir.
B) Sözcüklerle ifade edilmesi oldukça zor olan soyut bir evreni sınırlandırma biçimidir.
C) Günlük yaşamın içinde her an karşılaşılabilecek olan şeyleri kabul etmek ve ona göre davranmaktır.
D) Yaşamın zorlukları karşısında insanın sığınabileceği bir iç evrendir.
E) Günlük yaşamı biçimlendirmek için zihinde şekillendirilen, yaşamının güzel yönlerinin toplandığı soyut dünyadır.

13. I. Ak turnaların dünya üzerinde batı, orta ve doğu olmak üzere üç farklı bölgede yaşadıkları biliniyor.
II. Ancak o popülasyonun da soyu kritik tehdit altında.
III. Batı bölgesindeki popülasyonda yaşayan tek bir birey kaldığı için, teorik olarak türün batı popülasyonundaki soyu artık tükenmiş olarak kabul ediliyor.
IV. Doğu Sibiry'a'da yaklaşık 3.000 - 3.750 bireyden oluşan bir popülasyon daha var.
V. Soyu tehlike altında olan kuş türlerinden birisi de ak turnalardır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle bir paragraf oluşturulursa hangisi baştan dördüncü cümle olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Her sanat eğitiminde farklı yöntemler benimsenebileceği gibi yazarlık alanında nasıl bir yol izleneceği eğitmenlik rolünü üstlenen kişiye göre değişir. Örneğin resim öğrenmek için akademiye gidebileceğiniz gibi, usta ressamların atölyelerine de devam edebilirsiniz. Edebiyat da yaratıcılık açısından diğer sanat dallarından farklı bir yerde durmuyor bana göre. Sanatsal etkinliği gerçekleştirmek için esin, sezi, yetenek gibi birçok özellik kuşkusuz pay sahibidir. Ancak en az bunlar kadar önemli olan, o sanat dalında kullanılan tekniklerdir. Teknikler öğretilir. Eğitimi veren kişi, izlediği programa göre yazma teknikleri konusunda deneyim kazandırabilir. Ancak işin yaratıcılık kısmı biraz daha farklı bir yerde duruyor. Kişinin psikolojik mekanizmaları söz konusu olduğu için bu alanda ancak katılımcıların içgörü kazanmalarına yardımcı olunabilir.

Aşağıdakilerden hangisi sanat eğitimi veren bir eğitmenin, eğitim süreci içinde soracağı sorulardan biri olamaz?

- A) Yazma eğitimleri veren kişi, yazma konusunda öğrencilerine neler öğretebilir?
B) Bir sanat ustasını yakından izlemek sanatı öğrenebilmenin yollarından biri midir?
C) Edebiyat yaratıcılık noktasından ele alındığında başka sanatlarla benzerlik gösterir mi?
D) Sanatta başarılı olmanın yolları arasında doğuştan gelen yetenek de var mıdır?
E) Sanatsal bir eylemin gerçekleştirilmesinde neler etkili-dir?

15. Bilimdeki büyük gelişmeler, bilgi yığılmalarına yol açınca bu bilgileri farklı branşlarda uzmanlaşmış bilim insanları derinlemesine incelemeye koyuldu. Böylece farklı bilim dalları ortaya çıktı. Bu gelişmeler, insanı uzmanlaşmış disiplinlerin labirentine sürükledi. Bilimsel bilginin yalnızca bir alanında yoğunlaşıp diğer alanını yok sayan modern çağ insanı dünyanın bütünü de kendisini de gözden kaçırdı. Böylece Husserl'in öğrencisi Heidegger'in güzel ve neredeyse sihirli bir formülle "varlığın unutulmuşu" dediği şeyin içinde mahvoldu.

Aşağıdaki parçalardan hangisi parçada ileri sürülen düşünceyi somutlaştırmaktadır?

- A) Bulut, yağmura döndü. Yağmurlar bir küçük çukurda dereye dönüştü. Dere ırmağa ve ırmak denize ulaştı. Artık ortada bulut da yağmur da dere de ırmak da kalmadı. Hepsini bir deniz için kendini feda etti.
B) Körün biri bacağını tuttu filin ve "Fil, kalın bir sütundur." dedi. Bir başka kör ise hortumunu tuttu ve "Fil, uzun ince bir şeydir." dedi. Bir diğeri, dişini tuttu ve "İki mızraklı fil." dedi. Gövdesini tutan ise "Kocaman, sert bir kayadır fil." dedi.
C) Köpeklerin kardeşçe oynadığını gören derviş, "Ne güzel, dostça oynuyorlar, keşke insanlar da böyle olsa!" deyince diğeri derviş, "Sen bir kemik at da gör onları." der.
D) Bir kaplan, günlük nafakasını çıkarmıştı; ağzındaki karacayla yuvasına dönüyordu. Tahta bir köprüden geçerken suyun içinde ağzında bir karaca taşıyan kaplan gördü. Onu da almak hırsıyla suya atladı ve boğuldu. Hâlbuki suyun aynasında kendi yansımasını görmüştü.
E) Köpekler, kediyle tilkiye saldırdı. Kedi, tek bildiği işi yaptı, bir ağaca tırmandı. Tilki, binlerce kurtuluş hilesi biliyordu. Şunu mu uygulasam bunu mu diye stratejik düşüncelere daldı. Tam o sırada köpeklerden biri tilkiyi hakladı. Kedi, aşağı bakıp şükretti: "İyi ki binlerce hile bilmiyordum!"

16. Rosa Luxemburg, yirminci yüzyılın en ilginç karakterlerinden biridir. Kısa boyu, koyu renk saçları ve fazla göze çarpmayan dış görünüşüne karşın, konuşan gözleriyle, sürükleyici coşkusuyla ve ilham verici kaleminin yanında kitleleri etkileyen hitap gücüyle göz kamaştırıyordu. Düşüncelerle dolup taşıyordu, olağanüstü eğitimliydi, çok yönlü ve tutkuluydu. Bu sayede özgürlükçü bir kadın olarak yılgınlık anlarında ve kişisel mağlubiyetlerde yıkılmadan ayakta kalabildi. Daha iyi bir dünya için savaştı. İdeali; halk tarafından biçimlendirilen, mutlak özgürlük ve demokrasi temeline dayanan, kalıcı barışı güvence altına alan bir toplum düzeniydi.

Bu parçadan hareketle Rosa Luxemburg ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tartışmalardaki keskin üslubuyla çevresindekileri kızdırmıştır.
- B) Yazdıklarıyla başkalarının çalışmalarını etkilemiştir.
- C) Silik dış görünüşüne karşın etkileyici bir kişiliğe sahiptir.
- D) Olumsuzluklar karşısında pes etmeyen bir yapısı vardır.
- E) Özgürlük ve demokrasi yolunda tutkuyla mücadele etmiştir.

17. Aşağıda yapılan bir araştırmaya yer verilmiştir.

Araştırma

İngiltere Reading Üniversitesinden iklim bilimci Ed Hawkins, ülkelerin sıcaklık değişimlerini renkli çizgilerle gösteren ısınma şeritleri oluşturdu. Bunun için önce ülkelerin yaklaşık son yüzyıla ait sıcaklık bilgilerini kullanarak yıllık sıcaklık ortalamalarını hesapladı ve her bir yıla ait renk çizgisini belirledi. Sonra da bu renk çizgilerini bir araya getirerek ülkelerin ısınma şeritlerini oluşturdu. Neredeyse tüm ülkelerin sıcaklık çizgilerinin maviden kırmızıya doğru değişerek ilerlemesi iklimi de etkilemektedir. Aşağıdaki görseller, bu durumu şematik olarak somutlaştırmaktadır.

Dünya'nın ısınma şeridi

Türkiye'nin ısınma şeridi

Yorum

Bu da ----

Bu parçadan hareketle araştırma ve görsel dikkate alındığında

- I. sıcaklık artışının düzenli bir seyir izlediğini ve ulaşılan bir sıcaklık seviyesinin altına hiç inilmediğini gösteriyor.
- II. sıcaklık ortalamalarının Türkiye'nin özel coğrafi konumu sebebiyle dünyadakinden daha hızlı arttığını ortaya koyuyor.
- III. sıcaklık ortalamalarının son yüzyıl boyunca arttığını ve iklimin değiştiğini ortaya koyuyor.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

18. Komünikasyon, dilimize İtalyancadan geçmiştir. Bu kavram; duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması olarak tanımlanmaktadır. Geçmişten günümüze çok farklı iletişim şekilleri geliştiren insan; duman, güvercin gibi birçok farklı yöntemi de denemiştir. İletişim araçlarındaki çeşitlilik ve bu araçların kolay ulaşılabilir olması günümüz insanının işlerini oldukça kolaylaştırmaktadır.

Bu parçada anlatılan kavramın sosyal yaşamdaki uyulama biçimiyle aşağıdakilerden hangisi örtüşmektedir?

- A) Balık avlamak için denize açılmıştım. Ufukta gördüğüm mor bulutlar bugün balık avlamanın pek de doğru olmayacağını düşünmemi sebep oldu. Çok sürmedi ve kuvvetli bir fırtına başladı. Balığa çıkmak şöyle dursun, rıhtımdan eve ulaşmak bile saatlerimi almıştı.
- B) Yazları doğa yürüyüşü yapmak için bir grup arkadaşla araziye çıkıyoruz. Bu aktivite, psikolojik ve fiziksel olarak güçlenmemizi de sağlıyor. Bilmediğimiz parkurlarda yürüyüş yapmadan önce mutlaka yanımıza ilk yardım malzemeleri alıyoruz. Doğada çok küçük malzemeler bile doğru kullanıldığında hayat kurtarabilir.
- C) Bu sabah bir izci çadırında gözlerimi açtım. Arkadaşlarla uyku tulumlarını katladıktan sonra çadırımızdan dışarı çıktık. Diğer arkadaşlar, kuru dalları kullanarak yolumuzun üstüne ormana doğru gittiklerini gösteren bir ok işareti bırakmışlardı. Biz de vakit kaybetmeden dağ çileği yemek için ormanın içine daldık.
- D) Yaz tatilinde ailecek denize gitmeye karar vermiştik. Babam, bu yaz bütün hazırlıklarını tamamlamıştı. Sıcak bir bölgeye doğru yola koyulduk. Bu sıcaklar öyle bunaltıcı oluyordu ki ben, denize girme fikrinin denize gitmekten daha serinletici olduğunu düşünüyordum.
- E) Dokuz saatlik bir uçak yolculuğundan sonra gideceğimiz yere ulaşabilmiştik. Bir belgesel yapımcısı olarak böyle yolculukları sık sık yapsam da farklı bir saat dilimine geçmek beni ve ekibimi biraz afallatmıştı. Bir taksiye binip kalacağımız otele ulaştık. Farklı insanları ve yaşamış biçimlerini çekmek için çok heyecanlıydık.

19. Romanların, devamlı yaşadığımız dikkat dağınıklığı hâline ayak uydurması gerektiğini savunan Tim Parks, önemli bir kurmaca eserin talep ettiği özel çabanın –haftalar hatta aylar alabilecek şekilde bir kitabın dünyasına girme ve sonrasında onun hakkında yeniden düşünme, her defasında hikâye veya hikâyelere yeniden başlama, göndermelerin yarattığı örüntü ile öbür romanlarla kurduğu ilişkiyi keşfetme sürecinin– bu dikkat dağınıklığından nasıl etkilendiğini göz önünde tutması gerektiğini belirtiyor. Tim Parks, durumu şu sözlerle özetliyor: “Herkes benimle aynı fikirde olmasa da bir tahmin yürüteceğim: İncelikli, oldukça seçkin, kavramsal ve söz dizimsel duyarlılığa sahip olan roman, ara ara durup molalar vermemizi sağlamak için kendini giderek daha küçük parçalara ayırma eğilimi gösterecek.” Parks’ın bu yorumları edebiyat çevresinin büyüyen endişesini yansıtıyor: İnternet, romanın kuyusunu kazıyor.

Bu parçada Tim Parks, internetin romana yönelik etkileri arasında aşağıdakilerden hangisine yönelik bir öngöründe bulunmamıştır?

- A) Sanatçıyla yüz yüze gelmişlik duygusu vermesine
- B) Duraksamalara yol açmasına
- C) Metnin bütünsel olarak anlaşılmasına engel olmasına
- D) Romanın küçük parçalara ayrılmasına
- E) Bu türe karşı ilginin azalmasına

20 – 21. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Canlıların en önemli yapı taşlarından biri azot elementidir. İnsan vücudunun kütlece yaklaşık %3'ü azottan oluşur. Azot, bitkilerin de en çok ihtiyaç duyduğu elementlerden biridir. Bitkilerin pek çoğu, havada az bulunan karbondioksit ve oksijen gazlarını doğrudan kullanabildikleri hâlde en çok bulunan (%78) azotu kullanamazlar. Çünkü bu gazı yakalayıp kendi bünyelerine katacak nitrojenaz enzimine sahip değildirler. Bu yüzden onu topraktan nitrat iyonları hâlinde almaları gerekir. Yağmur yağarken şimşek çakmasıyla meydana gelen yüksek ısı sayesinde havadaki azot gazı parçalanır ve oksijenle birleşir. Bunun sonucu meydana gelen nitrat iyonları, yağmur damlaları için birer yoğunlaşma çekirdeği görevi yapar. Havadaki su buharı bu çekirdek etrafında yoğunlaştığında yağmur damlası meydana gelir. Bu sebeple bahar yağmurları bol miktarda nitrat azotu taşır. İlkbaharda şimşek çakması daha çok görüldüğünden bu mevsimde yağın yağmurlar azotça zengindir ve bitkilerin büyüyüp gelişmesi için sıvı gübre niteliğindedir.

20. Bu parçadan hareketle azot elementi ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Havadaki diğer elementlerden oranca fazla bulunduğu na
- B) Yüksek ısılara maruz kaldığında kimyasal tepkimeye uğradığına
- C) Bitkilerin gelişimini destekleyen çok faydalı bir yapısı olduğuna
- D) Bitkilerin diğer canlılardan daha çok ihtiyaç duyduğuna
- E) İlkbaharda yağın yağmurlarda bol miktarda bulunduğu na

21. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşabilir?

- A) Çoğu bitki, nitrojenaz enzimine sahip olmadığı için azotu doğrudan kullanamaz.
- B) Bahar yağmurlarının miktarı diğer mevsimlere oranla daha fazladır.
- C) Bitkilerin topraktan aldıkları mineraller büyümeleri için yetersizdir.
- D) Doğrudan havadan alınan oksijen ve karbondioksit, bitki gelişimi için çok önemlidir.
- E) Doğru sulama, bitkilerin gelişiminde gübrelemeden daha etkilidir.

22 – 23. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Aslı Erdoğan'ın henüz yirmili yaşlarının sonundayken yazdığı *Kabuk Adam*, geleceğin umut veren bir yazarını müjdeleyen, derinlikli, ısıltılı ve nitelikli anlatımlarla dolu. Hayatla edebiyatın buluşma noktasındaki gizemi erken yaşlarda keşfeden Aslı Erdoğan, *Kabuk Adam*'dan itibaren yazdığı her öykü ve romanda, dilin sözcükleriyle yaratıcı bir bale yapıyor âdeta; zarafet, düşünsel derinlik ve hayatın özünü yakalamış bir bilgelikle yazıyor. Bu kısa roman, az sayıda sözcükle yaşamın derinliklerine ulaşabilen anlam dünyasıyla, insanı ve hayatı kavrayış biçimindeki farklılık ve özgünlüğüyle dikkati çeken yoğun bir eserdir.

22. Bu parçada *Kabuk Adam* adlı romanla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yazın dünyasında kalıcı olmayı başardığına
- B) Yaşamın sırlarını elde etmiş bir yazara ait olduğuna
- C) Yoğun bir anlatıma sahip olduğuna
- D) Anlatımda sıklıktan uzak olduğuna
- E) Hacmi küçük ama etkisi büyük bir eser olduğuna

23. Bu parçaya göre *Kabuk Adam* adlı romanın çok ilgi görmesinin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dilinin alışılmışın dışında ve dinamik kullanılması
- B) İlerisi için umut verici bir ilk yapıt olarak görülmesi
- C) Anlatımının ustalıklı, konuya yaklaşımının özgün olması
- D) Gençlerin dünyasını başarıyla yansıtmaması
- E) Yazarın bilge tavrını eserine ustaca aktarması

24 – 25. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

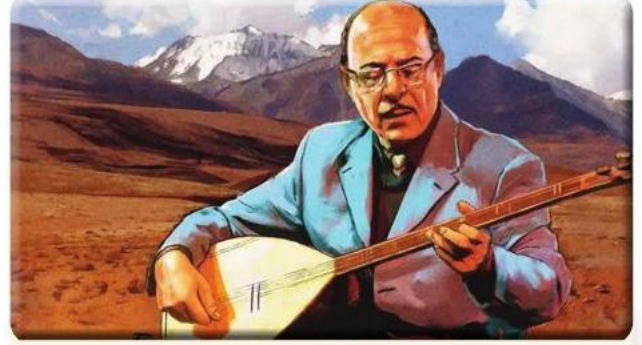
Neşet Ertaş, sanat hayatına düğünlerde saz çalarak adım attığı ilk yılların ardından, henüz genç bir sanatçıyken Kırşehir'den ayrılarak Ankara ve İstanbul gibi büyük şehirlerde sanatını icra etmeye başlamıştır. Bu dönemden sonra Almanya'ya giden Ertaş, sanat hayatını ve özellikle "dügüncülük" mesleğini sürdürmüştür. 2000'lerin başında Türkiye'ye dönmüştür. Bu dönemde daha sık göz önünde bulunan Ertaş, toplumun yoğun ilgi ve beğenisiyle karşılaşmıştır. Ortaya koyduğu eserlerle ve yaşam felsefesiyle toplumun farklı kesimlerinden insanlara hitap eden bir sanatçı olmuş, Abdallık geleneğini ve geleneksel Abdal müziğini yerellikten ulusallığa, oradan da uluslararası bir boyuta taşımayı başarmıştır.

24. Bu parçaya göre Neşet Ertaş ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yerel müziği yaşatmak için sanat yapmıştır.
- B) İçinden çıktığı kültürden zamanla uzaklaşmıştır.
- C) Yaptığı müziğin alanını evrensel boyuta taşımıştır.
- D) Bir ömür mesleğini severek yapmıştır.
- E) Daha çok kimseye ulaşmak için konserler vermiştir.

25. Bu parçadaki altı çizili söz ile aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) Eserlerin çeşitlilik arz ettiğine
- B) Hedef kitlenin tek tip olmadığına
- C) Seslenen kesimin kültürlü olduğuna
- D) Evrenselliğin yakalandığına
- E) Ustalık yönünden yeterince takdir edildiğine

Neşet ERTAŞ (1938 - 2012)

- Kırşehir / Çiçekdağı
- Türkmenlik / Abdallık geleneğinin ve irfanının son büyük temsilcisi ve halk ozanı
- *Yolcu, Yalan Dünya, Neredesin Sen, Zahide'm, Kendim Ettim Kendim Buldum, Gönül Dağı, Hata Benim* gibi türküleriyle ünlüdür.
- Bozlak ustasıdır.
- "Bozkırın Tezenesi" adını Yaşar Kemal koymuştur.
- 2009'da UNESCO tarafından Yaşayan İnsan Hazinesi seçilmiştir.

Bu testte 26 soru vardır.

1. Bir toplum içinde ahlak kurallarına karşı beslenen bağılılık” şeklinde açıklanan namus kavramı, Ömer Seyfettin’in üzerinde titizlikle durduğu ahlaki değerdir. Ömer Seyfettin, hikâyelerinde ideal bir Türk kadınında bulunması gereken nitelikleri belirlemeye çalışmıştır. Bu anlamda yerinde tespitlerin yapılabileceği ilk hikâye, *Fon Sadriştayn’ın Karısı*’dır. Sanatçımız, bu hikâyede Alman kadınlarının intizam ve iktisat konusundaki hassasiyetlerini överken Türk kadınlarının müsriflik ve idaresizliklerini eleştirmiştir. Lüksüne düşkün bir kadınla evlenip zar zor geçinen bir adamın Alman kadınlarının tutumuna bakıp hayıflanması ise bu eleştirinin belkemiğini oluşturan gerilim ve çatışma unsurudur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tanık gösterme
B) İkileme
C) Örnekleme
D) Karşılaştırma
E) Tanımlama

2. I. Geçtiğimiz hafta ziyaret ettiğim Ordu’da tarihî yerlerden kiliselere, kiliselerden müzelere birçok güzelliği gezme fırsatı buldum.
II. Sahil boyunca ipliğe dizilmiş inci taneleri gibi sıralanan kentler kendilerine mahsus renkleriyle doğaya, tarihe ve kültüre çağırıyor insanı.
III. Ayrıca eşsiz denizinin, muhteşem yeşilliğinin tadına doyamamış olmanın verdiği duyguyla buraya bir kez daha gelmeye karar verdim.
IV. Karadeniz; yeşiliyle, deniziyle, yöresel lezzetleriyle Türkiye mozağının en güzel ve en özel parçalarından biridir.
V. Ordu ise bunlar arasında sesini yükselten ve bu ses yükseltmeyi hak eden bir şehir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulursa hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

3.

Sıralamayı bozan trafik işareti

Yukarıdaki görselde trafik işaretleri sıralanmıştır ve sıralamada diğerlerinden farklı, sıralamayı bozan bir trafik işareti kullanılmıştır. Paragrafta düşüncenin akışını bozan cümle de bu görseldekiyle benzerlik göstermektedir.

(I) Bazı işler veya iş ortamları vardır ki bunlar yapıları gereği insanları toplumdan uzak tutarlar. (II) Bilgisayarın başında oturup sürekli iş yapanlar, dış dünyadan büyük ölçüde koparlar; bilgisayar dünyasının kendilerine sunduğu sanal ortama iyice kapılırlar. (III) Bazı fabrika işleri de insanları belli bir tezgâhın önüne hapsedebilir. (IV) Bu arada geceleri çalışıp gündüzleri uyuyan bekçilerin genellikle konumları da toplumsal olmayan (asosyal) bir yapıdadır. (V) İnsanlar, kendilerini toplumdan uzaklaştıran işlere hapsettiklerinde beyinleri bu ortama alıştığı için bunlar kendi gibi düşünen insanlarla birlikte olmaya meyilli hâle gelirler. (VI) Buna karşın yöneticilik, pazarlamacılık, öğretmenlik ve sunuculuk gibi meslekler kişileri sosyal olmaya zorlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II
B) III
C) IV
D) V
E) VI

4. Sümerler denince akla gelen en önemli şeylerden biri de çivi yazısıdır. Bilinen ilk yazı olan Sümer yazısının ne zaman başladığını bilemiyoruz çünkü bize kadar gelen ilk göstergeler, belirtmek istenen nesnenin çok basitleştirilmiş resimlerinden başka bir şey değildir. “Piktografik” diye adlandırılan yazıdır bu. Bu yazıyla ancak çok basit düşünceler anlatılabilir, soyut kavramların anlatılması olanaksızdır. 3. binyılın başlarına doğru yeni bir yazı biçimi belirir. Birincisinden türetilmiş olan bu yazıda bir nesnenin resmi, yalnızca bu nesneyi göstermekle kalmaz, soyut bir düşünceyi de dile getirebilir. Önce yalnızca rahip-krallarca kullanılan bu bilim, tüccarlar vasıtasıyla da kısa sürede yayılır. Böylece Sümerler, insanlığa, ---

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülmelidir?

- A) bilim alanında en çok katkı yapan milletlerden biri olmuştur.
B) aşk gibi güzel ve soylu duyguları yazıyla da ifade etme yolunu açmıştır.
C) yazının ne kadar önemli bir ifade aracı olduğunu göstermiştir.
D) alışverişlerin güvenli yapılmasının yolunu öğretirler.
E) yazıyla da bir medeniyet kurulabileceğini göstermiştir.

5. Kandırma yeteneğinin (!) bir zekâ göstergesi gibi algılandığı ortamlardan ve ilişkilerden uzak durmak gerekir. Çünkü insanın kandırılma korkusuyla yaşadığı yerde huzur yoktur. Huzur, insanın insana güvendiği yerde yaşanır. Aldatmakla aldanmak arasında tercih yapmak zorunda bırakıldığında aldanmayı tercih et. Dürüst ol, dürüst kal. Dürüstlük sana ----.

Bu parça aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa “niceliğin değil niteliğin önemsenmesi gerektiği” düşüncesi dile getirilmiş olur?

- A) çok büyük bir sosyal sermaye kazandırır, bu her türlü zenginlikten daha üstündür
B) çok fazla arkadaş kazandırmaz ama en sağlam dostları kazandırır
C) bozulmamış bir kalp, sağlam bir karakter ve rahat bir vicdan kazandırır
D) en açılmaz kapıları açar ve insanların kalbinde yaşamayı sağlar
E) sıkıntılı bir yaşam verir ama asla kendinle çelişen bir yaşam değil, anlamlı bir yaşamdır bu

6. • Çin 2019’da Chang’e-4 isimli uzay aracını Mars’ın Dünya’dan görünmeyen yüzüne indirmişti. 2020 yılının da ise Chang’e-5 isimli yeni bir araç Dünya’ya örnekler getirmek üzere Ay’a gönderilecek.
- Japonya’ya ait Hayabusa 2 aracı 2019’da Ryugu isimli bir asteroitten örnekler toplamıştı. Hayabusa 2 topladığı örnekleri 2020’de Dünya’ya getirecek. Ayrıca NA-SA’ya ait OSIRIS-REx aracı da Bennu isimli asteroitten örnekler toplayacak.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
B) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
C) Aynı alanla ilgili farklı öznelerin gerçekleştirdiği farklı aktiviteleri örneklendirmektedirler.
D) Aynı konuda birbiriyle çelişen görüşlerin bulunduğunu ortaya koymaktadırlar.
E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

7. Bir gün artık 24 saatten daha kısa!

Bilim insanları Dünya'nın kendi ekseninde daha hızlı döndüğünü belirledi. Söz konusu çalışmaya göre Dünya son elli yıldır hiç olmadığı kadar hızlı dönüyor ve bu yüzden bir gün artık 24 saatten daha kısa bir sürede tamamlanıyor. Yapılan çalışmalarla 19 Temmuz 2020 tarihinde bir günün 24 saatten 1,4602 milisaniye daha kısa sürdüğü ortaya çıkarıldı. Bu çok ufak bir fark olarak görülse de özellikle uydular ve iletişim ekipmanları Ay, Güneş ve diğer yıldızların konumlarına bakılarak belirleniyor ve Güneş zamanı ile hizalanan gerçek zamana dayanıyor.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kendi içerisinde tutarsızlıkları ve çelişkileri bulunmaktadır.
- B) İstatistiki verilerle durumun olumsuzluğu anlatılmaktadır.
- C) Yapılan bir saptamayla ilgili kanıtlanabilir bilgiler verilmektedir.
- D) Zaman algısının değişimi üzerine yorum yapılmaktadır.
- E) Farklı bakış açılarıyla bilimsel bir tespitin geçerliliği sorgulanmaktadır.

- 8.** (I) Çocuklar, okulda enerji bombası gibi sağa sola koşuyor ve durmadan bir şeyler atıştırmak istiyor. (II) Haklılar ama kantinlerde “masum” bir atıştırmalık bulmak pek mümkün değil. (III) Böyle durumlarda haftada bir kez yoğurduğum ekşi mayalı hamurla birkaç çeşit galeta ve tatlı- tuzlu krıkkarak hazırlayıp oğlumun çantasına koyuyorum, bu tarz yiyecekler açlığı bastırdığı ve enerji verdiği için öğünlerin arasında birkaç tane yemesi sorun olmuyor. (IV) Paketli ve işlenmiş gıda olmadığı için içim de rahat ediyor, bunlar kolay kolay da bayatlamıyor, peksimet türü yicceklerin ortak özelliği bu. (V) Peksimet, Yunanca “paksimadi” kelimesinden geliyor ve eski zamanlarda gemiciler uzun yola çıkarırken yanlarına peksimet alır, deniz suyuyla ıslatıp yerlermiş. (VI) Yunan usulü peksimetlerde arpa ve buğday unu yarı yarıya karıştırılmış.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

9. Aşağıdaki parçalardan hangisi “Merak etme yetisini yitirmiş, donmuş bilgilerin kuşattığı beyinleriyle iyi geçinen kişiler filozofluktan da felsefeden de çok uzaktır.” düşünce-sine uzak düşmektedir?

- A) Platon'un dediğine katılıyorum: Bir filozofun en büyük tutkusu, öğrenme aşkıdır; felsefenin başka bir başlangıç noktası yoktur. Gerçekten de bir filozofun enerjisinin kaynağı gerçek bilgiye ulaşma arzusudur; onlar, bu yolda duraksız ilerlerler.
- B) Bilgide son noktanın olmadığını bilmekten başka bir bilgiye itibar etmeyen kişidir filozof. Onun için hiçbir düşünceyi tabu etmemek, ontolojik bir sorundur. Rene Descartes'in “Düşünüyorum o hâlde varım.” sözü burada çok anlamlı bir yerde duruyor.
- C) Felsefe, araştırmacı bir ruhun hummalı arayışları yani biteviye yapılan düşüncel bir yolculuktur. Pablo Picasso'nun “Her zaman yapamadığım şeyleri yaparım, onun nasıl yapıldığını öğrenirken büyük haz duyarım.” der. O da filozofluğun bir yansımaya resim sanatında yer verir.
- D) Sokrates'in filozof olmak, felsefe yapmak isteyenlere çok güzel bir öğüdü vardır: “Filozof olmak istiyorsanız sorular sormaktan geri durmayın.” Evet gerçekten de kesinlikli tavırlar, mutlak cevaplar hiçbir zaman bir filozof tavrının göstergesi olmamıştır.
- E) Kişinin düşüncesini açıklayabilecek yollar araması, yolların ise tıkanmış olduğunu görmesi onu felsefeden ve filozofluktan uzaklaştırır çünkü felsefenin temel koşulu özgürlüktür; kölelerden filozof çıkmaz. Euripides'in de dediği gibi “Bir kimsenin düşüncesini açıklayamaması gerçek bir köleliktir.”

10. (I) Sanatın işlevlerinden biri; insanın içine düştüğü umutsuzluğundan, parçalanmışlığından, gelecekle ilgili endişe ve korkularından kaçabileceği ve kendini güvende hissedebileceği bir sığınak sunmasıdır. (II) Bu anlamda insanın arzuladığı ya da olması gereken ideal bir dünyanın yaratılmasına katkıda bulunur. (III) Ancak ortaya konan bu gerçeklik, yapıtla birlikte kitlelere ulaşan ve sadece sanatçının kurguladığı bir gerçeklik olmaktan çıkar; o gerçekliğe erişen veya onu tüketen diğer insanların da gerçekliğine dönüşür. (IV) Yapıta doğrudan ve etkin bir katılım olur. (V) İzleyici ya da okur, o yapıtı yeniden ve kendine özgü bir bakış açısı ve algı ile yeniden yaratır. (VI) Sanatçının ve ürettiği yapıtın gücü, kitleleri kendi yapıtının kurgulanması ve yeniden üretimine katabilmeyi başardığı ölçüde büyük hâle gelir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra “İnsan, sanat yapıtları aracılığı ile düşünsel etkinliğini ve özlem duyduğu gerçekliği ortaya koyar.” **cümlesi getirilmelidir?**

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

11. Kitle iletişim araçlarının artması ve gelişmesi ile mesajlar, uzaktan veya yakından eş zamanlı olarak gönderilebilmektedir. Bu durum her ne kadar kolay ve hızlı olmayı beraberinde getirirse de bazı olumsuzluklar ortaya çıkabilmektedir. Bu sorunlardan birisi de bilinçaltımıza gönderilen mesajlardır. Bizler her an bilinçaltı mesajlara maruz bırakılabiliyoruz. Birçok kitle iletişim aracı; internet, filmler, şarkılar, reklamlar, kitap, gazete, televizyon, bilgisayar kısacası iletişim kurmak için kullanılan kanalların her biri belli bir amaca yönelik komutları beyne taşıyıp istenilen şeyleri yaptırmaya ya da açlık, susuzluk, dürtü ve bir istek gibi içsel duyguları uyandırmaya yönelik olarak bilinçaltına mesajlar göndermek için kullanılabilir.

- I. İndirime giren ürünlerin gıda ve hijyen değerleri ile ilgili yapılan araştırmalar
II. İnsanların dürtülerini harekete geçirmeye yönelik iletiler
III. İnsanların sürekli tüketen konumuna itilmek istenmesi ve açlık temalı reklamlar

Yukarıdakilerden hangileri iletişim araçlarının bilinçaltına gönderdiği mesajların kapsam alanına girer?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Bilim, insanoğlunun kendisini ve etrafındakileri bilme isteğinden doğmuş, bilgi temelli etkinliklerden birisidir. Bir bilgi türü olarak bilimsel bilgi, bilimsel faaliyetin sonucunda üretilir. Öncelikle bilim donmuş, statik bir konu değil, sürekli ve artan bir hızla gelişen, değişen bir faaliyettir. Ayrıca bilim, inceleme konusu ve metodu yönünden kapsamı ve sınırları kesinlikle belli bir faaliyet değil; çok yönlü, sınırları yer yer belirsiz karmaşık bir oluşumdur

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Bilimsel etkinliklerin ortak özelliklerinden
B) Bilime ulaşmanın temel yollarından
C) İnsanların bilime bakışından
D) Bilimin bir türlü çizilemeyen sınırlarından
E) Bilimin gelişmeyle ilişkisinden

13. Muhabir:

(I) ----

Yazar:

— Çocuk edebiyatına yansıyan şiddeti ölçecek bir ölçek yok henüz. Çocuk edebiyatı bağlamında zihinsel saldırı, şiddet için anahtar bir kavramdır. Erken çocukluktan başlayarak sözel, görsel veya yazılı türlerde çocuğun gelişimini olumsuz yönde etkileyen ve zihinsel saldırıya neden olan şiddet, olumsuz yaşantılara neden olur.

Muhabir:

(II) ----

Yazar:

— Çocuğu örselememesi, şiddet ve korku davranışını özendirmemesi kaydıyla şiddet de korku da çocuk edebiyatı anlatılarına yansıyabilir. Bunun için çocuk kitabında pedagojik, görsel ve estetik ölçütlerin belirleyici olduğunu ve bu ölçütlere göre korkunun ve şiddetin niteliğini ve dozajını ayarlamak gerektiğini düşünüyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Çocuk edebiyatında şiddet unsurlarının çocukları olumsuz etkilediğine katılıyor musunuz?
(II) Çocuk kitabında korku ve şiddet unsurları yer almak zorunda mıdır?
- B) (I) Çocuk edebiyatında şiddet unsurlarının kitabın satışına etki ettiği görüşüne katılıyor musunuz?
(II) Çocuk kitabında korku ve şiddet kavramlarının kullanılması yazarını zor duruma düşürür mü?
- C) (I) Çocuk edebiyatında yer alan şiddetin çocuğa yansımalarıyla ilgili ne düşünüyorsunuz?
(II) Çocuk kitabında korku ve şiddet nasıl ve ne ölçüde yer almalıdır?
- D) (I) Çocuk edebiyatında şiddet unsurlarının kullanılmasının çocuk psikolojisini ne ölçüde etkileyeceğini düşünüyorsunuz?
(II) Çocuk kitabında korku ve şiddet konusu, hangi sıklıkla eserlerin içeriğinde yer almalıdır?
- E) (I) Çocuk edebiyatında şiddet unsurlarının yer almasına bir tepkiniz oldu mu?
(II) Çocuk kitabında korku ve şiddetin yer yer kullanımı çocuk gelişimine etki eder mi?

14. Otistik çocukların sosyal becerilerini inceleyen pek çok araştırma yapılmıştır. Araştırma bulguları otistik çocukların sadece başkalarını gözlemleyerek yani model alma ve taklit yoluyla herhangi bir beceriyi ya da sosyal davranışı öğrenmekte sorun yaşadıklarını ortaya koymuştur. Bu araştırma, onların benzer sosyal öğrenme problemlerini işitsel kanalları etkili bir biçimde kullanamadıkları için sergilediklerini belirlemiştir. Bu bulgular doğrultusunda otistik çocuklara iletilmek istenen sosyal mesajların sadece sözel içerikli mesajlar olarak düzenlenmemesi gerektiği ve yine sadece çevresel ipuçlarına dayandırılmaması gerektiği anlaşılmıştır. Bunun ikisinin birlikte işe yaradığı da saptanmıştır. Son dönemlerde farklı iletişim stratejilerinin kullanıldığı araştırmalarda otistik çocuklara sosyal beceri öğretimine ilişkin umut verici sonuçlar elde edilmiştir.

Bu parçaya göre otistik çocuklarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sosyal mesajları sözel içerik ve çevre faktörüyle birlikte algılayabildikleri
- B) Örnek aldıkları kişilerin davranışlarını öğrenmekte zorlandıkları
- C) İşitsel kanalları etkili kullanamamalarından kaynaklı öğrenme sorunu yaşadıkları
- D) Son zamanlarda sosyalleşme öğretimlerinde belirgin gelişmeler gözlemlendiği
- E) Kendi stratejisini geliştirebilenlerin sosyalleşme sürecini hızlandırdıkları

B
İ
L
G
İ
S
A
R
M
A
L
I

15. Herkesin sadece yemek yemek ve para kazanmakla, eğlenmek ve emir vermekle ilgilendiği bir dünyada ara sıra birisinin çıkıp nesnelerin görünümünü tazelemesi, olağan şeylerin olağanüstülüğünü, sıradanlıktaki gizemi, çöpteki güzelliği hissetmesi gerekir. Fikir ve gelenek kölelerinden, asalak ve yapmacık ukalalardan, eski efsaneleri anlatan gevezelerden, tüm eski sosyal normların ve tüm ortak noktaların inatçı papağanlarından oluşan çok geniş ve çok güçlü bir katmanın ortasında bir gece uyandırıcısı gerekir. Bir saf zekâ gardiyanına, kaslı bir kazmacıya, güçlü meydan ışıklarına, gelecekteki yapılara yer açmak adına yakan ve yıkan iyi niyetli bir yangıncıya gerek duyulur.

Bu parçada konuşan yazarın aşağıdaki yargılardan hangisini dile getirmesi beklenemez?

- A) "Tabuları yıkıyoruz." diyen bir cesur yazar aranıyor.
- B) Alışlagelmiş dili terk edip yeni bir söylem geliştirmeliyiz.
- C) Yaşamda olup biteni önemli-önemsiz diye ayırmak, yazarlık değildir.
- D) Geleneğin birikimini göz ardı ederek güçlü yapıtlar verilemez.
- E) Yineleme tutkunlarının yenileme çabalarını engellemesine engel olmalıyız.

16. Kurgu, deneme, eleştiri, seyahatname gibi farklı yazın türlerinde eserler veren Geoff Dyer'ın klasik kabul edilen kitabı *Yeniden Anımsanan Savaş*, yer yer gezi günlüğü, yer yer Birinci Dünya Savaşı ve hatırlama üzerine derin bir düşünce serüveni... Ancak bir yönüyle Büyük Savaş'ı konu alan kitaplardan ayrılıyor. Çünkü Dyer, savaşa dair çarpıcı anılara yer vermekle birlikte savaşı nasıl canlandırdığımızı, algıladığımızı da irdeliyor. Savaş meydanlarını ve anıtlarını ziyaret eden yazar, artık birer sembol olmuş ünlü fotoğrafları, filmleri, şiirleri ve diğer yazın türlerinde verilen eserleri inceleyerek kimi zaman yaşananların nasıl öngörüldüğünü, kimi zaman da felaketin nasıl betimlendiğini, yeni nesillerin yaşananları nasıl algıladığını gözler önüne seriyor.

Bu parçadan hareketle Geoff Dyer, eserini oluştururken aşağıdakilerden hangisini yapmamıştır?

- A) Büyük Savaş'ı yaşayanların anılarına yer vermiştir.
- B) Savaşı anlatan edebiyat ve sanat eserlerinden yararlanmıştır.
- C) Yapıtının düşünsel bir boyutu olmasına özen göstermiştir.
- D) Savaşın geçtiği alanları inceleyerek izlenimlerini yansıtmıştır.
- E) Yeni nesillerin tarih bilincini artırmayı amaçlamıştır.

17. Kendimizi gerçekleştirmemizin yolu, karşımızdakini yukarıya çekmektir. İnsan, ait olduğu dünyanın bir sonucudur. Martin Luther King, bir konuşmasında bu düşünceyi şöyle ifade etmiştir: "Bu dünyada fakirlik olduğu sürece bir milyar dolarım da olsa hiçbir zaman kendimi zengin hissedemem. Milyonlarca insan, hastalıktan ölürken ben Mayo Kliniğinden tam sağlam raporu da almış olsam kendimi tümüyle sağlıklı hissedemem. Sen olman gerekeni olamadan ben olmam gerekeni gerçekleştiremem. Bizim dünyamız böyle yaratılmıştır. Hiç kimse ya da ulus, kendisinin tamamıyla bağımsız olduğu ile övünemez. Biz birbirimize mecburuz." Bu bakımdan sosyal bir varlık olan insan, yanındakilerle anlam bulmaktadır. Yanındakilere köle gibi davrananlar, kölelerin içinde; yanındakilere seçkin gibi davrananlar, seçkinlerin içinde yer aldığının farkına varmalıdır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çevremizde bulunan iyi ya da kötü her şeyin bir zıddı bulunmaktadır.
- B) Benzerini yapabildiğimiz nesnelerin kıymeti benzerinin özellikleri oranında azalır.
- C) Mevcudiyeti için başka bir varlığa ihtiyaç duyanların varlığı başka varlıkların varlığı ile sınırlıdır.
- D) Kendi acısını duyabilen canlıdır, başkasının acısını duya-bilen insan olma yolundadır.
- E) Duyguların gösterilmesinde ölçülü davranmak, abartılı bir yüceltmeden daha sevimlidir.

18. Türkiye, 1930'lu yılların sonlarında tanınıp 1940'larda bil-hassa büyükşehirlerde genç nesli etkisi altına alan bobstil moda ile karşı karşıyadır. Önce kılık kıyafet üzerinden tesir eden bobstil moda, zaman içinde bir yaşam biçimine dönüşerek yapaylığın ve aşırılığın yeni bir görünümü hâline gelir. Bu moda tarzının sokağa ve edebiyata yansımaları noktasında dönemin basınında yer alan yayınları incelemek gerekir. Ulusal-yerel gazeteler, edebiyat-sanat-mizah dergileri; haber, fıkra ve karikatürler ile bobstil modanın kaynağını sorgulamaya, özelliklerini belirlemeye, sokağın bobstil tiplerini mizahi bir anlatımla topluma aktarmaya çalışmıştır.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Türkiye'nin etkilendiği farklı moda akımlarından bahsedilmiştir.
- B) Bobstil moda akımının gelişimine yönelik bilgiler verilmiştir.
- C) Tüm toplumu ilgilendiren bir konu üzerine kişisel bilgiler belirtilmiştir.
- D) Popüler moda akımlarının sokak edebiyatına ve ülke ekonomisine olumlu etkilerine değinilmiştir.
- E) Edebî dergi ve gazetelerin farklı moda akımlarına olan bakış açısı değerlendirilmiştir.

19. Yazmaya karşı estetik bir tutumum yok, hangi kelimeyi nasıl kullandığımı pek üstüne düşmem; benim için önemli olan tek şey, meselemi ortaya koymak. Hatta yazımın nasıl formüle edildiğini gerçekten önemsemem, bu bakımdan bir acımasızlık ya da gaddarlık olduğunu söyleyebilirim. Daha şık bir şekilde ifade edersem kulağa daha iyi gelip gelmeyeceğiyle hiçbir zaman ilgilenmem. Üslup düzeyinde bir tek şu ilgimi çeker: Zaman zaman bir gruba yönelik kendi içinde ironik fıkralar sıkıştırmaya çalışmak. Örneğin, bütün arkadaşlarım benim sürekli kullandığım, üç dört tane tekrar eden anlatım biçimim olduğunu bilir. En çok kullandığım tabir “aksine” ya da “buna karşın”; bir diğeri de, “ilk bakışta bu şöyle şöyle görünüyor ama daha yakından bakarsanız bunun aslında başka bir şey olduğunu görürsünüz.” Esasen ben böyleyim. Yazma konusunda bir gaddarlık hissediyorum. Kendimi bir çeşit düşünce makinesi olarak tanımlamaya çalışıyorum.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nasıl anlattığından çok ne anlattığını önemsemektedir.
- B) Yazdıklarının kulağa hoş gelmesiyle ilgilenmez.
- C) Yazdıklarının estetik değerinin üstüne düşmez.
- D) Yazmayı formüle eden bir yöntemi bulunmamaktadır.
- E) Kendinden önceki yazarların izlerini sürmüştür.

20. Gazeteci: Açık, anlaşılır ve doğal bir dille yazdığı için övülen hatta ödülleri alan bir şairin neden yarına kalamayacağını söylediniz?

Eleştirmen: Çok belirgin birtakım mesajlar verdiği ve didaktik tutumunun sanatsal güzelliği yok ettiği için.

Gazeteci: Siz sanatın iletisi olmamalı diyorsunuz öyleyse.

Eleştirmen: Hayır, sanatsal güzelliği yok etmemeli, diyorum.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki eleştirmenin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Mesaj, estetik elbisesinin dikişidir; iyi bir elbisede dikiş izi belli olmaz.
- B) İmgeden kaçmak, sanatsal yönden zayıf kalmak dolayısıyla da mesajı iletememek demektir.
- C) Açık, anlaşılır ve doğal bir dille yazıyor olmak sanatsal açıdan yüceltilecek bir tutum değildir.
- D) Değişen koşullara göre yazarlar, yarın değişecek olan koşulların dayatmasıyla yok olup gideceklerdir.
- E) İçeriği ve mesajı önemsemeyip yalnızca estetiğe yoğunlaşan sanatçının zamana yenik düşmesi kaçınılmazdır.

21 – 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ahmet Muhip Dıranas, Batı şiirine en yakın, kendinden bir iki kuşak sonrası şairler üzerinde uzun süre etkili olan bir şairdir. O da hocası Tanpınar gibi az yazmış, seyrek yayımlamış, şiirlerini şiire başladıktan neredeyse elli yıl sonra kitaplaştırmıştır. Ahmet Haşim ve Ahmet Hamdi Tanpınar'dan aldığı etkileri sanatına yedirerek özgün bir şiire ulaşmıştır. Hece ölçüsü sınırlarında kalarak ama durak ve vurgu yerlerini değiştirerek gelenekselde çağdaşlığı yakalayan, çağırışım gücü yüksek, yurdu, insanı ve doğası ile barışık, alışılmadık deyiş örgüsüyle unutulmaz şiirler yazmıştır. Şiirlerinde aşk, tabiat, ölüm, hatıralar, sığ olmayan bir anlatımla ve düşündürücü boyutlar içinde verilmiştir.

21. Bu parçadan hareketle “Ahmet Muhip Dıranas” ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Dönemine göre daha çağdaş olduğu için kendinden sonraki birkaç kuşağı etkileyebildiği
- B) Şiirlerinde farklı ifadeler ve düşünce yönü ağır basan derin anlatımların dikkat çektiği
- C) Farklı şairlerden etkilense de şiirini kendi kanatlarıyla uçurmayı başardığı
- D) Şiirleri az olmasına rağmen dil ve üslubundaki özgünlükle kalıcı olmayı başardığı
- E) Yenilikçi yaklaşımlarını geleneksel şiir kalıpları içinde uygulayarak çağdaşlığı yakaladığı

22. Bu parçada Ahmet Muhip Dıranas'ın gelenekselde çağdaşlığı yakalaması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanmıştır?

- A) Konu seçimindeki duyarlılıkla
- B) Alışlagelmiş biçimlerde bazı değişiklikler yapmasıyla
- C) Ahmet Haşim'in etkisinde kalmasıyla
- D) Özgün bir üsluba sahip olmasıyla
- E) Etki gücünün yüksek olmasıyla

23 – 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Genç okuyucu, birçok kitabı okumak gerektiğini düşünür. Her kitabı önemser ve hepsinin üzerinde derin derin düşünülmesi gerektiği kanısındadır. Genç okuyucu, ne kadar çok kitap okursa o kadar çok ilerleyeceğini düşünür. Bu uğurda birçok kitap okur ve hemen de pes etmez. Kitapları ve okumayı önemsemesi aslında kendi özündeki insana değer vermesidir. Kitap sohbetlerine katılır, düşünür ki en güzel kitapları o okumuştur, en iyi yorumlar ona aittir ama okumalarını ilerletip seçici davranmaya başladığında bu işte henüz emekleme aşamasında olduğunu, iyi bir okuyucu olabilmek için seçici bir okuyucu olmak gerektiğini, eleştirel okumalar sonrası kendi okuma kozasını örebileceğini fark eder.

23. Bu parçada genç okuyucuyla ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okurlar, belli bir birikime ulaştıktan sonra titiz ve seçici bir kimliğe bürünür.
- B) Okurlar, kendilerini önemsedikleri ölçüde yeni eserlere yönelirler.
- C) Kitaplar üzerine konuşabilen her okur, yetkin bir okuyucu değildir.
- D) Gençken hevesle okumalar yapan birçok okur, zamanla körelmektedir.
- E) Okumaların niteliğinden ziyade niceliği, okuyucuların okuma zevkini geliştirir.

24. Bu parçada altı çizili sözle ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okuyan ve düşünen bir arkadaş grubunun içinde yönlendirici olduğu
- B) Tüm kitapları okuyarak kendisine yeni bir hayal dünyası kurmaya çalıştığı
- C) Daha sonra yapacağı yoğun okumalar için bir süre okumaya ara verdiği
- D) Kişisel gelişimini destekleyen ve okuma zevkini geliştiren kitapları belirlediği
- E) İyi kitaplara ulaşmak adına birçok kötü kitabı okuması gerektiği

25 – 26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kimi yazarlar hak ettikleri gibi okunmaz. Bu, bazen onların dönemin edebiyatının egemen anlayışının dışına çıkmalarından gelir, bazen de okuma kültürünün dışarı savrulmasından. Ferit Edgü'nün yazdıkları da çok önemli ve o da hak ettiği gibi okunmadı. Oysa onun yazdıkları yaşadığımız şu zamanın beğenilerinin düzeyini yükseltebilir böylelikle ondan nitelikli edebiyatın ne olduğu, Türkçenin aslında ne denli güzel bir edebiyat dili olduğu öğrenilebilirdi.

25. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine bir örnek vardır?

- A) Bir yazarla ilgili olumsuz eleştiriye yer verme
- B) Bir yazarla ilgili hayıflanma duygusunu dile getirme
- C) Bir eserle ilgili inceleme sonuçlarını sıralama
- D) Aynı gibi görünen iki olgu arasındaki farkları ortaya koyma
- E) Bir görüşe karşı çıkılmasının gerekçesini belirtme

26. Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen “nitelikli edebiyat” ile ilgilidir?

- A) Yazılan eserleri beğenen kalabalık bir okur kitlesinin bulunması
- B) Yazarın yazdıklarının değil, kendisinin öne çıkarılması
- C) Okunduğu dönemin edebiyat ve dil zevkini geliştirmesi
- D) Yazarların belli bir türde uzmanlaşmak yerine farklı türlere yönelmesi
- E) Okurların kitap seçiminde belli türlere ağırlık vermesi

Bu testte 26 soru vardır.

1. Türk edebiyatının dikkat çeken kadın yazarlarından biri olan Buket Uzuner, edebiyata gönül veren ve bu uğurda yaşamını yazıya adayan bir isimdir. Edebiyatçıların yarattığı dünyayı gerçeğine tahammül edemediğinde kaçabileceği bir cennet olarak alımlayan Uzuner, bir çeşit sihribaza ben-zettiği edebiyat yazarı olma yolunda ilerlemiş ve kaleme aldığı eserleriyle edebiyat dünyasında adından söz ettirmiş-tir. Bir yazar olarak kendisini öyküye daha yakın hisse-den ve bu yakınlığını: “Eğer her insan bir edebiyat türüne dönüşse ben ne şiir ne de roman olurdum. Ben öyküyüm!” sözleriyle ifade eden Buket Uzuner; öykü, deneme ve gezi yazısı türleriyle başladığı edebî maratonuna 1991 yılında yayımladığı ilk romanıyla devam eder.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Alıntıya yer verilmiştir.
B) İkilemeler kullanılmıştır.
C) Açıklama yapılmıştır.
D) Benzerlik ilişkisinden yararlanılmıştır.
E) Deyimlerle anlatıma canlılık kazandırılmıştır.

2. (I) Köklü bir tarihî geçmişi olan Bursa, tarıma oldukça elve-rişli toprak yapısının yanı sıra farklı etnik toplulukların getir-diği yemekler sayesinde zenginleşmiş bir gastronomi kültü-rüne sahip. (II) Anadolu'nun her yöresinden, Kafkasya'dan Balkanlardan ve Rumeli'den aldığı göçlerle sosyal yaşa-mını da yeme içme kültürünü de zenginleştirerek kültürel mirasa dönüştürmüş. (III) Bursa mutfağının namı tüm dünyaya yayılmış olan ve bir lezzet ikonu olarak görülen yemeği olan Bursa kebabının meşhur bir hikâyesi var: (IV) 1867 yılında Mehmetoğlu İskender Efendi, yere paralel biçimde ve odun kömüründe pişirilen kebabı dikey bir demir çubuğa yerleştirerek yine dikey biçimde dizayn ettiği bir ocakta döndürerek pişirmeye başlamış. (V) İşte bugünkü dönerin atası olan bu et pişirme yöntemi ve mekanizma-sı böylece icat edilmiş. (VI) Bu icat ilk başta “İskender Efendi'nin döner kebabı” olarak adlandırılmış, daha sonra da bu kebabın tüketimi hızlanınca hıza uygun biçimde yapımı da adı da kısa zamanlar gerektirmiş ve ona kısaca “döner” veya “iskender” denmiş.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

B
İ
L
G
İ

S
A
R
M
A
L

3. (I) Günümüzde elektronik ortamlarda “okuma” veya “okudu-ğunu anlama” dizinleriyle ilgili arama yapıldığında pek çok çalışmaya rastlanılmaktadır. (II) Bu çalışmaların büyük bir çoğunluğunda okuma materyalindeki önemli fikirlerin nasıl belirleneceği, ilişkilendirileceği veya okuyucuların anlama becerilerinin nasıl geliştirilebileceği üzerinde durulmaktadır. (III) Okuma sırasında okuyanın zihninde okuduğu sözcükler değil sözcüklerin anlamları belirir. (IV) Anlama becerileri-nin geliştirilmesine bu derece önem verilmesi, okumanın bireylerin yeni bilgiler kazanmasında oynadığı hayati rol ile açıklanabilir. (V) Okuma tanımlarına bakıldığında eğitimci ve araştırmacıların anlama becerileri üzerine odaklanmalarının nedenleri daha iyi anlaşılmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. II. Dünya Savaşı'nın ilk yıllarında, Amerika Seferberlik Dairesi Müdürü Elmer Knudsen, işlerin gerektiği gibi hızlı yürümediğini söyleyerek kendisini eleştirenlere şu cevabı vermişti:

– Unutmayınız ki bugün bu ülkede, dünyanın en iyi hastanelerine, en iyi anestezi uzmanlarına, en iyi çocuk doğum doktorlarına, en iyi hastane personeline sahibiz ama bütün modern bilgilerimize ve tıp alanındaki araştırmalarımıza rağmen bir çocuğun normal doğumu için dokuz ay beklememiz gerekiyor. ----

Bu parça düşüncenin akışına göre

- I. Her şey mükemmel olsa bile bazı işlerin asla aceleye gelmeyeceğini sakın aklınızdan çıkarmayın!
- II. Küçük olaylar karşısında sabırlı olmazsanız büyük planları gerçekleştiremezsiniz.
- III. Bazen akışına bırakmak gerekir; yaprakları, suyu, mevsimleri, olayları, insanları ve bekleyip görmek gerekir sonuçları.

yargılarından hangileriyle sürdürülmelidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

5. Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Bölümü olarak hastaların yaşam kalitelerini korumayı ve en üst düzeye çıkartmayı hedefliyoruz. Uzun kaybını engellemek, fonksiyonları iyileştirmek ve hastanın aktif yaşama dönüşünü sağlamak; yaklaşımımızda öne çıkan noktalardır. Bölümümüzde kas iskelet sistemi yaralanmalarının, omurga kaynaklı ağrı ve fonksiyon kayıplarının, işe bağlı yaralanmalar ile aşırı kullanım sendromlarının tanı ve cerrahi dışı tedavileri, alanında etkin deneyime sahip ekibimiz tarafından güncel yaklaşımların ışığında titizlikle gerçekleştiriliyor. Bunlara ek olarak kas-iskelet sistemi cerrahileri ve omurga cerrahisi sonrası fonksiyonların geri kazanılması amacıyla rehabilitasyon protokolleri uygulanıyor.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Omurga kaynaklı ağrı ve fonksiyon kayıplarının Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Bölümünde tedavi edilmesi
- II. Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Bölümünde alanında etkin deneyime sahip ekiplerin bulunması
- III. Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Bölümünde cerrahi işler sonrasında rehabilitasyon protokollerinin yapılması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. I. “Ödül kabul etmek bana tuhaf geliyor. Dört beş kişi, on on beş kişi toplanacaklar, benim yazılarımı beğendikleri için bana bir ödül verecekler. Neden? Ne hakla? Ben onlara benim yazdıklarımı beğenip beğenmediklerini soruyor muyum?”
- II. “Yazar ortaya bir eser çıkarmakla üzerine yargı davet ediyor demektir. Yargı verenlere “Ne hakla?” diye bir soru soramaz. Ama isterse karşılama şekli üzerine o da düşündüklerini söyleyebilir.”

II numaralı parçanın I numaralı parçayla ilişkisini aşağıdakilerden hangisi açıklar?

- A) Aynı konuda karşıt görüşlerin bulunabileceğini ortaya koymak
- B) Aktarılanları benzer bir örnekle desteklemek
- C) Aynı bakış açılarıyla tespitleri genelleştirmek
- D) Gerekçeleri açıklayarak ana fikre dikkat çekmek
- E) Konunun olası sonuçlarını göstermek

7. Zaman zaman geriye dönüp bakınca ne olaylara tanık olmuşuz, diyor insan kendi kendine. Babühümayundan Surustani'ye girip biraz ilerlediğinizde sol yanınızda muhteşem bir yapı ile karşılaşacaksınız. Ayasofya'dan sonra yapılan bu ----.

Bu parça aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülürse “yapının fiziksel boyutlarıyla ilgili bir karşılaştırma yapıldığı” sonucuna ulaşılır?

- A) anıtsal yapı, ilahi selamet anlamına gelen bir isme sahiptir
- B) devasa yapının Ortodoks Hristiyanlar için çok özel bir yeri vardır
- C) IV. yüzyıl yapısı Aya İrini olarak bilinir ve Müslümanlar için Süleymaniye neyse Ortodokslar için de bu kilise odur
- D) muhteşem yapı, I. Konstantin tarafından çevredeki çok tanrılı dinlere ait mabetlerden artakalan malzemelerle yaptırılmıştır
- E) kilise, Ayasofya'dan sonra yapılan en büyük Ortodoks kilisesi olarak bilinen Aya İrini'dir

8. (I) Dijital sanat gelişimini sürdürürken Türkiye’de de bu alanda çalışmalar hızla ilerliyor. (II) 2009 yılında dijital projeler, sahne teknolojileri ve yeni nesil medya alanında hizmet vermek için kurulan Project İstanbul, ABD’de 2022’de düzenlenen Muse Creative Awards’dan üç ödülle döndü. (III) 2009’dan 2022’ye birçok sanatsal projeye imza attıklarını belirten yetkililer; müzik ödülleri, sinema festivalleri, sanatsal yarışmalar gibi birçok etkinliğin teknolojik sahne uygulamalarını gerçekleştirdiklerini örnekleriyle dile getirdi. (IV) Muse Creative Awards kapsamında iki ayrı kategoride iki platinüm ve bir silver olmak üzere üç ayrı ödülle layık görülen kurumun Türkiye’de bu alanda faaliyet göstermek isteyen girişimcilere motivasyon verdiğinin altını çizelim. (V) Kütahya, Frig Vadisi İmmersive Room projesinde üç duvar ve zemini projeksiyon sistemi ile boyayan dijital sanatçılar, burada yapay zekâ geçişlerinden yararlandılar ve 12 bin piksel boyutunda bir çözünürlükten dünyada ilk kez yararlandılar.

Bu parçada yer alan numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede eş zamanlı olarak gerçekleşen bir duruma değinilmiştir.
B) II. cümlede ilk cümledeki yargıya örnek verilmiştir.
C) III. cümlede bir kurumsal yapının öngörüsüne ve vizyona vurgu yapılmıştır.
D) IV. cümlede benzer etkinliklerde bulunmak isteyenler için cesaretlendirici bir olgudan söz edilmiştir.
E) V. cümlede yapılan bir çalışmanın kapsamına ve tekniğine ilişkin bilgiler verilmiştir.

9. **Aşağıdaki parçalardan hangisi “İçinde bulunulan sosyal kültürel ve doğal çevre insanın kişiliğine biçim verir.” düşüncesine uzak düşmektedir?**

- A) *Sahnenin Dışındakiler* romanında, Tanpınar, başkışı Cemal’in ayrıldığı kasabayı ruhunun mimarı olarak gördüğünü onun kendi ağzından dile getirir, bu uyumun terk edilmesi ona İstanbul’da roman boyunca panik yaşatır.
B) *Yaban* romanında insan-mekân ilişkisi açısından çok ilginç bir tip vardır: Mehmet Ali, Asker ocağında bir vatanser ve mücadeleciler olan bu şahıs, ait olduğu köye dönünce içine girdiği kabın şeklini alan sıvı gibi değişmiş pısrık ve edilgen bir kişiye dönüşmüştür.
C) *Acımak* romanının başkışısı Zehra, başmualimlik yaptığı küçük Anadolu kasabasında yeni eğitim-öğretim tekniklerinin tavizsiz bir uygulayıcısı olur; öğrencilerle bire bir ilgilenen ve onların hatalarını hiç affetmeyen kahramanımızın acımasızlığı ile yaşadığı olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kuran Reşat Nuri, derinliği olan bir kişi yaratabilmiştir.
D) İbn-i Haldun’un yaşanan coğrafi alanın insanın olaylar karşısındaki tutumunu belirlediğini, ideal devletin de bölgelere göre değişiklik gösterdiğini vurgulayan birtakım görüşleri vardır. *Mukaddime* adlı eserinde “Coğrafya kaderdir.” şeklinde dile getirdiği bu görüş, birçok düşüncenin de hareket noktası olmuştur.
E) Bireyin iç dünyasını dile getiren romancıların çoğu, kahramanlarının kişilik dönüşümüne ve bilinç ışımasına eşlik eden ve genellikle bu dönüşüm ve ışımanın kaynağında yer alan sosyoekonomik çevreyi ruhların biçimlenmesinde en büyük etken olarak yansıtır, dıştan içe doğru bir yöntem uygular. Yani dışta meydana gelen değişikliklerin içteki yansımalarını anlatır.

10. (I) Hümanizma ruhunu anlama ve duymada ilk aşama, insan varlığının en somut anlatımı olan sanat yapıtlarının benimsenmesidir. (II) Sanat dalları içinde edebiyat, bu anlatımın içinde düşünce ögeleri en zengin olanıdır. (III) Bunun içindir ki bir ulusun, diğer ulusların edebiyatlarını kendi dilinde, daha doğrusu kendi düşüncesinde yinelemesi; zekâ ve anlama gücünü o yapıtlar oranında artırması, canlandırması ve yeniden yaratması demektir. (IV) Zekâsının her yüzünü bu türlü yapıtların her türlüşüne döndürebilmiş uluslarda düşüncenin en silinmez aracı olan yazı ve onun mimarisi demek olan edebiyatın bütün kitlenin ruhuna kadar işleyen ve sinen güçlü bir etkisi vardır. (V) Bu etkinin birey ve toplum üzerinde aynı olması, zamanda ve mekânda bütün sınırları delip aşacak bir sağlamlık ve yaygınlığı gösterir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre “İşte çeviri etkinliğini biz, bu bakımdan önemli ve uygarlık davamız için etkili saymaktayız.” cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Ailemle birlikte tanıştım koleksiyonculukla. Pul koleksiyonu o zamanlar revaçtaydı. Babam da Atatürk ve Cumhuriyet pulları biriktiren bir koleksiyonerdi. Bu sayede nasıl tasnif ediliyor, nasıl elde ediliyor kendiliğinden öğrenmiş oldum. Çünkü babam sadece biriktirmiyor, onları tasnif ediyordu. Sonraki yıllarda babam koleksiyonunu bana hediye etti. Koleksiyonu dünya pullarıyla takviye etmeye çalıştım. Ama o yaşlarda pul koleksiyonculuğunun önemi kalmamıştı. Postada çok fazla pul kullanılmıyordu. Daha ziyade damga kullanılmaya başlanmıştı. O nedenle çok da fazla ileriye götüremeyeceğimi düşündüm. O zaman pulla ilişkim bitti. Ben de başka bir akrabamıza devrettim. Annemde de tekstil koleksiyonu vardı. Yani evimizde her zaman bu tür şeyleri görerek öğrendik. O yüzden bu yeteneği de edindik ister istemez.

- I. Koleksiyonculuğa nasıl başladığına
II. Hangi nesnenin koleksiyonunu yaptığına
III. Koleksiyonculuğu neden bıraktığına

Bu parçada konuşan kişi yukarıdakilerden hangilerine değinmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Telefon bağımlılığı her geçen gün büyük bir sorun hâline geliyor. İnsanların çoğu bu durumdan rahatsız ve telefona ayırdığı süreyi azaltmak istiyor. Akıllı telefon üreticileri de bu durumun farkında. Bu yüzden telefonun bağımlık yapıcı özelliklerini tam tersi yönde kullanan uygulamalar geliştirildi. Örneğin, Forest (Orman) adlı uygulama telefonu kullanmamayı oyunlaştırdı. Telefonu ne kadar az kullanırsanız oyunda diktiğiniz sanal ağaçlar o kadar büyüyor. Telefonu kullandıkça ağaçlar kurumaya başlıyor. Uygulamanın asıl etkileyici tarafıysa sanal ağaçları büyütürken kazandığınız puanları sponsorların da desteğiyle gerçek ağaç dikmek için kullanabilmeniz. Böylece hem işinize ve ailenize daha fazla zaman ayırabiliyor hem de sizin adınıza dikilen ağaçlarla dünyayı daha güzel bir yer hâline getirebiliyorsunuz. Bunun için tek yapmanız gereken akıllı telefonunuzu kullanmamak.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İnsan, hayatını mutlu kılmak ve doğayı korumak için elindeki imkânları verimli kullanmaya çalışmalıdır.
B) Hangi koşullarda yaşarsa yaşasın insan, hayata yüklediği anlamlarla dünyanın geleceğine şekil verir.
C) İnsanın teknolojinin esiri olmaktan kurtulmasının yolu insanları ve doğayı aşkla sevmesinden geçer.
D) Hayatın nasıl anlamlandırılacağı ve yaşanacağı, çoğu zaman insanın kendi tercihi olmaktan öte bir durumdur.
E) İşinize, ailenize zaman ayırmak ve dünyayı güzelleştirmek için teknoloji kullanımını doğru yapmanız gerekir.

13. I. Kullanıcıların işleri bittikten sonra özensizce kaldırıma bıraktıkları scooterlar, yayaların geçişini engellemeye başladı.
- II. Üzerinde uydu takip sistemi olan scooterlar, hizmet veren firma tarafından belirli aralıklarla toplanıyor; şarj edilerek uygun yerlere bırakılıyor.
- III. Elektrikli scooterların ucuzlaması ve pil kapasitelerinin artmasıyla birlikte e-scooter kiralama hizmetleri yaygınlaşmaya başladı.
- IV. İlk bakışta basit ve faydalı görünen bu hizmet, tepkileri de beraberinde getirdi.
- V. Özellikle kısa mesafeli yolculuklarda yol kenarına bırakılmış olan e-scooterı cep telefonu uygulamasıyla etkinleştirip gideceğiniz yere kadar gidip orada bırakıyorsunuz.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Günümüzde edebiyat ortamı farklı tartışmaların gölgesinde kendini yeniden üretmektedir. Her ne nedenle olursa olsun çok yazılması, herkesin yazmaya heves etmesi, tek başına olumsuz bir durum yaratmaz. Ancak sorun şu ki bunca yapıt yazılmasına rağmen, ne bu kitaplar yeterince okunmakta ne de bu kitapların yazarları başka yapıtları okumaktadır. Yapıtlarını kaleme aldıkları dilde yazılmış geçmiş dönemin ve bugünün yapıtlarını okumayan yazarların gerek edebiyat gerekse kurmaca teknikleri konusunda yeterli düzeye gelemeyecekleri de açıktır. Ayrıca başkalarının ne dediğini bilmeyenler, başkalarının yürüdüğü yolların da dışında bir yol bulamayacaklardır ve yazık ki yazarlar başkalarının da peşinde değiller.

Yazara göre aşağıdakilerden hangisi edebiyat ortamında sorun oluşturan bir etken olamaz?

- A) Yazınsal birikimden uzak yazarlar
B) Teknik yetersizlikler
C) Özgünlüğün önemsenmemesi
D) Yapıt üretiminde yaşanan nicelik patlaması
E) Okumayan yazarların varlığı

15. Kitap, herkesin resim yapabileceği ve resim sanatıyla bilfiil meşgul olabileceği fikrinden hareketle yazılmış bir oyun kitabı. Ödüllü yazar, ressam Marion Deuchars, “Herkes ressam olabilir, yeter ki kafaya koyup içindeki yaratıcılık damarını keşfetmeye çalışsın ve o damardan yürümenin tadını çıkarsın.” diyor. Kitap aynı zamanda bir resimli sanat tarihi. İçinde, Leonardo Da Vinci’den Paul Klee’ye her sanatçı; mağara duvarı resimlerinden Afrika masklarına, sürrealist oyunlara kadar her sanat akımı ve her mühim yaratıcı hareket var. Ama uzun uzun değil, kısa cümleler ve simgelerle anlatılmış bir sanat tarihi bu. Anlatılan eserlerin benzerlerini yapmanız için tüyolar veriliyor, metotlar gösteriliyor. Tabii sayısız çizim, aktivite ve yaratıcı fikirle beraber. Böylece şahsi *Mona Lisa*’nızı ona en güzel gülüşü vererek yaratabiliyor; misket, tepsi, boya ve kâğıt kullanarak Jackson Pollock tarzı tuhaf ama etkileyici işler yapabiliyorsunuz. Ya da en basitinden parmak izlerinizle muhteşem kuşlar, suratlar çizebiliyorsunuz.

Bu parçada sözü edilen kitapla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Resim sanatının geçmişi ve gelişimiyle ilgili bilgiler içermektedir.
- B) Çocuklar için yapılmış bir oyun kitabı olan eser büyüklüğünün de ilgisini çekecek niteliktedir.
- C) Herkesin resim yapabileceği hatta ressam olabileceği fikrini savunmaktadır.
- D) Resim alanında uygulamalar yapmaya olanak sağlamaktadır.
- E) Sanat hareketleri hakkında öz sayılabilecek simgesel bilgiler vermektedir.

16. Svetlana Boym, “Mallarme bütün hayatını şiire, kitaba adadı; Rimbaud ise genç yaşta şiiri bırakarak yaşama öncelik verdi.” der ve o can alıcı sorunun peşine düşer: “Peki ama kim kazandı?” Okur açısından hayata karşı yazıyı seçmiş yazarlar doğru yapmışlardır elbette. Ama yazar açısından acaba durum nasıldır? Yazı mı, hayat mı sorusuna verdikleri cevaplar merakı değer. Acaba ömürlerinin sonunda yazıya verdikleri bir ömre acımış, hayatı kaçırdıklarını düşünmüşler midir? Bu konuda “iyi ki” diyen de olmuş “keşke” diyen de.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Bir sanatçı için hayat mı yoksa sanat mı daha önemlidir sorusunun net bir cevabı yoktur.
- B) Kendini sanatına adanmış olmanın doğru olup olmadığı göreceli bir durumdur.
- C) Sanatta gerçek başarıyı yakalamış tüm sanatçılar, hayat-sanat dengesini kurmayı başarır.
- D) Mallarme, yaşamını şiire adanmış bir yazın insanıdır.
- E) Rimbaud, zamanla yaşamını sanatının önüne almayı tercih etmiştir.

17. Giderek ısınan bir dünyada tek derdimiz “artan sıcaklık” olmayacak. Yerkürede 1,5 derecelik sıcaklık artışı her şeyden önce artan sıcak hava dalgaları demek. Bedelini giderek daha ağır ödemek koşuluyla sıcak mevsimleri daha uzun, soğuk mevsimleri daha kısa yaşayacağız. İki derecelik küresel sıcaklık artışı ise özellikle tarım ve sağlıkta “kritik tolerans” eşiğimizi zorlayacak. Elbette sadece insanlar değil dünyayı paylaştığımız tüm canlılar da bu sonuçlardan trajik şekillerde etkilenecek.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılanları destekler nitelikte değildir?

- A) Sahil kesimlerinde deniz seviyesi yükseleceğinden alçak rakıma kurulu yerleşimlerde daha sık ve ciddi kıyı taşkınları görülecektir.
- B) Donmuş toprağın çözünmesiyle su döngüsü düzenli bir hâl alacağından ekstrem hava olayları daha az yaşanacaktır.
- C) Mevsimsel kar örtüsü kaybı, eriyen buzullar ve buz örtülerinin yanı sıra Arktik Okyanusu yaz aylarında deniz buzunu kaybedecektir.
- D) Bazı bölgelerde daha yoğun yağışlar ve buna bağlı seller, bazı bölgelerde ise daha şiddetli kuraklık görülecektir.
- E) Şehirlerde iklim değişikliğinin bazı boyutları şiddetlenerek ağır yağışa bağlı çeşitli sıkıntılar meydana gelecektir.

18. **Aşağıdaki parçalardan hangisi “Değişen çağlara bağlı olarak liderlik vasıfları da değişiyor; peki, her zaman geçerli olabilecek liderlik özellikleri de mevcut mudur?” sorusuna cevap vermektedir?**

- A) Günümüzde liderlik denince pek çok farklı tarz, farklı yönetim felsefeleri aklı gelmektedir. Bu da iş kollarının özelliğine, işverenin tutumuna en önemlisi de çalışanların bilgi, birikim ve karakter özelliklerine göre farklılıklar arz etmektedir.
- B) Günümüzün koşulları çok oynak ve esnektir. Değişime her an açıktır. Bunları dikkate almadan doğru liderlik yapılamaz. Lider, yarının koşullarına bugünden hazırlanmak zorundadır. Yoksa pozisyon değişiklikleri karşısında çaresiz kalır.
- C) Süreç içerisinde çok farklı liderlik anlayışları ortaya çıkmıştır. Bu, zamanın ruhuna uygun davranmanın doğal bir uzantısıdır. Fakat motive etme gücüne sahip olmak, karizmatik gücünün etkisiyle çalışanları yönlendirebilmek, etkileyebilmek, çevresindekilere ilham vermek ve şeffaf olabilmek galiba her dönemin lideri için geçerlidir.
- D) Sürdürülebilir bir liderlik, bir yetenek işidir. Yani lider olunmaz, lider doğulur diye bir anlayış vardır. Doğrudur. Doğrudur da ne kadar doğrudur? Bunu tartışabiliriz. Okuma, gözlem, deneyim ve olgunlaşma ile liderlik de daha iyi, daha verimli yapılabilir.
- E) Bir kurumda süreklilik arz eden bir öğrenme kültürü varsa orada her departmandaki kişi, bir liderlik potansiyeline sahip demektir. Bu bireyin liderliği doğal bir liderliktir ve bu kadar lider arasında bir karmaşa da yaşanmaz.

19. Ben acil bir soruna, bir iç gerekliliğe cevap vermek için yazarım. Adasında yaşayan Robinson veya *Monte Kristo Kontu*'ndaki Edmond Dantes olsaydım yazmazdım. 30 yaşına dek, kendi hakkımda yazılanları okudum. Sonra vazgeçtim bundan. Bir kitabım yayımlandığında dostlarım bana yazdığım şeylerden söz etmemeleri gerektiğini bilirler. Ben bir kitabı öyle yayımlatırım, sonra iyi ya da kötü, haklı ya da haksız, eleştirilerden hiç haberim olmaz kitabın satışından da. Bu, kitabevini ve yayıncıları ilgilendirebilir; ama yazarı asla! Ne küçük bir grup ne de büyük bir kitle için yazarım. Yalnızca gerekli olduğunu hissettiğimde, herhangi bir alanda bir boşluk hissettiğimde yazarım. Konu aramam; onun gelip beni bulmasını beklerim. Ama geldiğinde geri de çevirebilirim. Gerçekten ısrarcı davranır, beni bırakmak istemezse o zaman başka bir konuya geçebilmek için yazmak zorunda olduğumu hissederim.

Bu sözleri söyleyen yazarın özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Boşluk ve gereklilik duygusuyla yazma
- B) Küçük ve seçkin bir zümre için kalem oynatma
- C) Kitabının az ya da çok satmasıyla ilgilenmeme
- D) Konunun kendisini arayıp bulmasını bekleme
- E) İnsanlarla çevrili sosyal bir ortamda yaşadığı için yazma

20. Keyfine düşkün okurlardanım. Her şeyi bilmek zorunda ve her şeyi öğrenmek durumunda olmadığımı biliyorum. Öğrenmekten keyif aldığım şeylerin peşine düşüyorum desem yanlış olmaz. Öte yandan okumalarımın büyük kısmını zaten edebiyat oluşturuyor. Edebiyatı ise keyifle okuyorum ama keyif için okumuyorum. Ne için yazıyorsa çok benzer bir şey için okuyorum. Okumak en büyük keyfim, haricen işim, bana anlamlı gelen az şeyden biri ama bu kadar önemliyken okuma eylemini iyi kötü, az çok diye niteleyebilmek kolay değil. Bazen derinlemesine okuyabilecek kafaya sahibim, bazen okundu hanesine bir çarpı daha atmaktan öte gidemiyorum. Ama yazan her insan gibi, kendi hâlinde bir okur olmakla yetinemiyorsun. Sevmeyeceğim türleri, keyif vermeyen metinleri de okumak zorundayım. Aslında "iyi okurluk" da bu belki. O hâlde ben kötü bir "iyi okur"um.

Bu sözleri söyleyen kişiden aşağıdakilerin hangisi beklenemez?

- A) Öğrenmekten keyif aldığı şeylerin peşine düşme
- B) Okumalarının genelinde edebiyatı tercih etme
- C) Kimi zamanlarda derinlemesine okuyabilecek ruh hâline sahip olma
- D) Okumayla ilgili içinde bulunduğu durumları yorumlama
- E) Okumayla ilgili koşulların değiştirilemeyeceğine inanma

21 – 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Latife Tekin, 1957’de Kayseri’nin Bünyan ilçesine bağlı Karacahevenk köyünde doğdu. 1966’da 9 yaşındayken ailesiyle birlikte İstanbul’a geldi. Ortaöğrenimini Beşiktaş Kız Lisesinde tamamladı. İstanbul Telefon Başmüdürlüğünde kısa bir süre çalıştı. İlk kitabı *Sevgili Arsız Ölüm*, 1983’te yayımlandı. Anadolu’nun köy yaşamını ve insanlarını masalımsı bir atmosferde ve Gabriel Garcia Marquez’in *Yüzyıllık Yalnızlık* eserinin tadında anlattığı bu ilk romanıyla büyük ün kazandı. Büyülü gerçekçilik akımına da yakıştıran bu romanın ardından peş peşe diğer romanları geldi. Eserleri İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, Farsça ve Hollandacaya çevrildi. Değişik üslubu ve yaklaşımıyla kuşandığı edebiyatçıların önde gelen isimlerinden biri oldu. Latife Tekin, Bodrum Gümüşlük’te bir “Edebiyat Evi” projesi başlatmıştır. Bir banka tarafından desteklenen proje, Hüsmen Ersöz’ün 1998 yılında hazırladığı mimari proje ile inşa edilmeye başlanmıştır. Ressam Hale Arpacıoğlu’nun büyük bir şirketten aldığı destekle aynı mimari projenin bir parçası olarak “Sanat Evi”nin de yapımına başlanmıştır. Latife Tekin, Bodrum Gümüşlük’te herkesin yazabileceği, tartışabileceği, sanatçıların büyük şehrin dağdağasından uzak eser üretebileceği bir mekânın tamamlanması için çalışmıştır. Yazarın son olarak 2010’da *Rüyalar ve Uyanışlar* kitabı yayımlandı. Yazar, Eylül 2019’da Erdal Öz Edebiyat Ödülü’ne layık görüldü.

21. Bu parçada Latife Tekin ile ilgili

- I. Yayımlanamayan ünlü eserlerinin olduğuna
- II. Eğitim ve iş hayatına ilişkin bilgilere
- III. Hangi romanının edebiyat ödülü aldığına

ifadelerinden hangisine değinilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

22. Bu parçadan hareketle Latife Tekin’in eserleri ve çalışmalarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Eserlerindeki farklı dil ve bakış açılarıyla dönemin bilinen yazarlarından olmuştur.
- B) Edebiyat alanında başlattığı proje, benzer bir projeye genişlemiştir.
- C) İlk romanını yazarken Gabriel Garcia Marquez’dan etkilenmiştir.
- D) Bodrum Gümüşlük’te başlattığı projeye etkileşime açık bir alan oluşturmayı amaçlamıştır.
- E) Anadolu’daki köy hayatını ve köylüleri ilk kitabı *Sevgili Arsız Ölüm*’de anlatmıştır.

23 – 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Vücudumuzda gerçekleşen hiçbir şey sebepsiz değildir. Çin tıbbına göre her gece aynı saatte uyanmanın da önemli bir nedeni var. Pek çok insan uyku problemlerinden muzdarip. Kimileri uykuya kolay dalamıyor, kimileri en ufak sese uyanıyor, kimileri yeterince uyuyamıyor. Bu problemler devam ettikçe sağlıklı olan uyku düzenimizi unutup, yaşadığımız durumun normal olduğunu düşünmeye başlıyoruz. Tüm bunların yanında her gece rüya, alarm gibi herhangi bir etken olmadan aynı saatte uyananlar da var. Bu; dikkat etmeniz gereken bir şey olduğunu, vücudunuzun bazı şeyler için sinyal verdiğini gösteriyor olabilir. Çin tıbbı meridyen sistemine göre enerji, kan gibi gün boyunca vücudumuzda dolaşır ve her saat vücudumuzun farklı bir noktasından geçer. Bu noktalara meridyenler denir. Bu meridyenler, sağlığı ve canlılığı arttırmak için farklı organlara enerji gönderen kanallar gibidir. Bu kanallardan herhangi birinde bir problem olduğunda bu, enerji birikmesine ve enerjide durgunluğa sebep olur. Bu da sizi uykunuzda rahatsız eder. Mesela 21.00 ve 23.00 arasında uyanmak, genellikle aşırı strese ve endişeye işaret eder. 23.00 ve 01.00 arasında uyanmak, genellikle duygusal hayal kırıklığı ile ilişkilidir. 01.00 ve 03.00 arasında uyanmak, kişilere duyulan öfke ve aşırı kızgınlıkla ilgilidir. 03.00 ve 05.00 arasında uyanmak ise genellikle üzüntü ile ilgilidir.

23. Bu parçadan hareketle Çin tıbbı meridyen sistemine göre

- I. Yoga, meditasyon veya gerginliği azaltan hafif egzersizlere yönelmek,
- II. Kişiyi üzen insanları affetmeyi ya da tamamen unutmayı denemek,
- III. Heyecanlı ve akıcı bir kitap okumak, hareketli müzik dinlemek

durumlarından hangileri insanların uykuda rahatsız olmamaları için yapacakları arasında olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

24. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılır?

- A) Çin tıbbı meridyen sistemine göre farklı saat dilimlerinde uyanmanın nedenlerinin farklı olduğuna
B) Vücutta gerçekleşen her olayın mutlaka bir nedeninin bulunduğuna
C) Birçok insanda uyku problemlerinin devam etmesinin kişiye sağlıklı olan uyku düzenini unutturup yaşadığı durumun normal olduğunu düşündürmeye başladığına
D) Çin tıbbı meridyen sistemine göre enerjinin her saat vücudun farklı bir noktasından geçmesinin kana bağlı olduğuna
E) Bazı nedenlerle veya herhangi bir etken olmadan aynı saatte uyananların da kendilerinde dikkat etmesi gereken bir şeyin olduğuna

25 – 26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Oxford Üniversitesinin ana araştırma kütüphanesi olan Bodleian, dünyanın en eski kütüphanelerinden biri. Bugün Oxford dendiğinde akla gelen sembollerden biri olan Bodleian 1602 yılından beri aktif olarak hizmet veriyor. Bodleian yalnızca sahip olduğu 11 milyonun üzerinde eserle değil görkemli binası, ihtişamlı atmosferi ve mimarisiyle de tek ve orijinal. Ülkenin en değerli arşivine sahip kütüphanedeki pek çok eser 15. yüzyıldan bugüne ulaşmış; bunlar arasında *Magna Carta*'nın 4 kopyası, *Gutenberg İncili* ve 1623 yılından kaldığı bilinen Shakespeare oyunlarının ilk toplu basımı gibi ender bulunan ve dünya tarihinde önemli yere sahip olan metinler de bulunuyor. Kütüphane birbirinden çok farklı bölümlerden oluşuyor: İlahiyat Okulu, Orta Çağ Kütüphanesi Duke Humfrey's, mimari bir ikon hâline gelen Radcliffe, ziyaretçilerin en çok merak ettiği yer altı tünelleri.

25. Bu parçadan Bodleian Kütüphanesi ile ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) On bir milyondan fazla eser bulunmaktadır.
- B) Sırrı çözülemeyen gizemli bölümleri vardır.
- C) Yer altı tünelleri olan bir mimari yapıya sahiptir.
- D) Üniversitenin sembol yapılarından biridir.
- E) Dünya tarihinde önemli sayılabilecek eserleri bulundurmaktadır.

26. Bu parçada söz edilen kütüphaneyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kütüphanenin gördüğü işleve
- B) Kütüphanedeki nadir metinlere
- C) Kütüphanenin ilgi çeken bölümlerine
- D) Kütüphane binasının mimari özelliklerine
- E) Kütüphanenin birçok araştırmaya konu olduğuna

Bu testte 26 soru vardır.

1. Tolstoy, *Savaş ve Barış*'a yapılan "Bu bir roman değil." eleştirilerine şöyle yanıt verir: "Roman, bir Batı Avrupa tarzıdır. Rus yazarlar farklı yazmak zorundadır çünkü Ruslar farklı yaşar." Eğer bugün siz de Rusların niçin hâlâ Batı'yla karmaşık ilişkileri olduğunu çözemiyorsanız *Savaş ve Barış*'ı okumalısınız. Çünkü Rusya'nın çektiği acıyı ve yaşadığı kaybı anlamak ve kendilerini farklı görüp etraflarına bir çember örmüş gibi davranma nedenlerini kavramak için köklü geçmişlerini, Rusya'yı Rusya yapan olayları öğrenmek gerekiyor. Romanda anlatılan şudur: 1812'de Napolyon'un Rusya'yı ele geçirme girişimine karşı Rusya milliyetçiliğinin bir reaksiyon olarak yükselişi ve liderlerin ülkelerinin büyüklüğünü, dokunulmazlığını dünyaya ilan etmek için uyguladıkları stratejilerin yarattığı radikal kültürel dönüşümler. Örneğin bugün bile Putin, ülkesindeki insanlara Batı'nın tehlikesi altında olduklarını sık sık ima ediyor. Buna rağmen *Savaş ve Barış*'ta göz ardı edilmemesi gereken evrensel bir mesaj da var: insanlığın, siyasetten daha üstün olduğu.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Okuyucuya izlenim kazandırma amacıyla yazılmıştır.
B) Karşılaştırma yapılmıştır.
C) Sebep, amaç ve koşul bildiren yargılar yer almıştır.
D) Öneri nitelikli cümle kullanılmıştır.
E) Doğrudan anlatıma başvurulmuştur.

2. (I) Belirsiz bir durumu yaşamak yerine her zaman bir planınız olmalıdır çünkü bu, en önemli kuraldır. (II) Oluşturduğunuz çözüm planı ilk denemelerde belki sonuç vermeyecek ama her seferinde sizi çözüme biraz daha yaklaştıracak ipuçları elde etmenizi sağlayacaktır. (III) Denediğiniz çözüm planı ne olursa olsun -doğru ya da yanlış- fikir üretmemekten ve deneme yapmaktan her zaman çok daha iyidir. (IV) Planlama yapmak aynı zamanda hedef belirlemek ve bu hedefe ulaşmak anlamına gelir. (V) Planınız olmazsa tek bir hedefiniz olur, o da problemi çözmektir. (VI) Bu durumda problemi çözüme kadar herhangi bir başarı kaydetmiş olmazsınız.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

B
İ
L
G
İ

3. (I) Sıtma, çağımızın en önemli sağlık sorunlarından biri. (II) Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) verilerine göre 2016 yılında 91 ülkede 216 milyonun üzerinde insan, sıtmaya yakalandı ve yaklaşık 445 bini öldü. (III) Sivrisineklerle yayılan bu hastalıktan daha çok gelişmekte olan ülkeler muzdarip. (IV) Hastalıkların ve ölümlerin özellikle %90'ı Afrika kıtasında görülüyor. (V) Günümüzde sıtmayı teşhis etmek amacıyla kullanılan en yaygın yöntem, kan numunelerindeki sıtma parazitlerinin optik mikroskoplarla belirlenmesine dayanıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Son duydukları şeye göre hareket eden insanlar vardır. Bu yüzden sinir bozucu uç noktalara giderler. Onların hisleri ve istekleri bal mumundandır. Karşılarına son çıkan kişi mührünü onların üzerine yapıştırarak, önceki bütün izlenimlerini silip yok eder. Bu tür kişiler hiçbir şey elde edemezler. Çünkü kısa süre içerisinde her şeylerini kaybederler. Herkes onları kendi istediği renge boyar. Sırdaş olarak hiçbir değerleri yoktur. Yaşamları boyunca çocuk kalırlar. İrade ve duygularının istikrarlı olmaması nedeniyle, ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) arzuları ve hedefleri uyumludur, hiç iç çatışma yaşamadan ömür sürerler
- B) neyi isteyeceklerine, hangi yöne yürüyeceklerine kimseye sormadan karar verirler
- C) güçlerini kendilerine olan güven duygularından alırlar
- D) istekleri ve düşünceleri sekteye uğrar ve bir oraya bir buraya savrulurlar
- E) isteklerine ulaşabilecekleri en kısa yolu kolayca bulurlar

5. Balıkçılar balığa çıkmış, uğraşmış, bir şey tutamamışlar; kayıklarına oturmuşlar: “Nedir bu bizim başımıza gelen?” diye düşünmeye başlamışlar. Tam o sırada, daha büyük bir balığın elinden kurtulmaya çalışan bir palamut, can korkusuyla kendini kayığa atıvermiş. Balıkçılar alıp kente götürmüşler, orada satmışlar.

Bu hikâyede balıkçıların yaşadığı durumu aşağıdakilerden hangisi açıklar?

- A) Bazen çabalamayla elde edemediğin kısmet ayağına gelir.
- B) Bazen sonuç almak için çok çabalamak gerekir.
- C) Çabalamadan alınan sonuçlar insan için yeterince değerli olmaz.
- D) Balık tutmak ancak sabırlı insanların yapabileceği bir iştir.
- E) İnsan kısmetine ulaşmak için, hedefinden asla vazgeçmemelidir.

6.

- Amazon Ormanlarının tipik bitkisi olan kauçuk ağacının öz suyundan kauçuk maddesi elde edilir.
- 30-40 metreye kadar uzayabilen bir ağaçtır.
- Latince ismi "Ficus Elastica" dır.
- Kauçuktan yapılan eşyalar, lastik olarak adlandırılır.
- Ayrıca kauçuk, petrol ve doğal gazdan da elde edilir.
- Son dönemlerde doğal olmayan (suni) kauçuk üretimi de yaygınlaşmıştır.

Kauçuk, çok yüksek sıcaklıklarda eriyor ve düşük sıcaklıklarda parçalanıyordu. Charles Goodyear bu sorunu geliştirdiği vulkanizasyon yöntemi ile çözdü: Kauçuğa kükürt ekleyip malzemeyi ısıtarak onu sertleştirmeyi başardı. Vulkanizasyon öncesinde yüksek plastik özelliklere sahip olan kauçuk, vulkanizasyon sonrasında yüksek elastik özelliğe sahip olur. Kauçuğun sağlamlığı bu şekilde artırıldıktan sonra kauçuktan tekerlek üretildi ve kullanımı arttı. O dönemde kauçuk yalnızca Güney Amerika'da üretiliyordu. 1876 yılında İngiliz kâşif Henry Wickham, 70.000 kadar kauçuk ağacı tohumunu gizlice Brezilya'dan İngiltere'ye kaçırdı. Bu tohumların 2400 kadarı çimlendi. Sonrasında bunlardan yararlanarak Sri Lanka, Singapur ve Afrika'da kauçuk plantasyonları (üretim işletmesi) kurdu. Yirminci yüzyılın ilk çeyreğine gelindiğinde kauçuk üretiminin çoğu Güney Amerika'dan Asya'ya kaymıştı.

Bu parçada kauçuk ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Eksikliklerinin belirlenip geliştirilmesine
- B) Kişileri ve şirketleri zenginleştirmesine
- C) Üretim alanının nasıl yer değiştirdiğine
- D) Hangi alanda kullanıldığına
- E) Malzemenin kullanışlı hâle getirilme yöntemine

7.

Bir yazarın yaşamı ve yapıtıyla ilgili çok sayıda bilgi olması, yaşam öyküsüne dayalı roman eleştirisini pek de kolaylaştırmaz doğrusu. Gerçekten de romancının toplum içindeki "ben"i ile yapıtlarındaki anlatıcının "ben"i arasında benzerlikler bulunduğu, kimi araştırmacılar ve yazın tarihçileri tarafından ileri sürülmüşse o zaman yaşam öyküsel roman eleştirisi yapacakların romancı-anlatıcı-kahraman arası yoğun ilişkileri daha yakından, daha ayrıntıya inerek gözlemlemesi ve sorgulaması gerekecektir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aralarında ilişki bulunan kavram ve olayların bağlantılarına yüzeysel bakmak gerekir.
- B) Yaşam öyküsel roman eleştirisi yapılırken ayrıntıların çokluğu, yoğun incelemeyi beraberinde getirecektir.
- C) Yaşam öyküsel roman eleştirisi yaparken yansızlığını koruyabilen eleştirmenler, doğru yargılara ulaşır.
- D) Toplumun geleceğine yön veren kalemleri incelemek, alanında uzman kişilerce yapılmalıdır.
- E) Yaşam öyküsel eleştirinin temelini, sorgulayıcı bakış açısı ve ayrıntılı inceleme oluşturur.

8. Aşağıdaki parçalardan hangisi “Biyoregulasyon tedavisi denen ve frekans (titreşim) esasına dayanan uygulamada tedavi nasıl gerçekleşmektedir?” sorusuna cevap vermektedir?

- A) MS’ten alerjiye, kanserden ağır metal zehirlenmesine, okul başarısızlığından vücuttaki mantar yüküne, sigara bırakmadan bir acıyı baskılamaya kadar pek çok sorunun özel, akıllı ve etkileşimli çiplerle donatılmış rezonans makineleriyle tedavi edilmesinin mümkün olduğu kabul edilmiştir.
- B) Hücrelerin, hormonların, ruhsal, duygusal ve bütün fiziksel yapıların homeostaz denen bir denge içinde tıkr tıkr işlediği bir yapımız var. Her parça, uygun bir frekans düzeninde çalışır. Ancak bu uyumlu rezonans yahut frekans bozulabilir. İşte bioregulasyon makineleri bu bozulan frekans düzenine müdahale etmekte ve vücudun kendini onaracak bir rezonans döngüsünün oluşmasını sağlamaktadır.
- C) Toksik kimyasallar, alerjenler, stres, kötü beslenme, enfeksiyonlar, aşırı soğuk-sıcak değişimleri gibi birçok etken, vücudun homeostaz denen dengesini bozması mümkündür. Bu durum ise vücudun bağışıklık sistemini ve bütünlüğünü yani kendini onarma gücünü yok etmektedir. Günümüzde özellikle cep telefonu, kablosuz internet, TV gibi cihazlardan gelen, düzenimizi bozan elektromanyetik kirlilik baskın bir unsurdur.
- D) Bioregülasyon makinelerinin elektrodlarıyla henüz tanışmamış olanlara bir müjde verelim. Yapılan klinik deneylerde bu uygulamanın sigara, alkol ve madde bağımlılıklarında da işe yaradığı kanıtlandı. Üstelik çok yüksek bir başarı oranına sahip olduğu belirtiliyor.
- E) Albert Einstein’ın “Hayatta her şey titreşimden ibarettir.” sözünü hatırladım. Frekans da sıklık anlamına gelen bir kelimedenden türetilmiştir ve titreşimin sıklığını ifade eder. Evrende görünen ve görünmeyen her şey belirli frekans aralıklarında devamlı bir titreşim içindedir. İşte biorezonans ya da bioregülasyon cihazları, buradan alınan ilhamla geliştirilmiş cihazlardır.

9. **Gazeteci:** Hayatım roman, diyen birine senin roman yazmanı istemiyorum çünkü başaramazsın, diye neden çıkıştınız?

Yazar: Hayatıyla yetinen birinden romancı olmaz. Çünkü hayat, sadece bir örnektir ve gerçekliğin dünyası ile romanın dünyası aynı olamaz, sadece benzer olur.

Gazeteci: Peki, roman yazmada ısrar eder ve sizden yardım isterse ona neyi tavsiye edersiniz?

Yazar: “Mimesis, mimesis, mimesis!...” yani “oyun” esaslarına uygun biçimde tasarlanmış gerçekliğe yaslınsın isterim, mesela bir aile dramını anlatmak istiyorsa “evcilik” oyununa uygun yazsın isterim.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki yazarın, sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Gerçek romancının mahkeme tutanaklarını kayda geçiren zabıt kâtiplerinden farkı yoktur.
- B) Roman, travmaların ve trajidelerin kişisel olanıyla toplumsal olanının kesiştiği yerden doğar.
- C) Romancılıkta gözlem gücünden ve gerçeğe bağlılıktan daha üstün bir yetenek yoktur.
- D) Gerçeği model olarak almak ama onu aynen anlatmayıp kurmaca gerçekliğe dönüştürerek vermek işidir roman.
- E) Romanda varlıkların ve hadiselerin sebep olduğu durumlar neden-sonuç ilişkisiyle yansıtılmalıdır.

10. Halk arasında “gaz vermek”, “gazlama” gibi ifadelerle dile getirilen bir “güdüleme” ya da “motivasyon” tekniği vardır. Bizde çokça yaygındır ve çok da mahsurludur. Çünkü çoğu kez “aslansın”, “kaplansın”; yaparsın”, “parçalarsın” gibi şıringalar kullanırız. Bu abartmalar; olgularla, realiteyle, doğru düşünceyle bağdaşmadığı için kişiye gücünün ve yeteneklerinin üstünde bir yük yükler. Onun ulaşamayacağı yükseklikte bir zirveye doğru koşarken yıkılıp kaldığını, bir daha da kalkamadığını sıkça görürüz. Yeni motivasyon anlayışında kişinin kendi yeteneklerinin üstünde değil üst sınırında bir yerde olması için düşünceler geliştirilmekte, planlar yapılmaktadır. Evet, “motivasyon” deyin “güdüleme” deyin isterseniz de “gazlama” deyin, fark ermez. Benim tercihim “güdüleme” ise de bir takıntı yok. Onun büyük bir silah olduğunu kabul ediyorum yeter ki o silahla kişi, kendini vursun.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Motivasyon, öyle bir güçtür ki kişiye bilgiden daha fazla öz güven verir.
- B) Motivasyonun motive edilecek kişinin ilgi alanına uygun olması gerekir.
- C) Motivasyon konusunda aklın, duyguların önünde olması gerekir.
- D) Kabuğunu kıramayan için motivasyondan çok destek ve rehberlik geçerli olur.
- E) Motivasyonun dıştan geleni değil, içten geleni daha gerçekçi ve etkilidir.

11. Kırk yaş. Kırk yıl. İnsanın dünya üzerindeki bütün arka bahçeleri görmesine yeter de artar sanırım. Öncesinde her şey ilk gibi gelir göze. İlk aşklar, ilk hüznler ve ilk sonbahar yaprakları. Sonrasında her şey aynışmaya başlar. Ve her şey bir tekrardan ibaret olur. İlkler bittikten sonra, yalnızca kendi yuvarlağımız çevresinde dönmeye başlarız. Ve gerçekten bunun farkına vardığımızda yapmamız gereken her şeyi yapmış oluyoruz sanırım. Dünyayı bir bütün olarak kavramamız, belki de bir bütün olarak dünyanın bizi kavraması... Biz mi dünyanın bir parçasıyız, yoksa dünya mı bizden kalanların bir parçası?

Bu parçada yazar aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Yaşamın tekdüzeleşmesinden
- B) Dünyanın insanla kurduğu ilişkiden
- C) İnsanın evrene ait olma gayretinden
- D) Yaşamın kavranma çabasından
- E) Mutluluğun gelecekte olmasından

12. Sokrates, hayatı boyunca hep sofistleri eleştirmiş ve onlarla mücadele etmiştir. Ayrıca, onların para karşılığı yaptıkları işin erdemli bir iş olmadığını söylemiştir. Çünkü sofistler, Antik Yunan'da para karşılığı retorik, hukuk gibi dersler veriyorlardı. Doğrunun, iyinin, güzelin herkese göre değiştiğini iddia ederek tek bir doğrunun, iyinin veya güzelin olmadığını söylemiş oluyorlardı. Onların aksine Sokrates ise her zaman ve her yerde geçerli erdemin peşinde idi. Sofistlerin retorik (konuşma sanatının) inceliklerini kullanarak iş kotarmalarını erdemli bir davranış olarak görmüyor ve kendi mütalaalarının ve öğretilerinin böyle bir kullanışlılığının olmadığını düşünüyordu.

Bu parçadan Sokrates'in veya sofistlerin tavrıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Sofistler, mutlak bir erdemin varlığına inanmışlar ve bunu savunmuşlardır.
- B) Sokrates, Antik Yunan'da para karşılığı ders vermektedir.
- C) Sokrates ile Sofistlerin fikir benzerliği dikkat çekicidir.
- D) Sofistler; doğrunun, iyinin, güzelin tek olduğunu iddia etmektedir.
- E) Sokrates'e göre hitabet sanatının çıkar için araç yapılması erdemsiz bir davranıştır.

13. I. Fakat denize ulaşmadan önce Toros Dağları'nın heybetli görüntüsüne değinmeden geçemeyeceğim.
- II. Gece yola düşüp sabahın ilk ışıklarıyla Akdeniz'e kavuşmayı umuyoruz.
- III. Yorucu bir senenin yorgunluğunu atacağımız deniz tatilinin başlamasına saatler kaldı.
- IV. Otoyolun üzerindeki tünellerle bu dağların içinden geçme fırsatını da yakalıyoruz.
- V. Evet, yolculuğumuzun ortalarında üzeri mis gibi çam ormanları ile kaplı muhteşem bir dağ silsilesi bizi karşılıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

B
İ
L
G
İ
S
A
R
A
M
A
L
I

14. Kriz; belirsizlik ve bu durumun ortaya çıkardığı değişime doğal tepki olarak bireyin kendisini geri çekmesi, bekleyip görme tutumu, sessizlik kısacası katılmama davranışı şeklinde ortaya çıkabilir. Ayrıca şaşkınlık ve zihin karışıklığı ile yönlendirilme ihtiyacı görülebilir. Bu süreçte iş ya da pozisyon kaybının yaşanması, mevcut durum ve gelecekle yüzleşilmesi, gerçeğin yerine geçmişe yönelme ve sürekli bir yakınma tepkisine neden olabilir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi krize bağlı olarak görülen bir durum olamaz?

- A) Düşünce üretme B) İşsizlik
- C) Düşünce karmaşası D) Uzak durma
- E) Şikâyetçi olma

15. Türkçenin büyük ustası Salâh Birsell, 1980-85 arası kaleme aldığı günlüklerinde yaşlılık günlerinin titiz bir kaydını tutuyor. *Yaşlılık Günlüğü*; müşkülpesent olduğu kadar babacan, muzip olduğu kadar da ciddi bir dil âşığıdır, Salâh Birsell'in, benzersiz üslubuna ve gündelik hayata, edebiyata, yaşlılığa ve belleğe dair gözlemlerine tanıklığa ve düşüncelerine davet ediyor okurunu. *Hacivat Günlüğü*'nün devamı niteliğindeki bu eser, yazmanın ihtirasını ve yaşlanmanın kederini derinden hisseden bir yazarın iç dünyasını, yaşam izlerini ve eserlerini bütünlüklü bir biçimde kavramak için de anahtar işlevi görüyor. *Yaşlılık Günlüğü*'nde tüm renkleriyle insan, tüm zorluğu ve güzelliğiyle yaşam var.

**Bu parçadan hareketle Salâh Birsell ile ilgili aşağıdaki-
lerin hangisine ulaşamaz?**

- A) Yaşamına dair ipuçlarını ve duygularını eserine yansıtmıştır.
- B) Günlüğünde yaşamın ayrıntılarını ustaca aktarmıştır.
- C) Birbirini tamamlayıcı nitelikte eserler ortaya koymuştur.
- D) Özgün bir biçimle yazan bir sanatçıdır.
- E) Konu bakımından çeşitli, yazınsal tür bakımından sınırlı bir külliyata sahiptir.

16. ABD'li ünlü psikolog Martin Seligman 1975 yılında kapana kısılmış insanların durumuna ışık tutmak için köpeklerle bir deney yaptı. Seligman bir grup köpeği kafeslerin içine sıkıca kapadı ve onlara sık sık şok uyguladı. Önce direnir mücadele eden köpekler bir süre sonra kendilerini çaresizliğin kucığına bıraktılar. Daha sonra kafesler, köpeklerin kolayca kaçabileceği şekilde değiştirildi. Ancak köpeklerin %65'i kaçmayı bir kez daha denemedi ve yere uzanıp umutsuzca sızlanmayı tercih etti. Seligman bu davranışı "öğrenilmiş çaresizlik" olarak tanımladı ve benzer bir sürecin insanlarda da yaşandığını belirledi. Arka arkaya gelen aksilikler insanlara çaresizliği, umutsuzluğu ve tembelliği öğretiyordu.

**Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada söz edilen köpek-
lerin kaçmamalarına neden olan etkenlerden biri değil-
dir?**

- A) Mücadelenin sonuç vermemesinin kabule dönüşmesi
- B) Kaçmanın bir kurtuluş olmadığına kabullenilmesi
- C) Deney sonunda köpeklerin direncinin kırılması
- D) Çaresizliğin, yaşatılanlardan sonra davranışa dönüşme-
si
- E) Mevcut koşulların değişmeyeceğine dair inancın pekiş-
mesi

17. İnsanlar, tek başlarına yaşayamazlar. Toplum içinde her birinin belli bir çevresi, toplumsal katı, ailesi, uğraşı, yeri ve durumu vardır. Edebiyatçının görevi; insanı bu belli çevre ve yere oturtmak, toplum için ve toplumla birlikte ele almak; öteki insanlarla olan karşılıklı etkilerini, ilgilerini belirtmektir. İnsanı soyut bir kavram olmaktan çıkarıp somut bir varlık hâline getirmektir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebiyatçı, eserlerinin odağına insanı yerleştirerek değiştirmek istediği çevreyi kontrol eder.
- B) Sanatın doğuşundan itibaren sanata yön veren sanatçılar, insanın en önemli kılavuzudur.
- C) Yalnızlaştırılmış toplumları sosyalleştirmek, sadece sanatın değil bilimin de görevidir.
- D) Nereye ve nasıl dokunacağını bilen sanatçı, insanı yalnızlığından kurtarır.
- E) Manadaki soyutluğu somutlaştırarak aktarmak, edebiyatçının ustalığını gösterir.

18. A. Fleming, pek çok hastalığı yenmemizi sağlayan penisilini, aslında başka bir deney üzerinde çalışırken penceleden laboratuvara uçup gelen bir küfün mikroskoptaki lamin üzerine konması sonucu bulmuştu. Yine bir kimya araştırmacısı, şeker hastaları için çok önemli bir yeri olan yapay tatlandırıcıyı, parmaklarına bulaşmış kimyevi maddeyi unutarak tatmasıyla keşfetti. Yine modern fotoğrafçılığın başlangıcı, Louis Daguerre'in, farklı kimyasal maddelerin bulunduğu dolaba, temizlemek üzere bozuk görüntülü bir film levhasını kırık bir termometrenin yakınına şans eseri koymasıyla bulmuştu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Güncel bilgilerin kaynağında yaşam tecrübelerinin olduğu
- B) Bilimsel bulguların yoğun uğraş sonucu elde edildiği
- C) Bilimsel buluşların bazılarının tesadüfen ortaya çıktığı
- D) Bilimin önceki bilimsel çalışmalardan yararlandığı
- E) Bilimsel buluşların sistemli ve düzenli çalışmalara dayandığı

19. Birçok insan, olanı biteni dışarıya sızdırmayan aile duvarlarının içinde büyümüştür. Karanlıkta büyüyen duygularla, travmalarla; konuşulmayan kırgınlıklarla, küskünlüklerle; dillendirilmeyen sevgilerle, övgülerle patlayacak kadar dolmuştur. Pek çoğumuz “yen içinde kırılmış kollarımızla” kucaklayamayız birbirimizi. Sözün gümüş, sükûtin altın olduğu, “aile sırları”nın aşılmaz duvarlar ördüğü ortamda büyümüştür. Bütün bunlar, hep o kapalı alanlarda ruhumuzu vitaminsiz, kalbimizi aç bırakmıştır. Bunlar yalnız bizim ailededir; bilinmesin, duyulmasın deriz. Ruhsal yorgunluklarımızı, hastalıklarımızı, travmalarımızı ve lavanta çiçeği kokan kederlerimizi dürüp bükerek, saklarız bohçalarımızda. El âlem duymasın isteriz. Sonra bir gün bir roman okursunuz ve sarsıla sarsıla ağlarsınız. Romandaki kurgu karakterle özdeşleşirsiniz. Onun yerine konuşur, kızar, bağırır, yumruk sıkarak, diş gıcırdatır hatta ağlarsınız. İçinizin barajları patlayıverir. Sonra sonra aynısını bir filmde, bir tiyatrodan bir şiirde, bir hikâyede yaşarsınız. Bir tek biz değiliz, “El ile gelen düğün bayram.” dersiniz ve teselli edersiniz kendinizi.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanat, seçilmiş kadersizlik duygusundan insanı kurtararak iyileştirir.
- B) Sanatın asıl amacı, insanın kendisiyle ilgili farkındalığını geliştirmektir.
- C) Sanatın gücü, yaşama kattığı anlam ölçüsünde büyüktür.
- D) Sanat, yalnızca anlatılamayan duyguları yansıttığı zaman değerlidir.
- E) Sanatın her türü, insanın farklı bir yanına ışık tutmak için vardır.

20. Köyü, köylüyü anlatan romanlara başarılı bir imza koymak için köy yaşamını, kültürünü, sofrasını, doğasını, geçim mücadelesini, inançlarını ve değerlerini tanımak ve köy kökenli, yoksulluk çekmiş bir kişi olmak şart koşulmuştur. Başka türlü köy romanında başarıyı yakalamanın mümkün olmadığı dile getirilmiştir. Başarılı köy romancılarımızı incelediğimizde ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilse “Somut olguların teorileri desteklemediği” sonucuna ulaşılır?

- A) *Yılanların Öcü*, *Kaplumbağalar* gibi eserlerinde sınıfsal çatışmalara yoksulların ve ezilenlerin gözüyle bakan Fakir Baykurt’un ayrı bir yerinin olduğunu görürüz
- B) bir ağa çocuğu olan Samim Kocagöz’ün ve köylüyü yalnızca cezaevi yaşantılarında gözleyebilmiş Kemal Tahir’in köyü ve köylüyü anlatımının kusursuz olduğunu görürüz
- C) onların hayvanların, bitkilerin isimlerini - Yaşar Kemal’de olduğu gibi - bir ziraat mühendisinden daha ayrıntılı bildiğine şahit oluruz
- D) Sabahattin Ali’nin *Kuyucaklı Yusuf*’unun bir model olarak alındığını gözlemleyebiliriz
- E) bunların 1950’li yıllarda köy enstitülerinden mezun olan köylü aile çocuklarından oluştuğunu görebiliriz

21 – 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir grup araştırmacı herhangi bir motor ya da güç kaynağı olmadan yol alabilen bir mini denizaltı geliştirdi. Robotik cihaz, sudaki sıcaklık değişimlerinden yararlanarak kürek çekiyor. Araştırmayla ilgili detaylı bir makale yakın zamanda yayımlandı. Sadece 7 santimetre uzunluğundaki denizaltı küreklerini, araştırma ekibinin üyelerinden Prof. Dr. Kristina Shea ve Dr. Tim Chen tarafından daha önceleri geliştirilmiş bir polimer malzemeden üretilen şeritler hareket geçiriyor. Sıcak suda genleşmesi için özel olarak tasarlanmış bu şeritler, “kas” gibi davranıyor. Mini denizaltının içinde bulunduğu su ısıtıldığında uzayan şeritler küreklerin çekilmesini sağlıyor ve cihaz ileri doğru yol alıyor. Hareket yönü ile kürek darbelerinin gücü ve zamanlaması, robotun geometrik yapısı ve kullanılan malzemeler tarafından belirleniyor. Şu an için her bir polimer şerit sadece bir kürek darbesi sağlayabiliyor, daha sonra tekrar kullanılabilmesi için yeniden programlanması gerekiyor. Ancak araştırmacılar çok daha gelişmiş yüzen robotlar üretmenin mümkün olduğunu söylüyor. Ayrıca sudaki sıcaklık değişimleri yerine suyun asitlilik ya da tuzluluk derecesi gibi diğer çevresel etkenlere tepki veren polimerler kullanarak da benzer robotlar üretmek mümkün olabilir.

21. Bu parçadan hareketle mini denizaltı ile ilgili

- I. Küreklerinin ham maddesinin polimer olduğuna
- II. Boyunun 7 santimetreye yakın olduğuna
- III. Motor ve güç kaynağının olmadığına

ifadelerinden hangisine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

22. Bu parçadan hareketle araştırmacı grubun yaptığı çalışmalarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Mini denizaltı üretiminde kullanılan malzeme ve teknik detaylarla bilim dünyasında ödül aldıklarına
- B) Kullanılan sistem sayesinde daha gelişmiş su robotlarının seri üretimine katkı sağladıklarına
- C) Geometrik yapısı ve kullanılan malzemelerle robotu dış darbelerle dayanıklı hâle getirdiklerine
- D) Sudaki ısı farkından yararlanarak özel üretilen şeritler aracılığıyla mini denizaltıyı hareket ettirdiklerine
- E) Suyun asitlilik ya da tuzluluk miktarını takip ederek sudaki ısı değişikliğini kontrol edebildiklerine

23 – 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsanın ekmek ve su gibi yaşamsal bir ihtiyacıdır eğitim. İnsan, tek başına doğar ama toplum içinde dünyaya gözlerini açar ve yaşamını ölünceye kadar bir grup içerisinde devam ettirir. Doğumdan ölüme kadar içinde yer aldığı gruplar içerisinde etkileşim hâlidir. Dolaylı-dolaysız, kasıtlı-kasıtsız bir eğitimin etkisi altındadır. Bu anlamda eğitim; sadece okulda değil ailede, arkadaş grubunda, sokak-tadır. İnsan her ortamda ve hayatın her safhasında eğitime tabidir. İnsan etkilenir ve etkiler. Her an, her zaman yeni bir bilgi, beceri, davranış öğrenebiliriz veya mevcut bilgi, beceri ve davranışımız her an ve her zaman değişebilir.

23. Bu parçaya göre eğitimle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanın yaşamın farklı alanlarında bir şeyler öğrenmesini sağladığı
- B) İnsanı sürekli olarak etkisi altına alabildiği
- C) Etkileşime açık sosyal ortamlarda daha etkili yapıldığı
- D) İnsan için vazgeçilmez bir konumda olduğu
- E) Yaşamın her anını içine alan bir etkinlik olduğu

24. Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı yapıda cümleler kullanılmıştır.
- B) Saptama yapılmıştır.
- C) Kişileştirme yapılmıştır.
- D) Tanımlamaya başvurulmuştur.
- E) Benzetmeye yer verilmiştir.

25 – 26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kaktüs adı ile bilinen, dikenli bir görüntüye sahip olan bitkinin botanik dilindeki familya adı “kaktüsgiller”dir. Her ne kadar “kaktüs” ismi köken olarak bir cins adı olmasa da bu bitki, çoğunlukla bu isim ile tanınmakta ve anılmaktadır. Kaktüsgiller, gövde yapısı olarak etli ve sulu bir biçimdedir. Şekil olarak da bitki gövdesinin yassı olduğu söylenebilmektedir. Kaktüs bitkisinin en sık yetiştiği ve yaşamını sürdürdüğü bölgeler, çöller ve tropik iklimin hüküm sürdüğü coğrafyalardır. Ayrıca kaktüs bitkisi, oldukça uzun ve kalın bir bitki köküne sahiptir. Bu kök aracılığı ile de ihtiyaç duyduğu bütün minerali ve diğer katkıları topraktan istediği ölçüde alabilmektedir. Kaktüslerin görüntü olarak akılda kalıcı yanları ise dikenli yapraklarının bulunmasıdır. Bitki dünyasındaki kirpilere benzetilen kaktüsler, çeşidine göre bazı zehirli dikenlere de sahip olabilmektedir. Kaktüsün son zamanlarda fazlaca tartışıldığı ilginç bir konu da radyasyonun zararlı etkilerine karşı direnç gösterdiği ve bulunduğu ortamda radyasyonun etkilerini oldukça azalttığı yönündeki bir tezdır. Bu tez, henüz kanıtlanmış ve kurallaşmış bir yapıda değildir. Ancak bu sava kesin şekilde karşı gelen ve bunu çürütebilen bir çalışma da ortaya çıkmamıştır. Kanıtlanana kadar muamma olacak olan bu durumun Uzak Doğu’da kaktüs ticareti yapan tüccarlarca ortaya atıldığı da bir başka iddiadır. Kaktüs bitkisi, evlerde de kolaylıkla yetiştirilebilmektedir. Bitki, herhangi bir yerden rahatlıkla satın alınabilir; bu sayede de kolayca ev ortamında yetiştirilebilir. Bununla ilgili tek uyarı ise özellikle çocuklardan ve evcil hayvanlardan uzak bir yerde yetiştirilmesidir. Bu uyarı, bitkinin dikenlerinin çocuklara ve hayvanlara batmaması için bir önlem niteliğindedir.

B
İ
L
G
İ
S
A
R
M
A
L**25. Bu parçadan hareketle kaktüsle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?**

- A) Bitki dünyasında kirpilere benzetilen kaktüslerin Uzak Doğu’lu tüccarlar tarafından bulunduğu
- B) Bu bitkinin türleri arasında dikenleri zehirli olanlarının da bulunabildiğine
- C) Bulunduğu ortamdaki radyasyonun zararlı etkilerini azalttığına kanıtlanamadığına
- D) Evlerde kolayca yetiştirilme imkânının olduğuna fakat dikkat edilmesi gereken bazı noktalar bulunduğu
- E) Bitkinin herhangi bir yerden rahatlıkla satın alınarak yetiştirebileceğine

26. Bu parçadan hareketle kaktüsle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

- A) Botanik dünyasındaki adı kaktüsgiller olan bitki, çok yağış alan bölgelerde yetişmektedir.
- B) Bilim dünyasında oldukça fazla tartışılan bu bitki, bulunduğu her ortama uyum sağlama özelliğine sahiptir.
- C) Oldukça uzun ve kalın bir kök aracılığı ile ihtiyaç duyduğu bütün minerali ve diğer katkıları topraktan alabilmektedir.
- D) Kaktüslerin akılda kalıcı olmasını sağlayan en önemli yanı, etli ve sulu bir gövdeye sahip olmasıdır.
- E) Bitki, yassı bir gövdeye sahip olması nedeniyle suya az ihtiyaç duymaktadır.

Bu testte 26 soru vardır.

1. I. Saint Pierre Kilisesi'nin inşa tarihi bilinmemekle birlikte İsa'nın on iki havarisinden biri olan Aziz Petrus'un ilk vaaz verdiği yer olduğuna ve mağarada cemaatin ilk kez Hristiyan adını aldığına inanılmaktadır. (Kesinlik)
- II. Kız Kalesi'nin kıyıya uzaklığı yaklaşık 600 metredir ve girişi kuzeydedir. Bu bölümde devşirme malzeme kullanılmıştır. Zaman zaman moloz taşların kullanıldığı yerler Lusignanlar Dönemi'ne ait olmalıdır. (İhtimal)
- III. Aspendos, sadece Anadolu'nun değil tüm Akdeniz dünyasının en iyi korunagelmiş Roma Dönemi tiyatrosu sahip olmasıyla ünlüdür. Şehir, bölgenin en büyük nehirlerinden Köprüçay yakınlarındaki tepe düzlüğünde kurulmuştur. (Karşılaştırma)
- IV. Sagalassos Antik Kenti; zengin maden yatakları, konumunun güvenliği, doğal su kaynaklarının çokluğu gibi sebeplerle çok uzun süre gözde şehir olabilmiştir. (Sayıp dökme)
- V. İnsuyu Mağarası, Antalya-Burdur yolu üzerinde yer alıyor. Deniz seviyesinden 900 metre yükseklikteki mağaranın uzunluğu yaklaşık 600 metre. Mağarada karstik yapının zamanla erimesi sonucu oluşan sarkit ve dikitlerin güzelliği görenleri hayretler içinde bırakıyor. (Beğeni)

Yukarıdaki numaralanmış parçaların hangisi karşısındaki kavramla ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Sanat; tek bir tanım ile ifade edilemeyen, farklı bakış açıları ile ortaya koyulabilecek, geniş yelpazede değerlendirilebilecek bir alandır. (II) Birçok sanatçı, eleştirmen ve düşünür, sanatı kendi bakış açıları ile tanımlamışlardır. (III) Hutcheson "Her insanda doğal, doğuştan gelen bir güzellik duygusu vardır ve sanatın anlamı, bu iç güzellik duygusuyla yakalanabilir." der. (IV) Platon ise "Doğada genel bir sanat kavramı yoktur; sanat, öznel deneylerin bir anlatım tarzı değil aksine günlük etkinliklerin narin biçimleridir." der. (V) Sanat, insan ruhunun ihtiyacı olan özgürlüğe ve rahatlamaya açılan bir kapı görevi görmektedir. (VI) Sanat, onu ortaya koyan sanatçıya manevi yönden verdiği doyum oranında sanatın izleyicisine de yansır ve başkalaşır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) El sanatları, ortaya çıktığı toplumun duygularını, sanatsal beğenilerini ve kültürel özelliklerini yansıtır hâle gelecek “geleneksel” vasfı kazanmıştır. (II) Oya; yapma çiçek ve örgü sanatının birleşmesinden doğmuş, süslenmenin yanında taşıdıkları mesajlarla bir iletişim aracı olarak da kullanılan, yapım tekniği ise örgü olan dantel türüne deniyor. (III) Süsleme anlamına gelen oya, çok eski tarihlerden bu yana Türk kadınlarının geliştirdiği bir sanat olarak biliniyor. (IV) Oyalar, geleneksel el sanatının ve halk kültürümüzün en güzel örneklerindendir. (V) Özellikle Anadolu’da yaşatılan her genç kızın çeyizinde “işleme” ve “oya” bulundurma geleneği sayesinde günümüze kadar taşınmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. ---- Ya da usta bir şairin, şiire verdiği emeğin ödülle taçlandırılmasının ne sakıncası olabilir ki? Üstelik şiir kitaplarının hemen hemen hiç satılmadığı, dolayısıyla kitapçıların, bu kitapları raflarına koymaya yanaşmadığı ve dağıtımçıların, “şiir” sözcüğünü duyduğunda yüzlerini buruşturduğu günümüzde... Şiirin bu konumuna gönlü razı olmayan şairlerin verdiği emekleri, bütün şiirsevenlerin takdirle karşılaması gerektiği kanısındayım.

Düşüncenin akışına göre bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ödüller, genç bir şairin şiirlerinin tanınmasına olanak sağlıyorsa az şey midir bu?
B) Şiir jürisi ödülleri gelişigüzel dağıtıyorsa bunda şiir yazan kişinin suçu ne?
C) Genç şairlerin ödül kazanınca burnunun büyüdüğünü sanki biz bilmiyor muyuz?
D) Ustalaşma yolunda bir şairin kitapları için ödül bekleme-si sizce normal midir?
E) Ödül kazanmak, sanatçıya ve sanata ne katabilir ki?

5. Birçok versiyonları bulunan *Köroğlu Destanı*’nın Türkiye Türkçesine çevrilmiş olmakla birlikte, bu alanda henüz yeterli bilimsel çalışmaların yapılmadığı görülmektedir. Sekiz cilt olarak yayımlanan *Göroğlu* anlatmalarının birinci cildinde beş, ikinci cildinde sekiz, üçüncü cildinde altı, dördüncü cildinde dört ve beşinci cildinde sekiz kol yer almaktadır. Altı, yedi ve sekizinci ciltlerde ise kolların tamamı Kiril alfabesi ile verilmiştir. Köroğlu’nun doğumu, adının verilmesi, olağanüstü at, Köroğlu’nun Ağayunus Peri ile evliliği, Hızır, dağ-mağara, turna, don değiştirme, ağaç, ok-yay-kılıç-mızrak ve dev gibi mitolojik anlamda oldukça çeşitlilik arz eden *Göroğlu Destanı*, Batı versiyonlarına göre birçok farklılıkları bünyesinde bulundurmaktadır. Özellikle Göroğlu’nun mitolojik doğumu ve Ağayunus Peri ile evliliği bu anlamda çok dikkat çekicidir.

Bu parçada söz edilen Köroğlu versiyonuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Halkın hafızasında sözlü olarak yaşamış, yazıya geçirilmemiştir.
B) Türkiye Türkçesine çevrilirken adaptasyon tekniği uygulanmıştır.
C) İlk nüshasının bütün bölümleri Kiril alfabesi ile basılmıştır.
D) Batı versiyonlarındanki olay örgüsünden farklı olduğu kısımlar bulunmaktadır.
E) Geçiş Dönemi ürünü olmanın yansıması olan kültürel karmaşalar içermektedir.

6. Amerikalı şiir eleştirmeni ve akademisyen Marjorie Perloff (1931...) modern ve postmodern şiir üzerine yazdığı eserleriyle dikkat çeker. Medya ile şiir arasındaki ilişkiye eğilen Perloff, yüksek sanat ile kitle kültürü arasındaki ayrımın ortadan kalktığını ileri süren postmodern söyleme işaret ederek alternatif modellerin yüksek sanat olarak görülen şeylerden daha fazla başarılı olduğunu ve daha fazla gündemde kaldığını söyler. Buna rağmen yüksek sanat ile alçak sanat arasındaki ayrımın ortadan kalmasından ziyade ikisi arasındaki ilişkiye ve bu ilişkinin sağladığı muazzam çeşitliliğe odaklanmak gerektiğini ifade eder. Daha sonra asıl iddiasını okuyucuyla paylaşır: “Günümüz Amerika”sında bir “şiir”, onu üreten elektronik kültür tarafından şekil almadan var olamaz.

Bu parçadan yola çıkılarak

- I. Yüksek ve alçak sanat arasındaki ilişki muazzam bir çeşitliliktir.
- II. Elektronik kültür, şiirin üretiminde ve şekillenmesinde pay sahibidir.
- III. Yüksek kültürün dışındaki alternatif modeller daha fazla gündemdedir.
- IV. Yüksek kültürün başarısı ve diğerlerinden üstünlüğü tartışılmaz.

yukarıdakilerin hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) Yalnız IV
D) I ve II E) II ve III

7. • Depozito iade noktalarının yaygınlık kazanmasıyla birlikte nasıl bir sonuç elde edilmesi öngörülmektedir?
• Depozito iade sistemi hangi yaygınlık seviyesine ulaşmıştır?
• Depozito iade sistemi nedir, ne şekilde işlemektedir?
• Depozito iade sisteminin hangi yararları bulunmaktadır?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

- A) Sıfır Atık Hareketi'nin bir parçası olan depozito iade sisteminin K-3 depozito iade makineleriyle boş içecek kaplarını kaynağında ayrıştırıp toplamayı esas alan bir uygulama olduğu belirtilmiştir.
- B) Bu sistemin tam olarak uygulamaya geçirilmesiyle ilk etapta 20 milyar adetlik cam, plastik ve alüminyum ambalajın geri dönüşüme sokulmasının hedeflendiği dile getirilmiştir.
- C) Depozito iade sisteminin pilot çalışmalarının başarıyla tamamlandığı 2023 yılında kademeli olarak ve büyük illerden başlanarak sisteme bütün Türkiye'de yaygınlık kazandırılacağı öngörülmüştür.
- D) Bu sistemle 37 bin ton sera emisyonunun azaltılacağı, 1,3 milyar kWh enerji, 3,6 milyon varil petrol tasarrufu sağlanacağı, ayrıca 20 bin vatandaşa istihdam ve 20 yılda 100 milyar TL'lik kazanç elde edileceği hesap uzmanlarınca saptanmıştır.
- E) Depozito iade sisteminin kurulması ve yaygınlık kazanması için ciddi bütçeler ayrılmasının zorunlu olduğu fakat küresel ısınmanın iklim krizine evrildiği günümüzde bu konuda geç kalınmaması gerektiği ifade edilmiştir.

8. Aşağıdaki parçalardan hangisi “Mevcut sözcüklerle alışılmamış bağdaştırmalar kurmak, bir şairin her okuyana göre farklı anlaşılmasına kapı aralayan bir zenginliktir.” **düşüncesine uzak düşmektedir?**

- A) Muzaffer İlhan Erdost, *Pazar Postası*’nda İkinci Yeni şiiriyle ilgili “Bir şey söylemeyen şiir” diyor. Ben bunu “Bir tek şey söylemeyip çok şey söyleyen şiir” olarak anlıyorum ve diyorum ki “Bir kırlangıç bir su birikintisi bir parça gök / Bir şiirden düşmüş olmalı bunlar” dizelerinde gökyüzü ile şiir arasında ilişki kuran şairin imgesi kadar doğurgan imge nerede var?
- B) İlhan Berk’in “Ne zaman seni düşünsem / Bir ceylan, su içmeye iner / Çayırırları büyürken görürüm dizelelerinde kelimeler arasında kurulan ilişki, alışageldiğimiz ve anlamı net, sınırlandırılmış bir durum arz etmez. Öyleyse bu şiiri anlamsız mı bulacağız? Elbette hayır. Burada çoğalan ve çağrışımlarla senin o andaki anlama ve anlamlandırma dünyana seslenen değişken anlamlar bulacağız.
- C) Oktay Rifat’ın *Perçemli Sokak* şiirine “Sokağın perçemi, saç, sakalı olmaz!” diyen birinin dil ile ilişkisi “Işık, ılık süt iç.” ilişkisidir. Onun için dil, günlük iletişim ve ihtiyaç giderme aracıdır. Oysa gerçek şiir, dile estetik bir bütünlük ve yaratıcı imgelerle yoruma açıklık kazandırır hatta “Gözleri göz değil gözistan” bile diyebilir.
- D) Şair, dilde var olan kelimeleri farklı bağlamlarda kullanır ve gerçekliği alışlagelenin ötesine taşır. “Unutuşun tunç kapısını zorlama” yahut “Lavanta çiçeği kokan kederler.” ifadelerinde Ahmet Muhip Dıranas, beynimizin kuytularında uyuyan bir sürü düşünceyi harekete geçirmiyor mu?
- E) Cumhuriyet şiirinde bazen ironi bazen orijinalite merakı şairleri, dilimize yerleşmemiş Batı kökenli kelimeleri kullanmaya itmiştir. Bunlardan biri de *Destina* şairi Lale Müldür’dür. “Ve Melguates çok sesli yağmuru yarattı / Platin bir yağmur”, “İşte açılıyor önümde kozmos, tafta bir gül gibi” gibi dizeler, onun şiirlerinde olağan ifadelerdir.

9. Neden geometri öğreniyoruz?

Kökeni Yunanca olan geometri, geo (yer) ve metro (ölçüm) kelimelerinin birleşiminden oluşmuştur. Temelleri Eski Mısır’da atılan geometri, zaman içerisinde matematiğin nokta, doğru, düzlem, şekiller ve üç boyutlu cisimlerin özellikleri gibi pek çok konu ve kavramı inceleyen bir dalı hâline gelmiştir. Geometri; mimarlık, mühendislik ve sanat gibi pek çok alanda işimize yarar. Aynı zamanda günlük hayatta karşılaştığımız zorluklara karşı çözüm yöntemleri bulmayı da kolaylaştırır. Örneğin bir toplantıda herkesin birbirini görebilmesi için masanın orta noktasına eşit uzaklıkta olması gerekir. Bu ise ancak dairesel bir şekilde oturulduğunda gerçekleşir. Bu yüzden toplantıda yuvarlak masa yani oturan her katılımcının merkeze eşit uzaklıkta olduğu masa tercih edilir. Ayrıca, yuvarlak masada oturan herkes masanın orta noktasına eşit uzaklıkta olduğu için bu durum katılımcılara eşitlik duygusu verir.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Somut örneklerden hareketle bir soru açıklanmaktadır.
- B) Güncel bir “sorun”un çözüm önerileri sıralanmaktadır.
- C) Bir kavramın kronolojik seyri örneklerle açıklanmaktadır.
- D) Tarihî verilerden hareketle çıkarımda bulunulmaktadır.
- E) Öznel ifadelerle farklı durumlar değerlendirilmiştir.

10. Muhabir:

(I) ----

Editör:

— Sanal âlemin en büyük avantajı hızlı olmasında. Fakat bu hız, pek çok niteliği savuracak nitelikte. Herhangi bir edebiyat metni, neredeyse üretildiği anda okuruna ulaşıyor. Bu hız, pek çok şeyi sekteye uğrattırıyor. Ürün, edebiyat dergilerindeki gibi bir yayın kurulu süzgecinden geçmiyor mesela. Genç yazarların ustalardan öğüt alma yerine daha çok “beğeni” alma arzusu niteliksizliği de beraberinde getiriyor. Yayımlanan metinlerin edebî niteliklerinin hiçbir kritere bağlı olmaması, anormal bir kirlilik oluşturuyor. Diğer taraftan sanal âlem; kendini kanıtlamış, kendine yer edinmiş pek çok önemli yazar ve şair için ise son derece verimli bir etkileşim aracı.

Muhabir:

(II) ----

Editör:

— Avrupa’da çıkan dergilerin tamamından daha fazlası İstanbul’da çıkıyor. Buna karşılık üretilen edebî metinlerin değeri tartışılacak düzeyde. Çok fazla dergi çıkıyor çünkü çok fazla “nefis” var. Nefis diyorum çünkü dergilerin sahipleri, eserleri; eser sahipleri, dergiyi çıkaranları fazla önemsemiyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. İnternetin yayın faaliyetlerine olan etkisi hakkında ne düşünüyorsunuz?
II. Avrupa’da çıkan dergilerin Türkiye’de çıkanlardan daha iyi olduğunu mu düşünüyorsunuz?
- B) I. Sanal âlemde edebiyatla ilgili çok sayıda metnin yer almasını nasıl karşılıyorsunuz?
II. Bir derginin faaliyetlerinde başarılı sayılmasını sağlayacak temel ölçüt nedir?
- C) I. İnternetin edebiyata katkıları, edebiyattan götördükleri hakkında neler söylersiniz?
II. Türkiye’de çok sayıda dergi çıkarılmasını neye bağlıyorsunuz?
- D) I. Sanal âlemin yazar ve okura ne tür katkılarının olduğunu düşünüyorsunuz?
II. Nitelikli dergi çıkarmak için sahip olunması gereken özellikler nelerdir?
- E) I. İnternet ortamının edebiyat dünyasına faydaları ve zararları hakkında ne düşünüyorsunuz?
II. Dergilerin niteliğinin artmasında eserlerin öncelikli etkisi olduğunu mu düşünüyorsunuz?

11. Cambrige Üniversitesinde Hawking, Einstein’ın İzafiyet Teorisi’nden yola çıkarak Büyük Patlama’nın yaklaşık 14 milyar yıl önce, “tekillik” durumundayken başlamış olduğu kuramını geliştirdi. Hawking’in en sevdiği konu ise kendisine yaklaşan her şeyi yutan kara delikler. Ünlü profesörün en önemli bilimsel çalışmalarından biri kara deliklerin sonuza dek varlığını sürdürmediği, ışıma (Hawking Işınması/ Radyasyonu) nedeniyle yavaş yavaş buharlaşıp yok olabildiklerini formüle etmesi. Bu teorisi henüz ispatlanabilmiş değil. Hawking, kara deliklerin ışınmasının ölçülebileceğini ama yakınımızda bir kara delik bulunmadığını öne sürüyor. İspatlanması mümkün olamasa da pek çok uzman Hawking Işınması’nın varlığına ikna olmuş durumda. Hannover’deki Max Planck Yer Çekimi Fiziği Enstitüsünden Bruce Allen, Hawking’in teorisinin yüzlerce yıl varlığını sürdüreceğini savunuyor. Hawking ikinci bir Albert Einstein mı? Bu, bilim insanları tarafından oldukça sık tartışılan bir konu. Ama genellikle kabul gören görüşe göre besleyen, beslenenden büyüktür çünkü besleyen, beslediğinin varlık sebebidir.

Bu parçaya göre Einstein’ın Hawking’den daha büyük bir bilim adamı olması aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) Einstein’ın bulduklarının değişmez kurallar içermesi
B) Hawking’in Einstein’ın buldukları üzerinden ilerlemesi
C) Einstein’ın Hawking’e göre daha tecrübeli olması
D) Hawking’in kara delikler konusundaki fikirlerini kanıtlamaması
E) Einstein’ın teorilerinin doğrulanmış olması

12. Güçlü-güçsüz, işe yarayan-yaramayan gibi ikilikler ekseninde anlaşılma ya çalışıldığında Kafka'nın "Samsa" karakteriyle sistem dışı bir figür çizdiği söylenebilir. Otoritelerce ezilen, ekonomik anlamda üretimi ölçüsünde değerli ve insani kılınan bir varlığa karşı sergilenen duruş akıllara sıkça "ötekinin ortaya atılmışlığını" getirmektedir. Bu noktadan bakıldığında Kafka'yı anlamaya çalışmanın onun kendi yaşam hikâyesinden de hareket ederek mümkün olabileceği düşüncesine varılabilir. Ancak yine de yazarın dilindeki yer yer ironik tutum, okuyucuya birçok kez zeminin kayganlığını hatırlatmakta ve anlamın arandığı yeri bulmanın zorluğunu göstermektedir.

Kafka'nın "Samsa" karakterini anlayabilmek için onun

- I. yeni sözcükler oluşturma
- II. yapının dünyada kabul görmesi
- III. ironik bir tutum benimsemesi
- IV. sistem dışı bir figür oluşturma

özelliklerinden hangileri nedeniyle özel bir donanım gereklidir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) I ve IV
- D) II ve IV
- E) I ve III

13. I. Ancak, bu çerçeve, kendi özelliklerinin belirlenmesine engel olmuyor.
- II. Değil, elbet; Alman, Fransız, İngiliz uygarlıkları Batı uygarlığı çerçevesindedir.
- III. Batı uygarlığı, sınırları kesin çizilmiş, her ülkede aynı olan uygarlık mıdır?
- IV. Bu uygarlıkların, yaşam özellikleri kadar sanatları da kendilerine özgü.
- V. Fransız resim-heykeli İngiliz'e, İngiliz'in sanatı da Alman sanatına benzemiyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle anlamlı bir bütün oluşturabilmek için cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ve III
- B) I ve V
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve V

14. Yazarlık biraz garipti. Dümdüz verilen gerçek, kimsenin hoşuna gitmiyordu. Bu yüzden yazarken yalan söylemiydim ama bu yalanlarla gerçek ortaya çıkmalıydı. Ben de yalanlar kurmaya başladım. Sürekli yalan söylüyordum. Yalan söylemek önemli değildi de bunlara zamanla inanmaya başlamak sorundu. Oysa yalan diye anlattıklarım yazıya döküldüklerinde gerçeklerden daha gerçeğe dönüşüyordu. Yanımdan geçip giden biri yazdıkça ete kemiğe bürünüyor, gelip karşınıza oturuyor, varlığını herkesten önce size kabul ettiriyordu. Yazarak âdeta büyüleniyor, başka biri oluyor, o söylüyor, siz yazıyordunuz. Sonra o oluşturduğunuz karaktere âşık oluyor, oluşturduğunuz o doktorun sizi iyileştireceğine inanıyordunuz.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yazılarını yalan üzerine kurduğunun bilincindedir ve bunu doğru bulmaktadır.
B) Gerçeklerin herkesin bildiği şekilde anlatılmasını doğru bulmamaktadır.
C) İnsanların zaman içinde yalan olarak bildiği şeyleri gerçek kabul ettiğini söylemektedir.
D) İnsanların yalanları gerçekten daha çok beğenmesinden rahatsız olmaktadır.
E) Kendi yalanlarına kendini kaptırmasını önemli bir sorun olarak görmektedir.

15.

- Para, MÖ 7. yüzyılda Anadolu'da Lidyalılar tarafından bulunmuştur.
- Altın ve gümüş karışımından yapılan bu paralar, zamanla önemli bir değişim aracı hâline gelmiş ve yaygınlık kazanmıştır.
- Paranın ilk olarak Manisa Salihli civarında kurulan Sardes şehrinde Kral Gigges adına basıldığı kabul edilmektedir.

Para, icat olduğu tarihten itibaren değişim için kullanılmaya başlanmış bir ticaret aracıdır. Değerli olan para değil, onu kullanarak aldığın mal ya da hizmettir. Aslında paranın bir kıymeti olmamalıdır. Elinde günlük hayatı geçirmek için zaruri ihtiyaç kaynakları az olan bütün toplumlar yıllar yıllar önce, bir araç olan parayı yeryüzünde kıt olduğu için değerli olan altın, gümüş ve bakır gibi madenlerden yaparak değerli kıldılar. Yıllar sonra, aslında giyinmek için aldığın kumaş, yemek için aldığın buğday ve içtiğin su yerine altın, hisse, para ve uluslararası para borsaları ve piyasaları oluşturdular. Adına da kolaylık dediler, para taşıması kolay ama bir çuval buğdayı omzumda mı taşıyayım, dediler. Kimse tamam para olsun da asıl buğdayın piyasası olsun; para piyasasına ne gerek var, demedi.

Bu parçanın yazarına göre aşağıdakilerden hangisi parayı önemli hâle getiren bir etken olamaz?

- A) Alım gücü
B) Taşıma kolaylığı
C) Borsada karşılığı olması
D) Değişim aracı olması
E) Alışverişe teşvik etmesi

16. Tıbbi bitkilerin tanımını tam olarak yapmak mümkün değildir. Günümüzde “tıbbi” ve “aromatik” bitkiler terimleri çoğunlukla bu bitkileri adlandırmada kullanılan terimlerdir. Tıbbi ve aromatik bitkiler; hastalıkları önlemek, sağlığı sürdürmek veya hastalıkları iyileştirmek için ilaç olarak kullanılan bitkilerdir. Tıbbi bitkiler; beslenme, kozmetik, vücut bakımı, tütsü veya dinî törenler gibi alanlarda yer alır. Aromatik bitkiler ise güzel koku ve tat vermeleri için kullanılmaktadır. Aromatik bitkilerin gıda, kozmetik ve parfümeri sektöründe de geniş kullanım alanı bulunmaktadır. Bitkisel ilaçların orijinal materyali genellikle tıbbi bitkiler grubuna dâhildir. Bitkisel ilaç, işlenmemiş ya da işlenerek bir veya daha fazla bitkiden oluşturulan bileşim maddesi içeren tedavi edici özelliği olan veya insanların sağlığına yararı olan bitkilerden türetilen maddeler veya ürünlerdir.

Bu parçada tıbbi ve aromatik bitkilerle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kullanıldıkları alanlara
- B) Birbirlerinden ayrılan yönlerine
- C) Genel olarak hangi adla bilindiklerine
- D) Birbirlerinden üstün olan yönlerine
- E) Kesin bir tanımlarının yapılmadığına

17. Son yıllarda ebeveynlerin biraz memnun biraz da muzdarip olduğu konu, büyümüş de küçülmüş çocuklar. Ülkemizde ve dünyada birçok kişi, çocuğunun ebeveyn gibi davranmasından rahatsız. Fakat bir yandan da çocuğunun bu davranışının zekâ belirtisi olduğunu düşündükleri için ebeveynler, bu duruma ses çıkarmıyor.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir konu hakkında yapılan değerlendirmeler, bakış açılarına göre değişiklik gösterir.
- B) Gereksiz çıkarımlarda bulunmak, yanlış düşüncelere zemin hazırlar.
- C) Olumsuzlukların kaynağını tespit etmek, sorunların çözümünü kolaylaştırır.
- D) Bir konu hakkındaki çelişkilerin ortadan kalkması için bilimsel çalışmalardan yararlanılmalıdır.
- E) Kuşak çatışmaları, ebeveynler ile çocuklar arasında uçurumlar oluşmasına neden olur.

18. Aşağıdaki parçalardan hangisi “Bir insan, hem akademisyen hem yönetici hem de ticari işletme sahibi olmaya kalkışsa onun başarılı olabileceğine inanır mısınız?” sorusuna cevap vermektedir?

- A) Başarının başat elemanı yetenektir. Yeteneğin olmadığı yerde çaba ne kadar çok olursa olsun sonuçsuz kalır ya da çabalayan kişi içinde öğütülecek buğdayı olmayan değirmen taşı gibi kendi kendini öğütür. Bazıları da bir arpa boyu yol alamadım, deyip pes ediverir.
- B) Farklı farklı işlerle uğraşanların gerekçelerini dinledim zaman zaman. Bunlar, kendilerini başarıya yahut başarısızlığa endekslemiyor daha çok yeknesak bir yaşamın sıkıcılığından kurtulmak için arayışa giriyorlar yani mutluluk merkezli bir bakış açıları ve enerjik, kıpır kıpır bir kişilikleri var.
- C) Kişiden kişiye değişen bir durum olsa da bir genelleme yapabiliriz. Başarılı olmak için kişinin yetenekli olduğu alanda ilerlemesi gerekir. Birbirinden çok farklı yaşam becerileri ve yetenek gerektiren alanların hepsinde birden başarılı olmak, istisnalar müstesna, pek makul gelmiyor bana. Çok kucaklayanın çok dökeceği hepimizin malumu.
- D) Büyük başarılarla imza atmış olan büyük adamların heykelleri, onlar bir iş yaparken kendilerine atılan taşlardan yapılmıştır. Onlar, kulaklarını kendi içlerine açmış kişilerdir. Dışarıdakilerin görmediğini gören, duymadığını duyan kararlı kişilerdir.
- E) Hangi alana bakarsanız bakın olağanın dışında bir başarı hikâyesinin kahramanı olan kişiler, çok yönlü donanıma ve kültüre sahip kişilerdir. Atatürk’ün Büyük Taarruz gecesinde *Çalikuşu* romanını okuduğunu duymuşsunuzdur. Sabahattin Ali’nin bir botanikçi gibi bitkilerin yaşamına merak saldıgını da ben ekleyeyim.

19. Gazeteci: Genç dostunuza “Ata binmeyi iyi öğren dostum yoksa yazarlığın ne anlama geldiğini kavrayamazsın.” derken ne anlatmak istediniz?

Yazar: At, gemi aزیya alıp başına buyruk biçimde koştururken üzerinden düşmemektir ve atın gittiği yere gidebilmektir yazarlık.

Gazeteci: Atın dizginlerini sıkı tutup atı istediğimiz yere götürmekten bahsediyorsunuz değil mi?

Yazar: İyi bir binici olduğun zaman dizgine asılmayacaksın ata uyum gösterip düşmemeyi ve onunla gittiği yere kadar gitmeyi becereysin, budur işte yazarlık.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki yazarın sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Sanatta kurgusal gerçekliğin bütün ayrıntıları, ölçüleri net biçimde belirlenmiş mimari bir plan gibidir.
- B) Sanatçı, duygularının selinde boğulma tehlikesine karşı yazmayı bir çare olarak bulmuş kişidir.
- C) Bir yerden sonra yazdıklarımı istediğim düşünceleri duyguları ve kelimeleri koyamam, yazdıklarımın isteklerine uyum göstermeye çalışırım.
- D) Yazmak, tehlikeli sulara kulaç atmaktır; bu tehlikeyi göze alamayan geminin limanda çürümesi kaçınılmaz.
- E) Usta yazarlar, gönlüyle aklını barıştırmış kişilerdir; biri için diğerinden vazgeçmezler.

20. İki uçlu pergel gibiyiz. Bir ucunda çivi, bir ucunda kalem olan iki uçlu pergel. İki uçludan biri sabit, biri seyyar olur bu pergelin. Çivili uç, bir yere saplanır, orada sabittir. Öbür uç, çevrede dolaşır. Pergelimizin iki ucu da sabit olsa çevredeki güzelliklerden mahrum kalırız. İlerleme, görgü, birikim olmaz. Ya ikisi de serbest olursa işte o zaman da insan fırtınalı, çalkantılı bir denizde başıboş bırakılmış bir kayık gibi kaybolup gider. Sulara gark olur. Hâl böyle olunca şunu da söylemek gerek: İnsan için vazgeçilmez değerler, pergelin sabit ucudur. Bunlara zarar vermeden, bunları yok etmeden dışarıya açılmak iyidir. Zenginleştirir insanı, ona ufuk verir. İnceltir kafayı ve yüreği. Sahip olunan değerlerin değerini artırır.

Aşağıdaki türkü sözlerinden hangisinde altı çizili söz ile somutlaştırılabilecek bir duygu dile getirilmiştir?

- A) Söylemem derdimi dertsiz insana
Dersiz insan dert kıymetin bilemez.
- B) Cahildim, dünyanın rengine kandım.
Hayale aldandım, boşuna yandım
- C) Bir fırtına tuttu bizi, deryaya kardı,
O bizim kavuşmalarımız mahşere kaldı.
- D) Mevlam gül diyerek iki göz vermiş,
Bilmem ağlasam mı, ağlamasam mı?
- E) Gözdür, âlemi gezer de
Gönül "bir" inen olur

21 – 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yeni geliştirilen lazer temelli bir cihaz; kalp atışı, solunum hızı, kas etkinliği gibi yaşamsal işaretleri 1 metre uzaktan ve temassız izleyebiliyor. Hastanede yatan ya da evde yakın takibi gereken hastalar için geliştirilen cihazın avantajlarından biri de giysilerin üstünden de ölçüm yapabilmesi. SmartHealth Mod adlı cihazı ContinUse Bimetrics adlı şirket bünyesinde ekibiyle birlikte geliştiren Zalevsky, cihazın farklı biyomedikal parametreleri tamamen kablolu ve temassız olarak tek bir algılayıcı ile ölçebildiğini belirtiyor. SmartHealth Mod, vücuttan yayılan minik titreşimleri algılıyor. Cihaz, hastanın göğsüne bir lazer ışını gönderip yansıyan ışığı özel optik donanımı sayesinde analiz ediyor. Hastanın kalp atışı ya da solunumu vücutta belli belirsiz bir hareket oluşturuyor. Bu hareketin yansıyan ışık üzerinde oluşturduğu değişimler, cihazın kamerası tarafından algılanıyor. Cihazın çevresinde bir manyetik alan oluşturulduğunda hastanın kanındaki glikoz düzeyi de tahmin edilebiliyor. Zalevsky, daha yüksek kaliteli lazer kaynakları ve kameralar kullanılırsa cihazın 400 metreden de ölçüm yapabileceğini belirtiyor. ContinUse Biometrics, ayrıca teknolojiyi akıllı telefonlarla bütünleştirmek amacıyla Motorola'yla iş birliği yapıyor. Şu anda cihazın klinik denemeleri yapılıyor. Zalevsky, teknolojinin trafik kazalarını azaltmak amacıyla sürücülerin durumunu değerlendirmek için de kullanılabileceğini düşünüyor. Örneğin sürücü hasta ya da yorgunsa cihaz yapacağı ölçümlerle bunu tespit edip sürücüyü uyarabilir.

B
İ
L
G
İ
S
A
R
A
M
A
L

21. Bu parçadan hareketle SmartHealth Mod adlı cihazın işlevleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vücuda gönderdiği lazer ışığının geri dönüşündeki değişimleri algıladığı
- B) Biyomedikal parametreleri kablolu ve temassız ölçebildiği
- C) Yayıdığı minik titreşimlerle insan vücudundaki verilere ulaşabildiği
- D) Bazı yaşamsal belirtileri belirli mesafeden takip edebildiği
- E) Çevresinde oluşturulan belirli tekniklerle hastanın şeker düzeyini de tespit edebildiği

22. Bu paçadan hareketle Zalevsky'nin SmartHealth Mod cihazını geliştirerek ulaşmak istediği amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların yaşam şartlarını üst seviyeye taşımak için akıllı telefon üzerinden sağlık uygulaması oluşturmak
- B) İnsanların kalp atışı ya da solunumunu etkileyecek zararlı etkenleri erken belirleyip bunlara önlem almak
- C) Evde takip altına alınan hasta insanların hastane ile iletişimlerini kolaylaştıracak bir yazılım oluşturmak
- D) İnsan tepkilerini analiz ederek olumsuz bir durumu önceden tespit edip buna önlem almak
- E) Özel bir manyetik alan oluşturarak sağlığına önem veren insanların yaşamsal tepkilerini kontrol etmek

23 – 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Türkçeyi güzel kullanan yazarlardan biri olan Şevket Rado, sohbetlerinde akıcı ve kolay anlaşılır bir üsluba sahip. *Eşref Saat*, her seviyedeki insana vazife duygusunu, etrafına faydalı olmayı, güçlüklerden yılmamayı, aileye bağlı olmayı, kişinin kendi kusurlarını görüp onlarla yüzleşmesi gerektiğini telkin etmek amacıyla İstanbul Radyosundaki konuşmalarından oluşuyor. *Eşref Saat*'i okuyarak hayatı sevecek, sağlığınızın değerini bilecek, zengin olmak için doğru davranışın ne olduğunu öğreneceksiniz. Yıllardır sevilerek okunan *Eşref Saat* pek çok insanın keşke daha önce okusaydım diyeceği türden bilgiler içeren bir kitap. Eser, yazarın radyo konuşmalarını dinleyenlerin o günlerle dönmelerini sağlayacak türden bir anlatıma da sahip. Yazarın ifadesiyle hayatı sevmeyi, çalışmayı, iyiliğe, doğru luğa, güzelliğe değer vermeyi üstün tutan bir insan olmanın kapısını aralıyor *Eşref Saat*.

23. Bu parçada *Eşref Saat* adlı eserle ilgili aşağıdakilerden hangisine değ inilmemiştir?

- A) Yazarın yaşamından taşıdığı izlere
- B) Dil ve anlatım özelliklerine
- C) Okurlarına kazandırmak istediği erdemlere
- D) Hangi aşamalarda meydana getirildiğine
- E) Kimi okurlarını geçmişe götüren özelliğine

24. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi *Eşref Saat* adlı eserin çok okunmasını sağlayan özelliklerinden biri değ ildir?

- A) Güzel bir Türkçe ile oluşturulması
- B) Okurlarını öz eleştiriye yönlendirmesi
- C) Geçmişe özlem konusunu işleyen yazılardan oluşması
- D) Yaşam için önemli bilgiler içermesi
- E) İyi insan olmanın yollarını göstermesi

25 – 26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tüm çocukların sağlıklı beslenebildiği bir dünyada yaşayabilmek mümkün mü? UNICEF'e göre 2040 yılında 600 milyon çocuk, su kaynakları sınırlı bölgelerde yaşıyor olacak. Bu durum da beslenmeyi yakından etkileyecek. UNICEF'in "Çocuklar, Gıda ve Beslenme Raporu"na göre dünyada her üç çocuktan biri yani 200 milyondan fazla çocuk, ya yetersiz beslenmekte ya da aşırı kilolu. Bunun sebebi iklim krizi olabilir mi? Geçtiğimiz yıl Environmental Research Letters dergisinde yayımlanan ve 107 bin çocuk üzerinde yapılan bir araştırmanın bulgularına göre yoksulluk, hijyen eksikliği ve yetersiz eğitim koşullarına göre iklim krizinin bir sonucu olan yüksek sıcaklıkların çocukların yetersiz beslenmesiyle ilgili sorunları daha fazla artırdığı ortaya kondu. Journal of Environmental Economics and Management dergisinin geçtiğimiz ay çocuklar ve bebekler üzerinde yaptığı çalışmanın sonuçları da bu tezi doğrular nitelikte. Cornell Üniversitesinin araştırmacıları, küresel sıcaklığın 2°C artmasının akut ve kronik yetersiz beslenme oranlarını artıracaklarını belirtiyor. Kısacası kentleşme, iklim değişikliği ve yanlış yemek tercihleri beslenmeyi olumsuz yönde etkiliyor ve yetersiz beslenme dünya çapında en çok da çocukları etkiliyor. ----.

25. Bu parçada altı çizili söz ile gönderme yapılan tez aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İklim krizinin yarattığı küresel ısınma gıda güvenliğini tehlikeye atmaktadır
- B) Gelir dağılımı eşitsizliği, dünya çocuklarının kiminin aşırı, kiminin yetersiz beslenmesine yol açmaktadır
- C) Çocuklarını sağlıklı besleyen toplum, geleceğin lider ülkesi olacaktır
- D) İklim krizinin yol açtığı beslenme krizini yeterli eğitim, zenginleşme ve hijyen kurallarına uymak durdurabilir
- E) İklim krizi ve küresel ısınma, çocukların yetersiz beslenmesine yol açan önemli bir sorundur

26. Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse yetersiz beslenmenin yol açacağı durumla ilgili bir çıkarım yapılmış olur?

- A) Öyleyse çocukların yeterli beslenememesi, dünyanın geleceğinin aç bırakılması anlamına geliyor.
- B) İklim krizinin yol açtığı mevsim döngüsü bozuklukları, gıda üretimini ve yetersiz beslenmeyi beraberinde getiriyor.
- C) Fazla beslenen çocuklarla az beslenen çocuklar arasında gıda dağılım dengesini sağlayacak küresel örgütler gerekiyor.
- D) Mesela Batı Afrikalı çocuklar üzerinde yapılan bir araştırma yüksek sıcaklıkların yetersiz beslenmeyi %29 oranında artırdığı tespit edildi.
- E) Dolayısıyla anne-babaların çocuklarını çok küçük yaşlarda sağlıklı beslenme konusunda bilinçlendirmeleri gerekiyor.

Bu testte 26 soru vardır.

1. I. Çoban Mehmet ile evlenecek olan Zehra, insanın rüyasına girse korkutacak kadar acayip bir insan, bir nevi delidir. Kına renginde çalı gibi sert, karma-karışık saçları, bal mumu gibi renksiz yüzünde yine o renkte çilleri, daracık alnı ile bir hizada korkunç gözleri vardır.
- II. Evrende sayısız gök cisminin oluşturduğu kümelere galaksi, çevresine ısı ve ışık yayan gök cisimlerine ise yıldız denir. Güneş, bir yıldızdır. Bir galakside yer alan yıldızlardan bazılarının bir araya gelerek oluşturduğu gruplara ise sistem denir. Dünya Samanyolu Galaksisi'nde bulunan Güneş Sistemi'nde yer alır.
- III. Kadın, bir gözyaşı seline boğulur gibi ağlayıp dövünmeye başladı. Kübra, başını kaldırarak anasına baktı fakat bir şey söylemeden ve en küçük bir harekette bulunmadan başını tekrar yorganların arasına soktu. Bu sefer de onu teskine filan çalışmayaarak susmasını bekledi. Kadın, biraz sonra gözlerini koltuğunun yenine silerek tekrar anlatmaya başladı. İlk zamanlarda sözlerini hıçkırıklar kesiyor ve hiçbir şey anlaşılmıyordu.

2. (I) Filozof, düşüncelerini mantıksal bir tutarlılıkla ortaya koyan ve sistemli bir bütünlük içinde sunandır. (II) O; karşıtlıkları içinde hayatı, hayatın anlamını, anlamsızlığı, doğruyu ve yanlış, iyiyi ve kötüyü, bizi mutluluğa götüreni bilmeye çalışır. (III) O; duygu ve düşünceleriyle evrensel bir bilince sahip, oralı ya da buralı değil, bir evren vatandaşdır. (IV) Düşünürler göre felsefe yapmak için bazı niteliklere sahip olunması gerekmektedir. (V) Aristoteles, bu niteliklere sahip olan filozofun özelliklerini "mümkün olduğu ölçüde her şeyi bilen, güç ve insanlar tarafından bilinmesi kolay olmayan şeyleri bilme gücüne sahip olan, bilimin her dalında nedenleri daha kesin bir biçimde bilen ve öğretme gücüne sahip olan bilgelik" olarak açıklamaktadır. (VI) Bütünsel bilgiye, ona giren yolda yürüyebilecek bir altyapıya sahip olmanın yanı sıra ancak "bilgi sevgisi" ile mümkün olduğu, birçok filozofun mutabık kaldığı bir düşüncedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

Numaralanmış parçaların anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

	I	II	III
A)	Betimleme	Tartışma	Tanık Gösterme
B)	Açıklama	Örnekleme	Karşılaştırma
C)	Öyküleme	Sayısal Veriden Yararlanma	Tartışma
D)	Betimleme	Örnekleme	Öyküleme
E)	Öyküleme	Tanımlama	Tartışma

B
İ
L
G
İ
S
A
R
M
A
L
I

3. (I) Okyanuslardaki plastik atıkların temizlenmesi için uygulanabilir bir yöntem geliştirilemediği için bu alandaki çalışmalar, okyanusların daha fazla kirlenmesini engellemeye odaklanmış durumda. (II) Öte yandan okyanusların temizlenmesinin mümkün olduğunu düşünen bir grup araştırmacının geliştirdiği okyanus temizleme aracı, başarılı sonuçlar elde etti. (III) “U” şeklindeki ağın deniz yüzeyine gerildiği sistem, dalgalar sayesinde hareket ederek deniz yüzeyindeki plastikleri topluyor. (IV) Deniz canlıları bu ağdan etkilenmezken plastik atıkların büyük çoğunluğu bu ağ sayesinde toplanabiliyor. (V) Son yıllarda insanoğlu kontrolsüz bir şekilde tonlarca plastiği denize dökerek dünya okyanuslarında feci bir ayak izi bıraktı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Film eleştirisi, izleyici ve sinemacı arasında bir yerde durmaktadır. Film eleştirisi, seyirci için çözümleme yapma materyalleri sunar. Yapılan her eleştiri, izleyicinin ..I.. . İzleyici, okuduğu eleştirden ne kadar çok bilgi elde edinebiliyorsa filmi anlamlandırması, çözümlemesi de o oranda doğru olacaktır. Buna bağlı olarak seyirci, sıradan bir seyirci olmak yerine düşünen, ..II.. .

Bu parçada boş bırakılan yerlere getirilmesi gereken sözler aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) I. yapımcıya olan güvenini artırır
II. seçici ve eleştirici hâle gelir
- B) I. filmin kalitesini ölçmede yardımcı olur
II. filmin içinde kendini bulmaya çalışan izleyici konumuna gelir
- C) I. filmde çıkarımda bulunmasını sağlayan birikimler elde etmesini sağlar
II. yönetmenin yerine kendini koyan, filmin akışına öneri sunan biri hâline gelecektir
- D) I. filmde farklı tatlar almasını sağlar
II. kafa yoran, bilinçli bir izleyici durumuna gelecektir
- E) I. filme olan ilgisini güçlendirmektedir
II. senaryonun akışını kurgulayan, filme farklı bakış açıları getiren izleyici şekline bürünür

5. • Kayropraktik yönteminin amacı nedir?
• Kayropraktik tedavi yöntemi hangi problemlerin tedavisinde uygulanabilir?
• Kayropraktik tedaviyi kimler uygulayıp yönetebilir?
• Kayropraktik tedavi yöntemi nasıl uygulanır?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

- A) Kayropraktik tedavi yönteminin, kemik erimesi, refleks kaybı, güç kaybı, omurgada ciddi sinir basıncı ve kayma bulunan hastalarda uygulanmasının çok tehlikeli olduğu tespit edilmiştir.
- B) Skolyoz (omurga eğriliği), bel ve boyun fıtıkları, duruş bozuklukları ve buna bağlı bel, boyun ve sırt ağrıları, strese dayalı yaygın kas ağrıları, fibromiyalji sendromu ve baş ağrılarında kayropraktik yöntemin uygulanabileceği saptanmıştır.
- C) Kayropraktik yöntemde uzman kişinin şikâyetleri dinleyip değerlendirmesinden sonra detaylı fiziki muayene yaparak sorunun kaynağını anlayıp ihtiyaçlara uygun olan mobilizasyon, manipülasyon ve traksiyon gibi yöntemlerden bir veya birkaçını uygulaması şeklinde gerçekleştireceği vurgulanmıştır.
- D) Kayropraktik tedaviyle vücuttaki dokuları uygun pozisyonlara getirmenin, herhangi bir ilaç veya cerrahi müdahaleye başvurmaksızın vücudun kendini onarmasına imkân tanımanın hedeflendiği belirtilmiştir.
- E) Dünya Sağlık Örgütü tarafından kabul edilen manuel bir terapi yöntemi sayılan kayropraktik terapinin bu konuda eğitim almış uzman tıp doktorları ve fizyoterapistler tarafından uygulanması gereken bir yöntem olduğu vurgulanmıştır.

6. Ahmed Arif, Cumhuriyet Devri Türk şiirinin kendine özgü çizgisi olan, Ahmet Haşim gibi az sayıda şiirle Türk şiirinde önemli bir yer edinmiş nadir şairlerindendir. Şiire başladığı yıllarda Garip akımı çok revaçta olmasına rağmen bu akıma sempati duymamış hatta bu akımı; şiiri gıdıklama, alay ve ucuz espiye indirgeyerek sıradanlaştırdığı için eleştirmiştir. Özgün duygu, düşünce ve imgelerle, her dönemde geçerli olan konuları; düzenli olmasa da kafiye, ritim, ses ve kelime tekrarı gibi müzikalite oluşturan öğelerden faydalanarak samimi ve kısa bir anlatımla şiirde kendine özgü bir çizgi oluşturmayı başarmıştır. İçinden geldiği halkın düşünce, duygu, öfke ve acılarını, sevgi ve umutla yoğurarak halkın söyleminden beslenen içten anlatımıyla şiirlerinde işlemiştir. Bu durum, onu çok sevilen ve okunan şairlerden biri yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Ahmed Arif’le ilgili değinen konulardan biri değildir?

- A) Halkın söyleminden beslenen içten anlatımla halkın duygularını anlatmıştır.
- B) Garip akımına sempati duymamış hatta onları eleştirmiştir.
- C) Şiirde kendine has bir çizgi oluşturmayı başarmıştır.
- D) Şiir anlayışı Ahmet Haşim etkisinde gelişmiş ve ondan beslenmiştir.
- E) Her dönemde geçerli konuları özgün tarzda işlemiştir.

7. İnsan, kavramlar aracılığı ile düşündüğüne göre anlamı doğru bilinmeyen kavramların kullanılmaması gerekir. Felsefe, kavramsal bir düşünme etkinliği olduğu için bizden öncelikle üzerinde düşünülecek konunun kavramlarının doğru anlaşılması istenir. Nitekim bir düşünceyi anlamamamanın ya da anlamamamanın nedeni, kavramların yanlış kullanılmasıdır. Felsefe; bir bakıma kavram oluşturma, keşfetme ve üretme sanatıdır. Bu nedenle kavramları sorgulamayı, eleştirmeyi böylelikle aydınlatmayı amaçlar. Kavramların doğru kullanılmaması ve kavram bilgisizliği, kişiyi yanlış ve temelsiz fikirler üretmeye götürür. Öyleyse kavramlara verilen anlama göre düşünceler, duygular ve eylemler farklılaşacağından kavramların doğru kullanılması son derece önemlidir. Aksi hâlde aynı sözcükler kullanılmasına rağmen bunlardan ayrı şeyler anlaşılacaktır. Bu durumda da anlaşılmadan konuşulacaktır.

Bu parçada kavramlarla ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türetilmelerinin ancak daha çok ihtiyaç hissetmekle ve daha çok insanla yaşantı oluşturmakla mümkün olacağı
- B) Doğru kullanıldıklarında kişilerin çağrışımlarının örtüşmesiyle doğru anlama ve anlaşılmanın sağlanacağı
- C) Zihindeki çağrışımlarının fazlalığı oranında nesnelerin ve insanlar arası ilişkilerin artış göstereceği
- D) Farklı uluslarda farklı anlamlar taşıyacaklarından herkes tarafından aynı oranda anlaşılmasının mümkün olamayacağı
- E) Düşüncenin temelini oluşturmaları nedeniyle yeni ve özgün düşüncelere ulaşabilmenin ilk aşaması sayılmalarının doğru olacağı

8. I. Bilim insanlarının sıtmaya yönelik aşı geliştirilebilmesi yüz yıldan uzun bir zaman aldı.
- II. Sivrisineklerin yaydığı sıtma paraziti çarpıcı derecede karmaşık ve ele geçirilmesi zor bir organizmadır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Sivrisineklerin yaydığı sıtma paraziti çarpıcı derecede karmaşık ve ele geçirilmesi zor bir organizma olmasına rağmen bilim insanlarının sıtmaya yönelik aşı geliştirilebilmesi yüz yıldan uzun bir zaman aldı.
- B) Bilim insanlarının sıtmaya yönelik aşı geliştirilebilmesi yüz yıldan uzun bir zaman alsa bile bu durum sivrisineklerin yaydığı sıtma parazitinin çarpıcı derecede karmaşık ve ele geçirilmesi zor bir organizma olduğu gerçeğini değiştirmez.
- C) Sivrisineklerin yaydığı sıtma paraziti çarpıcı derecede karmaşık ve ele geçirilmesi zor bir organizma olduğu için bilim insanlarının sıtmaya yönelik aşı geliştirilebilmesi yüz yıldan uzun bir zaman aldı.
- D) Bilim insanlarının sıtmaya yönelik aşı geliştirilebilmesi yüz yıldan az bir zaman aldı lakin sivrisineklerin yaydığı sıtma paraziti çarpıcı derecede karmaşık bir yapı arz ediyordu.
- E) Sivrisineklerin yaydığı sıtma paraziti çarpıcı derecede karmaşık bir organizma olduğu için bilim insanlarının sıtmaya yönelik aşı geliştirilebilmesi yüz yıldan uzun bir zaman aldı.

9. Egzama hastalığı, kronik bir rahatsızlık olup bilinen kesin bir tedavisi yoktur. Hastalara uygulanan tedaviler, genel olarak egzamanın bireyde yol açtığı semptomların önüne geçmeye veya şiddetini azaltmaya yöneliktir. Herhangi bir uyarana karşılık olarak oluşan egzama türlerinde tedavinin temel ilkesi, uyarana temasın önüne geçmek veya temas sıklığını azaltmaktır. Bu duruma ilave olarak hastalığın tedavisinde hekimin önerileri doğrultusunda genellikle alerji önleyici ilaçlar, kortikosteroid içerikli ilaçlar ve nemlendiricilerden yararlanılır. Kaşıntının önlenmesi için krem ve jeller kullanılabilir. Ciltteki kuruluğun önüne geçmek için bol miktarda su tüketilmeli, cilt sürekli nemlendirilmelidir. Tedavi sürecinde cildi kaşımamak ve oluşan kabarcıkları patlatmamak büyük önem taşır.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Hastalığı tetikleyecek etkenlerden uzak durulması
- II. Yeterince sıvı kullanımının tedavide önemli olması
- III. Hastalığın bulunduğu deri yüzeyinin tahriş edilmemesi

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I ve III

10. (I) Konuşan insan, sözcüklerin ötesinde nesnenin yakınındadır; ozan ise sözcüklerin hemen yakınındadır. (II) İlki için sözcükler evcilleştirilmiştir, ikincisi içinse hâlâ kaba ve vahşidirler. (III) Konuşan kimse için onlar yararlı birer anlaşma, zamanla yıpranan ve işe yaramaz duruma gelince kaldırılıp atılan birer araçtır. (IV) Ozan içinse bunlar, yeryüzünde tıpkı bir bitki ya da ağaç gibi doğal olarak gelişen şeylerdir. (V) Ozana göre dil, bir iç dünya yapısı değildir. (VI) Bir bakıma ozan, dilin içinde özgürdür; dilin vadilerinde, kırlarında istediği gibi koşar, oynar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra düşüncenin akışına göre “Konuşan kişi ise dilin içine yerleşmiş sözcükler tarafından kuşatılmıştır.” cümlesi getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Bellek zayıflaması ya da genel tanımıyla “bunama”, yaşlılık döneminin en korkutucu sorunlarından biridir, belki de birincisidir. Oysa istisnai durumlar dışında bellek kaybı da erken dönemde alınacak bazı tedbirlerle pekâlâ önlenabilir. Önlenmesinin mümkün olmadığı durumlarda ise en azından hızının kesilip yavaşlatılması mümkündür. *European Heart Journal* tıp dergisinde yayımlanan yeni bir çalışma, bellek kaybından korunmanın önemli belirleyicilerinden birinin de dikkatli ve sürdürülebilir bir kan basıncı kontrolü yani tansiyon dengesinin korunması olduğunu net biçimde ortaya koydu. Kan basıncını düşürmek ve makul seviyede tutmayı başarabilmek, bunama riskini azaltmada son derece belirleyici. Öyleyse hipertansiyonu önlersek bunamayı önlemek işten bile değil.

Bu parçadan aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Bellek, çalıştıkça kendini yenileyen bir yapıya sahiptir.
B) Yüksek tansiyonu önlemenin yolu, bellek sorunlarının çözümünden geçer.
C) Tansiyon yükseldikçe bellek küçülür ve bunama gelişir.
D) Sağlıklı bir belleği, ömrün sonuna kadar korumak mümkün değildir.
E) Bunama, yaşlanan her bireyin eninde sonunda yaşayacağı bir sorundur.

12.

- Amazon Yağmur Ormanları, 6.700.000 km² lik bir alanı kapsar. Ancak bu alan ne yazık ki giderek daralmıştır.
- Bolivya, Brezilya, Kolombiya, Ekvator, Peru, Guyana, Surinam, Venezuela ve Fransız Guyanası olmak üzere dokuz ülkenin sınırları içinde yer alır.
- %60'ı Brezilya'dadır.

Yaklaşık 5,5 milyon km² lik bir alanı kaplayan Amazon Ormanları; Brezilya, Peru, Kolombiya, Venezuela, Ekvator, Bolivya, Guyana, Surinam ve Fransız Guyanası olmak üzere dokuz ülkenin sınırları içinde bulunur. Ormanların %60'ı Brezilya, %13'ü Peru'dadır. Amazon Ormanları, dünyada kalan yağmur ormanlarının %50'sinden fazlasını oluşturur. Amazon Ormanları'nın ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "Amazon Ormanları'nın kimyasal ayrıştırıcı işlevine sahip olduğu" **sonucuna ulaşılır?**

- dünyadaki su kaynaklarının yüzde yirmisini barındırdığı ve su döngüsünde özel bir rolünün olduğu bilinmektedir
- ormansızlaştırılmasına seyirci kalmanın atmosferdeki karbondioksidi emip atmosfere karbon olarak geri gönderen bu yapıyı kaybetmek ve dünyayı akciğersiz bırakmak anlamına geldiğine dikkat çekiliyor
- dünyadaki hayvanların çoğunun ihtiyaç duyduğu oksijenin bitkilerin ürettiği bölümünün beşte birini ürettiği gözden kaçırılmamalıdır
- içerisinde 40 bin ağaç, 2 bin kuş ve memeli hayvan, 2 bin 200 balık ve 128 bin 843 omurgasız hayvan çeşidi bulunan eşsiz bir ekosistem olduğunun altı çizilmektedir
- denizde yaşamayan bir denizineği türü olan canlıya ve birçok endemik hayvan ve bitkiye ev sahipliği yaptığına vurgu yapılmaktadır

13. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Bir yazar, birçok türde yazmış olsa da onun sanat dünyasında yer edinmesini bir türde eşsiz yapıtlar ortaya koyması sağlar." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

- Ziya Paşa'ya "halk filozofu" dedirten ve atasözü gibi dilden dile dolaşan beyitleri içeren *Terkibibent*'i asıl kimliğini vermiştir. Sanatçının orada kendine özgü düşünce gücüyle dikkat çektiğini; gazellerinin, kasidelerinin hep onun gölgesinde kaldığını söyleyebiliriz.
- Divan şiirine realizmi getiren şair olan Nedim, İstanbul için kasideler yazmış ve pastoral şiirin hoş örneklerini vermiştir; gazellerinde soyut ve hayalî bir sevgili yerine etiyle kemiğiyle somut sevgilileri dile getirmiştir ama Nedim'i Nedim yapan özgün ve şuhane eda ile yazdığı şarkılar olmuştur.
- Urfalı Nabi, her türde başarılı eserler vermiştir. Ama "Yazsa yazsa Nabi yazar." dedikleri "hikemî gazel" tarzıyla tanınmıştır. Onun bu yönü oldukça baskındır hatta *Hayrabat* ve *Hayriye* mesnevileri bile sonraki şairlerce aşılabilmiş fakat gazellerindeki bu tarzı aşabilen olmamıştır.
- Yahya Kemal, Cumhuriyet Dönemi'nin öz şiir anlayışına mensuptur. İstanbul Türkçesini çok güzel kullanır. Ama divan şiirinin nazım biçimlerini, nazım türlerini ve nazım ölçüsü olan aruz veznini kullanır. Hece vezniyle yazdığı tek şiiri *Ok* şiiridir; "kökü mazide olan atı" olmak ise onun sanat felsefesidir.
- Eline aldığı her sazı ustaca çalan dâhi müzisyenler vardır. Onlara virtüöz denir. Evet, Fuzuli de divan şiirinin büyük ustası yani virtüözüdür; çok iyi bir kasidedir ve *Su Kasidesi* gibi büyük bir esere imza atmıştır. Keza çok iyi bir mesnevidir. *Leyla ve Mecnun* çok tanınmıştır. Ama onu edebiyatta köşebası yapan âşıkane gazelleridir.

14. Yaratıcı yazarlık kavramının ortaya çıkışı, edebiyat alanının geçici olarak durduğu o bağımsızlık noktasından ticarileşmeye doğru evrilişiyi yakından ilgilidir. Çoksatarlık olasılığı, belli bir sermaye birikiminin bu alana kaymasına neden olmaktadır. Ancak bu alana parasal yatırımlar artarken entelektüel yatırım geride kalmıştır. Edebiyatın ciddi bir sektör olduğu Batı ülkelerinde yazar adaylarının bu alana çoğunlukla ticari kaygılarla girdiğini ve yaratıcı yazarlık eğitim programlarının bu “müşteri” kitlesinin taleplerine göre şekillendiğini söyleyebiliriz. Ülkemizde durum nicelik olarak farklı olmakla beraber, nitelik açısından benzerlikler göstermektedir.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı yoktur?

- A) Müşterilerin talepleri ülkemiz edebiyatının niteliği üzerinde nasıl etki yapmaktadır?
- B) Yaratıcı yazarlığın ortaya çıkışıyla yazarlıktan kazanç elde etmek arasında bir ilişki var mıdır?
- C) Yaratıcı yazarlık alanında yapılan maddi yatırımlarla sanatsal seviyeyi yükseltici tutum arasında bir paralellik kurulabilmiş midir?
- D) Nitelikli edebiyat yapıtları neden çoksatar konumuna gelememektedir?
- E) Yaratıcı yazarlık eğitiminin içeriğini belirleyen temel etken nedir?

15. Dünya edebiyatının en önemli isimlerinden biri olan Paulo Coelho, size bir deniz feneri gibi yol gösterecek çok sayıda söze imza atmış:

- Gitmeye değer yerlerin kestirme yolu yoktur.
- Ok, ancak geri çekilerek atılır. Hayat seni zorluklarla geri çekiyorsa seni daha büyük fırlatacağı içindir. Nişan almaya devam et.
- Bir gün kalkacaksınız ve hayal ettiğiniz şeyleri yapmaya vakit kalmamış olacak. Şimdi tam zamanı, harekete geçin!
- İnsan, fırsatların gelmesini bekler; fırsatlar da insanların gelmesini.
- Sadece güneşli günde yürürseniz hedefinize ulaşamazsınız.

Yukarıda verilen Paulo Coelho’nun sözleri arasında aşağıdaki öğütlerden hangisi yoktur?

- A) Kendi şansını yaratma
- B) Sürekli çabalama
- C) Amaç için güçlüklerle katlanma
- D) Güzel şeyleri ötelememe
- E) Hayatı hayallerle zenginleştirme

16. Resim yapılacak duvarın taş ya da tuğla olması fark etmez, duvarda rutubet olmamasına dikkat edilmelidir. Önce duvar ıslatılır ve kalınca harç tabakasından astar çekilir. Bu astar iyice kuruyunca ikinci bir harç vurulur. Ezilip toz hâline getirildikten sonra suyla karıştırılan boyalar, bu ikinci tabaka daha yaşken sürülür. Böylece ıslak sıva üzerine yapılan resim, sıva kuruduğunda artık duvarın kalıcı bir parçasıdır. Fresk ustaları resme başlamadan önce plan yapar ve parça parça bölümler oluşturur. Sıvayı kurutmamak için sadece uygulayacakları resmin parçası ebadında uygulama yapar çünkü duvara sürülen ince sıva kurumadan resmi bitirmek gerekir. Yapılacak resmin ebadına göre fırça ile boyama, püskürtme ile boyama ve tamponlama gibi yöntemler kullanılabilir. Örneğin küçük resimler ve kesmeler genelde fırçayla yapılır. Büyük resimlerde boyanın dağılma ve karışma riski yoksa püskürtme yöntemi seçilebilir.

Bu parçadan hareketle duvara yapılan resimlerle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Üzerine yapıldığı duvarın bir parçası hâline geldiğine
- B) Belli kurallar ve aşamalarla yapıldığına
- C) Uygulanacak boyanın harca katıldığına
- D) Hangi araçlarla ve yöntemlerle yapıldığına
- E) Yapım tekniğiyle kullanılacak araçları, resmin büyüklüğünün belirlendiğine

17. Gündelik hayatımızı kolaylaştıran araç ve gereçler, bilimsel araştırmanın sonuçları ve ürünleridir. Peki, bilim sadece hayatı kolaylaştıran araç ve gereçler mi üretir? Elbette hayır! Bu, aslında bilim denilen etkinliğin çok küçük kısmıdır. Bilim denilen etkinliğin önemli kısmı ise kuram adı verilen gelişmelerle ilgilidir. Bugün çoğumuzun aşına olduğu kuramlar vardır: Kopernik kuramı, kuantum kuramı, görelilik kuramı, bileşik alan kuramı ve daha başkaları... Peki, bu kuramlar ne işimize yarar? “Dünya her gün yeniden kurulur.” derler. Bu cümlemin anlamı elbette fiziki olarak dünyanın yeniden kurulması değil, bir insanın dünya üzerinde kendine anlamlı bir hayat kurmasıdır. Tarih boyunca değişik zaman dilimlerinde insanlar, bilimin yani kuramların yardımıyla birçok dünya kurmuşlardır. Kuramların inşa ettiği dünya, insanın kendi anlam dünyasını oluşturmaya yani felsefe, sanat ve değer sistemlerini geliştirmelerine izin verecek şekilde kurulmuş bir dünyadır. Bu nedenle bilimin inşa ettiği günümüz dünyasında da bilime, felsefeye ve sanata dayalı yeni düşünce dünyamızı inşa etmek zorundayız.

Bu parçada kuramlarla ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı alanlarda birçok yenilik ortaya çıkararak insanların hayatını kolaylaştırıcı araç gereçlerin üretilmesine olanak sağladıkları
- B) Araştırmacıların hangi tarafa yönleneceği, nereye ve nasıl bakacağı, nasıl düşünecekleri konusunda yol gösterici bir etkiye sahip oldukları
- C) Bilimin içinde önemli bir yer tutarak insanların düşünce ve duygu dünyalarını yaratmalarına ve ilerletmelerine imkân sağladıkları
- D) Bir problemin sayısız açıdan karmaşık tanımlama ve çözümleme zorluğunu ortadan kaldırarak belli koşullarda çözümlenmesini sağladıkları
- E) Bireylerin dünyayı anlamalarına ve felsefe, sanat, değer sistemleriyle ilgili yapacağı araştırmalarda doğru bilgiye ulaşmalarına yardımcı olmaları

18. Bilim insanları; insanların emin olamadıkları durumlarda ne yapacaklarını, bu durumları nasıl yorumlayacaklarını ve hangi kararı vereceklerini başkalarının davranışına bakarak belirleyebileceğini söylüyor. Bu şekilde kısa yoldan karar vermenin, o kararın işlevsel olma ihtimalini artırdığını ve zaman kazandığını belirtiyorlar. Bu durum, bir otelde misafirlerin havluları tekrar kullanma oranı üzerine yapılan bir araştırma sırasında gözlenmiş. Yapılan çalışmada otel odalarının banyolarına konulan kartlardaki ifadelerin havluların tekrar kullanımı konusunda misafirleri ne kadar yönlendirdiği incelenmiş. Bunun için odaların banyosuna farklı ifadeler içeren kartlar yerleştirilmiş. Bu kartların bir bölümünde çevreyi korumanın önemi vurgulanarak misafirlerden havlularını bir kereden fazla kullanmaları istenmiş. Başka bir ifadeyle ise çevreyi koruma bilincinden ziyade daha önceki misafirlerin havlularını tekrar kullandığı vurgulanmış ve aynı davranışın yeni misafirlerden de beklendiği belirtilmiş. Hangisinde daha yüksek başarı sağlanmış dersiniz? Tabii ki ikinci durumda... İlk durumda havluları tekrar kullananların oranı yaklaşık %35 iken ikinci durumda bu oran %45'in üzerine çıkmış. Üstelik bu insanlar, yalnızca kartlardaki birkaç sözcüğün değiştirilmesi sayesinde ikna olmuş.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başkalarının ne yaptığıyla ilgilenmek, insanların başarılı ve doğru kararlar almasını sağlayan yegâne unsurdur.
- B) İnsanlara yönelik ısrarcı tutumlar, bir süre sonra onların pes ederek istedik davranışta bulunmalarını sağlar.
- C) İnsanı herhangi bir davranışını tekrar etmeye ikna eden unsur, onun önceki davranışlarıyla tutarlı olma isteğidir.
- D) Bir konuda ikna olunmasını sağlayan en önemli etkenlerden biri başkalarının ne yaptığıdır.
- E) İkna etme süreci, birini istediğiniz yöne zorlayarak itmekten ziyade onu pekiştirme faaliyetidir.

19. Bilgelik ve felsefe okulu, bilgeliğin sırlarını araştırmayı yatan olanlarca doldurulmuştu. Artık yeni bir ziyaretçiye yer kalmamıştı. Fakat bir gün okulun kapısına bir adam geldi. Adam, kapıda öylece bekledi. Zil veya tokmak yoktu kapıda. Çünkü burada sezgisel buluşma ve sözsüz konuşma vardı. Bir süre sonra kapı açıldı. Kapıyı açan kişi, kapıdaki adama baktı. Adam, okula girip bilgelik yoluna girmek istediğini sözsüz olarak anlattı. Kapıyı açan kişi, bir süre kaybolduktan sonra elinde ağzına kadar dolu bir kapla geri döndü. Bu kabı, kapıdaki adama uzattı. Bu yeni bir bilgelik arayıcısını, kabul edemeyecek kadar doluyuz demekti. Kapıdaki adam, okulun bahçesine gidip oradan bir gül yaprağı aldı ve suyun üzerine koydu. Su taşmamıştı ve gül yaprağı suyun üzerinde yüzyordu. Kapıyı açan kişi, adamın karşısında saygıyla eğildi ve adamı içeriye buyur etti.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki düşüncelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilgelik, bilginin değil ilginin kişiyle buluştuğu yerde ortaya çıkar.
- B) Bilgelige giden yolda sözle değil sezgiyle yürünür.
- C) Varlığıyla yeni bir yük oluşturmayan her kişiye bilgelik ortamında yer bulunur.
- D) Girdiği ortama uyum sağlamak için çaba harcamayan kişiye bilgelik nasip olmaz.
- E) Konuşmadan anlaşılabilenler, birbirlerini anlamada daha başarılı olan bilge kişilerdir.

20 – 22. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tevfik Fikret, Servetifünun'un başına geçtiği zaman edebiyatımız büyük bir boşluk içinde bulunuyor, neredeyse can çekiyordu. Şinasi ile başlayan, Namık Kemal ile devam eden yenilikçi Türk edebiyatı, Fikret'le en yüksek düzeye ulaştı. Ziya Gökalp'in değerlendirmesine göre "Fikret, rönesansımızı tamamlayan, bize Avrupa uygarlığının vereceği yaşam anlayışını pürüzsüz, arı, temiz bir dille ve yaşayışla gösteren bir yenilikçimiz" oldu. Namık Kemal'in getirdiği "vatan ve hürriyet" kavramlarına Fikret "hak" anlayışını ekledi. Fikret, Türk edebiyatında açtığı büyük çığır yanında yaşadığı dönemdeki toplumumuz için bir "ahlak ve medeniyet havarisi" kimliğiyle ortaya çıkmış bulunuyordu. Biriken aylıklarını "çalışmadığım hâlde para almam" diye geri çevirmesi onun dürüst ahlakının somut bir göstergesidir.

20. Bu parçadan Tevfik Fikret'le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türk edebiyatının gelişmesinde önemli bir yeri vardır.
- B) Edebiyatta anlam açılımı yapmıştır.
- C) Savunduğu düşünceleri yaşamında da yansıtmıştır.
- D) Toplumcu düşüncelerini duru bir üslupla dile getirmiştir.
- E) Sanat için sanat anlayışıyla bireysel konulara ağırlık vermiştir.

21. Bu parçada altı çizili söz öbeğiyle vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendine özgü bir dil oluşturmak
- B) Yenilikçi sanatçılara yol göstermek
- C) Edebiyatta etik kuralların yayılmasına katkı sağlamak
- D) Edebiyatta yeni bir yol, yöntem başlatmak
- E) Uygarlık düşüncesinin savunucusu olmak

22. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Ziya Gökalp'in Tevfik Fikret hakkındaki düşüncelerinden biri olamaz?

- A) Değişimi ve gelişimi savunan
- B) Batılı yaşamı anlatan
- C) Yenilikçi edebiyatı başlatan
- D) Akıcı bir dil kullanan
- E) Eylemiyle söylemi uyumlu olan

23 – 24. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dünya üzerindeki en büyük bestecilerden biri olan Ludwig Van Beethoven'ın adını duymayanınız yoktur. 19. yüzyılda klasik müziği şekillendiren isimlerden biri olan Beethoven, Alman bir piyanist ve besteci olarak bilinmektedir. Büyükbabasının ismini taşıyan ünlü müzisyen Beethoven'ın doğum tarihi kesin olarak bilinmese de 17 Aralık 1770 onun doğum tarihi olarak kabul edilir. Büyük bir disiplinle yetiştirilen Beethoven, babasından sonra ise farklı isimlerden müzik dersleri aldı. Eş zamanlı olarak keman ve viyola çalmayı öğrenen Beethoven, babası tarafından yetiştirilen Wolfgang Amadeus Mozart'ın ününü duymaya başlamış ve Mozart gibi şöhretli bir müzisyen olmak istemişti. Bu azmi sayesinde ise ilk halk konserini 7 yaşındayken verdi. 1795 yılında seri konserler vermeye başlayan ünlü besteci Beethoven, 13 yılın sonunda işitme problemleri ile karşı karşıya kaldı. 1817 yılında tamamen sağır olarak konser veremez hâle gelen Beethoven'ın psikolojisi bozuldu ve sağlık sorunu nedeniyle zor dönemler geçirdi. 9. *Senfoni* gibi en önemli bestelerini sağır ve depresyonda olduğu bu dönemde yaptı. Bu bestesi, onun yaşadığı travmatik dönemin müziğe dökülmüş çığlıklarıdır. Klasik Dönem'den Romantik Dönem'e geçiş sürecine büyük katkı sağlamış ve gelmiş geçmiş en ünlü ve en etkileyici bestecilerden biri olarak kabul edilen Beethoven'ın 9 senfonisi, 5 piyano konçertosu, 32 piyano sonatı, 16 yaylı dördlüsü ve hayatı boyunca yazdığı tek opera olan *Fidelio* en çok bilinen eserlerindendir.

23. Bu parçadan hareketle 9. *Senfoni* 'nin oluşumu ile ilgili

- I. Beethoven'ın kalıcı olma isteğinin ürünü olduğu
- II. Kaynağını bestecisinin sancılı dönemlerinden aldığı
- III. Zihnen kabullenilmiş bir üzüntünün sonucunda doğduğu

ifadelerinden hangisi söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

24. Bu parçadan hareketle Beethoven ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Aynı dönemlerde farklı müzik aletlerini kullanmayı öğrendiğine
- B) Yaşamına senfoni, piyano konçertosu, yaylı dördlüsü ve *Fidelio* gibi birçok eser sığdırdığına
- C) Babasının yetiştirdiği tanınmış müzisyen Mozart'a özenddiğine
- D) 19. yüzyılda klasik müzikten romantik müziğe geçişin kurallarını belirlediğine
- E) 7 yaşında ilk konserini veren sanatçının büyük sağlık sorunları yaşadığına

25 – 26. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yaşanan toplumsal değişimler, geleneksel aile yapısını değiştirirken ailenin satın alma kararlarını belirleyen unsurları da farklılaştırmıştır. Günümüzde çocuklar, geçmişten farklı olarak satın alma karar sürecinde daha etkin bir rol oynamaktadır. Bu sebeple çocukların ailenin satın alma kararını etkileme ve satın aldırma güçleri pazarlamacılar açısından stratejik bir öneme sahiptir. Yapılan bir araştırma, ebeveynlerin bakış açısından çocuğun satın alma karar sürecindeki etkilerinin belirlenmesini amaçlamış. Araştırma kapsamında 10-14 yaş aralığında toplam 167 çocuğun ebeveynlerine ulaşılmıştır. Katılımcılara sunulan soru formu, 4 bölümden oluşmuştur. Katılımcıların demografik bilgileri ilk bölümde, çocukların ve ailenin genel tüketim alışkanlıkları içinde rolü ikinci bölümde incelenmiştir. Üçüncü bölümde çocuğun kendi satın alma kararını verirken etkilendiği faktörler incelenirken dördüncü bölümde spor ürünü satın alma aşamasında çocuğun aile içinde rolü tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada çocukların spor giyim ürünü alırken en fazla TV reklamları ve arkadaşlardan etkilendiği tespit edilmiş; spor aleti, ekipman ve spor ayakkabısı satın alırken ise internet ve arkadaş çevresinin etkisinin TV reklamları ve programları ile benzerlik gösterdiği gözlemlenmiştir. Sonuç olarak çocuğa ailenin satın alma kararına katılma hakkı verildiği, çocuğun tüketim becerisinin en önemli belirleyici olduğu ve satın alma kararında çocuğun ihtiyaçlarına öncelik verildiği tespit edilmiştir.

B
İ
L
G
İ
S
A
R
M
A
L**25. Araştırmaya göre çocukların alışveriş yapmasında**

- I. Arkadaşları ve televizyon reklamları
- II. Pazarlamacıların stratejileri ve aile desteği
- III. İnternet üzerinden tanıtılan ürünün çeşidi ve kalitesi

faktörlerinden hangileri belirleyici olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

**26. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine deği-
nilmemiştir?**

- A) Araştırmanın birinci bölümünde kişilerin demografik bilgilerinin, üçüncü bölümde çocuğun kendi satın alma kararını verirken etkilendiği faktörlerin incelendiğine
- B) Satın alma sürecinde en etkili yaş grubunun 10-14 yaş arasında olması nedeniyle araştırmaların bu yaş grubu üzerinde yapıldığına
- C) Yaşanan sosyal değişimlerin etkisiyle ailenin satın alma kararlarının da farklılaştığına
- D) Satın alma kararlarında çocuğun ihtiyaçlarına öncelik verildiği sonucuna ulaşıldığına
- E) Çocukların satın alma kararlarında daha etkin rol oynamalarının pazarlamacılar için önemli olduğuna

**TYT/AYT
PARAGRAF
BRANŞ DENEMELERİ
CEVAP ANAHTARI**

Bilgi Sarmal

TYT - AYT PARAGRAF BRANŞ DENEME

CEVAP ANAHTARI

1

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.
C	C	B	C	D	A	C	A	D	B	C	D	C	A	D	E	C	E	A	E	D	E

2

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.
B	D	A	A	E	A	B	C	C	E	E	C	A	A	B	E	C	B	E	D	B	B

3

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.
D	D	D	A	C	B	D	A	B	E	A	B	D	E	D	A	A	C	B	A	E	C

4

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.
D	C	C	C	D	A	D	C	C	C	E	C	B	B	D	E	A	D	A	A	B	A

5

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.
C	B	D	E	E	E	C	A	B	A	C	C	E	A	A	A	D	A	D	E	D	B

6

Cevap Anahtarı

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.
B	C	B	C	C	C	D	E	B	C	C	B	B	B	E	C	C	B	B	E	A	E	A

7

Cevap Anahtarı

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23.
B D B A D E C D A D C D E B C C C C E C E D E

8

Cevap Anahtarı

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23.
E C B C B C A C B A B C B E D C A A B E A B A

9

Cevap Anahtarı

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23.
D C C D B A D C D B C B C D E A C E A C E C C

10

Cevap Anahtarı

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23.
D D D B E D C E C A B B E B C C D D B A C C E

11

Cevap Anahtarı

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24.
D C D A C C C A D A E E A A C B C A D D E E E D

12

Cevap Anahtarı

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24.
D B B B E B C D C B A B E B A E B D C B E A B C

13

Cevap Anahtarı

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24.
C C D B E D A E A D D B C E E A D A C D C E D E

14**Cevap Anahtarı**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.
E	D	C	A	C	B	E	C	D	C	C	C	E	D	B	D	E	C	B	B	A	B	D	D

15**Cevap Anahtarı**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.
D	D	C	D	A	E	A	B	E	D	A	E	B	A	A	A	A	C	D	B	C	E	C	B

16**Cevap Anahtarı**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
A	D	E	B	D	E	B	A	A	D	E	B	D	C	E	A	C	B	D	D	C	E	D	C	D

17**Cevap Anahtarı**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
A	C	C	C	E	A	C	D	A	A	D	C	D	B	C	C	A	E	E	B	C	A	C	D	B

18**Cevap Anahtarı**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
E	C	B	C	B	E	C	D	A	D	D	D	B	D	E	D	E	E	C	C	D	A	D	C	D

19**Cevap Anahtarı**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
A	D	D	A	B	E	A	A	D	C	C	E	A	B	C	B	E	E	C	E	C	A	B	E	E

20**Cevap Anahtarı**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
C	B	D	C	D	B	A	A	C	C	A	C	D	B	B	A	C	C	A	D	A	A	C	C	B

21**Cevap Anahtarı**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.
A	E	D	B	B	C	C	D	E	A	D	A	C	E	D	E	D	B	E	A	A	B	A	D	B	C

22**Cevap Anahtarı**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.
B	C	C	D	B	A	E	C	C	C	D	E	D	D	B	C	B	C	B	E	B	C	C	D	B	E

23**Cevap Anahtarı**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.
A	C	E	D	A	B	B	B	D	C	A	E	A	A	E	B	D	C	A	B	C	D	C	C	A	C

24**Cevap Anahtarı**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.
A	D	A	A	D	C	E	E	A	C	B	E	A	D	E	D	A	C	C	E	C	D	A	C	E	A

25**Cevap Anahtarı**

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.
D	C	E	D	A	D	B	C	D	E	C	B	D	D	E	C	C	D	C	E	D	C	B	D	A	B

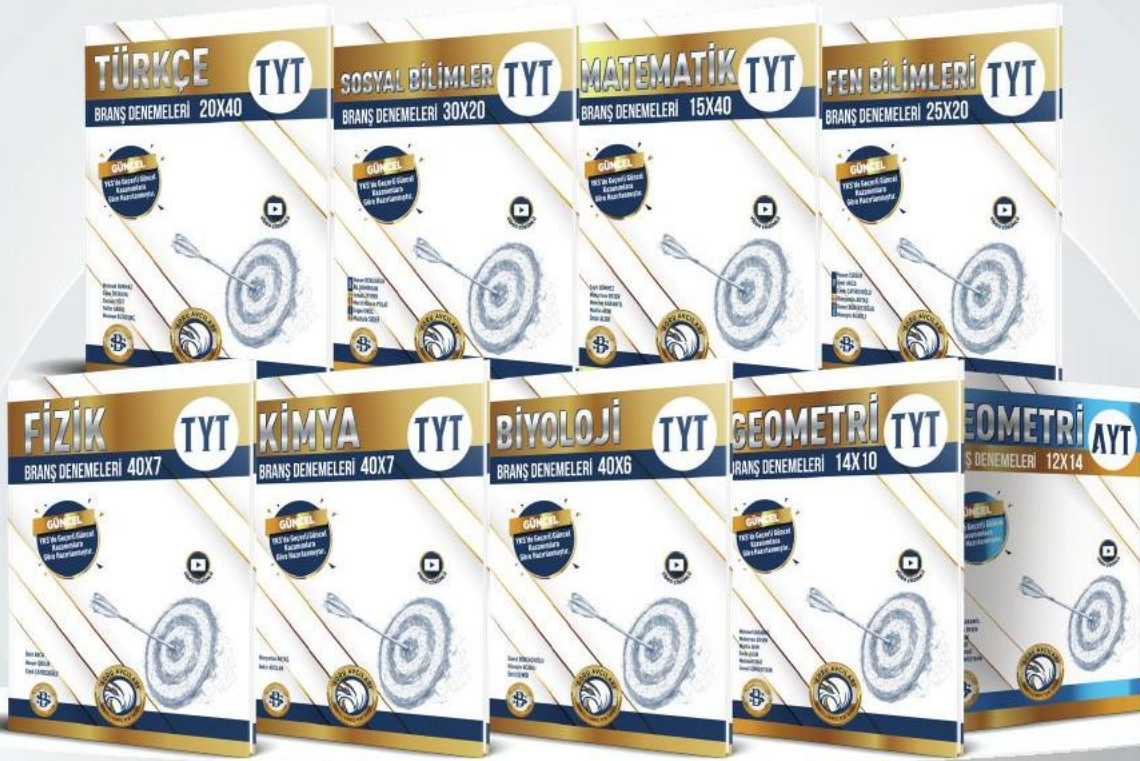

BİLGİ SARMAL İLE KUSURSUZ Tekrar

ÇÖZEN MİLYONLAR REFERANS

SINAV KADAR ZOR
SINAV KADAR KOLAY

Bilgi Sarma

Hep Bir Adım İleriye

